

فهرست مرقعات
کتابخانه سلطنتی

تالیف

بدری آتابای

تهران ـ مهر ماه ۱۳۵۳

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

۲۲۶۱۹۰ ت
RM
.Z662s
.T4S22
C.2

این کتاب در چاپخانه زیبا بچاپ رسید

شماره ثبت کتابخانه ملی ۱۰۸۳ به تاریخ ۱۳۵۳/۸/۷

حق طبع وتقلید وعکسبرداری محفوظ است

بسم‌الله الرحمن‌الرحیم و به نستعین

خلق‌السموات والارض بالحق و صورکم فاحسن صورکم والیه‌المصیر
خداوند زمین و آسمانها را بحق آفرید و شما آدمیان را به‌زیباترین صورت برنگاشت و بازگشت همه خلایق بسوی اوست .

علماء اخلاق و حکمای صاحب نظر ، جمال و زیبائی را تناسب اندام و شکل و لون و اعتدال و هم‌آهنگی در خلقت میدانند ، و این خود پیداست که مشخصات نامبرده شامل زیبائی‌های صوری بوده و با چشم ظاهر مشاهده میشود ، و زیبائیهای باطنی را که با نور بصیرت و چشم دل قابل رؤیت و درك هستند در بر نمیگیرد .

در تعریف جمال و زیبائی ، امام حجةالاسلام غزالی حکیم دانشمند و نابغه‌گرانمایه ایرانی فرماید : هنگامیکه کمالات موجود در چیزی بمقام فعلیت رسد به جمال و زیبائی دست یافته‌ایم . این تعریف شامل جمال صوری و معنوی هر دو میگردد ، جمال صوری و ظاهری مانند خطوط زیبای اساتید فن و یا نقش‌های بدیع و اعجاب‌انگیزی است که از تناسب ، استقامت، توازن، حسن انتظام حروف و خطوط و همچنین از تلفیق‌رنگها برخوردار وحاصل شده

و در واقع زبان فکر و احساس و نتیجهٔ کیفیات روحی و ذهنی هنرمند است که با دانش و بینش و لطافت طبع و رقت ذوق توأم و بعرصه هنر جمال و کمال می‌بخشد .

جمال معنوی که از فعلیت صفات پسندیده‌ای چون علم، عفت، شجاعت تقوی، جوانمردی و سایر خصال نیکو در شخص بمنصهٔ ظهور و بروز و تحقق و ثبوت برسد دارنده آن صاحب جمال معنوی خواهد بود، نمونه و مثال اعلای آن سلسلهٔ جلیله انبیاء و اولیاء و رادمردان راه حق و حقیقت هستند .

چنانکه هنرمندی ، متصف بصفات جمال معنوی بوده و روح تقوی و پرهیزگاری در تمام شئون زندگانیش حکم فرما و نافذ باشد ، موفق به ایجاد و ابداع آثار دلپذیری خواهد شد که مرور دهور قادر به محو و نابودی آن نبوده و زیبائی معنوی همواره در آن متجلی و مخلد و نیروی تقوی و فضیلت در همه حال پاسدار و نگهبان حال و مآل آثار او خواهد بود . چون هنرمند واقعی عارف و آشنا به آثارعظیم خلقت و زیبائیهای ناشی ازآن شده و اصولا هنر وسیله صیقل و تعالی روح او گردیده سالك طریق عرفان و شناسائی حق خواهد شد . شعرا ، با سرودن قصاید و اشعار شیوا و دلکش ، نثر نویسان با جملات فصیح و بلیغ ، نقاشان و خطاطان و دیگر هنرمندان واقعی ، با ایجاد آثار هنری به وحدانیت و صفات ربوبی ذات باریتعالی اعتراف کرده و هر یك با زبان هنر خویش صفت مدح او گفته و نگهدارندهٔ بالا و پستی را ستوده‌اند.

وجودش برهمه موجود قاهر — نشانش بر همه بیننده ظاهر
نگهدارندهٔ بالا و پستی — گواه هستی او جمله هستی
زهر شعبی که یابی روشنائی — بوحدانیتش یابی گواهی

ناظران با ذوق و هنر شناسان ارجمندی که به آثار هنری در صفحات مرقعات این فهرست با نظر دقیق و هنرشناس می‌نگرند در می‌یابند که مشوق و محرك این هنرمندان در بوجود آوردن چنین آثارهنری بدیع و شگفت‌انگیز ، فقط جنبهٔ مادی و سوداگری نبوده ، بلکه انگیزهٔ آنها عشق به هنر ، روح حساس، دل مشتاق وزیبا پسند ودیدگان جمال شناس خدا داد آنها بوده‌است.

نقاش وخطاط ویا هنرمندی که ازجان مایه گرفته ومظاهر خلقت زیبا را در حد کمال دلربائی و دلپسندی به شیوه‌های گوناگون جلوه داده و مخلد میسازد بطور حتم از مصنوع ، پی به وجود صانع برده و خالق خویش را در پیچ و تاب خطوط و نقوش به چشم دل دیده و پرستیده است . این آثار زیبا که با روح تقوی و فضیلت همراه و همراز است همگی مبین و نشان‌دهنده قسمتهای کوچکی از نمود و طنازی‌های دستگاه پر شکوه آفرینش و جمال ذات اقدس احدیث است .

برعهدهٔ خود میشناسدکه با خلوص‌نیت واز سرصدق وصفا به‌روان‌پاك و ارواح‌تابناك هنرمندان عاشق‌وخداشناسی‌که با صرف‌نقدینه عمرعزیز،به‌ابداع وایجاد یك چنین‌آثار هنری بی‌مانند توفیق یافته‌اند درود بی‌پایان فرستاده و یاد این هنرمنداز فرزانه را که اغلبشان گمنام ، تهی دست ، آزرده خاطر و رنج دیده ازبد روزگار. . . . ولی سخت منیع‌الطبع وآزاده بوده‌اند گرامی‌بداریم.

هرگز نمیردآنکه دلش زنده شدبعشق
ثبت است در جریدهٔ عالم دوام ما

برماست که این گنجینه‌های بی همتا و آثار نفیس را که یادگار نیاکان هنرمند و پر ارج و بهای ماست چون جان شیرین حفظ نموده و در معرفی آنها به جوامع هنرشناس این آب و خاك سعی وافی مبذول و در بسط و گسترش این هنرهای ظریف و اصیل ایرانی کوشش مجدانه معمول داشته تا بسبب گذشت ایام به تاریکی‌های خمول و فراموشی سپرده نشوند .

قدر اهل هنر کی داند — که هنر نامها بسی خواند
آنکه عیب از هنر نداند باز — زو هنرمند کی پذیرد ساز

خوشبختانه این شاهکارهای هنری که هنوز در سینهٔ مرقعات و یا در سطور کتابهای فرسوده و شیرازه گسیخته ، و نقوش کهنه و رنگ باخته ، برای مابودیعت مانده است و ازحیث عظمت و اعتبار سند قابل توجه و معتبری از تاریخ حیات ملی ما محسوب میشود ، چنانچه به نسل حاضر آنطور که شاید و باید معرفی گردد، بدون شك وهیچگونه تردید محرك ذوق ومشوق استعداد

فطری آنان گردیده و با احیاء و گسترش هر چه بیشتر مکاتب هنری نتیجه‌ای نیکو ببار آمده مقام و موقعیت خاص و والای هنر حقیقی و آثار هنری که نمایشگر و جلوه گاه جمال معنوی است معلوم و شناخته شده و چون همیشه ایران زمین تجلی گاه و مهد هنر و فرهنگ خواهد بود. انشاءالله.

اینک آرزو و تمنیات قلبی صادقانه خویش را در مضمون عارفانه و دلنواز و فحوای کلام رسا و دلپذیر حکیم نظامی گنجوی قدس سره‌العزیز چنین عرضه میدارد.

درونم را بنور خود برافروز — زبانم را ثنای خود در آموز
بنور خود دلم را تازه گردان — ثنایم را بلند آوازه گردان
عروسی را که پروردم بجانش — مبارک‌روی گردان در جهانش
معانی را بدو ده سربلندی — سعادت را برو کن نقش‌بندی
نسیمی از عنایت یار او کن — زرحمت قطره‌ای درکار اوکن

ب ـ آ

مرقع گلشن

وجه تسمیه کلمه (مرقع) در فرهنگ لغات و فن کتابسازی بمعنای رقعه ـ قطعه ـ برگ ـ ورق وباابعاد واشکال مختلف است که هنرمندان خوش ذوق با صرف وقت وپشتکار فراوان آثارهنری اعم ازقطعات خطوط ـ رقعات مذهب ـ برگ‌های تزئینی ـ اوراق نقاشی را درنهایت سلیقه وظرافت به‌یکدیگر پیوسته و به‌شیرازه بسته و بصورت کتاب یا بیاض تجلید نموده و بدین‌سان مجموعه‌ای دلکش و زیبا از هنرهای گونه‌گون بوجود میآورندکه از گزند پراکندگی و شوریدگی هم مصون و محفوظ می‌ماند.

ساختن وپرداختن اینگونه مرقعات خود هنری‌است جداگانه وسزاوار تحسین و آفرین از نظر فنون ظریفه‌ای چون قطاعی ـ و صالی ـ صحافی ـ حاشیه‌سازی ـ متن و حاشیه و سایر رموزی‌که بکار میرود.

مرقع گلشن که اکنون زینت‌افزای گنجینه‌کتابخانه سلطنتی است در حقیقت شاه مجموعه‌ایست عدیم‌النظیر از هنر ظریف و شریف نقاشی وخطاطی و جلوه‌گاهی خوش‌منظر و دلنواز و سرشار از ذوق و هنر هنروران.

مرقع گلشن بنا به‌خواست ودستورپادشاهان هنردوست سلسلهٔ گورکانی تیموری هندوستان از جمله نورالدین محمدابوالمظفر جهانگیرشاه غازی و بسر انگشت توانا وسحرنگار هنرمندان ایرانی وهندی بین‌سالهای ۱۰۱۴ـ۱۰۳۹

بوجود آمده است .

بطورکلی جانشینان چنگیز و ایلخانیان مغول بعد از طی دورانی که برفرهنگ و ادب درخشان ایرانی که برحدود وسیعی از قلمرو پهناور این سرزمین گسترده بود آشنا شدند و با هنر هنرمندان و افکار تابناك دانشمندان ایرانی انس و الفتی یافتند بتدریج آن خشونت نژادی تعدیل و تلطیف وطبایع زیباپسند و هنرشناس گردید تا بدان مرحله که بدون اعتناء به سخت‌گیری و مقیداتی که درآن زمان درمورد منع و مذمت هنر صورت‌گری اجراء میشده است رسامان و نگارگران هنرمند ایرانی را تشویق و ترغیب مینمودند که کتب فارسی را مصور ودر آرایش و پیرایش هنر کتاب‌سازی بکوشند تا به‌سرحد کمال زیبائی ودلربائی رسیده‌باعث حظ‌بصر واغنای ذوق نوجو وهنردوستشان گردد .

نمونه بارز و شاهد صادق این مدعا یعنی نفوذ مکاتب هنری کهن این آب وخاك به‌شرق و غرب ایران‌آن روز وممالك هم‌جوار ازجمله دربار سلطان حسین بایقرا در هرات وجمع هنرمندان پیرامون وی‌است که‌آثارهنری بی‌نظیر و دلفریبشان سالهاست زینت‌بخش موزه و کتابخانه و مجموعه‌های معتبر و ارزشمند جهان است . پادشاهان تیموری در هندوستان‌که از اولاد و احفاد آنان بشمارند علاقه و عشق مفرطی به‌زبان فارسی و هنرایرانی‌داشته‌ومخصوصاً در جمع‌آوری آثار هنرمندان جهدی وافر بکار می‌بردند چنانکه در کتابخانه و نگارخانه‌های متعدد عظیم و پراهمیت این پادشاهان تعداد کثیری از بهترین و عالی‌ترین نسخ خطی مصور وسایرآثار هنری ثبت ونگهداری میشده است .

در اینجا بایدیادآور شدکه دربار سلسله‌گورکانی هند همیشه ازوجود استادان و هنرمندان ایرانی اعم از خطاط ـ نقاش ـ شاعر ـ نوازنده و غیره زیب و زیور یافته و حتی ملازمان و مشاوران خود را از بین اینگونه افراد انتخاب ولیز در راه ترویج و توسعه هنر نظری روشن ، سینه‌ای باز ، دستی گشاده داشته به‌هنر وهنرمند احترامی‌خاص وارجی بی‌پایان می‌نهادند چنانکه در سالهای بین ۹۴۸ـ۹۵۱ همایون‌شاه پسر بابرشاه پادشاه هندوستان‌که مادر

گرامی و ارجمندش ایرانی ونواده سادات شیخ جام احمد ژنده‌پیل بودبهنگام آشفتگی روزگار و آزردگی از یار و دیار مجبور به‌ترك وطن گردیده و بدوستان پناهنده شد روزهای تلخکامی خویش را با مشاهده پدیده‌های زیبائی‌که درکارگاههای نگارگری ومراکز هنری دربار صفویه بوجود میآمد شیرین‌کام ساخته و جان و تن را نشاط و توان می‌بخشید .

اصولا روح زیباپسند و هنردوست این پادشاه آزرده خاطر از دیدن صنایع ظریفه خاصه‌نقاشی‌های دل‌انگیز وفرح‌بخشی‌که در نگارخانه‌های متعدد شهرهای ایران از جمله ـ اصفهان ـ قزوین ـ شیراز ـ تبریز بوجود می‌آمد آرامشی یافته ودر حال شیفته و دلباخته هنر نقاشی ایران‌گشته بهنگام‌بازگشت عده‌ای از هنرمندان بنام و نقاشان چیره‌دست ایرانی را بهندوستان خواند تا از هنر آنان استفاضه و بهره‌مندگردد .

از جمله میر سیدعلی تبریزی ـ عبدالصمد شیرازی و چند تن دیگرکه در فنون تصویر و نقاشی و نگارش یگانه روزگار بودند .

بعد از همایون‌شاه پسرش اکبرشاه که مانند پدر در دامان مادری ارجمند از نواده شیخ جام احمد ژنده‌پیل و در مکتب پدر هنرشناسی تربیت یافته با ذوق فطری و استعداد جبلی‌که در نهادش بود عشق و علاقه شدیدی به‌فرهنگ و ادب فارسی ابراز داشته مشوق و پشتیبانی قوی برای تجلی و پرورش قریحه استادان نامبرده‌گشته ودر همان زمان دوران شکوفائی هنر نقاشی سبك مغول شروع و باکمك و دستیاری خواجه عبدالصمد شیرازی که بعنوان (شیرین‌قلم) مفتخرگشته بود مکتب نقاشی مختلط هند و ایرانی پایه‌گذاری و استاد نامبرده در رأس این مکتب ودر معیت هنرمندان دیگر ایرانی و هندی به‌ایجاد و ابداع آثار هنری مشغول بودند .

در زمان سلطنت جهانگیرشاه و همچنین شاه جهان جانشینان اکبرشاه هنروران ایرانی دیگری بآن جمع پیوسته و در نتیجه پدیده‌های نیکو با اسلوبی مرغوب در عرصه هنر مینیاتور پدیدارگشت ، جهانگیرشاه‌که در مدت ولایت‌عهدی خویش بنام شاه سلیم نامیده میشد در شهر (اگره) به‌پیروی از

شیوهٔ پسندیده والدونیای خویش ضمن حمایت وابراز الطاف بی‌نهایت در حق هنرمندان در ادامه و تکمیل و تکثیر کارهای هنری کوشا و بسیار دقیق بوده و نیز بدستور وی از اطراف و اکناف آثار ارزشمند هنری استادان گذشته و هم‌عصر را جمع‌آوری وآنها را به‌سبك و سلیقه شاهانه در نگارخانه سلطانی بشکل مرقع در مجلداتی زیبا تنظیم و تدوین و احیانا مرمت وبطرز بدیع و دل‌آرائی می‌آراست ـ چنانکه باتصرفات تزئینی درحواشی‌اوراق مرقع گلشن از نقش و ترسیم مستند چهره و اندام اغلب رجال دربار هند و تصاویری از نمایش مشاغل و مکاتب همان زمان برزیبائی و تکامل این رقعات افزوده که موجب شگفتی و اعجاب هربیننده هنرشناسی است .

بطورکلی‌هنر تذهیب ـ ترصیع ـ تشعیر ـ تصویر ـ تحریر ـ تجلید دراین نسخه بی‌همتا و این نگارستان پر نقش‌ونگار که براستی گلشنی است نزهت‌افزا یکی از زیباترین و عالی‌ترین نمونه‌های هنری هند و ایرانی محسوب است .

امتیاز مرقع گلشن به‌سایر مرقعات هم‌زمان بسبب تصاویریست که به سرپنجهٔ پرتوان و ماهر هنرمندان ایرانی و هندی به‌نحو احسن و در حدکمال دلربائی صورت گرفته وآثار نگارگران بنام و مشهوری چون استادکمال‌الدین بهزاد ـ محمود مذهب ـ لطف‌الله مذهب ـ آقارضا ـ عبدالصمد شیرازی شیرین‌قلم ـ ابوالحسن ـ دولت و چند تن دیگر سازنده این اثر بدیع هستند ، مضافا براینکه از حیث نمونه رسم‌الخط نستعلیق و چگونگی و تکامل آن مجموعه‌ایست از آثار خوشنویسان و خطاطانی چون میرعلی هروی ـ سلطانعلی مشهدی . سلطان محمد نور ـ محمدحسین زرین قلم ـ جهانگیر کشمیری . عنبرین‌قلم ـ مولانا کمال‌الدین جعفرالتبریزی البایسنقری ـ اظهرالکاتب . که برخی دارای تاریخ وبه‌رقم استادان نامبرده آراسته‌گردیده است .

مرقع گلشن در قرن یازدهم هجری به‌ایران واصل ودر اواخر قرن سیزدهم در زمان ولیعهدی ناصرالدینشاه به‌دربار قاجار و در کتابخانه مبارکه شاهنشاهی به‌ثبت رسیده است چنانکه در حاشیه متصل به متن قطعه ۹۱ به‌خط ناصرالدینشاه قاجار چنین رقم رفته است (این مرقع مال ناصرالدین محمدشاه

غازی خلدالله ملکه و دولته انشاءالله‌تعالی غره جمادی‌الاخر ۱۲۶۳) .

قطعه فوق مجلس شاهانه‌ایست که تصویر شبیه میرزا میرانشاه‌ابن امیر تیمور صاحب قران را با لباس فاخر برکرسی مرصع در سایه درختی می‌نماید که به‌ساز و آواز نوازنده جوانی‌که درمقابلش‌ایستاده‌گوش فراداده ودر پشت سرش شکاربانان پادشاهی حامل باز شکاری و چند اردك صید شده با وسائل شکار آماده بخدمت ایستاده‌اند . ونیز در حاشیه قطعه۱۱۳سجع مهر ولیعهدی و پادشاهی ناصرالدین‌شاه قاجار مشاهده میشود

(هو شاه شاهان ناصرالدین) (ولیعهد) .

نکته قابل‌توجه وآنچه‌که دربارهٔ مرقع گلشن لازم به‌توضیح است‌آنکه در حال حاضر این مرقع از دو بخش تشکیل گردیده به‌ترتیب ذیل :

بخش اول مشتمل است بر ۹۰ ورق بقطع ۱/۲۵×۶ر۴۰ سانتی .

بخش دوم مشتمل است بر ۴۳ ورق بقطع ۴/۲۶×۲/۴۲ سانتی .

که جمعا بالغ بر۱۳۳ ورق میشود .

قسمتی از این مرقع از دورانهای گذشته در ضبط‌کتابخانه سلطنتی بوده وتعداد دیگری بتدریج ازطریق خریداری به‌قسمت قدیمی‌پیوسته است .

با توجه باینکه اوراق مذکور دو رو نگاشته شده و ٤ صفحه‌آن هم بیاض و نانویس‌است‌بنابراین رویهم شامل۲۶۲قطعه(یك‌رو) نقاشی ورسم‌الخط وتشعیرسازی است‌که شرح‌کامل آن در متن فهرست آمده است .

همان‌طور که صاحب‌نظران و نسخه‌شناسان میدانند تمامی این اوراق از مرقع گلشن نیست بلکه اوراق مرقع دیگری‌که بنام گلستان نامیده می‌شود به‌مرقع گلشن اضافه شده است .

این اوراق از حیث ابعاد قدری متفاوت ولی از لحاظ سبك نقاشی و مینیاتور و رسم‌الخطبا یکدیگر مشابهت‌کامل داشته چنانچه تشخیص فرق بین آنها دشوار است .

اکنون برای مزید اطلاع خوانندگان گرامی و دانشمند آغاز وپایان هردو بخش را اختصاراً عرضه میدارد .

آغاز بخش اول مرقع گلشن .

هوالعزیزالحمید

مفردات نسخ تعلیق علی طریق واضع‌الاصل خواجه میرعلی‌التبریزی تغمده‌الله بغفرانه .

ا ب ج د ذ د ر س ش - الی آخر .

پایان بخش اول مرقع گلشن .

دلرا که بدلبری سپارد — کز مهر دلش نگه ندارد
برصیدکه زدخدنگ کاری — کش دل‌نکشید برشکاری

فقیر علی .

آغاز بخش دوم مرقع گلشن (مرقع گلستان)

نقاش ازل کین خط مشگین رقم اوست
یارب چه رقمهای عجب در قلم اوست

چون ارادت کامله قادر بیچون و مشیت شامله صانع کن‌فیکون بایجاد صدر کارخانه بوقلمون متعلق شد چهره‌آرای غایت ازلی بقلم مکرمت لم‌یزلی مرقع انسانی را برطبق آیت بخوبتر وجهی تصویر نمود و جمال حال این‌طایفه پسندیده خصال را بزیور اصناف علوم غریبه و زینت انواع فنون عجیبه جانب ایشانرا براکثر مخلوقات تفضیل فرمود .

کلك الهی چو رقم زد صور — مظهر فضل و هنر آمد بشر
در پی اظهار هنر چون شتافت — صفحه ایام ازو زیب یافت
خط خط خوب بنزد خرد — بیش بود زانچه گمان پی برد

. . . . . الی آخر .

پایان بخش دوم مرقع گلشن (مرقع گلستان)

بعنایت بینهایت صانعی‌که ترتیب مرقع زرنگار سپهر زبرجدفام اثری از مصنوعات دست قدرت آثار اوست این مرقع بدیع‌الخط عجایب تزئین که غیرت‌افزای ریاض رضوان و گلستان همیشه‌بهار جهانست . نظم :

هر صفحه او بنزهت گلزاری — هر سطر چو زلف عارض دلداری
هر حرف چو خط چهره مطلوبی — هر نقطه چوخال لب خوش‌گفتاری

مانند درج زر و گهر بشکرفکاری و نیرنگ‌سازی استادان مانی مثال بی‌بدل و هنروران بهزاد تمثال در بیمثلی مثل بموجب فرمان سعادت عنوان خاقان اکبر اعظم شهریار عرصه عالم صاحب‌قران همایون‌بخت برازنده تاج و فرازنده تخت گوهرافسر تاجداران افسرتارك جهانداران شهنشاه فلك‌قدر خرد رخش جهانگیر و جهاندار و جهانبخش مطلع انوار نامتناهی الهی ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر پادشاه غازی خلدالله ملکه ابدا بساعت سعد و زمان مسعود صورت‌اختتام وشیرازه انتظام‌یافته زینت‌افزای کتابخانه آفرینش وروشنی‌بخش دیدهٔ اصحاب بینش گردید .

این مرقع که بتوفیق اله — صورت‌آرای شد از لوح و قلم
رشگ گلزار ارم تاریخش — چهره‌پرداز خرد کرد رقم

العبد محمد حسین زرین قلم جهانگیرشاهی ۱۰۱۹ .

ضمناً متذکر میشودکه شرح مختصری در ترجمه احوال نقاشان و خطاطان هنرمندی‌که در تشکیل وبوجودآوردن‌اوراق مرقع گلشن سهمی بسزا داشته‌اند در متن همین فهرست بشماره دفتر ۱۶۶۳-۱۶۶۴ آمده است .

چه بسیار بجاست‌که دو قطعه شعر از مولانا ابوطالب‌کلیم کاشانی به عناوین (تاریخ مرقع و تاریخ اقسام آن) (تعریف مرقع پادشاهی)که خود شاهد کار هنرمندان و ناظر گلشن‌آرایان این مرقع بوده است از صفحه ۸۸۹ و۸۹۲ دیوان خطی این شاعر نازك‌خیال و لطیف‌طبع که در تاریخ ۱۰۸۶ هجری قمری کتابت شده و به‌شماره دفتر ٤۱۸ در ضبط‌کتابخانه سلطنتی است بمنظور ارائه سندی منظوم و اغنای ذوق هنردوست مطالعه‌کنندهٔ ارجمند عیناً نقل شود :

تاریخ مرقع و تاریخ اقسام آن

پروردهٔ کدام بهار است این چمن
کز بهر دیدنش نگه از هم کنیم وام

هر خط او چو خطه کشمیر دل فریب
وز حلقه حروف براه نظاره وام

از دیدنش نظاره‌گیان مست میشوند
آن باده‌ای که دائره‌ها را بود بجام

از بسکه دیده خیره شود در نظاره‌اش
نتوان شناخت نقطه کدام است و خط کدام

یاقوت ثلث این خط اگر می‌نگاشتی
مستعصمش بدیده نشاندی زاحترام

تذهیب داده شاهد خط را چه زینتی
آری شفق فزوده بحسن جمال شام

آراسته بهشت ز تصویر حوریان
حوری که باشد آنرا غلمان کمین غلام

چونان شد اختلاط خط و صورتش بهم
پیچد بموی طره تصویر زلف لام

مو از زبان چو خامهٔ نقاش سر زند
نطق ار زحسن صورت او سر کند کلام

تصویر و خط چو صورت و معنی قرین هم
وز اتحاد کرده در آغوش هم مقام

تمکین حسن اگر نشدی مانع آمدی
در باغ صحنه شاهد تصویر در خرام

چندین هزار نقش بدیع اختراع کرد
دوران که شد مرقع شاه جهانش نام

صاحبقران ثانی از اقبال سرمدی
شاه ستاره لشگر خورشید احتشام

کوه وقارش ار فکند سایه بر بحار
مانند سطر موج بیکجا کند مقام

شاهنشهی که پیر مرقع لباس چرخ
ذکرش دعای دولت او شد علی‌الدوام

تاریخ شد مرقع بی‌مثل و بی بدل
چون این سواد گلشن فردوس شد تمام

(تعریف مرقع پادشاهی)

نقشبند کارگاه صنع همچون زلف یار
نقش پرگاری دگر برروی کار آورده است

از بهار گلشن فردوس رنگین نسخه‌یی
کاتب قدرت برای روزگار آورده است

نازم این زیبا مرقع راکه چون روی بتان
صفحه‌اش خطی بخون نوبهار آورده است

این مرقع نیست غوصی کرده غواص قلم
یکصدف لبریز در شاهوار آورده است

محضر خوبی بخط جمله استادان رساند
میرسد فخرش سجل افتخار آورده است

حسن‌خطش بسکه‌کامل شد سپهر ازکام صبح
بهر تذهیبش زر کامل عیار آورده است

روح مانی عندلیب گلبن تصویر اوست
این گلستان این چنین بلبل هزار آورده است

از تحرك خامهٔ نقاش جادوکار او
پنجهٔ تمثالها را رعشه‌وار آورده است

سحرکاری قلم در گوشهٔ چشم بتان
دلبری را همچو مژگان آشکار آورده است

چگونگی تألیف و تنظیم فهرست مرقعات

از درگاه خداوند قادر متعال خالصانه و صمیمانه عرض سپاس و عبودیت مینمایدکه به‌بندهٔ‌کمترین عمر وتوان داد تا به‌چاپ فهرست مرقعات کتابخانه سلطنتی توفیق یافته و این بخش نیز بپایان رسید.

شکر که این نامه بعنوان رسید بیشتر از عمر بپایان رسید

امیدوارم‌این‌سلسله خدمات‌ناچیزفرهنگی با چاپ‌فهرست دواوین‌وکتب ادبی خطی‌که درحال حاضردردست‌تنظیم وتدوین است ادامه‌یافته وبدین‌ترتیب آثار و نام نیاکان دانشمند و هنرمند ما که در بوجود آوردن این یادگارهای هنری سهیم وشریك بوده، زحمات ومشقات فراوانی تحمل نموده‌اند درخاطره‌ها تجدید و مخلد و پایدار بماند

ارمغان دیگری که بخواست ایزد یکتا در آینده نزدیك تقدیم حضور دوستداران ادب وفرهنگ خواهدشد نسخهٔ چاپی مرقع گلشن است که مقدمات چاپ آن فراهم آمده است.

اینك مناسب میداند توضیحی مختصر در بارهٔ کیفیت نسخ موجود در کتابخانه سلطنتی ذکر شود.

همانطورکه خوانندگان گرامی‌توجه دارند نگارنده درمقدمهٔ فهرستهای «قرآن‌های خطی» و «کتب دینی‌خطی» که درسالهای ۱۳۵۱ و۱۳۵۲ افتخار

انتشار آنها را یافت کوچکترین اشاره‌ای به کیفیت و چگونگی نواقص و زیان‌های وارده به کتب کتابخانه اعم از نسخ خطی یا مرقعات نکرده و اظهار این مطالب را برای هنگامی گذاشتم که نسخه‌های خطی را ملاحظه و بررسی جامع و کاملی در بارهٔ آنها شده باشد تا اظهار نظر و عقده گشائی‌حمل بر هیچ نوع شائبه غرض و پیرایه‌ای نباشد خاصه آنکه نخواستم لذت آب زلال و شربت خوشگوار و فرح‌زای آثاری را که مشخصاتشان تقدیم میشود به‌خاك و خاشاك بی عنایتی‌های غیرقابل جبران کدر و نامطبوع گردد... در هرحال:

شرح این هجران و این خون جگر این زمان بگذار تا وقت دگر

متأسفانه خسارات و زیان‌های بی‌شماری در اثر بی‌توجهی و تساهل مداوم، بوپیکر عزیز و نازنین کتب کتابخانه وارد آمده است‌که صاحب‌نظران و نکته‌سنجان برآن حقایق روشن، آگاهی‌کامل دارند....

نگارنده شرح این وضع تأسف‌آور و غیرقابل جبران را ضمن نگارش خصوصیات و مشخصات نسخ، وهمچنین زیان‌های وارده را جزء بجزء وموبمو در دو مجلد دفتر تحویل و تحول کتب بقطع رحلی بزرگ بابعاد ۴۵×۵۶سانتی در ۴۷۸ صفحه تنظیم و تألیف کرده که ناسخ کلیه دفاتر ناقص و مشوش دیگر بوده و انشاءالله بفضل خداوند جوابگوی احتیاجات حال و آیندهٔ این‌کتابخانه خواهد شد.

۱ـ قسمتی از مطالب آغاز و پایان هریك از مرقعات را که از لحاظ‌نام راقم و تاریخ کتابت و تألیف و یا سایر جهات مفید به‌فایده بوده عیناً نقل و ذکر شده است.

۲ـ یادداشت و نوشته‌هائی را که از نظر تاریخی و سبك انشاء قابل توجه بوده با حفظ املاء آن عیناً ضمن شرح خصوصیات هرموقع در بخش (پشت صفحه اول) بچاپ رسیده است

۳ـ تعداد (۷۰) قطعه عکس رنگین از مینیاتور و نقاشی‌های مرقعات موجود انتخاب که به‌ترتیب صفحات این فهرست و در محل خود قرار داده شده است.

٤ـ تعداد (۳۰) قطعه عکس سیاه و سفید نمونه‌ای از خطوط مرقعات انتخاب و بچاپ رسیده است که در جای خود نهاده شده است .

٥ـ چهار نمونه از نقاشیهای رنگی برای تجلید این فهرست انتخاب و استفاده شده است .

٦ـ اسامی کاتبین ، مذهبان ، نقاشان ، خطاطان ، جلدساز که آثارشان در این فهرست مصرح است به‌ترتیب حروف الفباء و با ذکر تاریخ وشماره دفتر کتابخانه سلطنتی معرفی شده‌اند .

۷ـ طرز تقسیم مرقعات از لحاظ خطوط ، نقاشی مرقع گلشن ، مرقع خط ناخنی ، تصویر ناخنی ، مرقع عکس خطوط ، مرقع نقطه‌چین و غیره با حروف الفباء مرتب و با ذکر شماره صفحات طبقه‌بندی شده است .

۸ـ سجع امهاری که در قطعات مرقعات و بطورکلی در اغلب کتابخانه سلطنتی ملاحظه شده است جهت مزید اطلاع خوانندگان گرامی عیناً به‌ترتیب حروف الفباء در ذیل می‌نگارد .

۱ـ سجع مهر آقا بهرام ۱۳۰۱ .
۲ـ « ادیب‌الممالك .
۳ـ « اعتمادالسلطنه .

٤ـ سجع امهار و یادداشت‌های چند تن از کتابداران سلاطین صفویه (بتاریخ سلخ شهر شوال سنه ۱۱۰۸ از دولتخانه مبارکه‌آورده‌اند ودرکتابخانه ابوابجمع شده سلیمان شده است) با سجع مهر .

(کامیاب هردو عالم شد بتوفیق الـه
موسی‌بن عیسی از لطف سلیمان پادشاه)

٥ـ سجع امهار ویادداشت‌های چند تن ازکتابداران‌پادشاهان گورکانی هندوستان .

٦ـ سجع مهر امین‌السلطان ۱۳۰۱ .
۷ـ « امینه اقدس ۱۳۰٦ هجری قمری .
۸ـ « حسین‌بن هدایت‌الله ۱۲۸۲ .

۹ـ « طهماسب‌میرزا مؤیدالدوله ۱۲۸۷ .
۱۰ـ « عباس‌میرزا (در دریای خسروی عباس) و (عبده‌الراجی عباس) .
۱۱ـ عبده عبدالوهاب الموسوی ۱۲۲۳ .
۱۲ـ « علی‌اکبربن حسین‌الحسینی .
۱۳ـ « فتحعلیشاه قاجار ۱۲۲۳ .
۱٤ـ « کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
۱٥ـ « لسان‌الدوله .
۱٦ـ « محمدرضا الحسینی ۱۲٦٥ـ۱۲۷٦ .
۱۷ـ « محمدشاه غازی . (محمد شاه غازی قاجار)
۱۸ـ « محمدعلی میرزا دولتشاه .
(زفتح علی شد چو حق منجلی) (مه برج شاهی محمد علی)
۱۹ـ « مرآت‌الممالك ۱۳۲۳ .
۲۰ـ « مشیرالسلطنه ۱۳۲۲ .
۲۱ـ « مظفرالدینشاه و ولیعهدی مشارالیه .
(بر ملکت ناصری ولیعهد) (بر رایت نصر حق مظفر)
۲۲ـ « مهد علیا .
۲۳ـ « میرزا محمود وزیر .
۲٤ـ « ناصرالدینشاه ۱۲۷٤ـ۱۲۸۲ .
۲٥ـ « ولیعهدی ناصرالدینشاه (ولیعهد شاه جهان ناصرالدین ۱۲٥٥) .
۲٦ـ « یادداشتهای میرزا مهدیخان استرآبادی .

خدمتگزار . بدری آتابای

شروع فهرست

فهرست مندرجات

صفحه		
صفحه	۱	قطعات
»	٤	مرقع خط
»	۱۵۹	مرقع خط و تصویر ناخنی
»	۱۷٦	مرقع خطوط
»	۲۵۳	مرقع خطوط و تصویر ناخنی
»	۲۵۷	مرقع خطوط و نقاشی
»	۲۹۵	مرقع خط و نقاشی
»	۳۳۲	مرقع عکس خط
»	۳۳٤	مرقع گلشن
»	۳٦۹	مرقع مشق نقاشی ناصرالدینشاه قاجار
»	۳۷۱	مکاتیب عباس‌میرزا
»	۳۷٤	مرقع نقاشی
»	۳۸۸	مرقع نقاشی (الفیه)
»	۳۸۹	مرقع نقاشی طرح لباس نظام
»	۳۹۰	مرقع نقاشی چینی
»	۳۹٤	مرقع نقاشی ژاپونی
»	۳۹٦	مرقع نقاشی ناصرالدینشاه قاجار
»	۳۹۷	مرقع نقاشی نقطه‌چین
»	۳۹۹	مرقع نقاشی و خطوط

شماره ردیف ۱

قطعات

از شماره ۱۶۷۲ الی شماره ۱۷۱۱ قطعاتی است باندازه‌های مختلف و مشوش و فرسوده که شامل خطوط نسخ ـ نستعلیق و شکسته بوده و اغلب آنها بدون رقم و تاریخ و همچنین چند قطعه از خطوط بمنظور ساختن مرقع بریده و قیچی شده و قطعاتی که شامل نقاشی‌های آب و رنگ بدون رقم و تاریخ است .

قطعاتی که دارای رقم میباشد در اینجا ذکر میشود :

قطعه ۱۶۷۴ به قطع وزیری قلم نسخ بتاریخ ۱۲۵۵ هجری قمری محمدعلی .

قطعه ۱۶۸۵ به قطع رقعی ـ قلم نسخ بتاریخ ۱۲۸۸ هجری قمری زین‌العابدین .

قطعه ۱۶۸۷ قطع وزیری ـ قلم شکسته بسیار خوش بدون تاریخ میرزا محمد شفیع .

قطعه ۱۶۹۳ قطع وزیری ـ قلم نسخ ـ بتاریخ ۱۲۱۸ هجری قمری میرزا احمد شاملو .

قطعه ۱۷۰۲ قطع وزیری ـ نقاشی آب و رنگ گل و بوته‌های بهاری رقم کمتر بن محمدباقر .

قطعه ۱۷۰۶ قطعا قطع رحلی ـ شمایل مبارك حضرت علی ابن ابیطالب علیه‌السلام ـ حسین علیه‌السلام ـ تصویر قنبر و سلمان فارسی روی پوست باسماء اعظم ترسیم و نگاشته شده‌است. در ذیل این قطعه به قلم نسخ و رنگ سرخ چنین رقم

رفته است کتبه‌العبد الحقیر الضعیف میرزا ابراهیم اردستانی سنه ۱۳۱۸ و عکس چاپی محمد علیشاه قاجار باین قطعه الصاق شده است .

قطعه ۱۷۰۷ قطع رحلی حواشی مذهب به شاخه و برگهای زرین است و در متن بین جداول بندزرین تزئینی ابیاتی به قلم نستعلیق خوش نگاشته شده‌که در ذیل آنچنین رقم رفته است .

کتبه المذنب محمد محسن الهروی غفر ذنوبه وستر عیوبه فی شهور سنه سبع وثمانین وتسعمائه ۹۸۷ و روی دیگر این قطعه بهمان توصیف تزئینات دارد به قلم شاه محمود النیشابوری . بدون تاریخ .

یك قطعه به قطع وزیری قلم‌نستعلیق بتاریخ ۱۰۳۵ هجری‌قمری بدیع‌الزمان .

یك قطعه به قطع وزیری قلم‌نستعلیق سه‌دانگ ممتاز بدون‌تاریخ محمودبن اسحاق الشهابی .

سه قطعه به قطع رحلی قلم نستعلیق دو دانگ ـ بدون تاریخ محمد امین بن باباخان بین‌السطور گل‌اندازی زرین.

قطعه ۱۷۰۹ قطع وزیری . قلم نسخ . بدون تاریخ . محمد شفیع التبریزی .

قطعه ۱۷۱۰ قطع وزیری . قلم نستعلیق خوش . بین‌السطور طلا ـ اندازی وگل‌افشانی ریزالوان . کتبه خانه‌زاد دولت علیه علیرضای انصاری پیشخدمت و منشی مخصوص حضور همایونی روحنا فداه پسر میرزا مصطفی‌خان مؤتمن‌الدوله بتاریخ شعبان المعظم سنه ۱۳۱٤ .

یك قطعه به قطع وزیری . قلم نستعلیق . بدون تاریخ . سلطان الکتاب .

چند قطعه به قطع وزیری بزرگ . قلم نستعلیق . بدون تاریخ ـ محمد صالح .

چند قطعه به‌قطع رحلی. قلم نستعلیق. بدون تاریخ ـ عبدالرشید دیلمی

قطعه ۱۷۱۱ تصویر جوان زیبائی که روی تخته سنگی نشسته و شاهینی در دست دارد . جامه و دستار او زمان‌صفوی را می‌نماید و بسیار خوشرنگ و زیباست . احتمال میرود که از آثار کمال‌الدین بهزاد باشد .

چند قطعه به قطع وزیری . سیاه‌مشق نستعلیق . بتاریخ ۱۰۸۸ هجری قمری میرعماد .

لازم بتذکر است که در قطعات فوق‌الذکر چند قطعه بایك شماره در دفتر تحویل کتابخانه سلطنتی ثبت و ضبط شده است .

شماره ردیف ۴

اسم کتاب مرقع خط .

قطع ربعی ؛ بابعاد ۱۶/۵×۲۴ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق یک‌دانگ و نیم‌دانگ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عماد الحسنی ـ عبدالرشید .

توضیحات شامل چند قطعه از حکایات بوستان و گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی است که بزیور خط دو استاد عالیقدر نگاشته و آراسته گردیده است .

قطعات مقوای متن وحاشیه، حواشی مجدول کمندکشی‌زرین بندمشکی است . حواشی متصل بمتن باکاغذ های صورتی و گل ماشی رنگ تسمه‌اندازی شده مجدول زرین و رنگارنگ است. قطعات متن‌کاغذهای نخودی سیر و روشن ، بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی با تحریر مشکی است . سجع مهر ناصرالدینشاه قاجار در پیشانی قطعه اول و در آخر این مرقع است و درتمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود . در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

تعداد قطعات دارای ۱۱ قطعه متصل بهم که بتفاوت بین ۱۲ ـ ۱۱ـ ۱۳ سطر کتابت بطرز مورب ـ چلیپا ـ راست دارد .

دو قطعه از این مرقع خط عبدالرشید و مابقی خط عمادالحسنی است .

آغاز هو .

کریمی که آوردت از نیست هست
عجب گر بیفتی نگیردت دست
اگر بنده‌ای دست حاجت برآر
و گر شرمسار آب حسرت بیار

پایان گفتم حرفی‌گرت شنیدن هوس است
درخانه اگرکس‌است‌یک حرف‌بس‌است
کتبه الفقیر عبدالرشید .

جلد مقوای روکش تیماج مشکی وسط ترنج دو سر ترنج و یک حاشیه ریسه گل و برگ طلائی .

اندرون جلد کاغذ سبز پسته‌ای ساده .

شماره ردیف ۴

اسم کتاب	مرقع خط .
کاغذ	مقوای نازك ، متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق سه‌دانگ و یك‌دانگ ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عمادالحسنی بتاریخ ۱۰۰۵ هجری قمری .
مذهب	محمدهادی بتاریخ ۱۱۵۰ هجری قمری .
توضیحات	نصایح خواجه عبدالله انصاری و تحفةالوزراء که به‌قلم نستعلیق عماد الحسنی آراسته شده، این مرقع بصورت کتاب تنظیم شده است .
صفحات	مقوای نازك متن و حاشیه، حواشی مجدول کمندکشی زرین بندمشکی ، حواشی ۶ صفحه از صفحات دارای تذهیب گل و بوته‌های زرین است و مابقی دارای حواشی بدون تزئین؛ حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان و مذهب است به‌گل و برگ های زرین و الوان ، متن صفحات عبار زرافشاذ و ۶صفحه بین‌السطور طلااندازی دنداذ موشی تحریر مشکی و گل انداز های ریز الوان دارد ، در بعضی از صفحات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد صفحات	دارای ۱۶ صفحه که به تفاوت ۶ ـ ۸ ـ ۹ سطر کتابت دارد .
آغاز	حضرت خواجه عبدالله انصاری قدس‌الله تعالی درسیره

نصیحت فخرالوزراء خواجه نظام‌الملك طوسی در مشافهه فرموده‌اند . که در رعایت دلها کوش . . . .

پایان

کتبه الفقیر المذنب عماد الحسنی غفرله جهة فرزند اغرنادرالعصر فریدالدهر محمدتقی الجیلی حلول‌عمره نوشته شد .

کتبه العبدالاحقر الافقر عمدالحسنی غفرالله ذنوبه وستر عیوبه فی‌سنه ۱۰۰۵ .

جلد	مقوای نازك شطرنجی قهوه‌ای رنگ .
اندرون جلد	کاغذ ابری قهوه‌ای رنگ .

شماره ردیف ٤

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	رحلی ابعاد ۲۸/۵×۴۲ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان
خط	نستعلیق درشت سیاه مشق ـ کتابت خوب
اسم کاتب و تاریخ کتابت	فیروز قاجار بتاریخ ۱۲۸۲ هجری قمری
توضیحات	مجموعه‌ایست از قصاید در مدح و وصف ناصرالدین شاه قاجار ـ اشعار ترکی و فارسی متفرق که بطریق سیاه مشق به قلم نستعلیق (پاروئی) تحریر شده است.
پشت قطعه اول	نوشته شده (از تحویلات سرایدارخانه است باسجع مهر مشیر السلطنه) .
قطعات	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین و رنگین حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین و سفیداب . قطعات متن کاغذ های نخودی ـ سفید است بین‌السطور ملاانداری دندان موشی زوج‌تحریر مشکی و مزین به ریسه گلهای ریز الوان . در پیشانی قطعه سوم درمیان طرح یك‌ترنج دور کنگره‌لاجوردی مذهب مرصع عنوان السلطان بن سلطان ناصرالدین شاه قاجار نگاشته شده‌است سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۳۰ قطعه متصل به‌هم که بطرز مورب ـ معکوس

و درهم سیاه‌مشق شده است .

آغاز	در عهد خجسته و اوان فرخنده سرکار اعلیحضرت شاهنشاهی الملك الرقاب ملك جم السلطان‌بن سلطان ناصرالدین شاه قاجار خلدالله ملکه .
پایان	بتاریخ روز شنبه رجب‌المرجب ۱۲۸۲ مطابق سال فرخنده فال اودئیل در عراق قلمی گردید در حالت درد پا و ملالت تمام کامل بود علی‌الله .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی حاشیه مجدول کمنددار .
اندرون جلد	کاغذ ابری الوان ساده .

شماره ردیف ۵

اسم کتاب مرقع خط .

قطع رحلی ببعاد ۳۷×۲۶/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت اسدالله شیرازی بتاریخ ۱۲۶۰ هجری قمری .

توضیحات مرقع مورد بحث شامل قطعاتی است که به قلم نستعلیق خوش سیاه مشق شده باضافه چند قطعه که ابیاتی از خواجه حافظ شیرازی را به قلم نستعلیق بسیار زیبا نگاشته‌اند .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند لاجوردی . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای الوان جدول‌کشی طلائی . قطعات متن کاغذهای نخودی رنگ و روغنی و آبی است که بین‌السطور طلااندازی و گل‌اندازی‌های زرین دارد. در ذیل قطعه‌اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتاب خانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار درپیشانی قطعه اول و آخر این مرقع است. وسجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۹ ـ ۴ـ ۱۷ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز سبحان ذی الملك و الملکوت . سبحان ذی العزه والعظمه‌والجمال‌والکمال والکبریاوالجود والجبروت.
چاکر استان شاهنشهی اسدالله شیرازی ۱۲۶۰ .

پایان غیر حق را میدهی ره در حریم دل چرا
میکشی بر صفحه هستی خط باطل چرا
مشقه الفقیر المذنب اسدالله شیرازی .

جلد مقوای روغنی بوم آلبالوئی رنگ وسط ترنج دو سر ترنج و چهار لچکی زمینه مشکی منقش به گل و برگهای مختلف الوان و پیچکهای زرین بایك حاشیه زمینه مشکی مزین به ریسه گل و برگهای مینائی الوان و پیچك‌های زرین .

اندرون جلد بوم تریاکی رنگ وسط طرح ترنج و دو سر ترنج دور کنگره زرین که باشاخ و برگ و گلهای طلائی تزئین شده و یك حاشیه زمینه تریاکی رنگ ریسه‌گل و برگهای صورتی و سبز باپیچکهای زرین .
نقاشی جلد کار استاد علی اشرف است .

شماره ردیف ٦

اسم کتاب — مرقع خط .

قطع — وزیری حجیم بابعاد ۳۷×۲۵ سانتی .

کاغذ — مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط — شکسته تحریری ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — ندارد .

توضیحات — مرقع مورد بحث که بصورت کتاب تنظیم و تجلید شده است مجموعه‌ایست از مکاتبات ـ یادداشت‌ها ـ یك قطعه رمزکه بنظر میرسد دستور رسیدگی به‌امور مالی مرحوم قائم‌مقام باشد ـ دو قطعه سیاق صورت حساب مصارف سپاه و حساب توشقان‌ئیل سرکار نواب امیرزاده ـ چندین نامه خصوصی وخانوادگی قائم‌مقام ـ چند قطعه شعر ـ نامه‌ای در رثای مرگ عباس میرزای ولیعهد که با این بیت شروع میشود.

(برلوح مزارم بنویسید پس از مرگ
کی وای زمجرومی دیدار ودیگر هیچ)

قطعات — مقوای متن و حاشیه مجدول و کمندکشی زرین بند سبز و سرنجی رنگ است حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان. قطعات متن کاغذهای سفید و بدون تزئین . سجع‌مهر کتابخانه دولت علیه ایران در تمامی قطعات و درذیل قطعه آخر سجع مهر اعتماد السلطنه . در پیشانی قطعه

۱۷ سجع مهر محمد شاه غازی (الغـرلاله السلطان محمدشاه قاجار) .

تعداد قطعات — دارای ۵۲ قطعه که به تفاوت بین ۱۵ ـ ۸ ـ ۲۳ ـ ۵ ـ ۱۱ سطر کتابت دارد .

آغاز — نفسی الفداه لارض انت ساکنه . در نظر شریف هست که هنگام ادراك حضور مکرر در خلوتهای اتراق و روزهای سواری بعجز و الحاح اضطراری میگفتی‌که شما راضی شوید دست از این پیرزنه بردارم یکباره طلاقش بدهم مردانه مطلق العنان باشم . شما منع و تحذیر فرمودید .

پایان — میرزا شریف فراهانی کاغذی به‌کمترین نوشته بود درجوف همین عریضه ارسال خدمت نمود که ملاحظه فرموده باشند و مستدعی چنانم که کمترین سیدجعفر را همیشه اوقات بارجاع فرمان اعلا قرین مسرت و مباهات فرمایند باقی امرکم مطاع .

جلد — مقوای‌روکش چرم ساغری مشکی‌وسط ترنج چهارسر ترنج ضربی حاشیه کتیبه‌ایی ضربی طلائی‌گل برجسته.

اندرون جلد — چرم گلی رنگ ساده .

شماره ردیف ۷

اسم کتاب مرقع خط .

قطع رقعی بابعاد ۱۳/۵×۲۲ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت میرعماد الحسینی ـ بدون ذکر تاریخ .

توضیحات مجموعه‌ایست از رباعیات که بنظر میرسد از میرعماد الحسینی است .

پشت قطعه اول به قلم شکسته نستعلیق خوش چنین رقم رفته است (بسم الله تعالی. این اوراق شریف بنظر احقر عباد علی محمد لواسانی از خطوط استادی میرعماد است‌که در اواسط عصر باین اسلوب و مزه چیزی نوشته‌اند. باین شیوه واسلوب‌هیچ‌یك ازنویسندگان سلف ننوشته‌اند هریك را شیوه‌ای خاصی است که در نزد اهل‌خبرت معلوم است العلم عندالله) .

قطعات مقوای متن و حاشیه فرنگی الوان مجدول کنددکشی زرین بند مشکی و سرنجی حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین است . قطعات متن نخودی رنگ‌مذهب است به سر ترنجهای زمینه لاجوردی با اسلیمی‌های زرین زوج تحریر مشکی که در هرقطعه چهار مصرع ازابیات‌را درمیان‌جداول زمینه الوان برنگ‌سفیداب‌ـ

شنگرف نگاشته و اطراف خطوط را طلا اندازی کرده‌اند . در پیشانی قطعه اول سجع مهر ولیعهدی ناصرالدین شاه قاجار است و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود.

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه ٤ سطر کتابت دارد .

آغاز

یك دم زغم عشق تو بی‌غم نزدیم
بی‌خون جگر دو دیده برهم نزدیم
غافل نشدیم از تو هرگز نفسی
بی‌مهر تو از صبح ازل دم نزدیم

پایان

یاران کهن که بنده بودم همه را
در بند جفای خود شنودم همه را
زنهار زکس وفا مجوئید که من
دیدم همه را و آزمودم همه را

جلد مقوای روغنی بوم مشکی منقش بگل و برگ های مختلف الوان تزئینی . با دو حاشیه زمینه عنابی دانه تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه مشکی‌منقش به‌ریسه گل وبرگهای مینائی رنگارنگ .

اندرون جلد بوم گلی رنگ مزین به‌اسلیمی و گل و برگ وپیچك‌های زرین . و یك حاشیه زمینه مشکی نقطه‌نشان سفیداب .

شماره ردیف ۸

اسم کتاب — مرقع خط .

قطع — رحلی بابعاد ۳۹×۲۵/٤ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نستعلیق جلی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — محمد باقر الحسنی الحسینی بتاریخ ۱۲۵۸ هجری قمری .

توضیحات — این مرقع شامل ابیاتی ازغزلیات خواجه‌حافظ‌شیرازی ـ مثنوی مولانا جلال‌الدین علیه الرحمه ـ چند بیت در مدح محمدشاه قاجار ـ و سیاه مشق است که به قلم نستعلیق درشت وجلی کتابت شده است .

پشت قطعه اول — نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه است ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی .

قطعات — مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بندمشکی وسفید است. حواشی بدون تزئین. حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان ومجدول رنگین است . چهار قطعه دارای حواشی متصل به متن گل‌اندازی زرین و تزئینی است . متن قطعات برنگ نخودی و بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی زوج تحریر مشکی است. درپیشانی قطعه اول وقطعه آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران

۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات — دارای ۳۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۸ ـ ۱٤ ـ ٦ ـ ۲ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز — هو حسبی .

محمد شه آن اسمان مهی
سپهر بزرگی و فرماندهی

پایان — هوالله سبحانه ـ

در عهد پادشاه خطابخش جرم پوش
حافظه قرابه‌کش‌شد ومفتی پیاله‌نوش

فی‌شهر صفرالمظفر من‌شهور سنه ۱۲۵۸ .

جلد — مقوای روکش اطلس آبی حاشیه سجاف چرم لاکی .

اندرون جلد — کاغذ سرنجی رنگ ساده .

شماره ردیف ۹

اسم کتاب مرقع خط .

قطع وزیری بابعاد ۳۰/۵×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ متوای متن و حاشیه شنگرفی رنگ .

خط شکسته ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد شفیع الحسینی شکسته نویس بتاریخ ۱۰۶۴ هجری قمری در اصفهان .

توضیحات مطالب این مرقع که بصورت کتاب صحافی و تنظیم شده‌شامل نامه‌ای بزبان ترکی ازمرکز حکومت‌خطاب به حاجی میرزا احمدخان حاکم شیروان ـ چند قطعه نثر عرفانی ـ اشعاری از مولانا جلال‌الدین عارف قبومی ـ ابیاتی ازاشعار صائب ـ چندسفر نثرعرفانی ازمحقق الصمدانی سائل همدانی ـ ابیاتی ازسبحانی ـ شهیدا ـ میرزا فصیحی ـ نصیر همدانی ـ یوسف‌بیک شاملو ـ ظهوری ـ طالب ـ نوعی ـ نصیبی ـ آصفی ـ نظیری ـ چندین نامه به‌قلم شکسته بسیار ممتاز محمد شفیع الحسینی شکسته نویس است که شکایت از پریشانی حال و روزگار خویشتن نموده و چنین مینویسد (کمترین در نهایت پریشانی و اضطرارمبلغی قرض بهم رسانیده دیگر اعتبار قرض نمانده و حتی در تحصیل اخراجات یومیه و ضروریه عاجز است) رمضان المبارك سنه ۱۰۸۶ .

«متأسفانه درهمه دوران زندگی وسرنوشت‌هنرمندان

واقعی توأم باحرمان و ناکامی بوده است» .

قطعات متوای متن وحاشیه شنگرفی رنگ مجدول کمندکشی زرین . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذ های لاجوردی است که مزین به تزئینات بسیار زیبا و ظریف است باطلای سبز و طلای آتشین طرح برگ مو و خوشه انگوری و در بعضی ازقطعات یك حاشیه زمینه طلاپوش مزین به‌گل و برگ‌های مینائی الوان ممتاز اضافه دارد . قطعات متن کاغذهای نخودی رنگ بین‌السطور طلاانـدازی دندان موشی باتحریر مشکی است در پیشانی قطعه اول یك سرلوح مذهب مرصع ممتاز بطرح محراب که بسیار استادانه و هنرمندانه طراحی ونقاشی شده‌است. دو قطعه آخر این مرقع در متن آبی فیروزه‌ای طرح و نقش پر سیمرغ تزئینی ممتاز دارد که باطلای سایه روشن و تحریر مشکی تذهیب شده است ـ درتمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

تعداد قطعات دارای ۵۳قطعه‌که به تفاوت بین ۱۰ ـ ۲۱ ـ ۸ ـ ۴۰ سطرکتابت داردکه دربعضی‌ازقطعات‌بصورت مورب ـ چلیپا ـ معکوس ـ نگاشته شده است .

آغاز هو ـ رقمی که نواب کـامیاب اشرف اقدس بجهت درویش مصطفی انشاء نموده به خط مبارك به حاجی میرزا احمدخان حاکم شیروان مشق فرموده‌اند .

پایان همواره حکمای عالم علوی را نظر توجه بحال‌خاکیان عالم سفلی باد . دو قطعه مذهب آخر مرقع .

جلد متوای روغنی بوم مرغشی قهوه‌ای منقش به شاخ و برگ و گلهای مختلف بطرح قرینه‌سازی الوان. ویك

اندرون جلد

حاشیه بطرح کتیبه‌بازوبندی ضربی گل‌برجسته طلائی .
چرم عنابی ساده بایك حاشیه زنجیره طلائی ـ نقاشی جلد کار استاد علی اشرف است .

شماره ردیف ۱۰

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۲×۳۳ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ عبدالمجید ـ بتاریخ ۱۱۸۱ هجری‌قمری دردارالسلطنه اصفهان .

کتابت مطالب این‌مرقع شامل ـ نامه ـ پند و اندرز ـ اشعاری از کاتب عبدالمجید قسمتی از مناجات خواجه‌عبدالله انصاری ـ ابیاتی از اشعار خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ مقدمه گلستان شیخ‌اجل سعدی‌شیرازی ـ اشعار متفرقه پراکنده ـ عریضه‌ایست به‌قلم شکسته عبدالمجید که شرح بیماری و خانه‌نشینی اجباری خویش را که حتی قادر به تعلیم شاگردان نبوده‌توسط اسمعیل سلطان به عرض پادشاه وقت رسانیده و در آخر عریضه چنین نوشته است (که خط کمترین این نیست که در حین صحت اگر چشم برهم گذاشته مینوشتم بهتر از این مینوشتم چکنم ستیزه با فلك نمیتوانم کرد و از امر قضا سر نمی‌توان پیچید) .

توضیحات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین و رنگین . حواشی الوان و مذهب است به شاخه و اسلیمی و گلهای زرین و ریسه گل و پیچکهای ریز رنگارنگ ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی با

قطعات

کاغذهای الوان مجدول زرین و ریسه گل و برگهای زرین و دندان موشی طلائی . قطعات متن به‌رنگهای نخودی ـ بنفش ـ لاجوردی ـ صورتی‌است وبین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی ودر بعضی از قطعات جدول‌کشی‌های زرین دارد . بعضی از سطور برنگهای آبی ـ صورتی نوشته شده .

تعداد قطعات دارای ٤٠ قطعه متصل به‌هم که به‌تفاوت بین ١٣ ـ ٨ ـ ٦ ـ سطر کتابت دارد بطرز چلیپا ـ مورب ـ معکوس ـ که اکثر آنها را بخواهش دوستان نگاشته است .

آغاز آنچه نزدیك تنگ چشمان خسیس نهاد کمال نماید که بقوت شامه لمس معنی آدمیت نمی‌نمایند .

پایان شوقی غم عشق دلستانی داری .
گر پیر شدی چه غم جوانی داری
شمشیر کشیده قصد جانها داری
خود را برسان تو نیز جانی داری

جلد مقوای روکش چرم مشکی مزین به پیچك و برگ و گلهای زیتونی رنگ با سه حاشیه دندان‌موشی وریسه گل‌های بادبزنی و ریسه برگهای زرین .

اندرون جلد کاغذ ابری الوان .

شماره ردیف ١١

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ١٩×٢٩ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ ندارد .

کتابت

توضیحات مجموعه‌ایست پراکنده از یك نامهٔ مختصر از عبد گیلانی ـ و ابیاتی از اشعار ـ محتشم کاشانی ـ ناصرخسرو ـ شیخ سعدی علیه‌الرحمه ـ که به قلم شکسته نستعلیق خفی‌بطور مورب ـ راست ـ معکوس کتابت شده و نام کاتب وتاریخ کتابت ندارد .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین و سرخ . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای سفید ـ لاجوردی ـ شنگرفی رنگ مجدول زرین باتزئینات ریسه گل و برگهای الوان . قطعات متن نخودی رنگ بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی با تحریر مشکی و در بعضی از قطعات گل اندازیهای ریز الوان دارد . در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ١٢٨٣) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ محمد رضا الحسینی ـ حسین بن هدایت‌الله ـ سجع‌مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی و ذیل قطعه اول و

آخر این‌مرقع است وهمچنین سجع مهر کتابخانه‌دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۲۵ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۹ ـ ۱۶ ـ ۴۰ مصرع (نیم سطر) کتابت دارد .

آغاز نورچشما وقت احضار میخواهم که آن برادر مشفق مهربان را ملاقات که آنچه فیمابین کمترین بندگان و حضرات اهل مجلس اتفاق افتاده عرض نماید که آن نورچشم از چگونگی مطلع و مستحضر باشد .

پایان این است که خوار و زارم از وی
درهم شده کار و بارم از وی
این است که در جهان بصد رنگ
گردیده خزان بهارم از وی

جلد مقوای روکش تیماج سرمه‌ای مجدول کمنددار زرین قابسازی چهار گل طلائی ضربی در چهار گوشه .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۲

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۱×۳۲ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۱۵ هجری قمری .

کتابت

توضیحات مرقع مورد بحث قطعات مشوش و مختلفی است از بعضی ادعیه ـ روایات ـ چند سطر از آثار اصمعی ـ دوازده امام ـ ۹ سطر به قلم نسخ درتوصیف وتعریف از شاه عباس الحسینی الصفوی ـ و یك قطعه سیاه مشق .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین بندمشکی و سرنجی . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی مجدول زرین ـ متن قطعات برنگهای نخودی ـ سفید ـ زعفرانی وقهوه‌ای است بدون تزئین ـ در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ وسجع مهر ناصرالدین شاه قاجاردرپیشانی و ذیل قطعه اول و آخر این مرقع است . در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات	دارای ۲۴ قطعه متصل به هم که هرقطعه به تفاوت بین ۲۴ ـ ۲۹ ـ ۹ ـ ۶ ـ ۵ ـ ۱۲ سطر کتابت دارد
آغاز	این دعا از روی خط شیخ بهاءالدین محمد علیه‌الرحمه نقل شد که بجهت نواب اشرف نوشته جهت دفع سحر و بلیات یك مرتبه بعد از نماز صبح بخوانند ـ بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ اعیذ نفسی واهلی ومالی و ولدی وجمیع ماوزقنی ربی من شر کل سحر و ساحر و من شر کل مکر و ماکر .
پایان	حرره العبدالاقل الداعی لابودالدولة القاهره الباهره تراب اقدام المؤمنین احمد النیریزی فی سنه ۱۱۳۴ من الهجرة المقدسه فی‌دارالسلطنه اصفهان خفت الامن والامان .
جلد	مقوای روغنی بوم گل ماشی منقش به‌گل ومرغ‌بسیار زیبا والوان بایك‌حاشیه زمینه قهوه‌ای ریسه‌گل وبرگ ریزه الوان .
اندرون جلد	بوم قهوه‌ای ساده بایك حاشیه مشکی دانه تسبیحی زرین .

شماره ردیف	۱۳
اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۸×۲۸/۵ سانتی .
کاغذ	کاغذ اصفهانی ضخیم رنگ کرده .
خط	نسخ جلی ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	علاءالدین تبریزی بتاریخ ۱۰۰۱ هجری قمری در دارالسلطنه قزوین .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل طرز ترکیب حروف ابجد به سایر حروف ابجد است که کاتب جهت طالبین فن خطاطی بانمایش اعراب و به قلم نسخ جلی بسیار عالی کتابت کرده است. در هرصفحه دو سطر ترکیب‌حروف الفباء وبینهما جملاتی از کلمات قصار حضرت رسول اکرم صلی‌الله علیه وآله وسلم ـ و همچنین ازمنتخب کلمات عرفانی جنید بغدادی قدس‌الله روحه بزبان عربی و به قلم نسخ ریزتر از متن نگاشته است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (از جمعی نواب علیه امنه اقدس شهر رجب ۱۳۰۶) سجع مهر علی‌اکبر بن حسین الحسینی و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
صفحات	کاغذ ضخیم اصفهانی متن وحاشیه رنگ کرده. حواشی نخودی رنگ بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن کاغذ آبی و نباتی رنگ مجدول زرین بند مشکی و سرخ و سفید باتزئین ریسه برگهای مو وپیچك‌طلائی. در پیشانی صفحه اول طرح یك نیم ترنج خورشیدی

دور دندان موشی طلائی و تذهیب مختصری دارد .

تعداد صفحات ۲۲صفحه که هرصفحه ۲سطر نسخ جلی و یك نیم سطر نسخ ریزتر از متن کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن‌الرحیم وبه‌نثقتی ـ ا ب ت ج الی‌آخر... قال سید الانبیاء علیه‌السلام لایؤمن عبد حتی یحب لاخیه مایحب لنفسه .

پایان کتبه العبد المذنب علاءالدین التبریزی فی ۱۰۰۱ بدارالسلطنه قزوین .

جلد مقوای روکش کاغذ روغنی زیتونی رنگ وسط ترنج و دو سر ترنج با حاشیه کتیبه بازوبندی ضربی گل برجسته .

اندرون جلد کاغذ کبود مجدول کمندکشی باسفیداب وسط ترنج و دو سر ترنج ودر حاشیه نیم ترنج‌های ضربی گل برجسته که ناتمام است و در میان یك ترنج (عمل ملا رضا صحاف) رقم رفته است .

شماره ردیف ۱۴

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۱۹×۲۹ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی .

خط شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید بتاریخ ۱۱۷۹ هجری قمری .

توضیحات چند بیتی از اشعار مشتاق ـ عاشق ـ سعدی شیرازی علیه الرحمه ـ و ابیاتی ازشعرای دیگر است‌که اغلب قطعات را کاتب حسب‌الخواهش دوستان و بزرگان برشته تحریر کشیده است .

قطعات مقوای فرنگی مجدول کمندکشی زرین حواشی کاغذ سورمه‌ای بدون تزئین حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذ شنگرفی رنگ مجدول طلائی است‌که تزئینات گل و برگهای ریز زرین و الوان دارد در زمینه طلاپوش . قطعات متن کاغذهای نخودی رنگ سیر. بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی باگل اندازهای ریز الوان و بسیار زیبا . در پشت قطعه اول نوشته‌شده (مطابق ثبت‌کتابچه‌کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران در اغلب قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۸ قطعه متصل به هم که هرقطعه بین ۳۰ و ۴۸ـ

مصرع بطرز مورب و چلیپا ومعکوس کتابت دارد .

آغاز

در این گلشن نگر کو گلشن آرا گلشن آرائی
که جز در دامن گلچین نه بیند گل تماشائی
کنم ترک می و میخانه کی زافسانه واعظ
که به از باد پیمائی است چندی باده پیمائی

پایان

مشتاق بس این ناله جانسوز که آن شوخ
هرگز نفرستد خبری بیخبران را

۱۱۷۹

جلد

مقوای روغنی بوم طلائی سایه روشن منقش به بوته گل و پروانه الوان با دو حاشیه زمینه سبز ریسه برگ زرین . یك حاشیه زمینه عنابی بطرح بازوبندی‌منقش به ریسه گل و برگهای ریز الوان و پیچکهای زرین .

اندرون جلد

بوم گلی رنگ وسط یك شاخه نرگس و دو شاخه گل شکوفه الوان و یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۵

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۰×۳۱ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی .

خط شکسته نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید متخلص بخموش بتاریخ ۱۱۸٤ هجری قمری .

توضیحات مجموعه‌ایست از منتخب اشعار مشتاق ـ شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ میرزارضی آرتیمانی ـ صائب ـ آقاتقی صهبا ـ وحدتی ـ که کاتب بجهت یکی از رجال قطعات مورد بحث را کتابت کرده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ محمد رضا الحسینی ـ و سجع مهر کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹ در ظهر قطعه اول و در پیشانی تمامی قطعات مشاهده میشود .

قطعات مقوای فرنگی مجدول کمندکشی زرین حواشی کاغذ بنفش رنگ بدوذ تزئین. حواشی متصل بمتن تسمه‌اندازی باکاغذهای صورتی ـ سفید رنگ با جداول زرین و آبی . قطعات متن برنگ نخودی سیر غبار نقره افشان بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است و در وسط تمامی قطعات جداول عمودی دارد که باگل

اندازیهای طلائی تزئین شده است .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه ۱۶ مصرع شعر کتابت دارد .

آغاز چون صبح فیض صحبت روشندلان مست
اما دمی که باعث احیای عالمی است

پایان هست گاهی مهر و گه کین ـ منت
من چه خواهم دوست یا دشمنت

حسب‌الفرموده بندگان اقدس مضیع این صفحات گردید کمترین عبدالمجید متخلص بخموش بتاریخ بیستم‌شهر شعبان المعظم سنه ۱۱۸٤ امید که پسند خاطر مشکل پسند ایشان افتد .

جلد مقوای روکش تیماج گلی رنگ .

اندرون جلد تیماج خاکستری پررنگ .

شماره ردیف ۱۶

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم ورقی بابعاد ۲۱×۳۰/۹ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی الوان .

خط شکسته تحریری ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد شاه قاجار بتاریخ ۱۲۶۲ هجری قمری .

توضیحات مطالب این مرقع شامل جواب نامه‌های مختلف و سفارشاتی است که محمد شاه قاجار به ولیعهد داده خاصه در ایام وبائی که محمد شاه در حوالی لواسانات و جاجرود و لار بسر میبرده و بشدت نگران حال ولیعهد بوده است .

پشت قطعه اول قطعات نوشته شده (انتقالی از صندوقخانه است) .
مقوای فرنگی مجدول کمندکشی زرین بند مشکی و سبز رنگ . حواشی الوان و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای آبی ـ سبز ـ بنفش ـ نارنجی رنگ و مجدول طلائی است. قطعات متن کاغذهای نباتی رنگ بین‌السطور طلا اندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است .

تعداد قطعات دارای ۲٤ قطعه متصل به‌هم که هر قطعه به تفاوت بین ٦ ـ ۸ ـ ۹ ـ ٤ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز ولیعهد بسلامت باشد . کاغذت رسید از سلامتی شما خوشحال شدم انشاءالله دیگر ناخوشی وبا نمانده‌دیگر

هیچ تشویش مکن ماهم انشاءالله این پنجشنبه بتهران می‌آئیم الحمدالله احوال ما و همراهان صحیح وسالم است . صد تومان برایت فرستادم که از مجد بلور بخری انشاءالله ماه رمضان و روزه پر نمیرنجانه الحمدلله احوال ملک‌زاده خوب است صبح شنبه تحریر شد والسلام .

پایان ولیعهد وقت نهار حکیم فرانسه را ندیدم پرسیدم کجاست گفتند احوال ملک‌زاده خوب نبوده بخدمت ولیعهد رفته بسیار بسیار باعث تشویش شد البته بخط خودت درست احوالات را بنویس زودآدم‌را برگردان که مطمئن‌باشم . الحمدلله احوال ما خوب‌است سلامتی است والسلام .

جلد مقوای روغنی بوم لاکی منقش به‌گل و مرغ و بوته سازی الوان با دوحاشیه زمینه یشمی‌رنگ دانه‌تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل مینای الوان .

اندرون جلد بوم مشکی مزین به اسلیمی و شاخه و برگهای مو و خوشه انگورهای سبز رنگ با تحریر زرین . و یك حاشیه زمینه مشکی نقطه‌نشان سفیداب .

مرقع ۱۵۲۱

شماره ردیف ۱۷

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۲۰×۳۱/۲ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ	ندارد .
کتابت	
توضیحات	این مرقع شامل چند غزل از خواجه حافظ شیرازی علیه الرحمه و دو قطعه سیاه‌مشق است .
قطعات	مقوای فرنگی‌الوان ـ حواشی بدون‌تزئین ـ حواشی متصل به متن نـمه اندازی با کاغذهای الوان و غبار زرافشان است . قطعات متن‌کاغذهای نخودی سیر و غبار زرافشان باجدول‌کشی زرین وشنگرفی وسرنجی رنگ است . بین‌السطور دوقطعه سیاه‌مشق طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است ومختصری‌تزئینات دارد .
	در حواشی قطعات سجع مهرکتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که هـرقطعه ۱۵ سطر کتابت دارد .
آغاز	بـزیر دلـق ملمع کمندهـا دارنـد دراز دستی این کوته‌آستینان بین حـدیث عهـد محبت زکس نمیشنوم

وفای صحبت یاران وهمنشینان بین

پایان جانا ترا که گفت که احوال ما مپرس
بیگانه‌گرد وقصه هیچ‌آشنا مپرس

جلد مقوای روغنی بسوم طلائی منقش به‌گل و برگهای مختلف الوان بادو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل و برگ‌های مینائی الوان .

اندرون جلد بوم عنابی وسط یك شاخه گل نرگس و یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۸

اسم کتاب مرقع خط .

قطع وزیری بابعاد ۱۹×۲۹ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق دو دانگ ـ نسخ جلی ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ آقامهدی خوش‌نویس تهرانی ـ بتاریخ‌رمضان المبارك ۱۲۱۲ .

کتابت

توضیحات مطالب مرقع مورد بحث شامل قباله عقدنامه (محمد قاسم خان قاجار) است که در زمان جلوس بسلطنت فتحعلیشاه قاجار بتاریخ۱۲۱۲هجری‌قمری وقوع‌یافته. آیات مبارکات واحادیث نبوی‌که معمولا درعقدنامه‌ها ذکر میشود به قلم نسخ وبسرخی نوشته شده وترجمه و شرح و توصیف آنها را بفارسی و به قلم نستعلیق و برنگ مشکی نگاشته‌اند از نکات قابل توجه میزان مهریه است که چنین رقم رفته یکهزار تومان ـ هشت هزار تومان جواهر وطلاآلات ـ دوهزار تومان نقره‌آلات ـ پنج نفر غلام ـ پنج نفر جاریه که قیمت هر یك مبلغ یکصد تومان تبریزی بوده باشد .
متأسفانه نام زوجه براثر صحافی و وصالی از متن عقدنامه حذف شده است و همچنین بنظر میرسد که قطعاتی از اول این مرقع ساقط است .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند سرمه‌ای ـ سبز ـ سفید و مشکی است . حواشی

بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای رنگین و جدول‌کشی طلائی قطعات متن به رنگ نخودی سیر که قطاعی (قطعه سازی) و در مرقع مورد بحث الصاق و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است ـ در پیشانی قطعه‌اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و مشیرالسلطنه است. در وسط همین قطعه میان یك ترنج طلاپوش نام و عناوین فتحعلیشاه قاجار را به‌قلم نستعلیق جلی ورنگ مشکی نگاشته‌اند. ودراغلب قطعات سجع مهرکتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ دیده میشود.

تعداد قطعات دارای ۳۰ قطعه متصل به‌هم وهرقطعه ۶ سطر کتابت دارد.

آغاز . . . . دلبری است بدیع‌الجمال که مقنعه زرنارشعاعش برسر است و ماه منیر در شبستان کمالش دلارامیست عدیم المثال که پیراهن حریر بدن‌نمایش در برحیله‌گر قدرتش هرصبح برای آرایش نقاب احتجاب ازعذار عذرای صبیح الوجه آفتاب میگشاید.

پایان برایجاب و قبول طرفین و محتویه برضای جانبین بالعربیه و الفارسیه موافق قانون شرع شریف نبوی و طریقه ملت حنیف مصطفوی جاری وواقع گردید.....
وکان ذلك فی شهر رمضان المبارك من شهور سنه اثنی عشر ومائتین بعد الالف من الهجره النبویه المصطفویه علی‌مهاجره آلاف الصلوة‌والسلام‌والتحیه.

جلد مقوای روکش چرم زیتونی مجدول کمنددار دندان موشی سبز وسط طرح گل برنگ سبز.

اندرون جلد کاغذ سفید ساده.

شماره ردیف ۱۹

اسم کتاب مرقع خط.

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۱×۳۳ سانتی.

کاغذ مقوای فرنگی الوان.

خط نستعلیق ـ کتابت خوب.

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد شاه غازی (قاجار) بتاریخ ۱۲۵۹ هجری قمری.

توضیحات مطالب این مرقع شامل ابیاتی چند از خواجه حافظ شیرازی ـ از شیخ اجل سعدی شیرازی ـ وحکیم عالیقدرفردوسی طوسی ـ ناصرخسروعلوی علیه‌الرحمه میباشد که به منظور مشق خط نستعلیق محمد شاه غازی بطریق سیاه مشق و با خطوط ریز و درشت نستعلیق بجهت میرزا محمد نظر علی حکیم الحکما در کاخ نگارستان ـ باغ لاله‌زار ـ نیاوران با ذکر تواریخ مختلف از تاریخ ۱۲۵۹ هجری قمری‌الی ۱۲۶۱ هجری قمری کتابت و در بعضی از قطعات توضیحاتی در خصوص نام شعرا و نحل و تاریخ قطعه به قلم شکسته تحریری و برنگ مشکی ذکر شده است.

پشت قطعه اول نوشته شده است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل سنه ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی.

قطعات مقوای فرنگی الوان مجدول کمندکشی زرین بند مشکی. حواشی بدون تزئین. حواشی متصل به‌متن

تسمه‌اندازی باکاغذهای بنفش ـ سبز ـ آبی ـ سرنجی است که در بعضی از قطعات تزئینات ریسه برگ های زرین دارد . قطعات متن کاغذهای صورتی ـ سفید ـ آبی ـ نخودی رنگ است بین السطور طلا اندازی دندان موشی باتحریر مشکی است در بعضی ازقطعات سجع مهر کتابخانه دولت‌علیه ایران ۱۳۲۹ دیده‌میشود.

تعداد قطعات دارای ۳۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۳ ـ ۸ ـ ۱۱ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز
مشتاقی و صبوری از حدگذشت ما را
خود را بزرگ دیدن شرط ادب نباشد

پایان
در مجلسی که خورشید اندر شمار ذره است
خود را بزرگ دیدن شرط ادب نباشد
ببخشم سرش گنج و تاجش مراست
همان پیل با تخت و عاجش مراست
بجهة حکیم نوشتم ۲٤ ذیحجه سنه ۱۲٦۰ .

جلد مقوای روکش تیماج گلی رنگ وسط ترنج و دو سر ترنج دورکنگره‌دندان موشی‌زرین‌زمینه آبی‌فیروزه‌ای ضربی گل برجسته طلائی حاشیه سجاف چرم مشکی مجدول کمنددار دندان موشی زرین .

اندرون جلد چرم مشکی مجدول کمندکشی طلائی .

شماره ردیف ۲۰

اسم کتاب مرقع خط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۱×۳۳ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی الوان .

خط شکسته نستعلیق ـ کتابت متاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۸۳ هجری قمری در دارالسلطنه اصفهان .

توضیحات مطالب این مرقع شامل ابیاتی چند از غزلیات خواجه حافظ شیرازی علیه الرحمه ـ نامه ـ که کاتب در دارالسلطنه اصفهان بجهت یکی ازدوستان خاص‌خویش به قلم شکسته خفی برنگ سرخ و مشکی در نهایت استادی و استحکام کتابت کرده است .

قطعات مقوای فرنگی الوان مجدول کمندکشی‌زرین بندمشکی و لاجوردی و سرنجی رنگ حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن در قطعه اول تسمه اندازی با کاغذ های بنفش و صورتی رنگ باجداول بند زرین و سفیداب و بینهما حاشیه زمینه نخودی رنگی است‌که منقش به بوته‌گلهای نقاشی آب ورنگ بسیار زیباست. مابقی قطعات تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان باجداول زرین .
قطعات متن برنگ نخودی سیر وبین‌السطور قطعه‌اول وآخر این مرقع طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است .

سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران در ظهر قطعه‌اول و پیشانی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۶ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۵ ـ ۸ ـ ۴۱ سطر کتابت دارد که به راست و مورب و جلیپا ـ و معکوس نگارش یافته است .

آغاز حسب الخواهش مخدومی از فحادیم قلمی گردید .
خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است .
چون کوی دوست هست بصحرا چه حاجت است

پایان حسب الفرموده عالیشان معلی مکان فضل علی بیکادام عزه العالی مسوده نمود . عبدالمجید فی سنه ۱۱۸۰ .

جلد مقوای روکش چرم گلی رنگ مجدول کمندکشی زرین وسط طرح قابسازی طلائی .

اندرون جلد کاغذ ابری پشمی رنگ .

شماره ردیف ۴۱

اسم کتاب مرقع خط .

قطع وزیری بابعاد ۲۹/۳×۱۹/۳ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمود ـ بدون ذکر تاریخ .

توضیحات شامل چند بیت شعر بزبان عربی (مناجات منظوم) و چند بیت شعر فارسی در مدیح حضرت رسول اکرم صلی‌الله علیه وآله و دو قطعه سیاه مشق است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه گردید اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای بنفش ـ صورتی ـ مجدول زرین ـ قطعات متن نباتی رنگ بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است. درپیشانی قطعه اول و آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود در ذیل قطعه اول ـ سجع مهر مشیرالسلطنه .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه ۶ سطر کتابت دارد .

آغاز	هو الفرد ـ لك الحمد یاذا المجد والجود والعلی تبارکت تعطی من تشاء تمنع .
پایان	خورشید گهی بدر شود گاه هلال گر عکس دهد بساه در نجفش مشقه محمود .
جلد	مقوای روغنی بوم دلربائی وسط ترنج و دو سرترنج دور کنگره طلائی زمینه مشکی بنقش به یك دسته گل الوان بایك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل های ریز مینائی و یك حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین .
اندرون جلد	بوم گلی رنگ وسط بایك شاخه گل نرگس وچندشاخه گل شکوفه الوان .

شماره ردیف ۲۲

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۹/۲۰×۵/۳۱ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	اسدالله شیرازی بتاریخ ۱۲۵۶ هجری قمری .
توضیحات	مرقع مورد بحث موسوم به تحفةالملوك است که شامل چهل باب و به هرباب چهار نصیحت است که به قلم نستعلیق بسیار خوش اسدالله شیرازی نگاشته شده و کاتب اشاره نموده که نقل از خط استاد اعظم عماد الحسنی کرده است .
قطعات	مقوای متن و حاشیه . حواشی نارنجی رنگ مجدول کمندکشی زرین بند مشکی است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای آبی و چهره‌ای مجدول بند مشکی وسفیداب دارد. قطعات متن برنگ نخودی سیر وبین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج‌تحریر مشکی است در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن‌هدایت‌الله ـ رضا الحسینی . درپیشانی قطعه اول یك سرلوح‌مذهب مرصع بطرح سرو خمره‌ای دارد که باتزئینات اسلیمی

و برگهای زرین و گل‌های الوان تزئین شده و در بالای سرلوح به قلم نستعلیق خوش وبسرخی نگاشته شده (السلطان ابن‌السلطان محمد شاه غازی)ـ شماره ابواب را در متن بسرخی نوشته‌اند .

تعداد قطعات دارای چهارده قطعه متصل به هم و هر قطعه ۹ سطر کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة والسلام علی خیر خلقه و مظهر حقه محمد وآله اجمعین .

پایان باب چهلم در آنکه چهار چیز اصل سعادت دو جهانی و مراوات جاودانیست . فرمان بردن خدا و رسول خشنود بودن پدر و مادر خدمت علما و حکما شفقت برخلق خدا حق تعالی همه را توفیق کناد بمحمدوآله الامجاد . نقل عن خط الاستاد الاعظم عماد الحسنی کاتب اعلی حضرت السلطانی اسدالله شیرازی ۱۳۵۶ .

جلد مقوای روغنی بوم دلربائی ترياکی رنگ منقش به‌گل و غنچه و برگهای مختلف الوان . دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل های مینائی آبی باپیچکهای زرین .

اندرون جلد بوم گلی رنگ وسط یك شاخه گل نرگس با دو شاخه گل شکوفه رنگین ـ یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگهای زرین .

شماره ردیف ۴۳

اسم کتاب مرقع خط .

قطع ربعی بابعاد ۱۷×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ کتابت متاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمدرضا بهائی العاملی بتاریخ ۱۲۶۹ هجری‌قمری .

توضیحات شامل چند بیت اشعار ترکی ـ فارسی ـ چند آیه از کلام‌الله مجید و سیاه مشق است که جهت ناصرالدین شاه قاجار کتابت و تنظیم گردیده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت‌کتابچه کتابخانه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین و رنگین است . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول طلائی. قطعات متن‌غبارزرافشان‌کاغذهای‌ابری ـ نخودی سیر ـ سفید و قهوه‌ای است بین‌السطور طلا اندازی‌دندان موشی باتحریر مشکی است . سجع مهر ناصرالدین‌شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و آخر مرقع مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۱۰ـ۴ـ ۶ سطر کتابت دارد .

آغاز

هوالمعز .

ای شاه جم سپاه که در آستان تو
مشق غلامی ازهمه‌کس بیش کرده‌ام
عرض‌کمال نیست ازاینقطعه مطلبم
تجدید عهد چاکری خویش کرده‌ام

خانه‌زاد محمدرضا سنه ۱۲۶۹ .

پایان

شاه دیدی بارور الوق شهر تم
غرمدا محمود امتلرلار ائم

یاعلی ادرکنی .

جلد

مقوای روغنی بوم طلائی منقش به شاخه و گل و برگهای مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل و برگ الوان .

اندرون جلد

بوم شنگرفی رنگ بایك شاخه گل نرگس ویك‌حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان زرین .

شماره ردیف ۲۴

اسم کتاب مرقع خط .

قطع رحلی بابعاد ۳۶/۱×۲۴/۴ سانتی .

کاغذ مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت اسدالله شیرازی بتاریخ ۱۲۵۴ هجری قمری ـ قلم نستعلیق چهار دانگ ـ دو دانگ ـ نیم دو دانگ و سیاه مشق .

توضیحات مطالب این مرقع شامل ـ سیاه مشق ـ اشعاری چند از شیخ اجل سعدی شیرازی ـ جامی علیه الرحمه ـ چند بیت ترکی ـ دو قطعه شرح عرفانی کلمه لااله ـ که به قلم نستعلیق خفی و جلی اسدالله شیرازی نگاشته شده و در ذیل بعضی از قطعات کاتب چنین رقم زده است (تقبلةالکتاب مولانا میرعلی علیه الرحمه. العبدالمذنب الراجی اسدالله شیرازی غفر ذنوبه وستر عیوبه شهر محرم الحرام سنه ۱۲۵۴) و همچنین (نقل عن خط الاستاد الاعظم عماد الحسینی الفقیر اسدالله شیرازی غفر ذنوبه سنه ۱۲۵۳) این مجموعه را جهت سلطان محمدشاه غازی قاجار تنظیم کرده است .

قطعات قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند مشکی است . حواشی دو قطعه اول تذهیب مختصری بطرح گلهای پرطاووسی زرین دارد. حواشی

متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین و رنگین است . قطعات متن به رنگهای آبی - مشکی - قهوه‌ای - نخودی است که اغلب غبار زرافشان وبین‌السطورطلااندازی دندان‌موشی باتحریر مشکی است . در پیشانی تمامی قطعات در میان کاغذهای الصاقی ترنجی شکل سورمه‌ای رنگ به‌قلم نستعلیق و آب زر نوشته شده السلطان‌بن السلطان‌بن محمد شاه قاجار . در حاشیه قطعه اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و درذیل همین قطعه‌نوشته شده (مطابق ثبت‌کتابچه‌کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۳) باسجع‌مهرمشیرالسلطنه - حسین‌بن هدایت‌الله- رضا الحسینی .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل به‌هم که هرقطعه به‌تفاوت بین ۵ - ۸ - ۳ - ۹ - ۱۱ - سطر کتابت دارد .

آغاز یامحمد صلی‌الله علیه وآله وسلم .

گرچه زندانست بر صاحبدلان
هرکجا بوئی زوصل یار نیست
هیچ زندان عاشق مشتاق را
تنگتر از صحبت اغیار نیست

مشقه عماد الحسینی - اسدالله شیرازی .

پایان امید که بخت دشمنت برگردد
ملك دو جهان ترا مسخر گردد
تو سایه رحمتی و این بس عجبست
کز سایهٔ جهان چنین منور گردد

بندهٔ درگاه شاهنشاه عالم پناه اسدالله شیرازی سنه ۱۲۵٤ .

جلد مقوای روکش چرم‌گلی رنگ وسط ترنج چهارسرترنج وچهار لچکی ضربی طلاپوش گل برجسته .

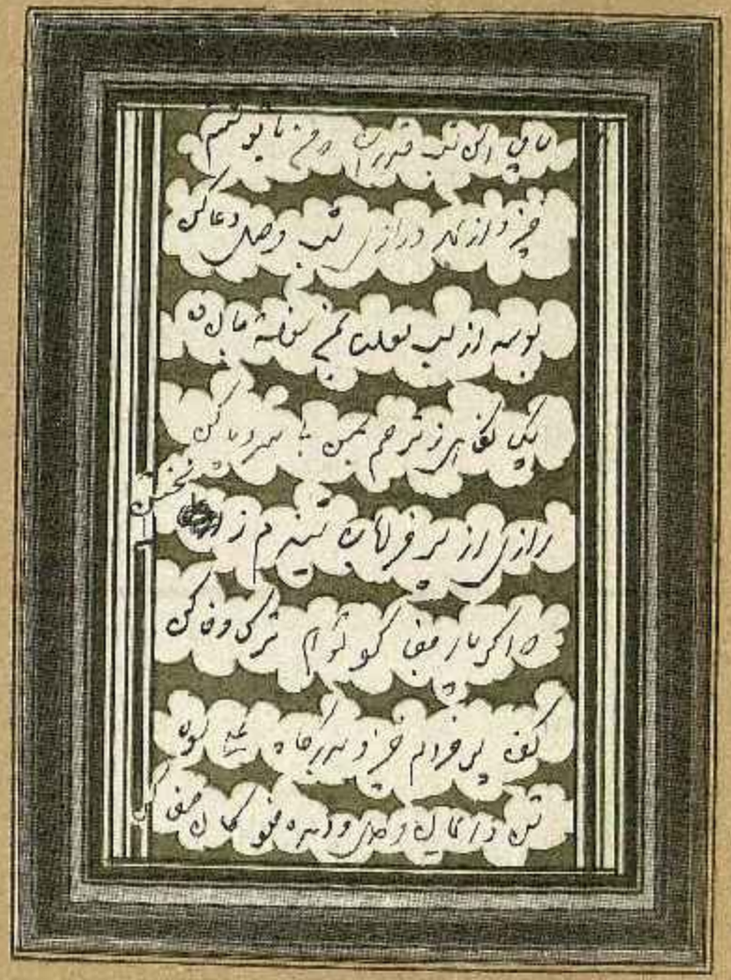
اندرون جلد کاغذ کبود ساده .

شماره ردیف ۴۵

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	خشتی بابعاد ۱۵/۵×۲۱/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
خط	شکسته نستعلیق تحریری ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ناصرالدین شاه قاجار بتاریخ ۱۲۷۱ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع مجموعه‌ایست ازاشعار منسوب به‌ناصرالدین شاه قاجار که قطعه اول را در چهاردهم شوال‌المکرم ۱۲۷۱ در شمیران سروده است .
قطعات	مقوای فرنگی کبود رنگ مجدول کمندکشی نارنجی و طلائی و لاجوردی و مشکی است . حواشی ساده و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای صورتی و بنفش رنگ باجداول طلائی و سبز رنگ دارد . قطعات متن کاغذ سفید بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی در پیشانی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۷ـ۵ـ ۶ ـ ۲ ـ ۳ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	یار ما را سر پرسیدن بیمار بود عجب از طالع تابنده که بیدار بود زنده وصل توجانانه چه‌بسیارکم است

مرقع ۱۵۰۵

مرقع ۱۵۰۵

گشته هجر تو افسانه چه بسیار بود

پایان

رازی از پیر خرابات شنیدم زنخستین
که اگر یارجفاکرد تو هم‌ترک‌وفاکن
گفت پیرخردم خیز وبدرگاه علی‌شو
تن وایمان‌ودل‌ودیده‌خودکان‌صفاکن

جلد

مقوای روکش تیماج سرمه‌ای ساده .

اندرون جلد

کاغذ نارنجی رنگ ساده .

مرقع ۱۵۰۴

شماره ردیف ۳۶

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۳۳×۲۱/۵ سانتی .
کاغذ	متوالی الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعلی الکاتب‌شاه‌محمود النیشابوری احمدالحسینی‌ـ محمدرضا الموسوی ـ محمدرضا التبریزی ـ عبدی‌ـ قوسی ـ محمدحسین التبریزی ـ شاه‌محمد الکاتب‌ـ بدون‌ذکر تاریخ نورالله ـ بتاریخ ۱۱۵۴ هجری‌قمری.
پشت قطعه اول	در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۳) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی‌ـ در پیشانی همین قطعه و قطعه آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار مشاهده میشود .
توضیحات	مرقع موردبحث مجموعه‌ایست ازنمونه خطوط‌نستعلیق استادان نامبرده و شامل اشعار متفرقه ـ ابیاتی ازچند غزل خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمة ـ ابیاتی از ابن یمین ـ چند بیت شعر بزبان ترکی ـ چند بیت از اشعار امیرخسرو ـ سوره فاتحه الکتاب ـ چند بیت در مدح ولایت حضرت علی ابن ابیطالب علیه‌السلام‌ـ است .
قطعات	متوای متن و حاشیه الوان ـ مجدول کمندکشی‌زرین حواشی مذهب است به اسلیمی‌ها و گل و برگ های

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم
مالک یوم الدین ایاک نعبد و ایاک
پستعین اهدنا الصراط المستقیم
صراط الذین انعمت علیهم غیر
المغضوب علیهم ولا الضالین
کتبه العبد شاه محمود النشابوری

مرقع ۱۵۰۴

مرقع ۱۵۰۴

زرین پرطاووسی باتحریر مشکی و بعضی از حواشی تشعیر سازی و تذهیب های مختلف الشکل دارد . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان و تزئینات ریسه گل وبرگهای الوان وزرین وهمچنین گره‌سازی و گل‌اندازیهای الوان در زمینهٔ طلاپوش دارد . قطعات متن کاغذهای الوان است بین‌السطور طلااندازی و گل اندازیهای تزئینی زوج تحریرمشکی دارد . قطعه شانزدهم متن پارچه باجداول زرین و گل‌اندازیهای رنگین دارد .

در بعضی از قطعات خطوط را در روی کاغذ متن‌قطعه سازی کرده‌اند .

تعداد قطعات دارای ۲۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ٦ – ۷ – ٤ – سطر کتابت دارد .

آغاز

مرد باید که هر کجا باشد
عزت خویشتن نگه دارد
خود پرستی و ابلهی نکند
آنچه کبر و منی است بگذارد

پایان

این یمین نشیمن قوس است جای تو
زین آشیان چو جعفر طیار درگذر

جلد مقوای روکش تیماج لاکی وسط ترنج و دو سر ترنج و چهار لچکی ضربی گل برجسته .

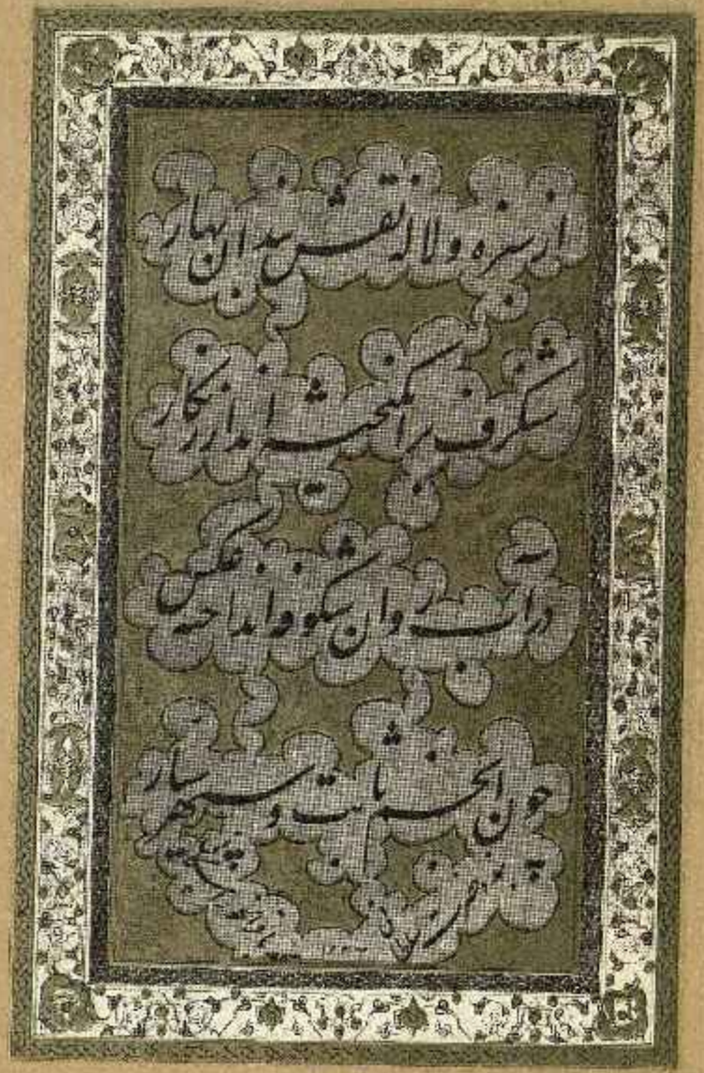
اندرون جلد کاغذ بنفش ساده .

شماره ردیف ۳۷

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۲۱×۳٤ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	شکرالله تنکابنی بتاریخ ۱۳٦۸ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع شامل چند سطر معنی عرفانی از کلمه لاآله ـ چند بیت ازاشعار توحیدی شیخ‌اجل سعدی‌شیرازی علیه الرحمه ـ نامه ـ سیاه مشق ـ آیةالکرسی ـ اشعار متفرقه ـ چند بیت بزبان ترکی ـ قسمتی ازکتاب بشارة المصطفی لشیعه المرتضی ـ سوره فاتحه الکتاب ـ و در قطعه آخر مرقع شرح تقدیمی این مرقع به‌حضور ناصرالدین شاه قاجار است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۳) باسجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن‌هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی در پیشانی همین قطعه وقطعه آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار مشاهده میشود .
قطعات	مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کندکشی زرین، حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای رنگی مجدول زرین دارد قطعات متن به رنگهای الوان بعضی جدول‌کشی زرین با

تزئینات گل و برگهای الوان دارد و بین‌السطور طلا‌اندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است . در پیشانی اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات	دارای ۳۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۹ـ٤ـ۲۸ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ لااله لااله‌ایست ازباغ هدایت که مکحله‌وار میل الف احدیت در وی نهاده‌اند و بدان مکحله ومیل کوردلانرا بینائی مشاهدهٔ الاالله‌که مشارالیه بالله است داده .
پایان	در عهد دولت ابد مدت . . . . . شهنشاه کشورگیر ناصرالدین شاه قاجار . . . . . این خانه‌زاد قدیمی شکرالله تنکابنی بنوشتن این مرقع قدم خدمت نهاده که شاید بدین وسیله لایق خدمتی و مورد عنایتی گردد فی‌سنه ۱۲٦۸ .
جلد	مقوای روغنی بوم تریاکی منقش به‌انواع گل وبرگهای تزئینی الوان با دوحاشیه زمینه مشکی ریسه‌زنجیرهای طلائی و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل و برگهای الوان .
اندرون جلد	بوم‌گلی‌رنگ بایك‌شاخه‌گل نرگس ردوشاخه شکوفه الوان و یك حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی .

مرقع ۱۵۰۲

شماره ردیف ۴۸

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بزرگ بابعاد ۲۳×۳۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ دو دانگ ـ چهار دانگ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدباقر الخوراسکانی بتاریخ ۱۲۳۷ هجری‌قمری .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ـ سورهٔ فاتحه الکتاب ـ سورهٔ الفتح ـ ادعیه ـ یك قطعه شعر طنزآمیز ـ یك‌قصیده مدح است بـه قلم نستعلیق خوش جلی محمدبـاقر خوراسکانی (اصفهانی) .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند مشکی . حواشی تمامی قطعات بدون تزئین . حواشی متصل به متن نواری باکاغذهای شنگرفی و لاجوردی که تزئینات مختلفی در زمینه طلاپوش و نقره‌ای و گل و برگهای الوان و گره‌سازی سوزن نشان دارد . قطعات متن کاغذهای سفید ـ فیروزه‌ای ـ بنفش و نباتی رنگ است که بعضی از آنهـا غبار زرافشان بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکـی است قطعه اول ودوم وهفتم بآب‌زر کتابت شده‌است. در پیشانی قطعه اول و آخر مرقع سجع‌مهر ناصرالدین شاه قاجار و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه‌دولت

علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود . در ذیل قطعه اول نوشته شده است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

تعداد قطعات دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که هرقطعه به‌تفاوت بین ۶ ـ ٤ ـ ٥ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین. الرحمن الرحیم . . . . . .

پایان در آب روان شکوفه انداخته عکس
چون انجم ثابت و سپهر سیار
من عبد حضرت السلطانی محمد باقر الاصفهانی (خوراسکانی ۱۲۳۷) .

جلد جلد مقوای روغنی بوم دلربائی وسط ترنج و دو سر ترنج دور کنگره‌ای طلائی که تصویر رنگ روغنی الوان دختر ترسا و شیخ صنعان و در دو سر ترنج تصویر نیم‌تنه دو زن است به‌سبك ایرانی سازی نقاشی شده است و چهار لچك زمینه مشکی گل پر طاووسی زرین و در حاشیه زمینه مشکی ریسه گل زرین و یك حاشیه زمینه عنابی که بطرح کتیبه‌ای است و با گل و برگهای ریز الوان و پیچك های زرین تزئین شده است .

اندرون جلد بوم گلی رنگ مزین به شاخه و گل و برگهای زرین وسط ترنج و دوسر ترنج زمینه مشکی دور کنگره‌ای طلائی باگل و برگهای پرطاووسی زرین . یك حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفیداب .

شماره ردیف ۴۹

اسم کتاب مرقع خط .

قطع وزیری ، بابعاد ۲۱×۳۴ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی .

خط شکسته ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۷۹ هجری قمری در محروسهٔ اصفهان محمد شفیع الحسینی بتاریخ ۱۰۶۲ هجری قمری در دارالسلطنه اصفهان .

توضیحات مطالب این مرقع شامل چند غزل از خواجه حافظ شیرازی علیه الرحمه ـ یك غزل ازملاسالك ـ مشتاق ـ سعدی شیرازی ـ بهرام میرزا ـ نامه ـ چند رباعی ـ و چند عریضه است .

پشت قطعه اول نوشته‌شده‌است (این مرقع‌خط مرحوم درویش وشفیعا از جمله مرقعاتی است‌که این چاکر درگاه آسمان‌جاه بدیوان همایون اعلی فروخته‌ام بمبلغ دویست وپنجاه تومان شهر صفر سنه ۱۲۹۸) باسجع مهر عبده‌الراجی محمود . شرح دیگر (هوالله تعالی شانه العزیز ، مرقع خط شکسته درویش و غیره که موازی پنجاه و شش قطعه است ابتیاعی از جناب میرزا محمود وزیر سابق دارالخلافه طهران بتاریخ شهر صفر المظفر لوی‌ئیل ۱۲۹۸ داخل کتابخانه موزه مبارکه سرکار اقدس‌شد) باسجع مهر علی‌اکبر بن حسین الحسینی .

قطعات مقوای فرنگی نخودی سیر مجدول کمندکشی دندان

موشی زرین بندمشکی است . حواشی متصل به متن آسمه‌اندازی باکاغذهای الوان و تزئینات ریسه گل و برگهای زرین و الوان . متن قطعات برنگهای سفید ـ نباتی که بعضی ازآنها غبارزرافشان است وبین‌السطور تمامی اوراق طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی و بعضی از آنها جداول زرین تزئینی دارد . سجع‌مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در پیشانی تمامی قطعات دیده میشود .

تعداد قطعات دارای ۵۶ قطعه متصل به‌هم هرقطعه به‌تفاوت بین ۱۰ ـ ۱۳ ـ ۶ ـ ۷ ـ سفر کتابت دارد .

آغاز بجهت دوست استظهاری جناب قبله نظر ملاذاحبا صاحبی منبع الجود والمکان فلان مسوده نمود منبع الاحسان صاحبی میرزا محمد رفیع ضاعف قدره العالی .

پایان دشمن دوست نما را نتوان کرد علاج
شاخه‌را مرغ چه داندکه قفس خواهدشد

جلد مقوای روکش چرم‌مشکی ساده حاشیه بطرح کتیبه‌ای زمینه طلاپوش ضربی گل برجسته الوان .

اندرون جلد چرم گلی رنگ ساده مجدول کمندکشی زرین .

مرقع ۱۴۹۹

شماره ردیف ۴۰

اسم کتاب مرقع خط .

قطع وزیری ـ بابعاد ۱۹/۵×۲۸/۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی نباتی رنگ .

خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ احمد بن معتمدالسلطنة (قوام‌السلطنه) بتاریخ شهر رجب‌المرجب ۱۳۱۱ .

کتابت مناجات منظوم عربی که مترجم بفارسی است به قلم نستعلیق دو دانگ و نیم‌دانگ خوش .

توضیحات مقوای فرنگی مجدول کمندکشی زرین بند شنگرفی و لاجوردی است . حواشی دوقطعه اول و دوم‌مذهب و مزین به گل و برگهای پرطاووسی و پیچکهای‌زرین باتحریر مشکی‌است. بقیه قطعات دارای حواشی بدون تزئین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای مشکی وعنابی مجدول زرین باتزئینات‌ریسه گل و برگهای طلائی متن قطعات کاغذ نخودی سیر و جدول‌کشی بند زرین باتزئینات گل و برگهای ریز الوان و پیچک و گل‌های دهن ازدری زرین دارد . بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است در پیشانی قطعه اول یك سرلوح بطرح کتیبهٔ مذهب زمینه طلاپوش دارد باتزئینات اسلیمی های زرین و شنگرفی وگل‌های ریز آبی. در حواشی‌بعضی از قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹

قطعات

مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه متصل به‌هم که هر قطعه ۶ سطر مناجات و ۶ سطر ترجمه فارسی دارد .

آغاز لك الحمد یاذا الجود والمجد والعلی .
مرتر است ستایش ای خداوند بخشش وبزرگی وبلند

پایان قدری وتاجاك اخیار ببابك رکع .
وراز میگویند باتو برگزیدگانی که بردر تو رکوع کنندگانند خانزاد دولت ابدمدت روزافزون. احمدبن معتمدالسلطنة فیشهر رجب‌المرجب سنه ۱۳۱۱ .

جلد مقوای روغنی بوم تریاکی وسط گل ترنج و دو سر ترنج دور کنگره‌ای زرین . یك حاشیه زمینه عنابی ریسه لوزی‌های زرین و دو حاشیه پهن و باریك‌زمینه مشکی ریسه گل و برگ پرطاووسی زرین .

اندرون جلد مقوای فرنگی سفید .

شماره ردیف ۳۱

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۷×۲۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد اسمعیل بتاریخ ۱۲۶۳ هجری قمری .
توضیحات	مطالب این مرقع مناجات منظوم بزبان عربی به قلم نستعلیق خوش است (منسوب به حضرت سید سجاد زین‌العابدین علیه‌السلام) .
قطعات	مقوای متن و حاشیه برنگهای ـ نارنجی ـ صورتی ـ فیروزه‌ای ـ سورمه‌ای مجدول کمندکشی زرین بند سفید و مشکی است . حواشی قطعه اول و دوم غبار زرافشان است . مابقی حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی نواری باکاغذهای الوان مجدول زرین است . قطعات متن نخودی رنگ و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی و جدول‌کشی زرین با گل وبرگهای الوان دارد ـ در پیشانی‌قطعه اول‌یك سرلوح طرح‌گنبد زمینه‌طلاپوش و لاجوردی دارد که مزین به ریسه گل و برگ ریزه الوان و پیچکهای طلائی است در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در حواشی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه

	ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود ـ درذیل قطعه‌اول نوشته شده (مطابق ثبت‌کتابچه‌کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله‌ـ محمدرضا الحسینی .
تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه متصل به هم‌که هرقطعه ٦ سطرکتابت دارد .
آغاز	لك الحمد یاذا الجود والمجد والعلی ـ تبارکت تعطی من تشاء وتمنع .
پایان	وصل علیه ما دعاك موحد وناجاك اخیار ببابك رکع شرف بکتابتها العبد الفقیر الحقیر محمداسمعیل غفر ذنوبه وستر عیوبه .
جلد	مقوای روکش ترمه محرمات زمینه ریسه گل و برگ الوان . حاشیه سجاف تیماج مشکی زنجیرباف طلائی.
اندرون جلد	کاغذ صورتی ساده .

شماره ردیف ۳۳

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۳۲/۵×۲۰ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۸٤ هجری قمری .
توضیحات	منتخباتی از نظم و نثر فارسی که بجهت یکی ازدوستان خاص معنوی که در ذیل قطعه سیزده این دوست را چنین معرفی کرده است . (بتاریخ اول شهر شوال بخواهش دوست معنوی صاحب سفینه که هیچ ازحال حقیر نمی‌پرسد تحریر نمود مشقه حقیر عبدالمجید فقیر فی ۱۱۸٤ هجری قمری) .
قطعات	قطعات مقوای متن وحاشیه الوان. حواشی به‌رنگهای سرنجی ـ آبی ـ زیتونی ـ سرمه‌ای ـ سفید است که مذهب است به اسلیمی های زرین و گل‌های پر طاووسی و گشنیزی وپیچک‌های زرین حواشی متصل به متن تسمه اندازی است با کاغذ های الوان مذهب به ریسه گل و برگهای زرین و رنگین ـ قطعات متن نخودی رنگ و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در پشت قطعه اول است . نگارش قطعات بطرز مورب‌ـ چلیپا و معکوس است .

تعداد قطعات	دارای ۱۳ قطعه‌که هرقطعه به تفاوت‌بین ۱۶ ـ ۸ ـ ۱۵ سطر کتابت دارد .
آغاز	بر ما ببار قطره‌ای از ابر مرحمت کز خاك از این امید برآید گیاه ما
پایان	از مهر بمن نظر نداری افسوس جز کینه سر دگر نداری افسوس
جلد	مقوای روکش تیماج مشکی مزین به اسلیمی و گل و برگ و پیچك‌های ریسه‌ای طلائی .
اندرون جلد	کاغذ ابری بنقش .

شماره ردیف ۳۳

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۰×۳۳/۲ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	این مرقع شامل نامه‌هائی است بخط شکسته نستعلیق خیلی متوسط از ولیعهد وقت به صدیق‌الدوله (رضا خان) . مطالب شرح کارهای روزانه است که بصورت مشق و انجام تکلیف یك شاگرد به‌استادش نوشته‌شده است . بتاریخ ۱۲۸۶ هجری قمری .
قطعات	مقوای‌متن وحاشیه‌مجدول کمندکشی زرین وشنگرفی است . حواشی به رنگهای مختلف و بدون تزئین . حواشی متصل به متن جدول اندازی‌های رنگین دارد و متن تمامی قطعات این مرقع طلاپوش است و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی. در پیشانی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه به تفاوت بین ۱۶ ـ ۱۱ ـ ٤ ـ ۷ ـ ۸ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	هوالله تعالی شانه ـ فصل اسم را سه باب است هلالی

مرقع ۱۴۹۵

و رباعی و حراسی هریك از این سه بنابر دو وجه است .

پایان متاع گران‌مایه دارم کسی ملازم بیرون ما نخواهد کسی قدر را شاکر میباشد البته شما خودتان قلب مرا بهتر میدانید مثنوی خوب میگوید .

من کیم لیلی و لیلی کیست من
ما یکی روحیم اندر دو بدن

والسلام جواب را بنویسید .

جلد مقوای روکش مخمل گلی رنگ ساده .

اندرون جلد کاغذ بنفش ساده .

شماره ردیف ۳٤

اسم کتاب — مرقع خط .

قطع — رحلی بابعاد ۲/۲۷×٤۲ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نستعلیق ـ کتابت متاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — اسدالله شیرازی بتاریخ ۱۲٦٤ هجری قمری .

توضیحات — مطالب این مرقع شامل ابیاتی از غزلهای خواجه حافظ شیرازی علیه الرحمه است که به قلم نستعلیق چهار دانگ ـ دو دانگ ـ نیم دو دانگ و سیاه مشق به‌قلم اسدالله شیرازی آراسته وپیراسته گردیده است .

پشت قطعه اول — نوشته شده (از جمعی کتابخانه اندرون باطلاع جناب امین‌السلطان و آقابهرام داخل کتابخانه مبارکه موزه سرکاری شد پنجشنبه شهر محرم الحرام قوی‌ئیل ۱۳۰۱) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ علی اکبر بن حسین الحسینی .

قطعات — مقوای متن وحاشیه مجدول‌کمندکشی زرین وسرنجی رنگ است حواشی به رنگهای مختلف وبدون‌تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای ـ زرد ـ پسته‌ای ـ بنفش. قطعات متن‌الوان وبین‌السطور طلااندازی باگل و پیچکهای زرین دارد ودوقطعهٔ اول این مرقع دارای متن غبار زرافشان است و کتابت هم بآب‌زر . در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت

علیه ایران ۱۳۲۹ دیده میشود .

تعداد قطعات — دارای ٤۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه به تفاوت بین ۱۲ ـ ۳ ـ ۸ ـ ٦ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز — هوالله .

شکرلله بدولت و اقبال
حضرت شاه دین پناه رسید

بنده درگاه اسدالله شیرازی .

پایان جلد — مشقه العبد المذنب اسدالله شیرازی غفر ذنوبه .

مقوای روغنی بوم آلبالوئی رنگ منقش به بوته و گل و برگ و مرغ الوان . با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی طلائی ویك‌حاشیه زمینه سبز بطرح کنیبه منقش به ریسه گل و برگهای الوان .

اندرون جلد — بوم مشکی مزین به سقه وبرگ‌های مو وخوشه‌انگور زرین . وسط ترنج و دو سر ترنج و چهار لچکی زمینه مشکی منقش بگل و برگهای الوان با دو حاشیه‌زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه مشکی منقش به ریسه گل و برگهای الوان .

شماره ردیف ۳۵

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۶/۸×۱۶/۹ ساتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد حسین الشیرازی بتاریخ ۱۲۷٤ هجری قمری .
توضیحات	مقالات خواجه عبدالله انصاری رحمةالله علیه .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است اودئیل ۱۲۸۳) سجع مهر ـ مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
قطعات	مقوای متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین بند عنابی . حواشی پسته‌ای رنگ بدون تزئین . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذ صورتی رنگ‌مجدول زرین ورنگین. قطعات متن‌برنگ‌گل ماشی بین‌السطور مجدول بند زرین و سبز و طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی که باپیچکهای زرین تزئین شده است. در پیشانی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ .
تعداد قطعات	دارای ۸ قطعه متصل به هم هرقطعه ۲ سطر کتابت دارد .
آغاز	بسمك القدوس قدسنی منی . الهی این چه فضلست که بادوستان کردهٔ که هرکه ترا شناخت ایشانرا یافت و

هرکه ترا یافت ایشانرا شناخت .

پایان	الهی تا از مهر تو اثر آمد همه مهرها بسر آمد العبد المذنب بندهٔ درگاه خلایق پناه محمدحسین الشیرازی ۱۲۷٤ .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی حاشیه مجدول دانه تسبیحی زرین .
اندرون جلد	کاغذ سبز رنگ ساده .

شماره ردیف ۳۶

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	ربعی بابعاد ۱۴/۳×۲۳/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	فتحعلی الشیرازی المتخلص بحجاب بتاریخ ۱۲۶۰ هجری قمری .
توضیحات	شامل مناجات خواجه عبدالله انصاری علیه الرحمه عارف بزرگوار ایرانی است به قلم نستعلیق خوش .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهر ـ مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمد رضا الحسینی و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای متن وحاشیه مجدول کنددار زرین بندمشکی حواشی سرخ رنگ بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ سورمه‌ای رنگ مجدول زرین قطعات متن برنگ نخودی و بدون تزئین ـ در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ دیده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۳۲ قطعه هرقطعه ۲ سطر کتابت دارد .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ رب یسر وتمم بالخیر والسعادة نویم حضرت باری خواجه عبدالله انصاری رحمة‌الله علیه میفرمایند . الهی همه از تو پرسند و عبدالله از

خود زیرا که از تو همه نیك آید و از عبدالله همه بد .

پایان	الهی تا از مهر تو اثر آمد همه مهرها بسر آمد . کتبه العبد المذنب الراجی الفقیر الحقیراقل الکتاب فتحعلی الشیرازی المتخلص بحجاب عفی‌الله عنه وعن جرائمه فی‌سنه ۱۲۶۰ .
	و سجع مهر مشیرالسلطنه .
جلد	مقوای روکش چرم سورمه‌ای حاشیه گلدار ضربی طلائی .
اندرون جلد	کاغذ سفید فرنگی باسمه‌ای .

شماره ردیف ۳۷

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۶/۵×۲۴/۲ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	حبیب‌الله قاجار بتاریخ ۱۳۰۸ هجری قمری .
توضیحات	مرقع مورد بحث مناجات خواجه عبدالله انصاری‌است به قلم نستعلیق خوش و چهار قطعهٔ آخر این مرقع مشق است به قلم نستعلیق دو دانگ .
پشت قطعه اول	نوشته شده (از کتابخانه اندرون است) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای فرنگی صورتی رنگ . حواشی ساده و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ های بنفش مجدول زرین و رنگین است قطعات متن گل‌ماشی بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی که باپیچکهای ریز زرین تزئین شده است . در پیشانی قطعه اول یك سرلوح بطرح کتیبهٔ مذهب مرصع ممتاز دارد در زمینه طلاپوش باگل و برگها و اسلیمی‌های زرین و رنگین . فواصل جملات را با دوایر تزئینی کوچك طلائی مشخص کرده‌اند .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه به تفاوت‌بین ۸ ـ ۱۰ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز	بسمك القدوس قدسنی منی . الهی این چه فضلست‌که با دوستان خود کردهٔ که هرکه ترا شناخت ایشانرا یافت و هرکه ترا یافت ایشانرا شناخت .
پایان	شاها خدایگـان سپهرت غلام باد برصدرگاه سدره وجاهت مقام باد سبوی درست را دست بدست برند و شکسته‌را دوش بدوش نجات خواهی مبتلا شو بقا طلبی از پی فنا شو اگر داری طرب کن و اگر نداری طلب کن الهی عبدالله عمری بگاست و عذری نخواست ... کمترین غلام خانزاد حبیب‌الله قاجار ۱۳۰۸ .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی حاشیه مجدول کنددار زرین وسط یك گل ترنجی زرین .
اندرون جلد	کاغذ ابری زمینه بنقش گلدار سبز .

شماره ردیف ۴۸

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری ۱۵/۵×۲۳/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد ـ بنظر میرسد که شیوه خط باباشاه اصفهانی است .
توضیحات	این مرقع شامل چند قطعه مشق و چند بیت شعر است که به قلم نستعلیق دو دانگ و نیم دو دانگ ممتاز نگاشته شده .
قطعات	مقوای متن و حاشیه نخودی رنگ حاشیه مجدول کمندکشی زرین بند مشکی و تزئینات گل و برگهای طلای سبز وآتشین. حواشی متصل بمتن تسمه‌اندازی باکاغذهای پسته‌ای و نارنجی رنگ مجدول زرین . متن قطعات نخودی رنگ بین‌السطور مجدول زرین و طلااندازی دندان موشی باگل وبرگهای ریزالوان. در پشت قطعه اول سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ میباشد .
تعداد قطعات	دارای ۱۳ قطعه متصل بهم که هرقطعه دو سطر مشق و یك سطر شعر کتابت دارد .
آغاز	روی تو مصحفیست زآیات دلبری قدفاز من رآه وطونی لمن تلاه

پایان	گم کرده‌ایم راه و ندانیم پیشگاه زان سوترك رویم‌که زانسوست راه
جلد	مقوای روکش مخمل بنفش .
اندرون جلد	کاغذ سفید .

شماره ردیف ۳۹

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱/۱۶×۸/۲۴ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد حسین الشیرازی بتاریخ ۱۲۷۴ هجری‌قمری .
توضیحات	غزلی است از خواجه حافظ شیرازی .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر ـ مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
قطعات	مقوای متن وحاشیه مجدول کمندکشی زرین. حواشی پسته‌ای رنگ بدون تزئین . حواشی متصل به متن مجدول زرین است و تسمه اندازی با کاغذ های بنفش و صورتی رنگ. متن قطعات نخودی رنگ غبار زرافشان و بین‌السطور گل اندازی زرین دارد . در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ میباشد .
تعداد قطعات	دارای ۱۱۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه ۲ سطر کتابت نستعلیق دو دانگ و نیم سطر نیم دو دانگ دارد .
آغاز	ای در رخ تو پیدا انوار پادشاهی در فکرت تو پنهان صدحکمت الهی

پایان	الفقیر الحقیر المذنب بنده درگاه خلایق پناه محمد حسین الشیرازی غفرله بتاریخ ۱۲۷۴ .
جلد	مقوای روکش چرم عنابی ساده .
اندرون جلد	کاغذ سبز رنگ ساده .

شماره ردیف ۴۰

اسم کتاب — مرقع خط .

قطع — وزیری بابعاد ۸/۱۵×۲/۲۴ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — محمد ابراهیم طهرانی بتاریخ جمادی الاولی ۱۲۶۴ هجری قمری .

توضیحات — مرقع مورد بحث رسالهٔ وجیزه است که حاج میرزا آقاسی در ده فصل بطریق اشارت و رمز نگاشته و بیادگار گذاشته . این رسالهٔ عرفانی را محمد ابراهیم طهرانی بتاریخ ۱۲۶۴ هجری قمری به قلم نستعلیق خوش نوشته و تقدیم محمد شاه غازی پادشاه وقت کرده است .

پشت قطعه اول — نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و در حواشی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

قطعات — مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند عنابی است حواشی متصل به متن تسمه اندازی مجدول زرین با کاغذ های الوان دارد . قطعات متن غبار زرافشان است . سر فصول را برنگ سرخ

نگاشته‌اند .

تعداد قطعات — دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه ۷سطرکتابت دارد .

آغاز — هذه وجیزة عزیزة ابداعها المولی الاجل الاعظم‌والولی الامجد الافخم الحاج میرزا آقاسی مد ظله العالی .

بسم‌الله الرحمن الرحیم .

آنچه میگویم بقدر فهم تست
مردم اندر حسرت فهم درست

پایان — در جمادی‌الاولی سنه ۱۲۶۴ بنده درگاه شاهنشاه جهانیان پناه السلطان محمد شاه غازی خلدالله ملکه ودولته محمد ابراهیم طهرانی از نگارش این خجسته کتاب مستطاب بهره‌یاب آمد امید است که منظور نظر کیمیا اثر قبله عالم و عالمیان روحنا فداه آمد .

جلد — چرم یك‌لائی عنابی ساده حاشیه مشکی دانه تسبیحی.

اندرون جلد — چرم مشکی .

شماره ردیف ۴۱

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	ربعی بابعاد ۲۱/۸×۱۳/۸ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد ـ به شیوه قلم میرعماد است .
توضیحات	مرقع نامبرده مجموعهٔ کوچکی است از رباعی که به قلم نستعلیق بسیار خوب کتابت شده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (بسم‌الله تعالی این اوراق شریف بنظر احقر عباد از خطوط اواسط استاد بزرگ میرعماد مینماید هر که از اهل خبری و آگاهی درعلم خطاست میداند هیچیك از استادان معروف باین شیوه و مزه موصوف نبوده‌اند . العلم عندالله فی۲۲ شهر ذی‌القعده الحرام سنه ۱۲۷۷ باسجع مهری بنام محمدعلی) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین بند سرنجی است حواشی متصل به متن تسمه اندازی مجدول زرین دارد با کاغذهای الوان . قطعات متن این مرقع نباتی‌رنگ مذهب‌است وکاغذهای فیروزه‌ای رنگ مجدول زرین را بشکل لوزی در متن چسبانده و رباعی را بطریق مورب به قلم نستعلیق و باسفیداب درون آنها نگاشته و اطراف آنها طلااندازی است .

تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که هرقطعه ٤ سطرکتابت دارد .
آغاز	عشقت چو زخاك راه برداشت مرا چون نور همیشه در بصر داشت مرا
پایان	خوش باش که روزگار پیش ازمن وتو تا بود چنین بود و چنین خواهد بود
جلد	مقوای روغنی بوم طلائی سرنجی رنگ منقش به گل و برگهای مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه‌گل الوان .
اندرون جلد	بوم عنابی مزین به شاخه و گل و برگهای زرین و یك حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفیداب .

شماره ردیف ۴۳

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	ربعی بابعاد ۱۴×۲۲ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد ـ بنظر میرسد خط استاد میرعماد باشد .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل چند رباعی است .
قطعات	مقوای الوان متن و حاشیه بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین . قطعات متن نباتی رنگ است که در هرقطعه دو پاره کاغذ مربع شکل گل ماشی رنگ را بطریق لوزی چسبانده و در هر پاره‌ای یك رباعی بخط نستعلیق و بسرخی نگاشته بین‌السطور و اطراف کاغذ را باپیچك‌های زرین تزئین کرده‌اند .
تعداد قطعات	دارای ۸ قطعه متصل به هم که در هر قطعه ۴ سطر کتابت دارد .
آغاز	چرخ فلك از جفای هجران دم زد سنگ ستم حادثه بر عالم زد گردون که جدا ساخت زهم یارانرا افسوس که جمعیت ما برهم زد
پایان	با یاد تو از فکر جهان آزادم جز یاد تو نیست در دل ناشادم

غم نیست اگر تو میکنی یاد مرا
باید که تو هرگز نروی از یادم

جلد	مقوای روغنی بوم دلربائی وسط ترنج و دو سر ترنج که در زمینه آنها تصویر دورنمائی ازیك شهرساحلی است با دو حاشیه‌ای زمینه عنابی و یشمی ریسه گل و برگ طلائی .
اندرون جلد	بوم مشکی مزین به اسلیمی و پیچك و گل وبرگهای زرین و یك حاشیه ریسه برگ طلائی .

شماره ردیف ۴۳

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۳/۲۰×۲/۲۹ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد حسین شیرازی کاتب الحضرت السلطان در دارالخلافه تهران بتاریخ ۱۳۰۴ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع منتخبی است ازکلمات عرفانی عارف‌بزرگوار خواجه عبدالله انصاری علیه‌الرحمه که به قلم نستعلیق دلکش و زیبای استاد محمد حسین شیرازی کتابت شده است .
قطعات	قطعات متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین است حواشی به رنگ زنگاری و بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن باکاغذ بنفش رنگ تسمه اندازی شده و مجدول زرین است . قطعات متن برنگ نخودی بین‌السطور با پیچک‌های زرین تزئین شده . در پیشانی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ میباشد .
تعداد قطعات	دارای ۱۲ قطعه متصل به‌هم‌که هرقطعه ۷ سطر کتابت دارد .
آغاز	الحمدلله رب‌العالمین الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین بعد چنین گوید مصنف هذه التحفه بعبارات الطرفه المحتاج الی الله الباری عبدالله

الانصاری .

پایان	العبد المذنب الراجی کاتب الحضرت السلطان محمد حسین شیرازی غفر ذنوبه وستر عیوبه فی‌دارالخلافه طهران سمت تحریر پذیرفت سنه ۱۳۰۴ .
جلد	مقوای روکش چرم ساغری لاکی .
اندرون جلد	کاغذ ابری بنفش رنگ .

شماره ردیف ٤٤

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۱×۳۱ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	حسینقلی بتاریخ ۱۲۸۲ هجری قمری .
توضیحات	مطالب این مرقع بعضی منثور و بعضی منظوم دربیان معنی نی و شکایت وی است که در سرلوح جلد اول کتاب مثنوی حضرت مولانا جلال‌الدین علیه الرحمه چون دری شاهوار برتارك ادب و عرفان ایرانی جاودانه میدرخشد .
	این رساله را حسینقلی بجهت مهدعلیا نگاشته وتقدیم نموده .
قطعات	قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه مجدول وکمند کشی زرین و رنگین است . حواشی به رنگ های شنگرفی ـ پسته‌ای ـ صورتی ـ بنفش و بدون تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذ های الوان دارد و قطعات متن نباتی رنگ و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است . در پیشانی قطعه اول یك سرلوح بطرح کتیبه‌ای مذهب در زمینه طلایوش باتزئینات گل و برگهای ریز الوان دارد . در پیشانی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه

دولت علیه ایران ۱۳۳۹ میباشد .

تعداد قطعات	دارای ۱۱ قطعه که هرقطعه ۱۰ سطر کتابت دارد .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم . عشق جز نائی و ما جز نی نیئم وی دمی بی‌ما و ما بی‌وی نیئم نی کـه هر دم نغمـه آرائـی کند در حقیقت از دم نـائـی کنـد
پایان	وشکایت مهجوری برای چیست جواب آنکه گویند تا آدمی در نشاء دنیویست حقیقت فنازوی متعذرست و بقیه از بقایای وجود با او همراه وصول تمام ممکن نیست مادام که بقیه وجود با اوست . . . . .
	خانه‌زاد قدیم حسینقلی به تنمیق این کلمات انیق که مجامع تحقیقات رشیق است پرداخته . . . . . مسوده شد سنه ۱۲۸۲ .
جلد	مقوای روکش چرم ساغری آلبالوئی رنگ مجدول کمندکشی زرین است .
اندرون جلد	کاغذ ابری دودی رنگ .

شماره ردیف ٤٥

اسم کتاب — مرقع خط .

قطع — وزیری بابعاد ۳۰/٦×۲۰/٥ سانتی .

کاغذ — قطعه متن و حاشیه .

خط — نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — عماد الحسنی .

توضیحات — مرقع حاضر رساله تحفة الملوك است که به‌قلم نستعلیق خوش و زیبای عماد الحسنی کتابت شده وشامل چهل باب و هرباب چهار نصیحت است .

قطعات — قطعات این مرقع متن وحاشیه مجدول کمندکشی‌زرین بندمشکی است . حواشی برنگ شنگرف و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ سورمه‌ای رنگ و قطعات متن نخودی تیره رنگ و بین‌السطور طلا اندازی دندان موشی باتحریر مشکی دارد . در پیشانی قطعه اول یك سرلوح مذهب بطرح گنبد زمینه طلاپوش دارد باگل و برگهای ریزالوان ویك سرترنج ودونیم سرترنج زمینه‌فیروزه‌ای تزئینی در درون سرلوح . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در بالای قطعه اول و در ذیل قطعه آخر مرقع است . در حاشیه قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه است ۱۲۸۳) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ رضا الحسینی ـ حسین بن هدایت‌الله .

تعداد قطعات — دارای ١٤ قطعه متصل به هم که هرقطعه ۹ سطر کتابت دارد .

آغاز — بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة والسلام علی خیر خلقه ومظهر حقه محمد وآله اجمعین .

پایان — در آنکه چهار چیز اصل سعادات دو جهانی و مرادات جاودانیست فرمانبردن خدا و رسول خشنود بودن مادر و پدر خدمت علما و حکما شفقت برخلق خدا حق تعالی همه را توفیق کناد بحمد وآله الامجاد .
عماد الحسنی غفرله . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

جلد — مقوای روغنی بوم گل ماشی منقش به گل و برگهای مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه عنابی منقش به ریسه گل و برگهای مینائی الوان .

اندرون جلد — بوم عنابی مزین به ساقه و برگهای مو و خوشه انگور زرین و یك حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفیداب.

شماره ردیف ٤٦

اسم کتاب: مرقع خط .

قطع: وزیری بابعاد ۱۸/۵×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ: متوای متن و حاشیه شنگرفی رنگ .

خط: نستعلیق ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: بهرام میرزا بتاریخ ۱۲٤۲ هجری قمری .

توضیحات: در مرقع مورد بحث اشعاری را در وصف و مدح ناصرالدین شاه به قلم نستعلیق نگاشته‌اند .

قطعات: قطعات این مرقع متن وحاشیه مجدول کمندکشی‌زرین و رنگین است حواشی برنگ شنگرفی و بدون‌تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ مشکی دارد که در دو قطعه اول گل اندازی زرین دارد. متن قطعات به رنگ فیروزه‌ای و گل ماشی است که بین‌السطور طلا اندازی دندان موشی باگل اندازی های الوان و پیچکهای زرین تزئین کرده‌اند در پیشانی قطعه اول یك سرلوح بطرح سر ترنج زمینه طلائی و لاجوردی دارد با تزئینات گل و پیچکهای الوان . دو سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در بالای سرلوح و در پیشانی قطعه آخر مرقع است و در ذیل قطعه‌اول نوشته شده (مطابق ثبت‌کتابچه کتابخانه گردید۱۲۸۳) با سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

تعداد قطعات: دارای ٦ قطعه متصل به‌هم که بتفاوت بین ۱۱ ـ ٦ ـ ٤ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز:

ای عالم جان و جان عالم
خوش دل کن آدمی و آدم
تاج تو ورای تاج خورشید
تخت تو فزون زتخت جمشید

پایان: ناچار قلمی برداشت وچند کلمه که بیان اوصاف آنحضرت بود نگاشت چند نظر بکتابت کمترین قابل تحسین نیست اما بواسطه اشمال براوصاف ذات ملکی صفات لایق زنیت خدود حور العین است و شمسهٔ طاق بهشت برین کمترین بهرام سنه ۱۲٤۲ .

جلد: مقوای روکش ترمه زمینه لاکی بوته جیقه .

اندرون جلد: کاغذ سورمه‌ای ساده .

شماره ردیف ۴۷

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری ؛ بابعاد ۱۹/۸×۲۹/۹ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه شده .
خط	شکسته ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۸۳ هجری قمری ـ قلم شکسته . محمد شفیع الحسینی ـ قلم شکسته ـ بدون ذکر تاریخ .
توضیحات	این مرقع مجموعه‌ایست ازخطوط خوش ممتاز وشامل نامه ـ عریضه ـ اشعارمتفرقه ـ حکایات ـ سیاه‌مشق‌ـ و مشق است .
قطعات	مقوای الوان متن و حاشیه . حواشی ساده و بدون تزئین است متن قطعات برنگ نخودی و نباتی سیر و روشن و بین‌السطور طلا اندازی دندان موشی وبعضی از قطعات مجدول زرین و دارای کتیبه‌های تزئینی است . در پیشانی اغلب‌قطعات سجع مهرکتابخانه‌دولت علیه ایران دارد .
تعداد قطعات	دارای ۴۴ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ـ ۵ ـ ۶ ـ ۷ ـ ۱۰ ـ ۳ ـ ۱۱ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	بتاریخ روز دوشنبه غره شهر رمضان المبارك بجهة دوستی که حسب الواقع . . . . .
پایان	طبع نیکنامی از من مدارید من و رسوائی را بهم

جلد

اندرون جلد

گذارید روز ازل از قسمتم همین برسر نوشتند وخمیر وجودم را با آب و گل بی‌ابروئی سرشتند .

مقوای روکش چرم ساغری آلبالوئی رنگ ساده .

کاغذ بنفش ساده .

شماره ردیف ۴۸

اسم کتاب: مرقع خط .

قطع: رحلی بابعاد ۴۱/۵×۲۷ سانتی .

کاغذ: قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط: نستعلیق ـ چهار دانگ ـ دو دانگ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: اسدالله شیرازی کاتب الحضرت السلطانی بتاریخ ۱۲۶۴ هجری قمری .

توضیحات: مطالب این مرقع شامل حمد و سپاس بیقیاس از صانع بیچون و چرا ـ شرح اشتغال خدمت میرعماد الحسنی در دولت شاه دین پناه صفویه ـ سیاه مشق به قلم نستعلیق ـ اشعاری ازصائب تبریزی ـ جامی ـ سعدی شیرازی ـ ابیاتی در مدح سلطان محمد شاه غازی ـ ابیاتی بزبان ترکی ـ اشعاری از شاهنامهٔ فردوسی ـ اندرز ـ است که به‌قلم نستعلیق بسیار محکم وشیوای اسدالله شیرازی آراسته و پیراسته شده است .

قطعات: قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین است برنگهای مختلف وبدون تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای الوان و جدول‌کشی طلائی. متن قطعات برنگهای الوان‌است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی وبعضی ازقطعات باگل و پیچک‌های طلائی و نقره‌ای تزئین شده است ۱۱ قطعه باآب‌زر نگاشته شده . در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است

اودئیل ۱۲۸۳) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی ۱۳۲۲ ملاحظه شد .
در پیشانی قطعه اول و ذیل قطعه آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است .

تعداد قطعات: دارای ۵۰ قطعه متصل بهم که به تفاوت بین ۹ ـ ۴ ـ ۶ ـ ۲ ـ ۱۹ ـ ۱۳ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز: بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ حمد و سپاس بیقیاس صانع بیچون رازیبد که مرقع روزگار بوقلمون بسواد و بیاض تولج اللیل فی‌النهار وتولج النهار فی‌اللیل‌ملمع ساخت .

پایان جلد: ساقیا آن نکهت .

مقوای روغنی بوم‌طلائی منقش به‌گل وبرگهای‌مختلف الوان و مرغ با دو حاشیه زمینه قهوه‌ای زنجیره‌طلائی و یك حاشیه بینوما زمینه زنگاری کتیبه‌ای منقش به گل‌های الوان .

اندرون جلد: بوم شنگرفی رنگ با دو شاخه گل نرگس و یك شاخه سنبل و چهار شاخه گل مینای الوان و یك حاشیه‌زمینه مشکی دندانه طلائی .

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

شماره ردیف ۴۹

اسم کتاب مرقع خط .

قطع رحلی بابعاد ۳۸/۵×۲۵ سانتی .

کاغذ قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت اسدالله الشیرازی کاتب الحضرت السلطانی بتاریخ ۱۲۵۶ هجری قمری .

چندین قطعه سیاه مشق نستعلیق جلی و خفی نقل از خط استاد الاعظم عساد الحسنی . کاتب اسدالله الشیرازی .

توضیحات این مرقع که بطور کلی به قلم نستعلیق بسیار خوش و دلکش استادهنرمند اسدالله شیرازیست شامل ـ ابیاتی در مدح و ثنای سلطان محمد غازی ـ من کلام امیر ـ المؤمنین علیه السلام ـ قطعاتی چند در مدح حضرت رسول اکرم صلی‌الله علیه وآله ـ اشعار متفرقه ـ چند بیت به زبان ترکی ـ چند رباعی از خیام است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضاالحسینی و سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی همین قطعه است .

قطعات قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه است . حواشی قطعات برنگهای مختلف و بدون تزئین است. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای الوان

و مجدول زرین ورنگین است. متن قطعات به‌رنگهای نباتی سیر و روشن وآبی است بین‌السطور ملااندازی دندان موشی بدون تحریر مطالب دو قطعه از این‌مرقع را باآب‌زر نگاشته‌اند . در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه بتاریخ ۱۳۲۲ دیده میشود .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه به تفاوت بین ۷ ـ ۵ ـ ۸ ـ ۳ ـ ۴ سطر کتابت دارد .

آغاز

لله الحمد که سلطان ز سفر باز آمد
نورم از آمدن او ببصر باز آمد

السلطان محمد غازی .

پایان

از آن دستی که نپد هیچ کاری
بود برتن عجب بیهوده باری

کاتب الحضرت السلطانی اسدالله غفرله سنه ۱۲۵۶ .

جلد مقوای روغنی بوم گل ماشی منقش به گل وبرگ‌های مختلف الوان دو حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی و یك حاشیه بینهما زمینه عنابی گل و برگ مینائی الوان .

اندرون جلد بوم شنگرفی رنگ بایك شاخه گل نرگس وچهار شاخه شکوفه یك حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی .

شماره ردیف ۵۰

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۷×۲۶ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ابوالفضل محمد بن فضل‌الله الساوجی بتاریخ ۱۲۸۸ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع شامل اشعاریست که محتشم در ذکر مصیبت حضرت سید الشهدا امام حسین علیه السلام سروده و کاتب به قلم نستعلیق خوش کتابت نموده است .
پشت صفحه اول	سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران بتاریخ ۱۳۲۹ .
قطعات	قطعات این مرقع دارای حواشی صورتی رنگ مجدول کمندکشی زرین و عنابی است . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذ مشکی متن قطعات نباتی رنگ با تزئینات گل و پیچکهای زرین و تحریر مشکی . بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی .
تعداد صفحات	دارای ۱۲ قطعه متصل بهم که هرقطعه ۸ بیت کتابت دارد .
آغاز	باز این چه شورش است‌که در خلق عالمست باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است
پایان	خاموش محتشم که ز ذکر غم حسین جبریل را ز روی پیمبر حجاب شد

کتبه العبد ابوالفضل محمد بن فضل‌الله الساوجی فی سنه ۱۲۸۸ .

جلد — مقوای روکش چرم سرمه‌ای ساده .

اندرون جلد — کاغذ نخودی رنگ ساده .

شماره ردیف ۵۱

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۰×۳۳ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	احمد ـ بدون ذکر تاریخ
توضیحات	مرقع مورد بحث اشعاری است در مدیح مظفرالدین شاه قاجار .
پشت صفحه اول	سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	قطعات این مرقع متن و حاشیه است حواشی مجدول زرین باکمند و برنگهای الوان وبدون تزیین است . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان . متن قطعات برنگ نباتی است وغبار زرافشان وبین‌السطور ملااندازی و گل‌اندازی الوان دارد . ابیات نوشته شده بطرز چلیپا و طرفین ابیات را با مثلث‌های زمینه لاجوردی و گل و پیچکهای زرین و رنگین تزئین کرده‌اند .
تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه متصل بهم که هر قطعه ٤ سطر کتابت دارد .
آغاز	هوالمعز :
	نصرت معین خنجر سلطان مظفر است
	دولت قرین افسر سلطان مظفر است

پایان	صحاف صفحه‌های دواوین عقل و دین
	شیرازه بند دفتر سلطان مظفر است
	المذنب احمد غفر ذنوبه .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی رنگ ساده وسط ترنج و دوسر ترنج زمینه آبی ضربی گل برجسته .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۵۳

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۶×۲۵/۵ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت خوش .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد ابراهیم‌بن محمد مهدالرازی بتاریخ ۱۳۶۰ هجری‌قمری .
توضیحات	این مرقع رساله‌ایست از حاج میرزا آقاسی در عرفان در ده فصل .
پشت صفحه اول قطعات	سجع مهر کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹ .
	این مرقع دارای حواشی الوان مجدول کنسدکشی زرین است متن قطعات برنگ نخودی بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازیست باکاغذهای‌الوان در پیشانی قطعه اول و قطعه آخر سجع مهرناصرالدین شاه قاجار است و در ذیل حاشیه قطعه اول نوشته‌شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) با سجع مهر مشیرالسلطنه ـ رضاالحسینی ـ حسین‌بن هدایت‌الله سرفصول را برنگ شنگرف نوشته‌اند .
تعداد قطعات	دارای ۶ قطعه متصل بهم که هر قطعه ۱۰ سطر کتابت دار د.
آغاز	این مبارک رساله‌ایست از جناب اجل‌امجدقدوةالایام حجةالاسلام جناب حاج میرزا آقاسی مدظله‌العالی در

پایان	سال هزار ودویست و شصت هجری کمترین بندهٔ درگاه محمدابراهیم‌بن محمد مهدی‌الرازی ازنگاشتن این مبارک نامه شرفیاب آمد امید که پسندیده آید
جلد	مقوای روغنی بوم عنابی منقش بانواع گل وبرگ‌های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی ویك حاشیه زمینه عنابی گل وبرگ‌های مینائی الوان .
اندرون جلد	بوم مشکی بایك شاخه گل نرگس الوان و دوشاخه گل میخك و یك‌حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی

شماره ردیف ۵۴

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	ربعی بابعاد ۱۵×۲۱/۵ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	جهانگیر میرزا در دارالسلطنه تبریز بتاریخ شنبه ۱۷ شهر شوال ۱۲۴۲ .
توضیحات	مرقع مورد بحث شامل چند بیت از اشعار نظامی است که بقلم نستعلیق خوش کتابت شده به جهت فتحعلیشاه قاجار .
قطعه اول	سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و اغلب قطعات و در ذیل این قطعه نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه اودئیل ۱۳۸۲) یا سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله رضاالحسینی .
قطعات	قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه است. حواشی به‌رنگ سرخ ـ سرنجی کمندکشی زرین است. حواشی متصل به‌متن قطعات تسمه‌اندازی باکاغذ قهوه‌ای سیرمجدول زرین ریسه‌گل و پیچکهای طلائی . متن تمامی قطعات برنگ زنگاری است که بین‌السطور طلااندازی تزئینی دندان موشی دارد . در پیشانی تمامی قطعات سرترنج‌های تزئینی دارد متن قطعهٔ آخر این مرقع به‌رنگ صورتی است .
تعداد قطعات	دارای ۸ قطعه متصل بهم که هر قطعه ٤ سطر کتابت

به‌قلم نستعلیق دو دانگ و ٤سطر کتابت نستعلیق خفی دارد .

آغاز	ای چهارده ساله قرة العین بالغ نظر علوم کونین
پایان	چه نویسم که آن پسند آید در خور شاه ارجمند آید در دارالسلطنه تبریز شرف اتمام پذیرفت جهانگیرسنه ۱۲٤۲ .
جلد	مقوای روکش ترمه محرماتی گلدار با حاشیه سجاف چرم لاکی .
اندرون جلد	چرم عنابی ساده .

1e0075e0313500
کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

شماره ردیف ٥٤

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ٥/١٧×٢٧ سانتی .
کاغذ	مقوائی الوان متن و حاشیه .
خط	شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد منشی‌ساوجبلاغی ـ بتاریخ جمادی‌الثانی١٢٧٩ .
توضیحات	این مرقع شامل نوشته‌های مختلف از (اندرز ـ شعر) است به قلم شکسته نستعلیق بسیار خوش و زیبای محمد منشی ساوجبلاغی .
پشت صفحه اول	نوشته شده (از جمعی کتابخانه اندرون باطلاع جناب امین‌السلطان آقابهرام داخل کتابخانه مبارکه موزه سرکاری شد بتاریخ محرم قوی‌ئیل ١٣٠١) سجع‌مهر علی‌اکبربن حسین‌الحسینی .
قطعات	قطعات‌این‌مرقع متن وحاشیه شده مجدول‌کمنداندازی زرین و الوان است حواشی برنگهای چهره‌ای ـ صورتی ـ بنفش ـ پسته‌ای است . متن‌نباتی رنگ . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی برنگهای الوان است .
تعداد قطعات	دارای ١٢قطعه متصل‌بهم‌که هرقطعه بتفاوت٢١-١٢-٩ ـ سطر کتابت راست ـ مورب ـ چلیپا دارد .
آغاز	ای نور رخ تو پیدا زانوار پادشاهی درفکرت تو پنهان صدحکمت‌الهی

پایان	بتاریخ شهر جمادی‌الثانی سنه ١٢٧٩ تحریر شد .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی رنگ ساده با یک حاشیه باریك ضربی .
اندرون جلد	کاغذ ابری ساده .

شماره ردیف ۵۵

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۷×۲۵ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نسخ ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد هاشم بتاریخ ۱۲۰۳ هجری‌قمری .
توضیحات	مرقع موجود شامل چند دعا و حدیث است که به قلم نسخ ـ رقاع ـ و ثلث بخط استاد محمدهاشم کتابت‌و بشیوهٔ خط اسنادش احمدالنیریزی نقل شده است . باضافه دو قطعه در آخر مرقع که بنام رشیدالفضل‌بن یحیی است بدون ذکر تاریخ .
پشت صفحه اول	سجع مهرمشیرالسلطنه و مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	قطعات این مرقع متن و حاشیه است حواشی برنگهای سرمه‌ای و سرنجی رنگ و پسته‌ای و نباتی است . حواشی ۱۲ قطعه مذهب است بگل و پیچکهای ریز زرین و حواشی ۱۲ قطعهٔ دیگر غبار زرافشان است . حواشی متصل‌بمتن ۱۲قطعه اول دارای زمینه‌سرمه‌ای و سرنجی رنگ است با گل‌ریزه‌های الوان وحواشی متصل به‌متن دوازده قطعه دیگر مجدول کمند کشی زرین و رنگین است . متن کتابت دوازده قطعه اول مرقع نباتی رنگ وبین‌

السطور طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی‌دارد ومتن‌کتابت دوازده قطعه دیگر نباتی رنگ قطعه‌سازی تزئینی زرین است .

تعداد قطعات	دارای ۲۴ قطعه متصل بهم که بتفاوت ۶ ۹ ۱۷ ۴و ۳ سطر کتابت دارد .
آغاز	لانفسا الایکلف الاکجهر بعضهم الا . .
پایان	ولا سلاك ولا استبدك بك سواك .
جلد	چرمی عنابی ساده وسط ترنج ودوسرترنج ضربی گل برجسته .
اندرون جلد	چرم پشمی رنگ ساده .

شماره ردیف ۵۶

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۹×۳۰ سانتی .
کاغذ	قطعه سازی الوان .
خط	نسخ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدهاشم بتاریخ ۱۱۹۴ هجری‌قمری ـ محمد حسن غریب‌الوطن بتاریخ ۱۲۵۲ هجری‌قمری ـ محمد شفیع تبریزی بتاریخ ۱۲۳۰ هجری قمری ـ علی‌اکبر بتاریخ ۱۱۸۹ هجری‌قمری .
توضیحات	مرقع حاضر قطعات مقوائی الوان است که مجدول کمند کشی زرین و رنگین و در بعضی قطعات حاشیه باریك متصل به‌متن باگل‌های مینائی ریسه‌ای الوان تزئین شده است متن کتابت چند قطعه روغن اندود است . این مرقع شامل ادعیه‌و سور کوچك قرآن مجید است به قلم نسخ و برنگهای زعفران و سفیداب و مشکی‌و سبز و آب زر و سرنجی و مجموعه‌ایست از خطوط نوشته شده (انتقالی از قصربلور) باسجع مهرکتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
پشت قطعه اول	
تعداد قطعات	دارای ۲۲ قطعه متصل بهم که تعداد سطور قطعات بین ۶ ـ ۱۵ ـ ۸ ـ ۷ ـ ۵ کتابت شده است .
آغاز	رای‌الا صمعی بو اد حجراً مکتوباً علیه هذا البیت ... مشقه محمد هاشم‌بن محمد صالح فی ۱۱۸۲ .

پایان	حرره یوم‌الاحدمن شهر ذی‌الحجةالحرام من شهور سنه احدی تسعین و مائه بعدالالف من‌الهجره العبد العاصی محمد هاشم .
جلد	چرم‌مشکی ساده وسطرنج ودوسرترنج‌زمینه‌چهره‌ای رنگ گل و پیچك دارد .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۵۷

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	ربعی بابعاد ۱۶/۸×۲۵/۹ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق یك‌دانگ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	مناجات منظوم منسوب به حضرب سید سجاد امام زین‌العابدین علیه‌السلام است .
قطعات	مقوای فرنگی ـ حواشی سوسنی رنگ مجدول کمندکشی زرین بندمشکی است. حواشی متصل‌به‌متن جدول کشی زرین باریدان‌موشی طلائی و چند حاشیه تزئینی مذهب دارد . قطعات متن کاغذ های نخودی زرافشان جدول‌کشی زرین بند مشکی است‌که اطراف سطور در جداول منظم زمینه طلاپوش گل‌اندازی‌های ریزالوان و زیبا دارد ودرپیشانی قطعه اول‌یك‌سرلوح مذهب مرصع دارد .
تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه بین ٤ الی ٦ سطر کتابت دارد .
آغاز	لك الحمد یا ذاالجود والمجد والعلی تبارکت تعطی من تشاء و تمنع
پایان	ولاتحر منی یا الهی و سیدی شفاعة الکبری فذك امشفع

وصل علیه ما دعاك موحد
وفا جاك اخیار بیانك رکع

جلد	مقوای روکش چرم سرمه‌ای وسط‌گل ترنج زرین و چهار گل در گوشه با جدول‌کشی طلائی .
اندرون جلد	کاغذ سوسنی رنگ ساده .

شماره ردیف ۵۸

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بزرگ بابعاد ۲۴×۳۸/۵ سانتی .
کاغذ	دولت آبادی نباتی متن و حاشیه الوان
خط	نستعلیق از سه دانگ الی نیم دانگ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعلی .
توضیحات	این مرقع که بصورت کتاب تنظیم شده است شامل یکی از خطبات مستطابی است از کتاب نهج البلاغه از کلام حضرت امیرالمؤمنین وامام المتقین علیه السلام با ترجمه منظوم که بقلم نستعلیق خوش واستوار میرعلی نگاشته و آراسته شده است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتاب خانه مبارکه اودئیل ۱۲۸۲) « سجع مهرحسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
صفحات	کاغذ دولت آبادی . حواشی کاغذ اصفهانی گل‌بهی و تماماً تشعیر سازی. حواشی متصل بمتن مجدول زرین ورنگارنگ و مزین به اسلیمی زرین و گلهای طلائی قطعات متن کاغذ دولت‌آبادی نباتی رنگ است که به جداول پندزرین تقسیم شده که مناجات را به قلم نستعلیق سه‌دانگ در جداول بزرگتر وترجمه منظوم آن‌ها را به قلم نستعلیق نیم‌دانگ نگاشته‌اند .
	سجع مهر ناصرالدین‌شاه در پیشانی صفحه اول و ذیل

صفحه آخر ودر تمامی صفحات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود.

تعداد صفحات	دارای ۱۲ صفحه که هر صفحه به‌تفاوت ۵ سطر قلم نستعلیق درشت و ۵ سطر ریز کتابت دارد ودر بعضی صفحات ۶ ـ سطر و در مقدمه کتاب ۱۱ ـ ۸ سطر کتابت دارد .
آغاز	وظایف شکستگی ونیازی که قدسیان صوامع جبروت هنگام استشمام روایح اجابت آن شمیم نسیم بمشام جان تهی‌دستان رسانند .
پایان	یارب زتو بر رسول صلوات و سلام ناخواند احد موحدت بین انام مادام که با تو راز گویند اخیار بردرگه تو رکوع آرند و قیام فقیر میرعلی
جلد	مقوای روغنی بوم مشکی مزین به تشعیر سازی‌زرین.
اندرون جلد	چرم روغنی لاکی رنگ .

شماره ردیف ۵۹

اسم کتاب مرقع خط .

قطع رقعی بابعاد ۱۳/۹×۲۰/۹ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق دو دانگ ـ کتابت خوش و ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت ندارد .

توضیحات این مرقع شامل رباعیات وابیاتی است که به‌قلم نستعلیق دو دانگ خوش نگاشته شده و بنظر میرسد که خط رشیدا باشد .

قطعات مقوای متن وحاشیه . حواشی مجدول کمندکشی‌زرین بندمشکی و سفید و بدون تزئین وبرنگ صورتی . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذ مشکی مجدول زرین متن کاغذ نخودی و گل ماشی رنگ بین‌السطور طلااندازی دندان موشی ، تحریر مشکی است قطعات متن رابوسیله دو حاشیه باریك زمینه لاجوردی مذهب به چهار قسمت کرده و رباعیات را به قلم نستعلیق دو دانگ درون جداول بزرگ وابیات دیگری را به به قلم نستعلیق نیم‌دانگ درون جداول کوچکتر نگاشته‌اند . در پیشانی قطعه اول و آخر سجع مهر ناصرالدین‌شاه قاجار و در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله

رضاالحسینی و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که هر قطعه شامل ۳سطر کتابت است .

آغاز
ای دل اگر از غبار تن پاك شوی
تو روح مجردی بر افلاك شوی
عرشست نشیمن تو شرمست بادا
کائی و مقیم خطه خاك شوی

پایان
گرباده خوری تو با خردمندان خور
یا با صنمی ساده رخ وخندان‌خور
بسیار مخور و رو مکن فاش مساز
اندك‌خوروگه‌گاه‌خوروپنهان‌خور

جلد مقوای روغنی بوم گل ماشی منقش به چهار دسته‌گل بسیار زیبا والوان وسط ترنج زمینه مرغشی قهوه‌ای منقش به گل و بوته مختلف الوان و چهار لچك زمینه مشکی دور کنگره طلائی مزین به گل و برگ طلائی . ویك‌حاشیه زمینه مشکلی طرح کتیبه‌ای ریسه گل و برگهای ریز الوان .

ـ اندرون جلد بوم گلی‌رنگ مزین به اسلیمی‌های زرین و گل‌های زنبق و مینای طلائی و یك حاشیه زمینه مشکی منقش به ریسه گل‌های مینائی ریز الوان .

شماره ردیف ۶۰

اسم کتاب	مرقع خط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۸×۵/۳۰ سانتی .
کاغذ	متن و حاشیه فرنگی .
خط	رقاع ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	(خواجه) اختیارالحسینی بتاریخ ۹۴۹ هجری‌قمری .
توضیحات	مرقع حاضرکه بصورت کتاب تنظیم‌شده دارای‌مطالب اخلاقی و عرفانی است که به قلم رقاع کتابت شده است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) .
	سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
صفحات	کاغذ فرنگی متن و حاشیه حواشی ساده و بدون‌تزئین برنگ نارنجی متن‌کاغذ سفید مجدول‌زرین‌ورنگارنگ است .
	سجع مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول و آخر این مرقع است در پیشانی صفحه اول یك کتیبه مذهب مرصع زمینه لاجوردی وسطترنج طلاپوش دارد با تزئینات گل وبرگهای الوان .
تعداد صفحات	دارای ۳۸ صفحه‌که هر صفحه ۵ سطرکتابت دارد .
آغاز	بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم ـ سپاس بی‌قیاس متکلمی راکه

	مبنی مبانی دیوان حالش فکاهی مباشر اسرار آفرینش قلم در تفسیر قلم .....
پایان	کتبیه اختیار الحسینی فی‌سابع شهر شعبان المعظم سنه ۹۴۹ غفر ذنوبه‌وسترعیوبه .
جلد	مقوای روکش چرم مشکی حاشیه گل زنجیره طلائی.
اندرون جلد	کاغذ گل بهی‌رنگ .

شماره ردیف ۶۱

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	ربعی بابعاد ۱۷/۵×۲۶/۲ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق یك دانگ ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل غزلیاتی است در مدیح محمد شاه و ناصرالدین شاه قاجار که (مشرف) آنرا سروده و شاید کاتب رقعات این مرقع هم سراینده باشد .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ رضا الحسینی .
قطعات	مقوای متن و حاشیه مجدول و کمندکشی زرین بند مشکی است . حواشی بدون تزئین و الوان . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای صورتی ـ آبی ـ مشکی ـ پسته‌ای و مجدول یزر است . قطعات متن کاغذهای الوان و بدون تزئین . سجع مهر ناصرالدین شاه در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع میباشد .
تعداد قطعات	دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که بین ۷ ـ ۹ ـ ۱۲ سطر کتابت دارد .
آغاز	خیز ای ندیم و باز بنه از سر این فسوس مجلس زشمع و باده بیارای چون عروس

پایان	باز آر آن مفرح یاقوت گون که کرد این گونه عقیق داغم چو سندروس زکمال خوبروئی رسدت هرانچه گوئی تو پسر بدین نکوئی زکجا چه نام داری بجز از مقال سعدی نشنیده‌ایم مشرف زکسی چنین فصاحت که تو در کلام داری
جلد	مقوای روغنی بوم مشکی منقش به گل و برگهای مختلف الوان. با دو حاشیه زمینه مشکی دانه‌تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه مشکی ریسه گل های مینائی و برگهای الوان .
اندرون جلد	بوم گلی رنگ وسط یك شاخه گل نرگس .

شماره ردیف ۶۴

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	وزیری ، ابعاد ۱۸×۲۸ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نسخ ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ابوالحسن الموسوی الاصفهانی بتاریخ ۱۲۴۷ هجری قمری . عبدالله المدعو به آقابابا بتاریخ ۱۲۳۲ هجری‌قمری . عبدالغفار بتاریخ ۱۲۱۹ هجری قمری . زین‌العابدین بتاریخ ۱۲۲۴ هجری قمری . محمد صادق بتاریخ ۱۲۰۰ هجری قمری . سیدعلی الحسینی بتاریخ ۱۱۳۲ هجری قمری .
توضیحات	مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از آیات قرآن مجید بطور پراکنده و نامرتب ـ ادعیه که به‌قلم نسخ‌استوار و زیبائی نگاشته شده است .
قطعات	مقوای متن و حاشیه بدون تزئین . حواشی الوان و ساده . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای سرنجی ـ لیموئی ـ بنفش . قطعات متن کاغذ های نخودی سیر و روشن وبعضی روغنی است . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۶ ـ ۴ـ ۸ ـ ۲ ـ سطر کتابت بطرز راست ـ مورب و چلیپا دارد .

آغاز	اولئك على هدى من ربهم واولئك هم المفلحون .
پایان	راقم الحروف والمذكورات فى شهر محرم الحرام من شهور سنه ۱۲۳۲ اثنى وعشرون ومائتين بعد الالف من الهجرة الطاهرة المقدسه النبويه .
جلد	مقوای روکش مخمل بنفش حاشیه گل منگنه‌ای .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۶۳

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	رقعی بابعاد ۱۳/۵×۲۱/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق یك دانگ ـ کتابت خوش .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	شامل اشعاری است در وصف نواختن ساز که به‌قلم نستعلیق خوش کتابت شده است .
قطعات	مقوای فرنگی حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند مشکی. حواشی متصل به‌متن مذهب است به‌ریسه گل و برگهای زرین ـ قطعات متن کاغذ نخودی زرافشان که یك حاشیه زمینه لاجوردی مذهب‌بطرح مارپیچی عمودی در وسط متن قطعات ترسیم شده بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۸ قطعه متصل به هم که ۱۰ سطر کتابت دارد .
آغاز	چنان نبت نالش آمد بدست که هرجا که زد شخص را پای بست سباع و بهائم براز ساز جفت یکی گشت بیدار و دیگر بجفت

پایان	برو نغمهٔ نالهای درست باوتار نسبت بروبست چست زنرمی و تیزی زبالا و زیر نوا ساخت برناله گور و شیر
جلد	مقوای روکش چرمی سرمه‌ای مجدول کمنددار زرین چهار گل طلائی در گوشه‌ها .
اندرون جلد	کاغذ ابری الوان .

شماره ردیف ٦٤

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	رحلی ـ بابعاد ۱٦×۲۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه .
خط	نستعلیق دو دانگ ـ نیم دانگ ـ کتابت خوب و خوش .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالله بتاریخ ۱۳۰۹ هجری قمری .
توضیحات	شامل اشعاری از وحشی بافقی (یوسف و زلیخا)است که به قلم نستعلیق خوش کتابت شده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (از جمله کتب انتقالی ازکتابخانه اندرون است) سجع مهر حسین بن هدایت‌الله ـ علی اکبر بن حسین الحسینی .
قطعات	مقوای فرنگی حاشیه مجدول زرین بندمشکی. قطعات متن کاغذ سفید بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم‌که هرکدام ٤ سطر کتابت بطرز چلیپا و دومصرع کتابت معکوس دارد. دوقطعه اول متن زرافشان دارد .
آغاز	هوالله سبحانه . دوستان شرح پریشانی من گوش کنید داستان غم پنهانی من گوش کنید

پایان	خویش را شهره هر شهر و ولایت نکنم شرح این قصه بیحد و نهایت نکنم غلام‌زاده استان مبارك عبدالله .
جلد	مقوای روغنی بوم طلائی منقش به‌گل و بوته‌های مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه عنابی طلائی منقش به ریسه گل‌های مینائی و برگهای الوان و پیچك های زرین .
اندرون جلد	بوم سرنجی رنگ ساده .

شماره ردیف ٦٥

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	وزیری کوچك بابعاد ۱۸/۵×۲۷/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	کامران میرزانایب‌السلطنة بتاریخ ۱۲۸۰ هجری‌قمری.
توضیحات	مطالب این مرقع شامل صد پند لقمان حکیم است به پسرش که به قلم نستعلیق متوسط نگاشته شده .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان . قطعات متن برنگهای آبی ـ ابری ـ نخودی که غبارزرافشان است . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات ودرذیل قطعه اول سجع مهرمشیرالسلطنه است .
تعداد قطعات	دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که هرقطعه ٤ سطرکتابت دارد .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین این است صد پند دلبند که لقمان حکیم پسر خودرا وصیت کرده .

پایان	کاتب الحروف جان نثار کامران سنه ۱۲۸۰ .
جلد	مقوای روکش چرم بنقش جدول‌کشی زرین .
اندرون جلد	کاغذ گلی رنگ ساده .

شماره ردیف ٦٦

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	وزیری کوچك بابعاد ۱۸×۲۷ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته نستعلیق ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد ابراهیم بتاریخ ۱۲٤۸ هجری قمری قلم‌شکسته نستعلیق رقعه‌ای بدون نام راقم ـ بتاریخ روز شنبه شهر ربیع‌الاخر در دوب قیصریه در دکان آقاعلی‌اکبر شال فروش ـ قلم شکسته . رقعه‌ای بدون نام راقم ـ بتاریخ شهر محرم‌الحرام ۱۱۸۰ در دارالسلطنه اصفهان ـ قلم شکسته . عبدالله تبریزی بتاریخ ۱۲۸۰ دراواخر شهرصفرالمظفر ـ قلم شکسته نستعلیق .
توضیحات	چندنامه دوستانه ـ ابیاتی ازشیخ اجل سعدی‌شیرازی علیه‌الرحمه ـ ابیاتی ازغزلیات خواجه حافظ شیرازی رضوان‌الله علیه ـ دو قطعه نامه حضرت علی‌بن ابیطالب به قیصر روم است و بدون رقم .
قطعات	مقوای متن وحاشیه الوان‌ساده وبدون تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذ های مشکی ـ نارنجی ـ بنفش ـ سفید و آبی است . بعضی ازقطعات متن بین‌السطور طلااندازی دارد . سجع مهرکتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات و در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه ۱۳۲۲ .

تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۵ـ۲۲ـ ٦ ـ ۱۰ سطر کتابت دارد .
آغاز	بشنو ای‌دوست‌که غیر ازتو مرا یاری نیست یا شب و روز بجز فکر توام کاری نیست
پایان	نامه حضرت امیرالمؤمنین علی‌بن ابیطالب علیه‌السلام به قیصر روم .
جلد	مقوای روکش مخمل بنفش گل منگنه‌ای .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۶۷

اسم کتاب مرقع خط

قطع رقعی بابعاد ۱۴/۵×۲۱ سانتی.

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان.

خط نستعلیق دو دانگ و نیم دو دانگ ـ کتابت خوب.

اسم کاتب و تاریخ کتابت علیرضا مجلل‌السلطنه پسر مؤتمن‌الدوله بتاریخ ۱۳۱۵ هجری قمری ـ وکیل الملك وزیر خلوت ـ میرزا سعیدخان وزیر امور خارجه بتاریخ ۱۳۱۵ هجری قمری.

توضیحات مرقع موردبحث شامل ابیاتی است درمدیح مظفرالدین شاه قاجار به‌قلم نستعلیق وچند قطعه سیاه مشق.

قطعات مقوای فرنگی حواشی الوان بدون تزئین. قطعات متن کاغذهای الوان که اطرافش جدول‌کشی زرین بندمشکی و سفید دارد. بین‌السطور طلااندازی و با گل‌های ریز الوان گل افشانی شده است در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹.

تعداد قطعات دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۳ ـ ۴ ـ ۵ ـ سطر کتابت دارد.

آغاز

چاکر و جان نثار خاقانم
یاد قربان شه سر و جانم
خاکپای مظفرالدین شاه
کمحل چشم است زیب‌مژگانم
خط حضرت مستطاب‌اجل امجد اکرم‌افخم اعظم‌بندگان

آقای وکیل‌الملك وزیر خلوت وغیره دام اقباله العالی است مرقوم فرموده‌اند و بیادگار بفدوی خودشان علیرضا پسر مؤتمن‌الدوله مرحمت نموده‌اندکه‌سرمشق قرار داده مادام‌العمر از روی خط مبارکشان تحریر نموده و شاید بدین واسطه تحصیل خط کرده من بعد ان‌شاءالله تعالی ترقی پیدا شود بتاریخ شب جمعه اول شهر صفرالمظفر سنه هزار وسیصد وپانزده.

پایان هو ـ کتبه خانه‌زاد دولت ابد مدت علیه. علیرضا مجلل‌السلطنه پیشخدمت همایونی پسر مؤتمن‌الدوله بتاریخ شهر جمادی‌الثانی تخاقوی‌ئیل سنه ۱۳۱۵.

جلد مقوای روکش مخمل نیلی رنگ گل منگنه‌ای.

اندرون جلد کاغذ روغنی عنابی رنگ.

شماره ردیف ۶۸

اسم کتاب — مرقع خط

قطع — ربعی بابعاد ۱۳×۲۰ سانتی .

کاغذ — خانبالغ متن و حاشیه غبار زرافشان .

خط — نستعلیق یك دانگ ونیم ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — ندارد .

توضیحات — مطالب این مرقع شامل قصیده‌ای است بفارسی در مدیح حضرت علی بن ابیطالب علیه‌السلام که سرودهٔ دانشمند و مفسر و عالم بزرگوار ربانی ملاحسین کاشفی است .

پشت صفحه اول — نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

صفحات — کاغذ خانبالغ متن و حاشیه . حواشی ساده و بدون تزئین است قطعات متن کاغذ خانبالغ نباتی رنگ غبار زرافشان جدول کشی زرین بند مشکی دارد که ابیات رادرون‌جداول به‌قلم‌نستعلیق ورنگ‌مشکی‌نگاشته‌اند. دو صفحه اول بین‌السطور آنها را طلااندازی با شاخه و برگهای زرین و رنگین دارد . در پیشانی صفحه‌اول یك سرلوح مذهب مرصع بطرح گنبد درزمینه‌طلاپوش باتزئینات گل و برگهای ریز الوان دارد سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در حاشیه صفحه اول و آخراین

مرقع است .

تعداد صفحات — دارای ۲۳ صفحه متصل به هم که ۸ مصرع کتابت دارد.

آغاز — السلام ای سایه‌ات خورشید رب‌العالمین
آسمان عز و تمکین آفتاب داد و دین
مقتنی هر چار دفتر خواجه هرهشت خلد
داور هر شش جهت اعظم امیرالمؤمنین

پایان — مثل تو چز مصطفا صورت نبندد عقل را
معنی ایمان و دین اینست روشن والسلام
زایران روضه‌ات را بر در خلد برین
میرسد آواز طبتم فادخلوها خالدین

جلد — مقوای روکش چرم نباتی رنگ وسط ترنج و دو گل ترنج و چهار لچك ترنج ضربی گل برجسته طلائی و آلبالوئی رنگ . حاشیه سجاف چرم عنابی دانه‌تسبیحی زرین .

اندرون جلد — چرم عنابی ساده کمنددار طلائی .

شماره ردیف ۶۹

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	رحلی بابعاد ۳۲×۴۷/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالرشید ـ بدون تاریخ . میرعمادالحسنی بتاریخ ۱۰۰۷ هجری‌قمری قلم‌نستعلیق دو دانگ . عباس نوری در دارالخلافه تهران بتاریخ ۱۲۳۷ ـ نقل از خط استاد میرعماد الحسنی .
توضیحات	مجموعه‌ایست از خطوط اساتید به قلم نستعلیق که شامل ابیاتی از شیخ اجل سعدی شیرازی و جامی علیه‌الرحمه ـ چند قطعه سیاه مشق غزلی از خواجه حافظ‌شیرازی ـ چند بیت درتوصیف ومدیح‌فتحعلیشاه قاجار که کاتب آن عباس نوری بتاریخ ۱۲۳۷ به‌شیوه خط میرعماد الحسنی کتابت نموده است .
قطعات	مقوای فرنگی متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین بند شنگرفی است . حواشی کاغذهای الوان ومذهب مرصع به اسلیمی های زرین و طرحهای مختلف گل و برگهای زرین است . حواشی متصل به متن کاغذهای الوان تسمه‌اندازی و مذهب در زمینه طلا و نقره‌پوش و گل و برگهای بسیار زیبا و ظریف الوان قطعات متن کاغذهای نخودی سیر و روشن و آبی رنگ که

بعضی از آنها جدول‌کشی‌های تزئینی باگل اندازی‌های الوان دارد بین‌السطور طلااندازی دندان موشی‌است که باگل و برگهای ریز الوان تزئین شده است .
تذهیب حواشی و حواشی متصل بـه متن بعضی از قطعات کار آقاهادی (کلك هادی نمود رقم ۱۱۶۹) است .
سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در پشت تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات	دارای ۲۷ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۱۲ ـ ۸ ـ ۱۹ ـ ٤ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	در خـاك بیلقان بـرسیدم بـه عـابدی گفتم مـرا به تربیت از جهل پـاك کن گفتا بـرو چو خاك تحمل کنی ای فقیه یا هرچه خوانده‌ای همه در زیر خاك کن الفقیر المذنب الراجی عبدالرشید .
پایان	نهال عمر تو سرسبز بـاد و بدخواهت بـزیر خـاك چو بیخ درخت نـاپیدا برحسب‌امر اشرف شاهنشاه ظل‌الله روحنا فداه السلطان فتحعلی شاه بندهٔ درگاه عباس نوری از خط استادی میرعماد علیه‌الرحمه نقل نمود ۱۲۳۷ .
جلد	بدون جلد .

شماره ردیف ۷۰

اسم کتاب — مرقع خط

قطع — نیم‌ورقی ـ بابعاد ۲۲×۳٤ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نسخ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۲۱ هجری قمری .

توضیحات — شامل قصیده میمیه بزبان عربی که کاتب جهت سید مرتضی در اصفهان تحریر نموده است ـ قسمتی ازکتاب نثراللالی ـ روایتی از حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام ـ قسمتی از دستورات طبی بقراط حکیم بزبان عربی است که کاتب درسنوات مختلف عمرخود بصورت مشق کتابت کرده است .

پشت قطعه اول قطعات — نوشته شده (انتقالی از خانه سیدرضای خواجه) .

دارای حواشی الوان مجدول کمندکشی زرین‌ومذهب به‌گل و برگهای پرطاووسی زرین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای رنگین مذهب و مرصع به‌ریسه برگ زرین وترنجهای مرادف تزئینی ـ قطعات متن کاغذهای نخودی و صورتی رنگ آهار مهره شده بین‌السطور طلااندازی مجدول زرین با دندان موشی طلائی زوج تحریر مشکی . فواصل آیات را باستاره‌های تزئینی مشخص کرده‌اند وبعضی ازقطعات جدول‌کشی بندزرین دارد .

تعداد قطعات — دارای ۳٦ قطعه متصل به هم که بین ۵ ـ ۱۱ ـ ۱٤ ـ ۱۰ سطر کتابت دارد .

آغاز — هوالموفق والمعین ـ بسم‌الله الرحمن الرحیم وبه‌نثنی تیمناً وتبرکا بذکر من جری بحکمه القلم امن تذکر جیران بذی سلم مزجت دمعاً جری من مقلة بدم .

پایان — وقال صلوات الله وسلامه علیه یعرفون اولادی بستة اشیاء اولهم‌العلم وثانیهم الحلم‌وثالثهم بسخاوة ورابعهم بالشجاعة و ساد سهم بالعبادة و سادسهم بالفهم .

جلد — مقوای روغنی بوم تریاکی رنگ زرافشان منقش به‌گل و برگهای مختلف الوان ـ با دو حاشیه زمینه مشکی دانه‌تسبیحی زرین وبینهما یك حاشیه زمینه تریاکی ریسه گل وبرگهای ریز الوان وپیچ‌های طلائی .

اندرون جلد — بوم گلی رنگ بایك شاخه‌گل نرگس و دوشاخه‌شکوفه هلو . و یك حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین.

شماره ردیف ۷۱

اسم کتاب — مرقع خط

قطع — رحلی بابعاد ۴۱×۲۶/۵ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ — اسدالله شیرازی بتاریخ ۱۲۵۴ هجری قمری .

کتابت — مجموعه‌ایست از خط نستعلیق و سیاه مشق که مطالب آن شامل اشعاری از کاتب (اسدالله شیرازی) درمدیح و توصیف محمد شاه غازی قاجار ـ نثر عرفانی لااله‌ـ چند بیت از بوستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ چند بیت شعر ترکی ـ قطعاتی سیاه‌مشق‌ـ چندسطر ازفرمایشات منسوب به‌حضرت‌علی‌بن‌ابیطالب علیه‌السلام در مورد توحید و شناسائی حق جل‌وعلا‌ـ

توضیحات — در پیشانی تمامی قطعات در میان ترنجهای تزئینی این جمله رقم رفته است (تربیت یافته دولت ظل‌الله الاعظم محمد شاه غازی) .

قطعات — مقوای متن و حاشیه الوان و مجدول کمندکشی‌زرین و رنگارنگ است حواشی بدون‌تزئین ـ حواشی‌متصل به متن بانوارهای کاغذی الوان تزئین شده با جداول زرین و رنگین ـ قطعات متن کاغذهای الوان است بعضی از آنها روغنی زرافشان وبین‌السطور طلااندازی رندان موشی است . بعضی از قطعات سطور را باآب

زر در زمینه کاغذآبی نگاشته‌اند. سجع مهرناصرالدین شاه قاجار در دو قطعه آخر این مرقع و همچنین در ذیل قطعه آخر نوشته‌شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه‌ـ حسین‌بن‌هدایت‌الله ـ رضاالحسینی ـ سجع مهرکتابخانه دولت علیه‌ایران۱۳۲۹درتمامی‌قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات — دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۸ـ۴ـ ۱۸ ـ ۱۰ـ سطرکتابت داردکه بطرز مورب ـ راست‌ـ چلیپا ومعکوس نگاشته است .

آغاز — هوالکافی .

افتاده حکایتی در افواه
کاینه سیاه گردد از آه
وین طرفه که آه صبحگاهی
ز آئینه دل برد سیاهی

اسدالله شیرازی غفرله ۱۲۵۴ .

پایان — بود مرد هنروو را هر انگشت
کلیدی بهر قفل رزق در مشت
از آن دستی که ناید هیچ کاری
بود برتن عجب بیهوده باری

کمترین بندگان درگاه اسدالله شیرازی .

جلد — مقوای روغنی بوم دلربائی (زرك) تریاکی رنگ منقش به سه بوته شکوفه و گل و برگهای الوان . دوحاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه تریاکی زرافشان ریسه گل و برگ ریز الوان با پیچکهای زرین .

اندرون جلد — بوم گلی رنگ ساده یك‌حاشیه زمینه مشکی ریسه‌برگ

شماره ردیف ۷۲

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	وزیری بابعاد ۱۷/۷×۲۷ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	حسین ابن علی ملقب به شمس‌المعالی بتاریخ ۱۳۱٤ هجری قمری .
توضیحات	شامل مناجات منظوم بزبان عربی است که به قلم نستعلیق خوش کتابت شده است (منسوب به حضرت امام زین‌العابدین علیه‌السلام) .
پشت قطعه اول	نوشته شده (انتقالی از کتب انبار حوضخانه) با سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای فرنگی متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین بندمشکی و سفید حواشی برنگ آلبالوئی و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذ مشکی و جدول‌کشی زرین و لاجوردی . قطعات متن کاغذنخودی رنگ زرافشان ومجدول زرین بندمشکی و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی وگل وپیچك و برگهای ریز الوان باتحریر مشکی . در پیشانی قطعه اول یك سرلوح بطرح کتیبه مذهب زمینه طلاپوش باگل و برگهای الوان دارد . سجع‌مهر کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات	دارای ۷ قطعه متصل به هم که هر قطعه ٦ مصرع کتابت دارد .
آغاز	باسمه سبحانه . لك الحمد یاذالجود والمجد والعلی تبارکت تعطی من تشاء وتمنع
پایان	وصل علیه ما دعاك موحد وناجاك اخیار ببابك رکعی تشرف بکتابتها العبدالفقیر الحقیر حسین‌ابن‌علی‌الملقب بشمس‌المعالی سنه ۱۳۱٤ .
جلد	مقوای روکش‌کاغذ زمینه زرشکی رنگ مخطط الوان. عطف سجاف چرم لاکی .
اندرون جلد	کاغذ بنقش رنگ ساده .

شماره ردیف ۷۳

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	وزیری بابعاد ۲۱×۳۰ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی لیموئی رنگ .
خط	نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	مجموعه‌ایست از رباعیات وابیاتی از ـ امیر معزی ـ رشیدی ـ سوزنی سمرقندی ـ سلمان ساوجی ـ کمال‌الدین اصفهانی ـ سلطان بایزیدبسطامی ـ انوری ابیوردی ـ سعدی شیرازی ـ درویش مقصود ـ خواجه‌حافظ شیرازی ـ سراج‌الدین‌صاحب ـ ابوسعید ابوالخیر ـ سیدحسن غزنوی ـ جمال‌الدین‌عبدالرزاق رحمة‌الله علیهم اجمعین که به قلم نستعلیق کتابت شده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (از جمله کتب انتقالی ازکتابخانه اندرون است) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای فرنگی لیموئی رنگ ساده بدون تزئین است . قطعات متن کاغذهای الوان ساده میباشد . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۲ قطعه متصل به‌هم که هرقطعه چهار مصرع کتابت دارد .

آغاز	در زلف تو آویخته دلبندیها پیش خردت خیره خردمندیها در دل دارم که بندگیهایت کنم تاخود چکنی‌تو ازخداوندیها
پایان	آرامگه دل خم مویت دیدم بنیائی دیده خاك کویت دیدم سبحان‌الله هیچ ندانم امروز تاروی‌که دیده‌ام‌که رویت‌دیدم
جلد	مقوای روکش چرم سبز چینی مجدول طلائی .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۷٤

اسم کتاب	مرقع خط
قطع	رحلی بابعاد ۴۲×۲۷ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	فتحعلی تنکابنی بتاریخ ۱۲۷۵ هجری قمری .
توضیحات	مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از فهرست اسامی و مدت عمر انبیاء صلواةالله وائمه اطهار علیهم السلام فهرست سلاطین عجم و مدت سلطنت ایشان . فهرست خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس . فهرست ملوك عرب . فهرست ملوك ترك که بعد از اسلام سلطنت کرده‌اند فهرست اسامی سلاطین صفویه زندیه‌قاجاریه تاسلطنت ناصرالدین شاه قاجار .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۳) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین وتسمه‌اندازی برنگهای مختلف. حواشی تمامی‌قطعات ساده و بدون تزئین متن مجدول الوان و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است اسامی و شماره‌ها را برنگهای عنابی و لاجوردی و مشکی بخط نستعلیق دو دانگ ونیم دانگ کتابت واطراف

	آنها را تزئین کرده‌اند .
تعداد قطعات	دارای ۸ قطعه متصل بهم است که قطعات بین ۱٤ ـ ۱۵ ـ ۱۶ سطر کتابت دارد .
آغاز	فهرست اسامی ومدت عمرانبیاء صلواةالله وسلامه‌علیهم اجمعین که در این صفحه ثبت میشود .
پایان	این چاکر درگاه که مفخرش هفتاد سال خدمت خود و اجداد است بجهت سهولت ضبط در جمع‌آوری و نگارش این اوراق که شعر بمدت عمر و سلطنت پیغمبران و امامان و سلاطین سلف بنهج اختصار و ایجاز است پرداخت .
	حرره عبدالمذنب فتحعلی تنکابنی ۱۲۷۵ .
	قامر انوشیروان ان تکتب هذا الکلام بالذهب وقال هذا الکلام فیه جوامع انواع‌السیادت الملوکیه .
جلد	مقوای روکش کاغذ فرنگی سورمه‌ای رنگ گل‌پیچکی برجسته وسط ترنج و دو سر ترنج و یك حاشیه ضربی گل برجسته طلائی .
اندرون جلد	چرم عنابی ساده .

شماره ردیف ۷۵

اسم کتاب: مرقع خط

قطع: رحلی بابعاد ۴۶×۲۹/۵ ساتی .

کاغذ: مقوای متن و حاشیه الوان .

خط: نستعلیق خفی و جلی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: اسدالله الشیرازی بتاریخ ۱۲۶۱ هجری قمری .

توضیحات: مجموعه‌ایست از آیات کلام‌الله مجید ـ سورة الفتح ـ ابیاتی از مثنوی مولانا جلال‌الدین ـ جامی ـ شیخ سعدی ـ میرزا محمودکاشی ـ وشخص کاتب ـ مناجات خواجه عبدالله انصاری علیه‌الرحمه و در دو قطعه آخر مرقع مفردات نسخ ـ تعلیق را بطریق واضح اصلی خواجه میرعلی التبریزی به قلم نستعلیق بسیار خوش کتابت و سرمشق داده است ـ چند بیت شعر در مدیح و وصف محمد شادغازی ـ ویك قطعه شعر درخصوص صفت وشرط خطاط شدن که چنین سروده است (لکاتبه

چند در وادی خط میکنی ای دل تك و پوی
بشنو این نکته و چون من بنشین فارغ باش
پنج چیز است که تا جمع نگردد باهم
هست خطاط شدن نزد خرد امر محال
قوت دست و وقوفی زخط و دقت طبع
طاقت محنت و اسباب کتابت بکمال

گر ازین پنج قصور است یکی را حقا
ندهد فایده گر سعی نمائی صد سال

الفقیر الحقیر المذنب اسدالله شیرازی ۱۲۶۱ .

قطعات: مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین و رنگین . حواشی الوان و بدون تزئین . حواشی متصل بمتن تسه اندازی باکاغذهای صورتی ـ لاجوردی ـ پسته‌ای ـ بنفش مجدول زرین و رنگارنگ است . قطعات متن الوان و بعضی از قطعات رنگ روغنی و در بعضی غبار زرافشان است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی و ریسه گل و برگهای طلائی ـ کتابت در بعضی از قطعات برنگ مشکی ـ و به‌آب زر ونقره است . در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع است . و همچنین در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

تعداد قطعات: دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۲ ـ ۶ ـ ۲۳ ـ ۹ سطر کتابت دارد که بطریق مورب ـ معکوس ـ چلیپا ـ و در بعضی از قطعات مطالب را باقلم نستعلیق ریز و درشت نگاشته‌اند .

آغاز: هوالله سبحانه و تعالی . بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین ـ الرحمن الرحیم . . . . . الی‌آخر .

پایان: سعدیا دامن توحید گرفتن کاری است
که نه ازپنجه هر بوالهوسی برخیزد

جلد مقوای روکش چرم لاکی وسط ترنج دو سر ترنج و چهار لچك ترنج و دو کتیبه بازوبندی ضربی متن طلاپوش گل برجسته .

اندرون جلد کاغذ لاجوردی ساده .

شماره ردیف ۷۶

اسم کتاب مرقع خط

قطع رحلی بابعاد ۴۸×۳۲ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق جلی و خفی ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ اسدالله شیرازی ۱۲۰۷ هجری قمری .

کتابت

توضیحات مجموعه‌ایست از چند بیت منتخب از غزلیات وقسمتی ازمقدمه گلستان شیخ‌اجل‌سعدی‌شیرازی علیه‌الرحمه‌ـ نادعلیا مظهرالعجایب ـ مطالب متفرقه دیگرکه بطریق سیاه مشق نگاشته شده است که کاتب در پیشانی یکی از قطعات نام و عناوین محمد شاه غازی را نگاشته و در ذیل همان قطعه اشاره نموده کـه این قطعات را بشیوهٔ خط عماد الحسنی کتابت و نقل کرده است .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن نواری باکاغذهای صورتـی ـ لاجوردی ـ لیموئی ـ زنگاری است که جدول‌کشی زرین دارد . قطعات متن کاغذهای الواذ و ابری و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است . درپیشانی قطعه اول و آخر مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در ذیل قطعه اول نوشته شده است (مطـابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا

الحسینی ـ و درتمامی قطعات سجع مهر کتابخانه‌دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۷ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۰-۱۴- سطر کتابت بطریق معکوس ـ مورب ـ جلیپا دارد .

آغاز
روز وصلم قرار دیدن نیست
شب هجرانم آرمیدن نیست
مطرب از دست من بجان آمد
که مرا طاقت شنیدن نیست

پایان
بر برگ گل رقم زخط عنبرین منه
برگردماه دایره ازمشك چین منه
مشقه العبد المذنب اسدالله شیرازی غفر ذنوبه وستر عیوبه .

جلد مقوای روکش کاغذ گل‌بهی رنگ فرنگی گل برجسته حاشیه کاغذ فرنگی یشمی رنگ گل برجسته .

اندرون جلد کاغذ یشمی رنگ ساده .

شماره ردیف ۷۷

اسم کتاب مرقع خط

قطع رحلی بابعاد ۳۲×۴۸ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق جلی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد باقر الحسنی الحسینی ۱۲۰۹ هجری قمری در محروسهٔ کاشان .

توضیحات مجموعه‌ایست از منتخب اشعار دیوان شمس تبریزی مولانا جلال‌الدین رضوان‌الله علیه ـ حکیم نظامی گنجوی قدس‌الله روحه ـ ابیاتی از غزلیات خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ که به‌قلم نستعلیق درشت و جلی (شش دانگ) نگاشته شده است .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندار زرین بند مشکی و سرنجی رنگ . حواشی بدون تزئین ـ قطعات متن کاغذهای الوان غبار زرافشان . درپیشانی قطعه اول و آخر مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در ذیل قطعه اول نوشته شده است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۳) سجع‌مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۳۶ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۵ ـ ۶- ۱۰ ـ سطر کتابت بطریق مورب دارد .

آغاز	هیچ خمری بی‌خماری دیده‌ای هیچ گل بی‌زخم خاری دیده‌ای
پایان	هوالله ـ بندهٔ درگاه جهان پناه محمدباقر الحسنی الحسینی .
جلد	مقوای روکش تافته آبی گل‌دار حاشیه سجاف چرم لاکی .
اندرون جلد	کاغذ نیلی رنگ مجدول کمنددار دندان موشی زرین.

شماره ردیف ۷۸	
اسم کتاب	مرقع خط و تصویر ناخنی .
قطع	رقعی بابعاد ۱۳/۵×۲۰ سانتی .
کاغذ	فرنگی متن و حاشیه .
خط	نسخ ـ نستعلیق ناخنی ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعماد الحسینی ـ بدون ذکر تاریخ .
نام نقاش و تاریخ	ندارد .
توضیحات	دو صفحه که شامل چند آیه از کلام‌الله مجید است ـ ۱۰ صفحه تصویر ناخنی از فتحعلیشاه قاجار ـ تصویر گل و مرغ ـ تصویر خروس ـ و چند زن و مردجوان بالباس فرنگی ـ و تصویر یك جوان عیار .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی .
صفحات	کاغذ فرنگی متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین. حواشی الوان وبدون تزئین. کاغذ متن‌فرنگی الوان است . سجع مهر ناصرالدین شاه درصفحه ماقبل اول وآخر این‌مرقع است. سجع‌مهر کتابخانه دولت‌علیه ایران ۱۳۲۹ در همهٔ صفحات دیده میشود .
تعداد صفحات	دارای ۱۲ صفحه که دو صفحه آن مسطور ۸ ـ ۵ ـ سطر کتابت ناخنی دارد .
آغاز	الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکوة فیها

پایان	مصباح المصباح فی‌زجاجة الزجاجة . سبحان الملك الحی الذی لایموت سبوح قدوس‌ربنا ومشقه عمادالحسینی . . . . . وتصویر جوان عیار .
جلد	تیماج یك لائی روکش ترمه محرمات . حاشیه سجاف چرم عنابی دانه‌تسبیحی طلائی .
اندرون جلد	تیماج عنابی مجدول کمندار زرین .

شماره ردیف ۷۹	
اسم کتاب	مرقع خط و تصویر ناخنی .
قطع	ربعی بابعاد ۱۶×۲۳ سانتی .
کاغذ	فرنگی متن و حاشیه .
خط	نسخ ـ نستعلیق جلی ناخنی ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	راقم قلم نسخ ـ ابوالحسن الحسینی نسابه . بدون ذکر تاریخ . راقمین قلم نستعلیق ـ میرعلی ـ میرعماد الحسینی ـ بدون ذکر تاریخ .
نام نقاش و تاریخ توضیحات	ندارد . دو صفحه از این مرقع که قلم نسخ ناخنی است شامل چند جمله از یك روایت مذهبی است . و سه صفحه‌که قلم نستعلیق جلی ناخنی است‌شامل ـ بلغ‌العلی‌بکماله‌ـ و چند بیت شعر است . تصویر این مرقع . دیدار خسرو و شیرین ـ یك زن جوان ایرانی در حال رقص ـ یك شوالیه ـ دو صفحه تصویر ناخنی بوته گل و مرغ و طاووس است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه است۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
صفحات	کاغذ فرنگی متن و حاشیه ـ حواشی کاغذ صورتی رنگ مجدول کمندکشی زرین مزین به ریسه گل و برگهای زرین . کاغذ متن فرنگی سفید بین‌السطور

طلااندازی دندان موشی بانحریر مشکی است . سجع مهر ناصرالدین‌شاه قاجار درپیشانی صفحه اول وسجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ درتمامی صفحات مشاهده میشود .

تعداد صفحات دارای ۱۰ صفحه‌که صفحات خطوط ۲ ـ ۵ سطرکتابت ناخنی دارد .

آغاز بسمه تبارك وتعالی تیمنا وتبرکا بذکر من‌جری بامره القلم وبحکمه کل الامور .

پایان

ی شهره شهر و فتنه خیل
فی فنظرك النهار والليل
هرکو نکند بصورتت میل
برصورت عالمی‌آدمی دوایست

تصویر ناخنی یك گلدان محتوی چند شاخه گل با دو طاووس .

جلد مقوای نازك یك لائی بوم زیتونی مجدول کمندکشی زرین وسط نقش و طرح شاه عباسی مذهب دارد .

اندرون جلد کاغذ صورتی ساده .

شماره ردیف ۸۰

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع وزیری متوسط بابعاد ۲۷×۱۸/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ نستعلیق ـ ثلث ناخنی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ فخرجهان خانم ـ بدون ذکر تاریخ .

کتابت و رسام

توضیحات یك قطعه از قطعات این مرقع نمونه‌ای است از انواع خطوط (نسخ ـ نستعلیق ـ رقاع ـ ثلث) ناخنی که مضامین آن عبارت است از جمله‌ای از فرمایشات حضرت رسول اکرم ص ـ دو بیت شعر ـ رقم کاتب و رسام . دو قطعه تصویر گل و بوته و مرغ ـ مابقی تصویرناخنی پیده نظام ونوپچی دوران قاجار ـ چند تصویر ازحیوانات اهلی است‌که بسیار زیبا وهنرمندانه ترسیم و نگاشته شده ودرذیل بعضی از قطعات‌مصور نام خود را به لاتین به خط ناخنی نگاشته است (خادمه فخری ـ فخر جهان) .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین ـ حواشی مزین است به ریسه برگها و پیچکهای طلائی . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای

الوان مجدول زرین ـ قطعات متن کاغذ خانبالغ سفید. قطعه اول که شامل خط است بین‌السطور طلاانـدازی دندان موشی زوج تحریر مشکی مزین به پیچك و گل و برگهای ریز الوان است .

سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع است و همچنین سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهـده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه که یك قطعه شـامل خط و۸سطر کتابت ناخنی دارد

آغاز قـال سید الانبیاء علیه‌السلام اذا رایت المتواضعون من امتی فتواضعوالهم واذا رأیتم المتکبرین فتکبروا علیهم فان ذلك لهم مذلة وصغا. حرره اقل خادمةالدوله القاهره السلطانیه فخرجهان .

پایان یك قطعه تصویر بوته گل و مرغ ناخنی . خادمه فخری

جلد مقوای روکش تیماج گلی باجدول‌کشی وکمند زرین حاشیه سجاف چرم مشکی دندان موشی طلائی .

اندرون جلد چرم مشکی .

شماره ردیف ۸۱

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع وزیری بابعاد ۲۰×۳۰/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الواذ .

خط نسخ ـ نستعلیق ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ محمدحسن ـ بدون ذکر تاریخ .

کتابت و رسام

توضیحات ۶ قطعه از قطعات این مرقع خط ناخنی به شیوهٔ نسخ تزئینی ـ رقاع ـ و نستعلیق است که شامل روایتی از حضرت رسول اکـرم ص ـ چند بیت شعر در مدیح پادشاه وقت ـ ودوقطعه تصویر ناخنی است که شامل ـ بوته گل و مرغ ـ چند صحنه از داستان‌های اساطیر یونان ـ تصویر نیم‌تنه یك مرد جوان ـ اسب سواری ملبس به لباس قدیم ـ که بطرز ناخنی ترسیم و نمودار گردیده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ

قطعات مقوای‌متن وحاشیه مجدول‌کمندکشی زرین‌ورنگارنگ است. حواشی برنگهای صورتی ـ لیمونی ـ لاجوردی ـ مشکی ـ زیتولی است بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌کشی باکاغذهای الوان مجدول زرین . قطعات متن کاغذ خانبالغ سفید سجع مهر ناصرالدین

شاه قاجار در قطعه اول و آخر این مرقع و همچنین سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۶ قطعه که قطعات خطوط ۱ ـ ۲ ـ ۶ ـ سطر کتابت ناخنی دارد .

آغاز الم . اعهد الکیم یابنی آدم ان لاتعبد الشیطان .

پایان مشقه العبد الفقیر محمدحسن .

جلد مقوای روکش تیماج مشکی مجدول وکمندکشی زرین چهارگوشه مزین به چهارگل ضربی طلائی .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۸۴

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع وزیری بابعاد ۲۱×۳۳ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ناخنی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت چنین رقم رفته است (رقم کمترین بندهٔ درگاه رضاقلی شاهرخ‌شاهی ۱۲۷۶) .

توضیحات ۶ قطعه از این مرقع خط ناخنی نستعلیق خوش است که شامل چند بیت از اشعار خواجه حافظ شیرازی علیه الرحمه ـ بلغ العلی بکماله ـ و مابقی قطعات تصاویر گل و بوته و مرغ وپروانه ـ تصویر یک‌جوان با باز شکاری است که بطریق ناخنی رسم و نقش شده است .

قطعات مقوای متن و حاشیه . حواشی جگری رنگ زرافشان مجدول کمندکشی زرین بند زنگاری . حواشی متصل به متن کاغذ الوان نواری مجدول زرین و رنگارنگ است . قطعات متن کاغذ خانبالغ سفید . در پیشانی قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه ـ و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که قطعات خط آن ۳سطر کتابت ناخنی دارد .

آغاز شد آن جاز جهان دامن کشان چون از چمن بیرون

بسرون شد جان مرغـان چمن گوئـی ز تن بیرون

پایان رقم کمترین بنده‌درگاه رضاقلی شاهرخ‌شاهی ۱۲۷۶ .
از کتابخانه اندرون باطلاع جناب امین‌السلطان وآغا بهرام داخل کتابخانه موزه سرکاری شد .

جلد مقوای روکش کاغذ یك لائی گل‌بهی رنگ حـاشیه مجدول دندان موشی رنگین وسط یك گل چهارپر .

شماره ردیف ۸۳

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع نیم ورقی بابعاد ۲۵×۳۹/۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ نسخ ـ کتابت متاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت و مصور (درویش) علی‌اکبر (اصفهانی) بتاریخ ۱۲۶۶ هجـری قمری .

توضیحات ده قطعه از این مرقع که خط ناخنی است شامل قـسمتی از سورة الفتـح ـ اسماء الله الحسنـی ـ بلغ‌العلـی بکمالـه . . . . . ـ چند بیت از خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ القاب و عناوین ناصرالدین شاه قاجار ـ یك رباعی از حکیم خیام نیشابوری . و مابقی تصاویر ناخنی فتحعلیشاه ـ محمد شاه ـ وولیعهدی و سلطنت ناصرالدین‌شاه‌قاجار ـ تصویر ناخنی‌براق (اسب‌حضرت رسول اکرم ص در معراج) ـ وچند صحنه ازشکارگاه ـ گل و برگ و مرغ ـ رقاصهٔ جوان ـ است که در نهایت استادی و ظرافت نقش و رسم شده است .

قطعات مرقع مورد بحث که بصورت کتاب تنظیم و مرتب‌شده است مقـوای فرنگی متن و حاشیه الـوان مجدول کمندکشی زرین بندمشکی است حواشی الوان ومزین است به بوته گل‌های مختلف زرین حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی‌است باکاغذهای بنفش ـ پسته‌ای ـ سرنجی رنگ است که جدول کشی و ریسه برگ‌زرین

دارد . قطعات متن کاغذ خانبالغ سفید رنگ است . در پیشانی قطعه اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در ذیل‌همین قطعه‌نوشته شده (مطابق ثبت‌کتابچه‌کتابخانه مبارکه‌است ۱۲۸۲) سجع‌مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی ـ سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه که ۱۰ قطعه آن خط ناخنی که شامل ۱ ـ ۳ ـ ۶ ـ سطر کتابت ناخنی دارد .

آغاز نصر من‌الله وفتح قریب . جهت حضور مبارك قبله‌عالم نوشته شد .

پایان

شها بمدرسه عشق در قلمرو حسنت
بغیر مدح تو سرمشق واوستاد ندارم
بدستخط شریفت قسم‌که یك سرناخن
خبر زخط رشیدا و از عماد ندارم
پی ثنای شهنشه هما همیشه سراید
هزار حیف‌که‌خط دارم وسوادندارم

جلد مقوای روغنی بوم زرشکی مرغشی منقش بـه گل و مرغ‌تزئینی الوان دوحاشیه زمینه‌زنگاری دانه‌تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه زرشکی مرغشی طرح کتیبه‌ای مزین بـه گل و برگهای مختلف الـوان و پیچك‌های ریز طلائی .

اندرون جلد بوم گلی مزین به شاخه و برگهای مو و خوشه انگور زرین . یك حاشیه زمینه گلی منقش به‌گل و برگهای بادبزنی الوان و دو حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفید .

شماره ردیف ۸٤

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع وزیری بابعاد ۲۰×۳۰/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ نسخ ناخنی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت (درویش) علی اکبر اصفهانی بتاریخ ۱۲۶۷ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ علی‌اکبر بتاریخ ۱۲۶۷ هجری قمری .

توضیحات چهار قطعه ازاین مرقع‌خط ناخنی به‌قلم‌نسخ ونستعلیق است که شامل اسماء الله الحسنی ـ بلغ‌العلی‌بکماله... الی‌آخر ـ دو بیت شعر است که بـانهایت استادی و ظرافت بطریق ناخنی کتابت شده است و همچنین چند تصویر ناخنی که عبارت ازشمایل ناخنی‌حضرت علی‌بن ابیطالب‌علیه‌السلام سواربراسب ـ تصویرناخنی‌دوران جوانی ناصرالدین شاه قاجار ـ مناظـری از داستان شیرین و فرهاد ـ مبارزهٔ شیر و اژدها ـ و صحنه‌ای از شکارگاه است که بطریق ناخنی نقاشی شده است که رسام و مصور آنها درویش علی‌اکبر اصفهانی بتاریخ ۱۲۶۷ هجری قمری است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله‌ـ رضا الحسینی .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین

بندمشکی . حواشی مذهب است به اسلیمی و گل و برگهای زرین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای صورتی ـ بنفش رنگ است‌که جدول‌کشی زرین و ریسه برگهای طلائی دارد . قطعات متن کاغذ خانبالغ نباتی رنگ است . در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع که بصورت کتاب تنظیم شده است سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۴ قطعه که چهار قطعه آن خط ناخنی وشامل ۱ ـ ۴ ـ ۲ ـ سطر کتابت است .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ بلغ العلی بکماله ..... الی آخر ـ

مرا زدست هنرهای خویشتن فریاد
که هریکی بدگرگونه داردم ناشاد
تمتعی که من از فضل خویشتن دیدم
همان جفای پدربود وسیلی استاد

علی‌اکبر ۱۲۶۷ .

پایان تصویر ناخنی یك زن به لباس دوران قاجار .

جلد مقوای روغنی بوم ابری قهوه‌ای رنگ منقش به گل و برگهای مختلف الوان ـ با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل‌های پنج‌پر و برگهای ریز الوان .

اندرون جلد بوم عنابی یك شاخه گل نرگس و دو شاخه شکوفه الوان و یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۸۵

اسم کتاب مرقع خط و تصویر ناخنی .

قطع وزیری ـ بابعاد ۲۰×۳۱ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ نسخ ناخنی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ درویش علی‌اکبر اصفهانی بتاریخ ۱۲۶۶ هجری‌قمری.

کتابت و مصور و رسام

توضیحات مرقع مورد بحث از لحاظ خط و تصویر و تزئین جلد و عیناً بشرح مرقع شماره ۱۵۶۸ میباشد .

تعداد قطعات دارای ۱۸ قطعه که ۸ قطعه آن خط ناخنی و ۱۰ قطعه تصویر ناخنی است به شرح مرقع شماره دفتر ۱۵۶۸ .

شماره ردیف ۸۶

اسم کتاب	مرقع خط و تصویر ناخنی .
قطع	وزیری نازك بابعاد ۲۰×۲۹ سانتی .
کاغذ	متن و حاشیه فرنگی الوان .
خط	نستعلیق ناخنی ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
نام نقاش و تاریخ	ندارد .
توضیحات	این مرقع که بشکل دفتر تنظیم شده کاغذ فرنگی متن و حاشیه الوان است . که دو صفحه اول آن چندسطر که شامل یك رباعی و جمله معروف و منسوب به حضرت رسول اکرم ص (قال‌رسول الثقلین حسین منی انا من‌حسین) به قلم نستعلیق ناخنی است . مـ بقی صفحات شامل چند شاخه گل و مرغ و چند تصویر از شیخ وصنم به‌شیوهٔ ناخنی است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است ۱۳۸۲) سجع مهر مشیر السلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله رضا الحسینی .
صفحات	کاغذ فرنگی متن و حاشیه الوان است که حواشی‌چند صفحه آن مذهب بگل و برگ و اسلیمی‌های زرین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی بـ کاغذ بنفش رنگ است‌که با مارپیچی‌های سفید تزئین شده.

	کاغذ هـای متن سوسنی ـ لیموئـی ـ سفید رنگ است .
	در پیشانی صفحه اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و در ذیل صفحه دوم تصویر الصاقی یك طاووس از کاغذ ابری است .
تعداد صفحات	دارای ۱۰ صفحه یك‌رو تصویر ناخنی و ۲ صفحه خط که شامل ۱ ـ و ۵ سطر است .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ نصاف بده ای فلك مینا فـام تازین دوکدام خوبتر کرد خزام خورشیدجهاندارتوازمطلع‌صبح یاماه جهانتاب تو ازجانب شام
پایان	تصویر ناخنی از شیخ کتاب در دست .
جلد	تیماج یك‌لائی زرشکی رنگ .
اندرون جلد	کاغذ کبود رنگ ساده .

مرقع ۱۵۴۳

شماره ردیف ۸۷

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری با ابعاد ۲۲×۳۴/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته نستعلیق ـ نستعلیق ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عباس میرزا ولیعهد قاجار بتاریخ۱۲۴۷ هجری‌قمری.
توضیحات	این مرقع شامل دو نامه از عباس میرزای ولیعهداست به فتحعلیشاه قاجار خطاب به آصف‌الدوله طبق‌روش مکاتباتی خویش . در نامه اول عباس میرزا تقاضای اعزام قشون و تهیه مقدمات جهت بیرون کردن روس از گرجستان را کرده و چنین مینویسد (همین‌قدربآن ارجمند می‌نویسم که یك امسال را هم بما اندك نظر توجه بفرمایند بفضل خدا و طالع شاهنشاه در کار این مملکت در نمانیم . حیف مملکتی است خوب ولایتی است اگر آن را اقتداری بهم رسد. تدبیر بیرون‌کردن روس ازگرجستان واسباب‌نفع درآوردن ازهندوستان و انگلستان بهتر از این نمیشود . اگر خدا نخواسته درماندگی بهم رسد چون از تصدق فرق همایون اسم ما در همه مملکتها مذکور است خود انصاف بده‌که تا چه حد کسر و نقص دولت قاهره میشود بادشمنان با نظام فرنگی ندانستیم سرآئیم با زشتیهای بی‌نظام ایران خودمان هم برنیائیم مرگ برما نوکرها حق‌است

قتلمان واجب است ننگی بالاتر از این برای این‌دولت نمیشود .... الی آخر ذی‌حجه ۱۲٤۷) و در نامه دوم که در خصوص پیچیدگی کار خراسان و ناامنی سرحدات آن چنین‌مینگارد (باوجود پریشانی‌که بالفعل در استعداد خبوشان و دره‌جز است و ثغور مرو و هرات با این وضع اختلال که در سپاه و رعیت قرائی و جام و باخزر بهم رسیده محال است که در این قحط سالی و ناموجودی . قشون خارجی محض انتشار خبر رجعت ما برهم نخورد ... الی آخر) شوال ۱۲٤۸ .
مطالب فوق‌الذکر قسمت کوچکی است از عین دو نامه عباس میرزا که در پیشانی هریك از نامه‌ها سجع مهر آن شاهزاده (عبده الراجی عباس) ملاحظه میشود .
مابقی قطعات سیاه مشق است به قلم نستعلیق خوش‌که بنظر میرسد از دستخطهای عباس میرزای ولیعهد باشد .

قطعات

مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین و ساده. حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان. قطعات متن غبار زرافشان وکاغذ ابری‌نخودی رنگ است. در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه‌دولت علیه ایران ۱۳۲۹ و در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه ۱۳۲۲ مشاهده میشود .

تعداد قطعات

دارای ۱۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۱ – ۱۰ – ۱۹ – ۱٤ سطر کتابت دارد .

آغاز

هوالله تعالی شانه عزیز . ارجمندی آصف‌الدوله بداند که عریضه و تحریرات او مفصل به نظر رسید مراحم شاهنشاه روح العالمین فداه را که دربارهٔ ما نوشته

بودید خدا جانمازرا فدای خاکپای مبارکش کند....
الی آخر . . . . .

پایان آمد بهار خرم و آورد خرمی
وزفر نوبهار شد آراسته زمی
خرم‌بود هماره‌بدین وقت‌آدمی
تحریر شد .

جلد مقوای یك‌لائی روکش مخمل لاکی ساده .

اندرون جلد کاغذ سفید .

شماره ردیف ۸۸

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع رحلی بابعاد ۴۱/۵×۲۶ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط شکسته نستعلیق ـ نستعلیق جلی ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ سیداسمعیل الموسوی بتاریخ ۱۲۷۶ هجری قمری .

کتابت قصائد و مطالبی به نثر مصنوع در وصف و مدیح ناصرالدین شاه قاجار است که به‌قلم شکسته نستعلیق و نستعلیق جلی خوش و بسیار زیبا کتابت شده‌است ـ بادو قطعه سیاه‌مشق جلی .

توضیحات

قطعات مقوای‌فرنگی الوان متن وحاشیه‌است حواشی‌مجدول کمندکشی زرین وسرنجی زوج تحریر مشکی ومذهب است به پیچك و ریسه گل و برگهای زرین . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای‌سبز ـ صورتی‌ـ بنفش ـ سوسنی رنگ است باترئینات مختصری از ریسه برگ و زنجیره‌های زرین .
قطعات متن کاغذهای روغنی قهوه‌ای سیر و روشن است که جدول‌کشی‌های بند زرین و شنگرفی رنگ دارد بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج‌تحریر مشکی است . در دو قطعه آخر مرقع در میان جداول متن گل اندازیهای زرین دارد در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه و درتمامی قطعات سجع مهرکتابخانه

دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۷ – ۹– ۱۰ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز ستایش خداوند بخشنده را
فروزندهٔ جان رخشنده را
پدید آور مهر و اردیبهشت
نگارندهٔ چهر زیبا و زشت

پایان که یارب بآلا و نعمای تو
باسرار اسماء حسنای تو
بحق کلامت که آمد قدیم
بحق رسول وبخلق عظیم ...

الی آخر .

فقیر سید اسمعیل الموسوی بتاریخ یکشنبه دهم شهر رمضان المبارك سنه ۱۲۷۶ .

جلد مقوی روکش چرم سورمه‌ای حاشیه جدول کشی زرین .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

مرقع ۱۵۳۷

شماره ردیف ۸۹

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۸/۸×۳۰/۳ سانتی .
کاغذ	متوای فرنگی .
خط	شکسته نستعلیق ممتاز ـ نستعلیق متوسط ـ نسخ ـ خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد شفیع الحسینی بتاریخ ۱۰۰۶ هجری قمری ـ قلم شکسته نستعلیق ممتاز .
توضیحات	چهار قطعه از این مرقع شکسته نستعلیق ممتاز است به‌قلم استادمحمدشفیع الحسینی‌که روایاتی ازبزرگان دین را نگاشته است ـ دو قطعه قلم نسخ بدون رقم روایتی از امام محمدباقر علیه‌السلام بزبان عربی ـ یك قطعه سیاه مشق ـ ۱۲ قطعه به قلم نستعلیق متوسط و یك قطعه عکس چاپی دورنماست .
قطعات	متوای فرنگی الوان ساده بدون تزئین .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۲ ـ ٤ ـ ٦ ـ ۱۰ سطر کتابت دارد .
آغاز	هوالله تعالی . بر در دولت پناهت روی برخاك نیاز بادل پردرد امید بر درمان شماست
پایان	رفته‌ایدهیچ ازاحوالات‌خود ننوشته‌اید حرره‌فقیقور.
جلد	متوای روکش مخمل ارغوانی حاشیه مجدول ضربی .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۹۰

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۳۴×۲۰/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته ـ نستعلیق ـ نسخ تحریری ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ کتابت شجاع‌الدین الحسینی المحلاتی ـ قلم نستعلیق ـ بدون ذکر تاریخ .
عزیزالسلطان منشی‌باشی ـ شکسته ـ بدون‌ذکر تاریخ.
مجد الادباء ملاباشی ـ بتاریخ ۱۳۰۷ هجری قمری ـ قلم نستعلیق .
عبدالکریم اقضی القضاة ازنواده قاضی‌زاده گیلانی ـ قلم شکسته ـ بدون ذکر تاریخ .
سید غمخوار مداح اردهالی الکاشانی بتاریخ ۱۳۰۷ هجری قمری ـ قلم نسخ تحریری .
بهاءالدین الشریف ـ بدون ذکر تاریخ ـ قلم نسخ .
سید محمد بقا بتاریخ ۱۳۰۷ هجری قمری ـ قلم‌نسخ.
محیط ـ بدون ذکر تاریخ ـ قلم نستعلیق .

توضیحات مرقع مورد بحث شامل قصائد ومدایحی است درمورد بازگشت ناصرالدین شاه قاجار از سفر فرنگ ـ قصیده‌ایست دروصف شکارکردن ناصرالدین‌شاه‌قاجار بتوسط عزیزالسلطان منشی‌باشی سروده شده ـ ابیات جوابیه دیگریست بعنوان صدیق خلوت که بهمان موضوع سروده شده ـ قصیده‌ای بزبان‌عربی درمدیح

و توصیف ناصرالدین‌شاه و برای بازگشت وی ازسفر فرنگستان بایران .

پشت قطعه اول نوشته شده (از جمله‌کتب انتقالی ازکتابخانه اندرون) باسجع‌مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی ـ سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین بندمشکی ـ حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین ـ قطعات متن کاغذهائی برنگ ـ بخودی سیر ـ سفید ـ آبی ـ بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی و جدول‌کشی هـای زرین دارد . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در پیشانی تمامی قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۲۳ قطعه متصل به هم که هرقطعه به تفاوت‌بین ۱۹ ـ ۱۵ ـ ۱۶ ـ ۲۴ ـ ۲۶ ـ ٤ سطر کتابت دارد .

آغاز
ناصرالدین‌شاه‌قاجار ای شه نیکوسرشت
جـاودان بـادت جهـان

پایان
رسـابش بـاد رخت شهـریـاری
نخسبد جز به تخت تـاج داری
سهیل شوکتش انـدر جبیـن بـاد
سمند دولتش در زیر زین بـاد

جلد مقوای روکش چرم زنگاری مجدول کمنددار زرین وسط گل‌اندازی مختصر زرین .

اندرون جلد کاغذ بنفش رنگ ساده .

مرقع ۱۵۲۷

شماره ردیف ۹۱

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۲۰×۳۰ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی الوان .

خط نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد جلال‌الدین الحسینی الشیرازی بتاریخ ۱۲۷۹ هجری قمری .

توضیحات مجموعه‌ایست از احادیث نبوی ـ مناجات ـ دعای بعد از نماز صبح ـ روایتی از حضرت علی ابن ابیطالب علیه‌السلام دربارهٔ شرافت مقام کاتبین کلام‌الله مجید ـ چند رباعی از حکیم عمر خیام ـ سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ چند نمه کاتب خطوط نسخ را از خط استاد احمد نیریزی و قلم نستعلیق را از استاد میرعماد نقل و پیروی کرده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (از تحویلات سرایدارخانه) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

قطعات مقوای متن و حاشیه فرنگی الوان مجدول کمنددار زرین و سرنجی رنگ است . حواشی بدون تزئین ، حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای سفید ـ صورتی ـ سرمه‌ای است که در بعضی قطعات گل‌اندازیهای ریز الوان دارد . قطعات متن الوان و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است دو قطعه سوم و چهارم مقوای روغنی گل ماشی رنگ مذهب مرصع است .

خطوط برنگهای مشکی ـ سفیداب ـ زعفرانی نوشته شده است (رنگه نویسی) در پیشانی قطعات سجع‌مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به متن که به تفاوت بین ۸ ـ ۶ ـ ٤ ـ ۲۳ سطر کتابت دارد .

آغاز هو ـ استغفرالله ربی واتوب الیه کلمتان خفیفتان علی اللسان ثقیلتان فی‌المیزان .

پایان بجهت دوستی که خواهش صفحه رنگ‌نویسی فرموده بود تحریر نمود در شهر محرم الحرام من شهور سنه ۱۲۸۰ من‌الهجرة النبویه .

جلد مقوای روغنی که یك صفحه نقاشی آب ورنگ هندی تصویر پنج زن روی آن الصاق شده دارای یك‌حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین و حاشیه دیگر زمینه طلاپوش گل وبرگ ریزه الوان .

اندرون جلد بوم گلی ساده جدول‌کشی زرین .

شماره ردیف ۹۳

اسم کتاب: مرقع خطوط .

قطع: وزیری بابعاد ۲۱×۵/۳۰ سانتی .

کاغذ: مقوای متن و حاشیه الوان .

خط: شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: ماه رجب سال ۱۲۳٤ بدون رقم .

توضیحات: مجموعه‌ایست از منتخب اشعار ـ عربی ـ فصیحی ـ مثنوی مولانا جلال‌الدین علیه‌الرحمه‌ـنامه‌ـوگزارشی در مورد چگونگی روابط ایران و بغداد در زمان شاه طهماسب و سلطان سلیمان عثمانی که در هنگام‌سلطنت فتحعلیشاه قاجارهم بهمان ترتیب وکیفیت حسن‌روابط همسایگی برقرار بوده ـ در تنظیم و ترتیب این‌مرقع دقت وتوجه نشده وبیشتر ازمطالب مربوط بهم‌نامرتب و مشوش است . در ذیل قطعه سوم چنین رقم رفته (در روزسان توپخانه و زنبورکخانه حضرت استادی فتحعلی خان ملك الشعرا در بالاخانه دفترخانه از خطوط بسیار بزرگ قطعه در دست فرزندی میرزا عبدالکریم سرتیب افتاده که سه پارچه کاغذ که از مخدومی حیدر میرزا عتابت کرده بودند نیز حاضر بود بخاطر رسید نقلی شود دست مساعدت نکرد .)

قطعات: مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی سرنجی و سفیداب . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به

متن تسمه‌اندازی باکاغذهای سفید ـ سرنجی‌ـسرمه‌ای که دارای تزئینات مختصری از ریسه گل و برگهای ریز الواز و زرین دارد . قطعات متن نخودی سیر و بمضی غبار زرافشان و بین‌السطور تمامی قطعات طلا ـ اندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است درذیل قطعه اول نوشته‌شده (مطابق ثبت‌کتابچه کتابخانه‌است ۱۲۸۲) باسجع مهر ـ مشیر السلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی و ذیل قطعه اول و دوم است .

تعداد قطعات: دارای ۲۸ قطعه که هرقطعه به‌تفاوت‌بین ۳ ـ ۵ ـ ۱٤ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز:

ز اظهار محبت بر زبان خلق افتادم
چو محتاجی که گنجی یابد وظاهر کندزودش
خوش آنکه شرح دهم باتو مشکل خودرا
به‌گریه افتم و خالی کنم دل خود را

پایان: از شعار و دثار استجبار و استکبار داشته در الامور ومفاتیح المقدور باز گذاشته حق سبحانه و تعالی ختم مینماید .

همواره سر بر عرش نظیر سلیمانی و اورنگ سلطنت مصیر . . . . . .

جلد: مقوای روغنی بوم زیتونی غبار زرافشان وسط ترنج ودو سرترنج گل اندازی پرطاووسی زرین و یك‌حاشیه زمینه مشکی ریسه‌گل ریزه زرین .

اندرون جلد: بوم گلی رنگ وسط ترنج و دو سر ترنج گل‌اندازی پرطاووسی زرین بایك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۹۳

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۱۹/۵×۳۰ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی .

خط نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمود کاشانی بتاریخ ۱۲۹۲ هجری قمری .

توضیحات این مرقع شامل چند بیت مناجات بزبان عربی است که به قلم نستعلیق خوش نگاشته شده باضافه چند بیت شعر و چند سطر نثر عرفانی به قلم شکسته نستعلیق که کاتب اشاره باین مطلب نموده که قلم نستعلیق را از عماد الحسنی و قلم شکسته نستعلیق را از استاد الکل شفیعا نقل و مشق کرده است .

قطعات مقوای فرنگی حواشی بنفش رنگ غبارزرافشان مجدول کمندکشی زرین و سفیداب ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای شنگرفی و پسته‌ای رنگ مجدول زرین و رنگین ـ قطعات متن برنگ نخودی و جداول بند زرین و شنگرفی رنگ بین‌السطور طلا ـ اندازی دندان موشی باتزئینات گل وپیچك طلائی دو قطعه آخر این مرقع حواشی صورتی رنگ دارد که متن به قلم شکسته نستعلیق نگاشته شده است ـ در پیشانی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۵ ـ ۶ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز لك الحمد یاذا الجود والمجد والعلی
تبارکت تعطی من تشاء و تمنع

پایان فسون چشم فرخنده‌ات ز هر نگهی
دوانده در رگ و در ریشه شیشه‌می
بتاریخ شب چهارشنبه شهر ذی‌قعده ۱۲۹۲ و انا العبد الاقل محمود کاشانی .

جلد مقوای روکش چرم لاکی رنگ مجدول وکمندکشی .

اندرون جلد کاغذ نباتی رنگ ساده .

مرقع ۱۵۰۶

شماره ردیف ۹۴

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	ربعی بابعاد ۹/۵×۱۵/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
خط	شکسته نستعلیق ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	سید گلستانه بتاریخ ۱۳۱۶ هجری قمری .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ـ سیر ملوك ـ چند حکایت از گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ چند سطر از مطالب عرفانی واخلاقی ـ عریضه به‌مظفرالدین شاه قاجار ـ سیاه مشق است که بنا بنوشته کاتب بشیوه اساتید خط این مرقع را نگاشته و بسیار نیکو و قابل تحسین از عهده برآمده و تقدیم به مظفرالدین شاه قاجار کرده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (انتقالی از قصر ابیض. سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	مقوای فرنگی نباتی رنگ مجدول کمندکشی زرین و الوان . حواشی بدون تزئین . قطعات متن کاغذ نخودی رنگ مجدول زرین ورنگین‌است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی ودربعضی از قطعات مزین به ریزه گل و برگهای الوان و طلائی است .
تعداد قطعات	دارای ۲۶ قطعه متصل به هم که هرقطعه به تفاوت بین

۲۰ سطر افقی ومعکوس ـ ٤ ـ ٥ ـ سطر کتابت دارد.

آغاز — هوالجمیل وقتی ایوان‌کسری بنا شدنوشیروان جمعی از حکماء را گفت نظر کنید این عمارت را عیبی و علتی هست تا به تعمیر و تدارك آن امر کنم.

پایان — آنکه براوفتادگان نبخشاید اگر روزی بیفتد کسی نگیرد دست.

جلد — مقوای روکش مخمل زنگاری ساده‌حاشیه سجاف‌چرم مشکی.

اندرون جلد — چرم مشکی ساده.

شماره دفتر ۱۵۰۶

مرقع ۱۵۰۰

شماره ردیف ۹۵

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع نیم‌ورقی با ابعاد ۳۴×۲۲/۵ سانتی .

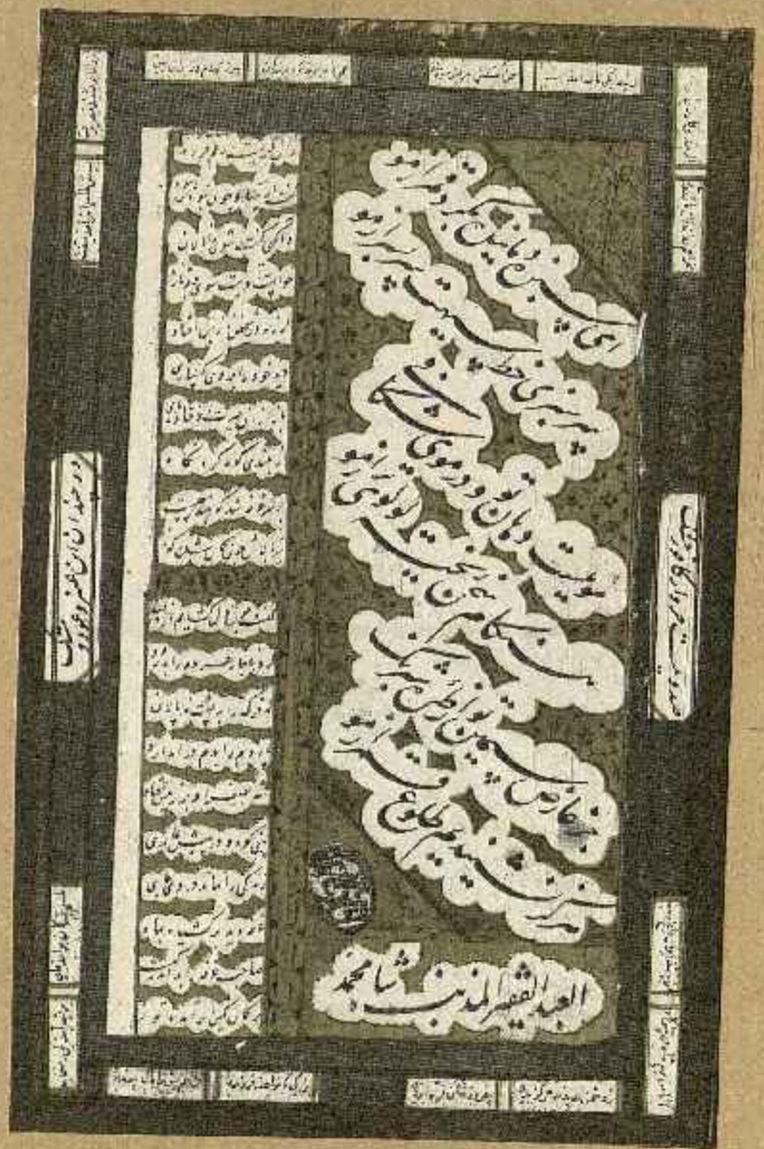
کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت شاه محمد ـ شادی محمد ـ مظفرحسین ـ میرمحمدبن علی ـ عبدالرشید دیلمی ـ سلطان علی مشهدی ـ قلم نستعلیق بدون ذکر تاریخ .
عبدالمجید درویش بدون ذکر تاریخ ـ قلم شکسته نستعلیق .

توضیحات مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست ازمنتخب اشعارعرفانی از مثنوی مولانا جلال‌الدین عارف پاکباز ـ اشعار متفرقه ـ سوره فاتحه الکتاب ـ سیاه‌مشق ـ جملاتی از مناجات خواجه عبدالله انصاری علیه‌الرحمه .
در قطعه یازده این مرقع میر محمد بن علی کاتب وصف احوال خویش را در ضمن ابیاتی چنین سروده و به‌قلم نستعلیق خوش نگاشته است .

(عمری ازعشق دوتا بود قدم همچون چنگ
تاکه خط من سرگشته بدین قانون شد
طالب من همه شاهان جهانند و مرا
در سمرقند جگر از بهر معیشت خون شد
سوخت از غصه درونم چکنم چون سازم
که مرا نیست ازین شهر ره بیرون شد

مرقع ۱۵۰۰

مرقع ۱۵۰۰

این بلا بر سرم از حسن خط آمد امروز
وه که خط سلسلهٔ پای من مجنون شد)

فقیر میرمحمد بن علی.

پشت قطعه اول

سیاه مشق نستعلیق جلی و رنگ مشکی است که به‌قلم نستعلیق دو دانگ بین‌سطور نام کاتب و تاریخ کتابت چنین آمده (العبد عباس غفر ذنوبه وستر عیوبه سنه ۱۲۵۰ بدارالسلطنه طهران) در پیشانی قطعه اول وآخر مرقع سجع مهر ناصرالدینشاه قاجار وسجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود ـ درذیل‌قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی.

قطعات

مقوای متن و حاشیه الوان است. حواشی ۸ قطعه مجدول زرین وکمندکشی وغبار زرافشان تشعیرسازی و گل اندازیهای زرین دارد. مابقی حواشی قطعات بدون تزئین است. حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان‌که تزئینات کتیبه‌ای زمینه لاجوردی باپیچک‌های زرین و گل‌های ریز الوان دارد. قطعات متن کاغذهای نخودی ـ آبی ـ دودی رنگ است و بین‌السطور بعضی از قطعات جدول‌کشی‌های زرین و طلااندازی دندان موشی دارد باتزئینات گل وبرگهای ریز زرین والوان.

تعداد قطعات

دارای ۲۴ قطعه متصل به‌هم که به‌تفاوت بین ۷ـ۸ـ۴ ـ ۲۰ سطر کتابت دارد.

آغاز

الهی اگر کار بگفتارست بر سر همه تاجم و اگر بکردارست به‌پشه ومور محتاجم تا دری گشایم نام تو

راحت روح است و پیغام تو مفتاح هرفتوح وسلام
تومرمؤمنانرا در وقت صباح و صبوح .

پایان عجب طالعی است که پیشه دارم یعنی جمعی را درخط
تربیت نمودم یعنی هیچ هیچ ، یعنی جمعی هستند که
بغیر از عدم انصاف هیچ چیز شیوهٔ خود نساخته‌اند .

جلد مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط ترنج دو سر
ترنج چهار لچکی ضربی گل برجسته طلائی .

اندرون جلد کاغذ صورتی رنگ ساده .

شماره ردیف ۹۶

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع ربعی بابعاد ۱۳×۲۱/۷ سانتی .

کاغذ مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت مستاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت ندارد .

توضیحات این مرقع قسمتی از نصیحت‌نامه جامی است بفرزندش به قلم نستعلیق در ۱۶ قطعه و ۲ قطعه آخر این مرقع ابیاتی است به قلم شکسته .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع‌مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی . نوشته دیگریست بدین مضمون (هوالله سبحانه تعالی . من متملکات محتاج درگاه حضرت عسکا غلام حلقه در گوش . . . . سلیمان‌ابن محمدخان قاجار) باسجع مهری در ذیل نوشته .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی مذهب است به شاخه و گل و برگهای زرین و رنگین. حواشی متصل به متن مجدول زرین و تسمه اندازی باکاغذهای الوان دارد که منقش است به ریسه گل و برگهای الوان و ریسه برگهای زرین . قطعات متن به رنگ نباتی رنگ است بین‌السطور طلااندازی بپیچک‌های زرین دارد. در پیشانی قطعه اول و آخر سجع مهر ناصرالدین‌شاه

قاجار و در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۳۹ .

تعداد قطعات دارای ۱۶ قطعه متصل به متن که هرقطعه ۱۱ سطر و ۳ قطعه ۹ سطر کتابت دارد .

آغاز تولاك الله ای فرزانه فرزند
نگهدار تو باد از بد خداوند

پایان اندام تو خود حریر چین است
دیگر چه کنی قیاس اطلس

جلد مقوای روکش چرم ساغری مشکی. وسط ترنج دوسر ترنج و چهار لچکی ضربی گل برجسته طلائی و یك حاشیه کتیبه‌ای ضربی گل برجسته طلائی .

اندرون جلد چرم گل ماشی‌رنگ ساده حاشیه مجدول زرین دندان موشی و ریسه گل و برگ زرین .

شماره ردیف ۹۷

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۳۴/۱×۲۰/۸ سانتی .

کاغذ مقوای الوان .

خط نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت متوسط .

اسم کاتب و تاریخ ندارد .

کتابت

توضیحات مطالب شامل ابیاتی از اشعار متفرقه است .
مقوای الوان ساده و بدون تزئین در پشت قطعه اول این مرقع سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۳۹ است .

تعداد قطعات دارای ۱۶ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۳ـ۳ـ ۴ـ۸ـ۷ـ سطر کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ السلام ای سایه‌ات خورشید رب‌العالمین .
آسمان عز و تمکین آفتاب داد و دین

پایان دوش چشمم هم بخواب از هجر و بیم بیدار بود
در میان خواب در بیداری دلم با یار بود

جلد مقوای روکش تیماج یشمی رنگ ساده .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۹۸

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۹×۳۰/٤ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	ندارد .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل چند غزل از خواجه حافظ شیرازی ـ و جملات و کلمات بزرگان ـ و اشعار متفرقه است ـ سجع مهر مشیر السلطنه در پیشانی قطعه اول است .
قطعات	مقوای الوان متن و حاشیه . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن باکاغذهای ساده الوان تسمه‌اندازی شده . متن قطعات سفید و نباتی رنگ وبعضی از آنها غبار زرافشان و بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی است .
تعداد قطعات	دارای ۲۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ٤ ـ ۱۰ ـ ۸ ـ ۹ ـ ٦ سطر کتابت دارد .
آغاز	دو قطعه اول این مرقع سیاه‌مشق ـ یا اباعبدالله الحسین سلام .
پایان	ای زلف تو هر خمی کمندی صاحب رقیمهٔ کریمهٔ سرکار

جلد
اندرون جلد

بصحابت خواجه عیوض سنندجی رسید از مضامینش.
مقوای روکش مخمل ارغوانی .
کاغذ سفید ساده .

مرقع ۱۴۷۲

شماره ردیف ۹۹

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری با بعاد ۱۹×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نسخ ـ شکسته ـ نستعلیق ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت

میرزا کوچك قلم شکسته بدون ذکر تاریخ .

عماد الحسینی قلم نستعلیق بدون ذکر تاریخ .

محمدحسین شهیر باقائی قلم نسخ بدون ذکر تاریخ .

نورالدین علی قلم نستعلیق بدون ذکر تاریخ ـ قلم ثلث شیوه خط بایسنغر میرزا .

توضیحات مطالب قطعات این مرقع شامل اشعار متفرقه ـ نامه ـ آیاتی از کلام‌الله مجید ـ کلماتی چند از مناجات خواجه عبدالله انصاری ـ سیاه مشق به قلم شکسته نستعلیق ـ سورهٔ توحید ـ چند رباعی از خیام ـ دو قطعه سیاق ـ دو قطعه نقاشی آب ورنگ هندی تصویر دو زن در مراسم مذهبی .

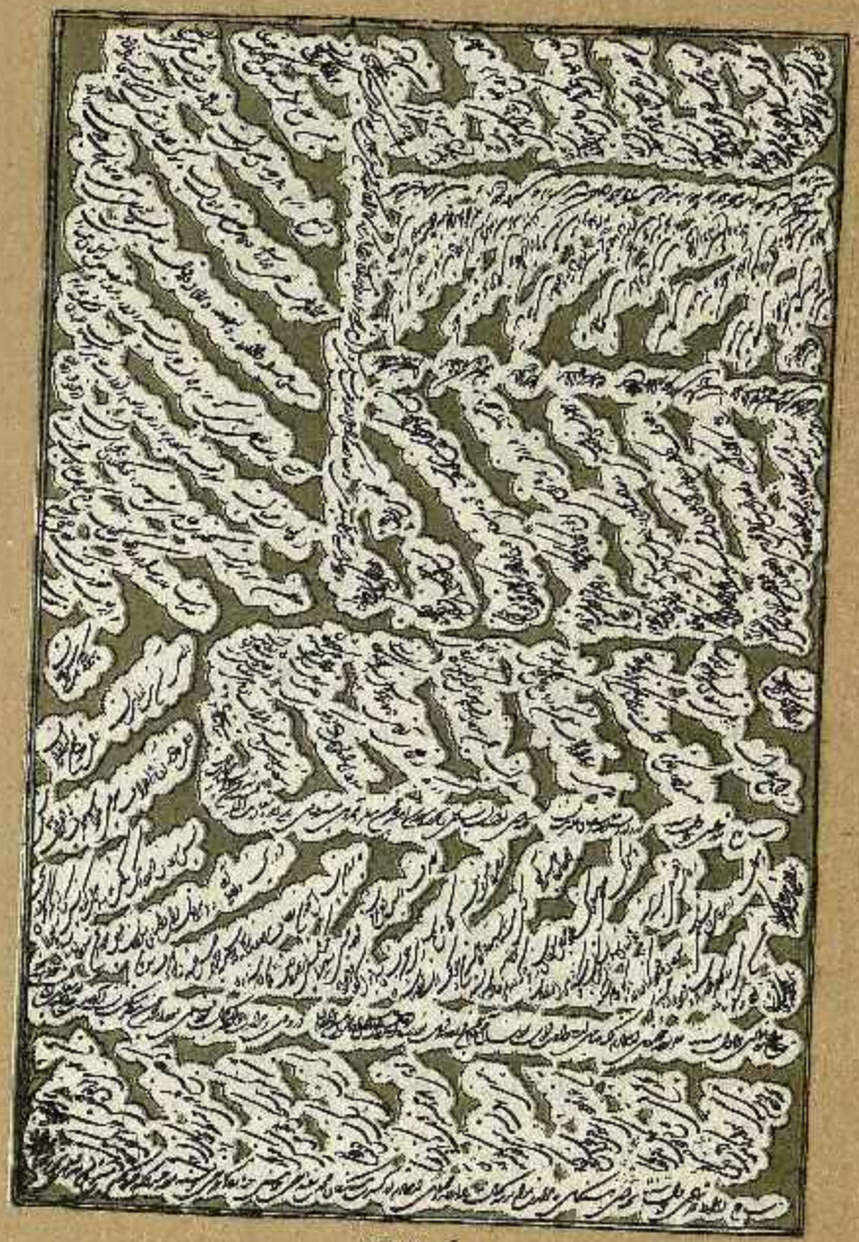
قطعات قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه الوان است اکثر حواشی مجدول کمندکشی زرین و رنگین و تذهیب گل و برگهای زرین دارد . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای سرمه‌ای ـ بنفش ـ صورتی است باتزئینات گل و برگهای زرین و الوان . متن قطعات الوان بین‌السطور طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی .

أنفسهم يظلمون وإذ قلنا ادخلوا هذه القرية فكلوا
منها حيث شئتم رغدا وادخلوا الباب سجدا وقولوا
حطة نغفر لكم خطاياكم وسنزيد المحسنين
فبدل الذين ظلموا قولا غير الذي قيل لهم فأنزلنا
على الذين ظلموا رجزا من السماء بما كانوا يفسقون
وإذ استسقى موسى لقومه فقلنا اضرب بعصاك
العبد الفقير أقائي

مرقع ١٤٧٢

مرقع ۱۴۷۲

مرقع ۱۴۷۲

مرقع ۱۴۷۲

تعداد قطعات دارای ۶۲ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۹–۱۲–۶–۳–۲–۱۳ سطر کتابت دارد.

آغاز

گر با تو بوم نخسبم از یاریها
میگفتم‌عشق ومی ندانستم چیست
گر بی تو بوم نخسبم از زاریها
میگفتم یار و می ندانستم کیست

پایان کسترین را در حیرت گذاشتند که چرا باید نورچشمی در عین خوشنویسی قادر بنگارش حالات سلامتی نباشد و متحمل این جزئی زحمت سرکاری نگردد در حقیقت اگر نورچشمان انصافی داشته باشند ـ و دو صفحه صورت حساب سیاق.

جلد مقوای روغنی بوم مرغشی آلبالوئی منقش به گل و شاخه و مرغ الوان دو حاشیه زمینه مشکی ریسه گل الوان و نقطه‌نشان سفیداب و حاشیه دیگر زمینه‌عنابی دانه تسبیحی زرین.

اندرون جلد کاغذ مصور چاپ سنگی سیاه قلم تصویر ملائکه و آلات موسیقی.

شماره ردیف ۱۰۰

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۸×۲۷ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت بسیار عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدتقی دولت آبادی مستوفی بتاریخ دهم شوال ۱۰۴۰هجری قمری درخطه برهان‌پور ـ قلم (شکسته). قلم نستعلیق این مرقع بدون نام کاتب است .
توضیحات	مرقع نامبرده شامل حکایتی از سقراط ـ حدیثی از حضرت عیسی علیه‌السلام ـ و نثری برعنوان عرفان و تصوف ـ و روایتی از حضرت نوح علیه‌السلام ـ و قطعاتی از اشعار ابن‌یمین به‌قلم نستعلیق است .
قطعات	قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه و ٦ صفحه اول این مرقع و هشت صفحه در آخر کاغذ متن و حاشیه است .

این چهارده صفحه کاغذ الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و رنگین است حواشی بدون‌تزئین. و حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ صورتی و بنفش است . متن ٦ صفحه اول کاغذ نباتی و هشت صفحه آخر نخودی رنگ آهار مهره و بین‌السطور هفت صفحه طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است و در هر صفحه ۲ الی ۳ کتیبهٔ بازوبندی طرفین مذهب زمینه طلائی دارد .

تعداد قطعات	قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه متصل به هم است که حواشی دو قطعه تذهیب بطرح اسلیمی های بندرومی لاجوردی باتحریر طلا و گل و پیچکهای زرین تحریرمشکی دارد. مابقی‌قطعات حواشی‌مجدول کمندکشی زرین و الوان بدون تزئین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای فیروزه‌ای و سرنجی رنگ است متن قطعات نخودی رنگ وبین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی با تحریرمشکی‌است . دارای چهارده صفحه کاغذ که دو رو نوشته شده که هرصفحه بین ۱۳ ـ ۱۵ ـ ۱۲ سطرکتابت دارد وقطعات مقوائی مرقع ۲٤ قطعه متصل به هم‌که قطعات به‌تفاوت بین ۱۳ ـ ۱۲ ـ ۱۵ سطر کتابت دارد . این مرقع‌رویهم ۳۸ صفحه دارد .
آغاز	گویند یکی از ملوك برسقراط گذر کرد و او درخواب بود سرپائی بر وی‌زد گفت‌برخیز سقراط برخاست....
پایان	زالیست سال خورده بدستان گشاده دست او بر مثال رستم و دانا چو اشکبوس دانا فرودوار دریـن سر گرفتـه حصن بوجرم چرخ در طلبش کینه‌ور چو طوس
جلد	مقوای روغنی بوم مرغشی قهوه‌ای منقش بـه گل و برگهای مختلف الوان با دوحاشیه زمینه سبز زنجیره طلائی بینهما یك حاشیه زمینه عنابی بطرح کتیبه کـه ابیاتی‌را بخط نسخ‌وسفیداب درون‌کتیبه‌ها نگاشته‌اند.
اندرون جلد	بوم عنابی مزین به شاخه‌های برگ مو وخوشه انگور زنگاری با تحریر طلا ویك‌حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی .

شماره ردیف ۱۰۱

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۱۹/۵×۲۹ سانتی .

کاغذ قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت بسیار عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۷۸ هجری قمری در اصفهان محمد جعفر ـ عبدالرشید ـ بدون ذکر تاریخ قلم نستعلیق .

توضیحات مرقع نامبرده مجموعه‌ایست از خطوط که شامل اشعار متفرقه ـ نامه ـ حکایاتی از گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی ـ سیاه مشق ـ و دو قطعه از آخر این مرقع نقش یك شاخه گل سنبل رنگین و تصویر یك شیر به زنجیر کشیده سیاه قلم را می‌نماید کار محمدباقر .
محمدباقر در هنر قلمدان سازی ـ نقاشی آب و رنگ و تابلو های رنگ روغنی و تذهیب و تشعیر سازی استاد مسلم قرن سیزدهم بوده و آثار نفیسی از وی در تخت مرمر و موزه کاخ گلستان موجود است .

پشت قطعه اول نوشته شده (ازجمعی نواب علیه امنیه اقدس شهررجب سیچقان‌ئیل ۱۳۰۶) باسجع مهر علی‌اکبر بن حسین الحسینی .

قطعات قطعات این مرقع‌مقوای الوان‌متن وحاشیه‌است حواشی ساده و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان که بعضی از آنها را با

پیچك‌های زرین تزئین کرده‌اند . قطعات متن به رنگ نخودی ـ نباتی ـ آبی سیر و روشن است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی و بعضی گل و برگ زرین دارد .

تعداد قطعات دارای ۲۶ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۰ ـ ۸ ـ ۷ ـ ۲۴ ـ سطر کتابت دارد که بطرز چلیپا و مورب نگاشته شده .

آغاز هوالله تعالی ـ بتاریخ صباح دوشنبه هفتم محرم‌الحرام سال سعید جدید جدید سعید یکهزار ویکصد وهفتاد وهشت هجری از فرط پریشانی خواستم بمشغله خاطر خود را مشغول دارم .

پایان

دوری ز کسی کزو نیاسائی به
در صحبت او عمر نفرسائی به
وزهم نفسی که رنج خواهی دیدن
صدبار و هزار بار تنهائی به

جلد مقوای روکش چرم لاکی ساده .

اندرون جلد کاغذ پسته‌ای رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۰۴

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۳۲×۲۱ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعلی الشیرازی بتاریخ ۱۲۷۶ هجری قمری قلم (نستعلیق دو دانگ) . سلطان حمید میرزا پسر نصرت‌الدوله بتاریخ ۱۲۷۶ هجری قمری قلم (نستعلیق دو دانگ ـ چهار دانگ و شکسته) .
توضیحات	ابیاتی از غزلیات حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ و چند حکایت از بوستان و گلستان سعدی شیرازی است که به قلم نستعلیق خوش سلطان حمید نگاشته شده ویك قطعه به قلم میرعلی الشیرازیست که نقل از خط‌سلطان حمید نموده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۳) با سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
قطعات	قطعات این‌مرقع‌دارای حواشی الوان مجدول‌کمندکشی زرین و رنگین و بدون تزئین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای سرمه‌ای ـ زنگاری ـ سرنجی ـ زرد لیموئی است که باپیچك‌های زرین تزئین شده . متن قطعات به‌رنگ نخودی سیر وروشن

است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی و گل ـ اندازی های الوان دارد زمینه بعضی از قطعات غبار زرافشان است .
قطعه اول و دوم دارای حواشی مذهب و تزئینی است .

تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۸ ـ ٤ ـ ۳ ـ ٦ ـ ۲ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	هوالعزیز . ای قبای پادشاهی راست بربالای تو تاج شاهی را فروغ از لؤلؤی لالای تو
پایان	میچکد ژاله بر رخ لاله الدام الدام یا احباب مشقه سلطان حمید ۱۲۷۶ .
جلد	مقوای روکش چرم ساغری مشکی مجدول کمندکشی زرین . وسط گل ترنج و دو سر گل ترنج و چهارگل لچکی تزئینی الوان دارد بایك حاشیه ریسه برگ .
اندرون جلد	چرم عنابی باهفت تك بوته گل

شماره ردیف ۱۰۳

اسم کتاب: مرقع خطوط .

قطع: وزیری بابعاد ۲۰×۳۰ سانتی .

کاغذ: قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط: نسخ ـ شکسته ـ رقاع ـ نستعلیق ـ ثلث کتابت اقلام ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۲۰ هجری قمری دراصفهان
قلم (نسخ) محمد محمد الحسینی ابن علاءالدین بتاریخ ۱۲۰۶ هجری قمری قلم (نسخ ـ شکسته) .
زین‌العابدین بتاریخ ۱۲۱۱ هجری قلم (نسخ) .
محمد صادق تبریزی ۱۰۸٤ هجری قلم (ثلث ـ نسخ) .
چندین قطعه که به قلم نستعلیق و شکسته و رقاع است بدون نام‌کاتب و تاریخ میباشد .

توضیحات: مطالب قطعات این مرقع‌شامل ـ آیاتی از کلام‌الله‌مجید ـ مکاتبات ـ اندرز ـ اشعار متفرقه ـ سیاه مشق ـ دو قطعه نقاشی سیاه قلم نقش یك گاو فربه و یك اسب لاغر و نحیف که مرغی در پشت اسب نشسته است .
ده قطعه از این مرقع شامل مطالبی است درموردتاریخ سلاطین عثمانی به قلم نستعلیق .

قطعات: در پیشانی این قطعه و قطعه آخر مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است و در ذیل این قطعه نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است۱۲۸۲) باسجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن‌هدایت ـ محمدرضا

الحسینی ـ بطور کلی قطعات این مرقع متن و حاشیه شده ومقوای الوان‌است‌که حواشی مجدول‌کمندکشی زرین و رنگین دارد بدون تزئینات . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان و جلول‌کشی طلائی و رنگین دارد . متن قطعات برنگهای نخودی‌ـ آبی ـ فیروزه‌ای است و بین‌السطور طلااندازی‌دندان موشی باتحریر مشکی است .

تعداد قطعات: دارای ٦٤ قطعه متصل بهم دو قطعه نقاشی سیاه قسم و بقیه بین ۳ ـ ۱۲ ـ ۱۵ ـ ۸ ـ ۷ ـ ۵ سطر کتابت دارد .

آغاز: فمن اتقی واصلح فلاخوف علیهم ولاهم یحزنون .

پایان: که بعد از عرض آنچه مقرر شود بعمل آید .

جلد: مقوای روغنی بوم یشمی رنگ منقش به گل و غنچه و برگ‌های مختلف الوان . دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه بینهما زمینه عنابی بطرح کتیبه منقش به‌گل وبرگ الوان .

اندرون جلد: بوم عنابی بایك شاخه گل نرگس و دو شاخه‌گل مینای الوان و یك حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی .

شماره ردیف ۱۰٤

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۵×۱۵/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نسخ ـ شکسته ـ کتابت خوش و ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالغفار ـ بدون ذکر تاریخ قلم (نسخ) عبدالمجید درویش در دارالسلطنه اصفهان قلم (شکسته) .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ـ چند جمله از کلمات قصار حضرت علی بن ابیطالب علیه‌السلام ـ نامه ـ اشعار متفرقه ـ و یك حکایت از گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه است .
قطعات	مقوای الوان متن وحاشیه. حواشی مجدول کمندکشی زرین و الوان است و بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان و تزئینات ریسه گل و برگ رنگین و زنجیره‌های طلائی است . متن دارای قطعات نخودی و آبی رنگ بین‌السطور طلا ـ اندازی دندان موشی بانحریر و گل‌اندازی‌های الوان دارد. در پیشانی اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه‌دولت علیه ایران بتاریخ ۱۳۲۹ است .
تعداد قطعات	دارای ۱۹ قطعه متصل به هم که بتفاوت بین ۱۲ ـ ۱٤ ـ ۵ ـ ۹ ـ ٦ سطر کتابت دارد که در بعضی از قطعات بطرز چلیپا و مورب نوشته شده
آغاز	انشاءالله الرحمن خدمتت آن مخدوم خواهم رسید .

پایان	خستگی اندر طلب راحتست دوست فراموش کند در بلا .
جلد	مقوای روکش مخمل سبز چینی .
اندرون جلد	کاغذ سفید فرنگی برقی .

شماره ردیف ۱۰۵

اسم کتاب: مرقع خطوط .

قطع: وزیری بابعاد ۱۵/۵×۱/۲۴ سانتی .

کاغذ: قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط: نسخ ـ شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: عبدالعلی بتاریخ ۱۲۳۸ هجری قمری قلم (نسخ).

عبدالمجید بتاریخ ۱۱۳۷ هجری قمری قلم (شکسته).

قلم نستعلیق این مرقع بدون رقم است .

توضیحات: این مرقع شامل چند سوره کوچك از قرآن مجید ـ قسمتی ازسوره بقره ـ ادعیه ـ نامه ـ اشعار ـ اندرز است که به اقلام خوش نگاشته و آراسته شده است .

قطعات: قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه است حواشی آنها ساده و بدون تزئین است قطعه شماره۲۹ دارای حواشی تزئینی است با بوته‌های گل و برگ نقره‌ای ـ حواشی متصل به‌متن‌قطعات تسمه‌اندازیست باکاغذهای الوان . متن قطعات دارای کاغذهای‌سفید و رنگ‌شده است بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی باتحریر مشکی است و بعضی از قطعات باپیچك‌ها و گل‌های ریز الوان تزئین شده است. درپیشانی قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه و مابقی قطعات هم سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران بتاریخ ۱۳۲۹ دارد .

تعداد قطعات: دارای ۳۴ قطعه متصل بهم که به تفاوت هرقطعه بین

۸ ـ ۷ ـ ۹ ـ ۱۸ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز: بسم‌الله الرحمن‌الرحیم. الحمدلله رب‌العالمین. الرحمن الرحیم .

پایان: پس در اینصورت بجز لب فرو بستن و اعتراف بعجز بجهت دوستی از دوستان عزیز سمت تحریر یافت .

جلد: مقوای روغنی بوم زیتونی رنگ مزین به‌گل وپیچك‌های زرین وسط ترنج و دو سر ترنج زمینه زیتونی دور دلدانه‌ای زرین که در اندرون ترنج حدیثی از علی ابن الهلال را بخط نسخ و بسفیداب نگاشته‌که در ذیل آن رقم کاتب (کتبه العبد الاقل عبدالعلی فی‌سنه ۱۲۳۹ من الهجره) دیده میشود . و یك حاشیه زمینه زیتونی‌کتیبه‌ای داردکه دردرون آن توصیف وتعریف از فن خط بزبان عربی به قلم نسخ و بسفیداب نگاشته شده .

اندرون جلد: بوم عنابی‌رنگ ساده مجدول زرین .

شماره ردیف ۱۰۶

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۷×۲۶ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	شکسته ـ نستعلیق ـ نسخ ـ رقاع ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمود کاشانی بتاریخ ۱۲۸۹هجری قمری قلم‌شکسته ـ نسخ ـ رقاع ـ نستعلیق ـ ثلث ـ سیاه‌مشق‌نستعلیق عبدالمجید بتاریخ ۱۱۸٤ هجری قمری قلم شکسته ـ سیاه‌مشق شکسته .
توضیحات	مرقع مورد بحث شامل ـ اشعار متفرقه ـ اندرز ـ نامه ـ چند سوره کوچك از کلام‌الله مجید ـ ادعیه‌ـ حکایاتی از گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌ـ الرحمه است که به اقلام خوش و زیبای دو استاد چیره‌دست نامبرده نگاشته شده است .
قطعات	بطورکلی قطعات این مرقع متن وحاشیه مجدول‌زرین ورنگین است حواشی ساده وبدون تزئین وبه‌رنگهای مختلف . حواشی متصل به متن تـمه‌اندازی باکاغذ‌ـ های رنگین جدول‌کشی زریـن دارد . متن قطعات برنگهای نباتی سیر و روشن است بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی بدون تحریراست. در پیشانی اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت‌علیه ایران بتاریخ ۱۳۲۹ دیده میشود .

تعداد قطعات	دارای ۳٤ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۳۱ ـ ٦ ـ ۹ ـ ۱٦ ـ ۸ ـ ۱۵ ـ ٤ سطر کتابت داردکه بعضی از قطعات بطرز چلیپا و مورب نوشته شده .
آغاز	ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست منزل آن بت عاشق‌کش عیار کجاست
پایان	قل اعوذ برب‌الفلق من شر ماخلق و من شر غاسق اذا وقب ومن شر حاسدا اذا حسد بتاریخ روزسه‌شنبه شهر ربیع‌الثانی تحریر شد حرره العبد الاقل عبدالمجید فقیر سنه ۱۱۸٤ .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی ساده .
اندرون جلد	کاغذ بنقش ساده .

شماره ردیف ۱۰۷

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۱۸/۸×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نسخ ـ شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد شفیع الشیرازی بتاریخ ۱۲۴۷ هجری قمری (نسخ) (نستعلیق) .

میرزا کوچك شیرازی‌ابن میرزا اسمعیل بتاریخ۱۲۴۵ هجری قمری (نسخ ـ شکسته) .

وصال شیرازی بتاریخ ۱۲۴۶ هجری قمری (نسخ ـ نستعلیق) .

عبدالمجید ـ (شکسته) بدون ذکر تاریخ .

عمادالحسنی ـ (نستعلیق) بدون ذکر تاریخ .

توضیحات مرقع‌موجود مجموعه‌ایست‌ازخطوط اساتیدخوشنویس که شامل ادعیه ـ نامه ـ چند شعر از حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ چند شعر عربی ـ اشعار متفرقه‌ـ دیباچهٔ گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ و دو سیاه‌مشق نستعلیق .

قطعات قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و الوان است . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای رنگین ومتن قطعات برنگ‌ـ های سرنجی ـ صورتی ـ نباتی‌است بین‌السطور ملاـ اندازی دندان موشی باتحریر مشکی است ومطالب

بعضی ازقطعات‌را باآب‌زر وسفیداب ولاجورد نگاشته و بطرز چلیپا و مورب نوشته‌اند . در ذیل قطعه اول (صفحه) نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه‌ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی و سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار درپیشانی اغلب‌صفحات (قطعات) میباشد .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل بهم که به تفاوت هرقطعه بین ۱۸ـ۶ـ۱۱ـ۹ـ۱۴ـ سطر کتابت دارد .

آغاز رضی الذلیل بحفض العیش مسکنة والعز عند رسیم الانیق الذلل فادرابها فی‌نحورالبید .

پایان

ای ساقی گلچهره بده جام میم
کامد ز نزاع سنی و شیعه قیم

جلد مقوای روغنی بوم دلربائی زیتونی رنگ وسط ترنج و چهارنیم ترنج زمینه عنابی و یشمی رنگ ساده دور دندانه‌ای طلائی . بایك حاشیه زمینه مشکی ریسه گل و برگ زرین .

اندرون جلد بوم عنابی رنگ ساده مجدول طلائی .

شماره ردیف ۱۰۸

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	رحلی بابعاد ۲۵×۳۸ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ نسخ ـ شکسته ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	غلامحسین قاجار بدون ذکر تاریخ قلم نستعلیق . علی‌نقی‌حقیقی بتاریخ۱۲۷۵ هجری قمری‌قلم نستعلیق. محمد الخوراسکانی بدون ذکر تاریخ قلم نسخ . خط ولیعهد بتاریخ ۱۲۶۳ قلم نستعلیق سرمشق . عبدالرشید بیگدلی بتاریخ ۱۲۷۵ قلم شکسته . محمدتقی قاجار بتاریخ ۱۲۷۹ قلم نستعلیق سیاه‌مشق . احمدالوقار ابن المرحوم وصال بتاریخ ۱۲۷٤ قلم نسخ .
توضیحات	مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از خطوط مختلف و شامل ـ اشعار ـ اندرز ـ و سرمشق ـ دعا ـ مدیح میباشد . قطعات این مرقع دارای حواشی بدوتزئین وبرنگ‌های الوان است حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای رنگین و در بعضی قطعات تزئینات گل و پیچك زرین دارد. متن قطعات‌کاغذهای سفید ورنگ شده باتزئینات مختصر زرین که در بعضی از قطعات بین‌السطور طلااندازی دارد باتحریر مشکی و بعضی قطعات باآب‌زر و رنگهای الوان کتابت شده است .

	دو قطعه شماره ۱۰ ـ ۱۲ خط ولیعهد بتاریخ ۱۲۶۳قلم نستعلیق سرمشق و در قطعه ۱۲ خط محمدشاه بتاریخ ۱۹ صفرالمظفر ۱۲۶۱ بعنوان دستور پرداخت پول ولیعهد به قلم نستعلیق خفی است .
تعداد قطعات	دارای ۱۹ قطعه متصل بهم که به تفاوت ۲۰ـ۹ـ۱۵ـ ٤ـ۲ سطر کتابت دارد .
آغاز	هوالعزیز . الهی نه محتاج جائی و نه آرزومند مکانی جای تو پیداست در میان جانی .
پایان	اللهم اجعل عاقبة فیه امور ناخیرا یاعلی مدد .
جلد	مقوای روکش چرم سورمه‌ای مجدول کمند زرین حاشیه ریسه گل زرین با یك ترنج و دو سر ترنج و چهار لچك ترنج ضربی زرین .
اندرون جلد	کاغذ پسته‌ای ساده .

شماره ردیف ۱۰۹

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — رحلی بابعاد ۳۶×۲۴ سانتی .

کاغذ — قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط — نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — محمدصادق الشیرازی بتاریخ ۱۲۵۴ هجری قمری قلم (نسخ و شکسته) .

محمدعلی شیرازی (بدون ذکر تاریخ) قلم نستعلیق جلی .

علی الفایضی دردارالسلطنه اصفهان ۱۰۱۴ هجری‌قمری قلم نستعلیق چند بیت شعر ترکی .

حسن ـ بدون ذکر تاریخ ـ سیاه‌مشق نستعلیق .

میرعماد الحسنی ـ بدون ذکر تاریخ ـ نستعلیق جلی .

توضیحات — مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از خطوط مختلف و شامل ـ اشعار ـ اندرز و آیاتی از کلام‌الله مجید که بعضی از آنها بطرز سیاه مشق نستعلیق و شکسته نوشته شده و در ذیل یك قطعه دعا که به قلم نسخ کتابت‌شده نوشته شده (بجهت عالیجاه مقرب الخاقان معتمد ـ السلطان قبله‌گاهی میرزا میرزا محمد مهدی دام‌اجلاله العالی وانا العبد الفقیر العاصی محمدصادق الشیرازی سنه ۱۲۵۴) .

در قطعه دیگر که سیاه‌مشق است در ذیل آن نوشته شده (بجهت نواب مستطاب موسی‌خان تحریر شد) .

پشت صفحه اول — سجع مهر مشیرالسلطنه و کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

قطعات — حواشی قطعات الوان و بدون تزئین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای رنگین است . متن قطعات برنگ نخودی و بعضی از آنها گل‌اندازی مختصر طلائی دارد و بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است .

تعداد قطعات — دارای ۲۰ قطعه متصل بهم که بتفاوت بین ۱ـ۷ـ۲ـ ۱۱ـ۴ـ۸ سطر کتابت دارد که در بعضی قطعات‌بطریق مورب یاچلیپاست .

آغاز — ابوالنصر زمان فتحعلی شاه .

پایان — عید است پیش از صبحدم مرده بخمار آمده
شاهان گردون بار که دربان دربار آمده .

جلد — مقوای روکش مخمل بنقش حاشیه گل‌دار برجسته .

اندرون جلد — کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۱۰

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — رحلی بابعاد ۳۴/۵×۲۲ سانتی .

کاغذ — قطعه متن و حاشیه مقوای الوان .

خط — نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ — محمدحسین الطهرانی بتاریخ ۱۲۵۶ هجری قمری .

کتابت

توضیحات — این مرقع هم ازلحاظ خط ـ تزئین ـ وموضوع کتابت تزئینات جلد با مرقع شماره ۱۴۵۴ و ۱۴۵۵ مطابقت دارد ولی تعداد قطعات این مرقع ۱۶ قطعه میباشد .

شماره ردیف ۱۱۱

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — رحلی بابعاد ۳۳×۲۱ سانتی .

کاغذ — قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط — نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ — محمدحسین الطهرانی بسنوات ۱۲۶۰ ـ ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۰ هجری قمری .

کتابت — مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از خطوط مختلف و مطالب آن شامل اشعار و ادعیه است بعضی از قطعات بطریق سیاه مشق نستعلیق جلی نوشته شده است .

توضیحات — سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۹ در پیشانی قطعه اول و ماقبل آخر مرقع دیده میشود .

شرح تزئین قطعات و شمارهٔ آنها و همچنین تجلید این مرقع مانند مرقع شماره دفتر ۱۴۵۴ میباشد .

شماره ردیف ۱۱۴

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	رحلی بابعاد ۳٤×۲۱/٥ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوائی متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ نسخ ـ شکسته ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد حسین الطهرانی بتاریخ ۱۲٦۲ هجری قمری .
توضیحات	مرقع حاضر مجموعه‌ایست از اقلام بسیار خوش که شامل ادعیه ـ آیات کلام‌الله و اشعار مختلف که بعضی از قطعات بطریق سیاه مشق نستعلیق خفی وجلی کتابت شده است .
پشت صفحه اول	سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ و در ذیل حاشیهٔ قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ در پیشانی قطعه اول و آخر مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است . ۱۲۷۹ .
قطعات	قطعات این مرقع متن وحاشیهٔ مجدول کمندکشی زرین و الوان است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای رنگین است . بین‌السطور بعضی ازقطعات طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است .
تعداد قطعات	دارای ۳۰ قطعه متصل بهم که قطعات به تفاوت بین ٦ـ ٤ ـ ۱۰ ـ ٥ ـ ۸ سطر کتابت دارد .

آغاز	هوالله سبحانه . یارب کمال عافیتت بر دوام باد پیوسته کاروبار جهانت بکام باد
پایان	فیه آیات بینات مقام ابراهیم و من دخله کان آمنا ولله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلا محمد حسین الطهرانی ۱۲٦۲ .
جلد	مقوای روکش چرم سورمه‌ای ساده بادوحاشیه زنجیره طلائی .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۱۳

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۰×۳۰ سانتی .
کاغذ	قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ شکسته ـ ناخنی ـ نسخ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالمجید بتاریخ ۱۱۷۸ میرزاکوچك ۱۲۱۲ . کامران ۱۲۹۸ هجری قمری ـ بقلم شکسته نستعلیق . ابوالقاسم ۱۲۹۷ ـ موسی الموسوی الاصفهانی ـ غلامحسین قاجار ابن ملك ایرج میرزا ـ محمدحسین الطهرانی ۱۲۶۷ ـ مهدی ۱۲۹۷ ـ یوسف ۱۲۸۷ ـ علی اشرف ۱۲۸۷ ـ محمد میرزا ۱۲۸۵ هجری قمری قلم نستعلیق . محمد رضا التبریزی بتاریخ ۱۲۸۷ ـ احمد النیریزی ۱۱۲۱ هجری قمری قلم نسخ ـ محمد کاظم ۱۲۷۸ هجری قمری ـ صور ناخنی .
توضیحات	مرقع موجودمجموعه‌ایست ازخطوط اساتیدخوشنویس به قلم‌های مختلف از خطوط و تصاویر ناخنی ـ سیاه مشق ـ گذارش ـ شعر ـ اندرز ـ زیارت حضرت‌امام حسین علیه‌السلام ـ سخنی از نهج‌البلاغه ـ چند قطعه عکس‌چاپی ازخطوط اساتید ـ وچندنامه ازشاهزادگان قاجار .
قطعات	قطعات این مرقع متن و حاشیه است . حواشی ساده و برنگهای الوان و مجدول زرین است . حواشی متصل

به متن تسمه‌اندازی باگل‌های ریزه الوان ومتن‌قطعات هم به‌رنگهای مختلف است‌که بعضی ازقطعات تزئینات مختصری دارد و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی گل ریزه‌دار مجدول کمندکشی زرین و الوان است .

	۱۳ قطعه از این مرقع شامل خطوط وتصاویر گل وبرگ و مرغ و شاهپرك و دورنما و حیوانات است که به شیوه ناخنی ترسیم و تنظیم شده است .
تعداد قطعات	دارای ۸۰ قطعه متصل بهم که قطعات بین ٤-۱٦-۷-۱۹-۱۳-۱۷-۲۱ سطر کتابت دارد .
آغاز	مخدوم مکرم . چند روز قبلزین (قبل از این) کاغذ-های مفصل همراه کاغذ و قاصد حاجی ملامحمد تاجر نوشته و فرستاده‌ام .
پایان	بروزی بود نیم نانی کفاف بسالی بود کهنه دلقی پسند یوسف غفر ذنوبه ۱۲۸۷ .
جلد	مقوای روکش مخمل عنابی باسجاف پارچه عنابی .
اندرون جلد	کاغذ سرمه‌ای رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۱٤

اسم کتاب: مرقع خطوط .

قطع: وزیری بابعاد ۷/۲۰×۳/۳۰ سانتی .

کاغذ: قطعه مقوای الوان متن و حاشیه .

خط: نستعلیق ـ شکسته ـ رقاع ـ نسخ ـ کتابت ممتاز باضافه ٥ قطعه سیاه مشق .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: قلم شکسته عبدالمجید (درویش) بتاریخ ۱۲۱٦ .

توضیحات: این مرقع شامل خطوط مختلف از اساتید خوشنویس است که متأسفانه اغلب آنها بدون رقم و تاریخ است مطالب قطعات این مرقع عبارت است از ـ نامه حضرت علی ابن ابیطالب امیر المؤمنین علیه‌السلام به قیصر روم ـ اشعار ـ اندرز ـ ادعیه ـ و آیاتی از کلام الله مجید . بانضمام دو قطعه عکس چاپی سیاه سفید از صلیب کشیدن حضرت عیسی علیه‌السلام .

پشت صفحه اول: سجع مهر مشیرالسلطنه و مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ .

قطعات: این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه است ۲ حواشی ساده و بدون تزئین و برنگهای گوناگون . حواشی متصل بمتن دارای دو حاشیه تسمه اندازی از نوع کاغذ الوان باگل و برگ ریزه رنگین و پیچکهای زرین ـ متن قطعات الوان و بین‌السطور طلاانـدازی دندان موشی باتحریر مشکی است ـ در سمت راست

حاشیه قطعه اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است ۱۲۷۹ .

تعداد صفحات: شامل ٤۰ قطعه متصل بهم که در هر قطعه بین ۹ ـ ٦ ـ ۷ ـ ٥ ـ ۱۲ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز: هرچه بینی آینه جمال اوست .

پایان: یاد تو هیچ از دل پرخون نمی‌رود .
از دیده‌ام خیال تـو بیرون نمی‌رود

جلد: مقوای روغنی بوم گل ماشی منقش به‌گل و برگهای مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی زنجیره‌طلائی و یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل و برگ مینائی .

اندرون جلد: بوم زیتونی مزین به شاخه و برگ مو و خوشه‌هـای انگور زرین با یك حاشیه زمینه مشکی نقطـه نشان سفید .

شماره ردیف ۱۱۵

اسم کتاب: مرقع خطوط .

قطع: نیم ورقی بابعاد ۳۴/۶×۲۰/۹ سانتی .

کاغذ: مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط: شکسته نستعلیق ـ رقاع ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: ابن محمد المدعو الکاظم الشیرازی لطفعلی دانش بتاریخ ۱۳۰۲ هجری قمری .

توضیحات: مطالب این مرقع شامل چند نامهٔ دوستانه ـ و ابیاتی از غزلیات خواجه حافظ شیرازی است باضافه چند سطر ازمناجات حضرت سیدسجاد زین‌العابدین علیه‌السلام ـ سیاه مشق ـ چند سطر ازنهج‌البلاغه که کاتب به‌اقلام مختلف در نهایت پختگی و استحکام کتابت نموده و چند قطعه به قلم رقاع رنگه‌نویسی دارد .

پشت قطعه آخر: نوشته شده (الحمدالله که این بنده درگاه اقل‌خلق‌الله محمد حسین منشی موفق و موید گردید بتحصیل و تربیت این مرقع شریف از خطوط مبارك جناب مستطاب ..... آقای صدرالافاضل ..... که نگارنده این قطعات شریفه که در چندین خطوط است و هر یك نیز بچندین شیوه ..... الی آخر .

فی‌شهر صفرالمظفر سنه ۱۳۰۵ باسجع مهر محمدحسین

در پشت قطعه اول دو عکس چاپی یکی در سن بیست وپنجسالگی بالباس طلبه ودیگری درسن چهل سالگی بالباس روحانی از صدرالافاضل است .

قطعات: مقوای فرنگی متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و رنگین است حواشی الوان و بدون تزئین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان‌ومجدول بزر . متن قطعات کاغذهای نخودی سیر و روشن و روغنی . بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی‌است

تعداد قطعات: دارای ۲۵ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۶ ـ ۳ ـ ۱۷ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز: بسم‌الله الرحمن الرحیم و به نستعین . . . .

العبد الفقیر الاقل الله الغنی ابن محمد للموعد الکاظم الشیرازی لطفعلی‌عفی‌عنه فی‌دارالخلافه‌طهران. ۱۳۰۴

پایان: در هوا چند معلق زنی و جلوه کنی

ای کبوتر نگران باش‌که شاهین‌آمد

جلد: مقوای روکش چرمی گلی رنگ وسط گل ترنج و چهارگوشه چهار گل زرین ضربی حاشیه گل منگنه مشکی .

اندرون جلد: کاغذ لاجوردی ساده .

شماره ردیف ۱۱۶

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۲۲×۳۱ سانتی .
کاغذ	کاغذ دولائی ضخیم متن و حاشیه الوان .
خط	نسخ ـ ثلث خفی و جلی ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	عبدالباقی التبریزی بتاریخ ۱۰۳٤ هجری قمری در محروسهٔ صفاهان .
توضیحات	اوراق این مرقع که بصورت کتاب تنظیم شده است شامل آیاتی از کلام‌الله مجید ـ ابجد هوز خطی . . . و مفردات میباشد که به قلم نسخ و ثلث محکم وزیبائی کتابت شده است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه همیون است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .
قطعات	کاغذ دولائی ضخیم متن و حاشیه . حواشی ساده و بدون تزئین و برنگ نخودی متن کاغذهای نخودی سیر وروشن وگردوئی رنگ مجدول زرین ورنگارنگ در وسط متن یك حاشیه باریك تسمه اندازی با کاغذ نباتی رنگ مجدول زرین دارد . در پیشانی قطعه آخر و ذیل قطعه اول سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ٤۰ صفحه که به تفاوت بین ۲ ـ ۳ ـ ٤ سطر

	و در بعضی از قطعات ۲ یا ۳ سطر ثلث جلی و٦ـ سطر نسخ خفی دارد .
آغاز	بسم‌الله الرحمن الرحیم و به‌ثقتی ـ فیفتنوك ویحسدوك ویشغلوك ویدهلوك عن مصالح نفسك .
پایان	مشقه عبدالباقی التبریزی حامدالله تعالی ومصلینا علی نبیه ومسلما فی‌اربع وثلثین والف .
جلد	مقوای روکش چرم ساغری لاکی رنگ وسط ترنج و دو سر ترنج ضربی گل برجسته طلائی و یك حاشیه زنجیره‌ای .
اندرون جلد	کاغذ کبود رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۱۷

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بزرگ بابعاد ۴۲×۲۸ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان .
خط	نسخ ـ و نستعلیق ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ	ندارد .
کتابت	
توضیحات	این مرقع شامل چند رقعه از آیات قرآن مجید و چند روایت است بطور پراکنده به قلم نسخ و چند رقعه شامل ابیاتی از شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه و اشعار متفرق دیگریست به قلم نستعلیق .
قطعات	مقوای الوان بدون تزئین. قطعات متن کاغذهای سفید و نخودی رنگ و بدون تزئین است . در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۱۶ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۲ـ۴ـ ۲ـ۸ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	شمسة المعرفة سیرة المرء بتنی عن سررته سلامة الانسان فی حبس اللسان حسن الصورة من اول السعادات .
پایان	من النورانی الظلمات اولئك اصحاب النارهم فیها خالدون .
جلد	مقوای روکش تیماج یشمی ساده .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۱۸

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری کوچك بابعاد ۲۸×۱۸ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته نستعلیق ـ نستعلیق ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ	ندارد .
کتابت	
توضیحات	مرقعی است با رقعاتی مختلف و پراکنده و بدون نام راقم و از نظر خط متوسط . دو قطعه از این مرقع بنظر میرسد که قلم شکسته نستعلیق به شیوهٔ درویش باشد . مطالب از اشعار متفرق ـ نامه وسیاه‌مشق‌است ـ و چند سطر مطالب عرفانی .
قطعات	مقوای متن و حاشیه ساده بدون تزئین حواشی ساده باکاغذهای الوان . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان متن قطعات کاغذهای سفید ـ ترمه ـ نخودی ـ چهره‌ای رنگ و ساده است . پشت قطعه اول سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
آغاز	هوالله سبحانه تعالی ـ الله‌اکبر عجب لؤلؤئی است موزون و طرفه دری است مکنون که جوهریان را صورت کلام نام نهاد .
پایان	همیشه بیاد خدا و رسول . . . . .
جلد	مقوای روکش مخمل ارغوانی .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۱۹

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری ـ بابعاد ۱۹×۳۰ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ نسخ ـ کتابت خوب .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	شیخ ابوالقاسم تفرشی بدون ذکر تاریخ قلم نستعلیق.
توضیحات	مرقع مورد بحث شامل نامه ـ ابیاتی ازغزلیات خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ آیاتی از کلام‌الله مجید و بدون رقم است .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان بدون تزئین ـ حواشی ساده . حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان است . متن بعضی از قطعات‌غبار زر و نقره‌افشان است . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات و سجع مهر مشیرالسلطنه در ذیل قطعه اول است .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۸ ـ ٤ ـ ٥ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	مردم‌آزاریرا حکایت کنند که سنگی بر سر صالحی زد درویش بیچاره محل انتقام نیافته .
پایان	انما الدنیا فناء لیس فی‌الدنیا ثبوت انماالدنیاکبیت...
جلد	مقوای روکش مخمل ارغوانی گل منگنه .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۲۰

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری بابعاد ۱۹×۳۰ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته نستعلیق ـ نستعلیق ـ نسخ ـ ثلث ـ کتابت متوسط .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدعلی التبریزی بتاریخ ۱۲۳۱ هجری قمری قلم نسخ .
	محمدتقی الحسینی ـ بدون ذکر تاریخ قلم نستعلیق سیاه‌مشق (سه دانگ) .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ابیاتی است از خواجه حافظ شیرازی ـ آیاتی‌ازسوره مبارکه یسن باترجمه فارسی‌ـ و قطعات مختلف دیگری که بدون ذکر رقم و تاریخ است .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان بدون تزئین . قطعات متن ساده و بعضی از آنها زرافشان است . سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات و در ذیل قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ٤ـ۲ـ ۸ـ٦ـ۲۲ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	بپرسید و بس مهربانی نمود بدان آهوان شادمانی نمود
پایان	عمله مشقه وسوده فی‌لیلة من‌لیالی شهرالله الاعظم وهو

شهر رمضان فی‌سنه تسع وثمانین ومئه بعد الالف من‌الهجرة .

جلد مقوای روکش مخمل ارغوانی گل منگنه‌ای .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۳۱

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع جیبی بابعاد ۱۸/۵×۱۱/۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط نستعلیق ـ نسخ ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ ندارد .

کتابت

توضیحات شامل یك قطعه شعر در وصف خط میرعماد ـ قسمتی اززیارت وارث ـ قسمتی اززیارت‌عاشورا ـ وقسمت‌های مختلفی از ادعیه متفرقه است که بطور پراکنده و مشوش تنظیم شده است .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذ‌های صورتی ـ سرمه‌ای و لیموئی است که در بعضی قطعات روی آنها را باریسه گل و برگهای الوان و زرین تزئین کرده‌اند . قطعات متن کاغذهای نخودی زرافشان و بعضی از قطعات جدول‌کشی زرین دارد و همچنین قسمتی از ادعیه دارای ترجمه فارسی بخط نستعلیق خفی و رنگ سرخ . بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی‌است. سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۳۲ قطعه متصل به‌هم که به‌تفاوت بین ۱۲ـ۶ـ

٤ سطر کتابت دارد .

آغاز — با میر عماد پنجه در خط غلط است
در شیوه بشانشان عماد فقط است
هرصاحب خط که درجهان آمده‌است
چون‌دایره‌اوعماد همچون‌نقط است

پایان — فاغفرلی انه‌لایغفر الذنوب‌الاانت والحمدلله رب‌العالمین ولاحول ولاقوة الابالله .

جلد — مقوای روکش مخمل بنقش حاشیه گل برجسته منگنه‌ای .

اندرون جلد — کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۳۲

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — رحلی ـ بابعاد ۳۷×٥٤ سانتی .

کاغذ — مقوای متن و حاشیه الوان .

خط — نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — محمد حسین طهرانی بتاریخ ۱۲٥۳ قلم نستعلیق .
محمدرضا بدون ذکر تاریخ قلم نستعلیق .
یك قطعه قلم شکسته نستعلیق بدون رقم و بتاریخ ۱۱۱٤ هجری قمری .

توضیحات — این مرقع شامل ابیاتی چند از بوستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ سیاه مشق ـ چند بیت شعر بزبان ترکی ـ نامه‌ای دوستانه ـ و آیه‌ای از سوره الفتح است . چهار قطعه از این مرقع به قلم نستعلیق درشت نگاشته‌شده‌که درمتن خطوط‌گل وبوته‌اندازی الوان دارد .

قطعات — مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن باکاغذهای الوان تسمه‌اندازی مجدول دارد .
قطعات متن کاغذهای الوان ودربعضی قطعات روغنی است. سجع مهر کتابخانه علیه دولت ایران در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات — ۱۱ قطعه که در هرقطعه به‌تفاوت بین ۱۱ـ٤ـ۱ـ سطر کتابت دارد .

آغاز — فریدون فرخ فرشته نبود
زمشك و زعنبر سرشته نبود
بداد و دهش یافت این نیکوئی
تو دادودهش کن فریدون توئی

پایان — بپوش دامن عفوی بزلت قلمم
که کاتب ازل این خط نوشت سر رقمم
بنده خاکسار محمدحسین الطهرانی ۱۲۵۳ .

جلد — مقوای روکش چرم زیتونی وسط یك گل ترنج خورشیدی زرین حاشیه مجدول طلائی .

اندرون جلد — کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۳۳

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — نیم‌ورقی بابعاد ۲۲×۳۴ سانتی .

کاغذ — مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط — ثلث ـ نسخ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۲۲ هجری قمری قلم نسخ .
محمدرضا بتاریخ ۱۰۸۹ هجری قمری قلم ثلث .

توضیحات — شامل قسمتی از سورهٔ آل‌عمران ـ قسمتی از سوره اعراف ـ وذکر انساب حضرت رسول اکرم ص .

قطعات — مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بندمشکی . حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای سرمه‌ای ـ سرنجی است که مجدول دندان موشی زرین دارد . قطعات متن کاغذهای نخودی رنگ بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است. فواصل آیات باستاره‌های تزئینی مشخص شده است و همچنین ابتدای سور را باکتیبه‌های بازوبندی مذهب مرصع نمایانده‌اند و اسامی سور به‌قلم ثلث و باآب‌زر است . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع و همچنین در ذیل قطعه اول نوشته شده است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله رضا الحسینی .

سجع مهر کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۵۰قطعه متصل به‌هم که ۱۵ ـ ۲ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الم . الله لااله الا هوالحی القیوم .

پایان اللهم صل علی بنی‌الرحمه و شفیع الامه و امام الائمه محمد وآله الطیبین الطاهرین وسلم کتبه محمد رضا فی تسع و ثمانین بعد الالف .

جلد مقوای روغنی بوم آلبالوئی مرغشی . وسط ترنج ودو سرترنج زمینه مشکی منقش به‌گل وبرگ ومرغ الوان. یك حاشیه زمینه مشکی مزین به ریسه گل و برگ پرطاووسی زرین .

اندرون جلد بوم زیتونی رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۳۴

اسم کتاب مرقع خطوط .

قطع وزیری بابعاد ۳۵/۵×۲۱/۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ ثلث ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالله السلطانی بتاریخ ۸۴۱ هجری قمری قلم رقاع.
علاءالدین التبریزی بتاریخ ۹۸۸ هجری قمری نقل‌از خط یاقوت مستعصمی ـ قلم ثلث ـ نسخ .
کمال‌الدین حسین الحافظ الهروی ـ بدون تاریخ قلم ثلث ـ نسخ .
عبدالغفار بتاریخ ۱۱۱۵ هجری قمری ـ قلم ثلث .
احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۱۸ هجری قمری ـ قلم نسخ .
حسنعلی ـ بتاریخ ۱۱۳۹ ـ قلم ثلث ـ نسخ .
ابن مقله ـ بدون تاریخ ـ قلم نسخ ـ وثلث .
یاقوت ـ بدون تاریخ ـ قلم نسخ ـ ثلث .

توضیحات مجموعه‌ایست از خطوط اساتید که شامل روایاتی از حضرت رسول اکرم ص ـ ابیاتی بزبان عربی درمراتب عشق ـ آیاتی از کلام‌الله مجید ـ قسمتی ازیك وقفنامه ـ روایاتی از حضرت علی‌بن ابیطالب علیه‌السلام ـ ادعیه مختلف ـ دو قطعه از حروف متصله و منفصله عربی. انتساب بعضی از قطعات این مرقع به ابن مقله ویاقوت المستعصمی قابل تأمل وتفکر است .

پشت قطعه اول

به قلم شکسته چنین رقم‌رفته (هوالله‌تعالی شانه‌العزیز- مرقع خط مرحوم میرزا احمد نیریزی وغیره ابتیاعی از جناب میرزا محمود وزیر سابق دارالخلافه بتاریخ شهر ربیع‌الاول لوی‌ئیل ۱۲۹۸ داخل کتابخانه مبارکه موزه اعلیحضرت ظل‌الله روحنا فداه گردید) سجع‌مهر علی‌اکبر بن حسین الحسینی .

پشت قطعه آخر

چنین رقم رفته (این مرقع خطوط استادان نسخ نویس از جمله مرقعاتی است که این چاکر درگاه آسمان‌جاه بدیوان همایون اعلی فروخته‌ام بمبلغ بیست وچهار تومان شهر صفر سنه ۱۲۹۸ با سجع مهر عبده‌الراجی محمود) .

قطعات

مقوای فرنگی متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و رنگارنگ . حواشی بدون تزئین و برنگ نباتی - حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان و جدول‌کشی‌زرین - قطعات متن‌کاغذهای سمرقندی- بغدادی - پارچه - وکاغذ نخودی سیر و روشن است بعضی از آنها غبار زرافشان و بین‌السطور جدول‌کشی بندزرین و طلااندازی دندان موشی دارد .

در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات

دارای ۲٤ قطعه متصل بهم‌که به‌تفاوت بین ٤-۳-۵-۱۰-۲۸-۱۲- سطر کتابت دارد .

آغاز

بسم‌الله الرحمن الرحیم - الی عبدالله بن العباس بعد مقتل محمد بن ابی‌بکر به مصر رحمهمالله اما بعد فان مصر قد افتحت ومحمدبن ابی‌بکر قداستشهد وعندالله تحتسبه .

پایان جلد

خفیات التخوص وهن عیس کان ثیابهن ثیاب .

مقوای روغنی بوم مشکی منقش به‌گل و مرغ مختلف الوان . یك حاشیه زمینه سبز دانه تسبیحی زرین و دیگری زمینه مشکی ریسه برگ طلائی و بینهما یك حاشیه زمینه عنابی منقش به گل و برگهای الوان و پیچك‌های طلائی .

اندرون جلد

بوم عنابی رنگ ساده با یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۲۵

اسم کتاب — مرقع خطوط .

قطع — وزیری بابعاد ۲۰×۲۹/۵ سانتی .

کاغذ — مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط — نسخ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۲٤ هجری قمری .
محمدهاشم الاصفهانی ابن محمد صالح اللؤلؤی الاصفهانی بتاریخ ۱۱۸۷ هجری قمری .

توضیحات — مجموعه‌ایست از خطوط نسخ بسیار خوش که شامل آیاتی از کلام‌الله مجید ـ ادعیه مختلف ـ قطعه‌ای در مشق خط نسخ ـ چند سورهٔ کوچك از آخر قرآن است که اوکتای‌قا ابن شجاع السلطنه بن فتحعلیشاه قاجار در جوار مشهد مقدس به‌تنظیم و ترتیب این‌مرقع پرداخته است .

پشت قطعه اول — در میان یك ترنج لوزی شکل دور کنگره حاشیه‌زرین به‌قلم شکسته و رنگ سرخ و مشکی چگونگی تنظیم این مرقع را توضیح داده‌اند بدون ذکر تاریخ .

قطعات — مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان مجدول کمنددار زرین و رنگارنگ حواشی غبار زرافشان ـ حواشی متصل به‌متن باکاغذهای رنگین تسمه‌اندازی ومجدول زرین است . قطعات متن کاغذ نخودی سیر و روشن و غبار زرافشان و در بعضی قطعات جدول‌کشی بند زرین و رنگارنگ است و بین‌السطور طلا اندازی

دندان موشی است . در پیشانی قطعه اول یك سرلوح کتیبه‌ای مذهب ترئینی دارد . در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات — دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۸–۱۲–۱٤ – ۲ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز — بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله الذی اطیع فشکر وعصی فغفر وملك فقدر وامات فاقبر واذا شاء النشر لاشریك له‌ولا وزیر وهو علی کل شیئی قدیر .

پایان — من‌کلام ابی عبدالله الحسین علیه‌السلام . اللهم معطی الخیرات من‌مقانها ومنزل‌الرحمت من‌معادنها ومجری البرکات علی اهلها .

جلد — مقوای روکش چرم مشکی وسط ترنج و دو سر ترنج وچهار لچك ترنج ضربی زمینه طلاپوش گل برجسته .

اندرون جلد — کاغذ آبی ساده .

شماره ردیف ۱۴۶

اسم کتاب	مرقع خطوط .
قطع	وزیری حجیم بابعاد ۲۶×۳۷ سانتی .
کاغذ	متوای متن و حاشیه الوان .
خط	نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز.
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد محسن الاصفهانی بتاریخ ۱۱۴۶ هجری قمری .
	سلیمان بتاریخ ۱۰۸۴ هجری قمری .
	جعفر الابهری بتاریخ ۱۱۲۳ هجری قمری .
	حسن ابن محمد الجرفادقانی بتاریخ ۱۲۴۴ هجری قمری ـ قلم نسخ .
	محمد حسین نوربن بتاریخ ۱۰۸۸ هجری قمری .
	سید موسوی ـ
	مظفر حسین ـ
	محمد قاسم ـ
	محمدحسین التبریزی ـ
	هدایت‌الله زرین‌قلم ـ بتاریخ ۱۱۱۱ هجری قمری .
	محمدحسین الکشمیری
	عبدالله ـ
	نورالله ـ بتاریخ ۱۱۵۳ هجری قمری .
	محمد درویش السمرقندی ـ
	جواهر رقم ـ
	محمدحسین زرین‌قلم اکبرشاهی ـ
	اولیاء ـ

	محسن ـ بتاریخ ۱۰۶۲ هجری قمری ـ قلم نستعلیق .
	عبدالمجید ـ بتاریخ ۱۱۸۴ هجری قمری .
	میرزا کوچك ـ بتاریخ ۱۲۲۰ هجری قمری ـ قلم شکسته .
	قلم تعلیق بدون رقم و تاریخ است .
توضیحات	مجموعه‌ایست از آیات مبارکات کلام‌الله مجید ـ پند و اندرز از نصایح بوذرجمهر حکیم ـ چند بیت شعر عربی راجع به لیلی و مجنون ـ ابیاتی در وصف و مدیح اکبر شاه گورکانی ـ نامه دوستانه ـ چند بیت ازمقدمه بوستان‌شیخ‌اجل‌سعدی‌شیرازی علیه‌الرحمه‌ـ چند سطر مطالب عرفانی .
قطعات	متوای متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و بند مشکی است . حواشی الوان ومذهب است به‌اسلیمی‌ها و گل و برگهای زرین . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان و ترئینی است قطعات متن کاغذهای الوان غبار زرافشان و رنگ روغنی ـ ودر بعضی قطعات در متن ترئینات مختصری دارد . بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زرین وگل وبرگهای ریز الوان دارد دو قطعه آخر این مرقع دارای حواشی تشعیرسازی است .
پشت قطعه اول	نوشته شده (از جمعی نواب علیه امینه اقدس شهر رجب ۱۳۰۶) سجع مهر علی‌اکبر بن حسین الحسینی . در حواشی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۵۸ قطعه متصل به‌هم‌که به‌تفاوت بین ۴ـ۷ـ ۱۸ـ۹ـ سطر کتابت دارد .

آغاز: بسم‌الله الرحمن الرحیم وبه نثقتی ـ الله‌لااله الاهوالحی القیوم ـ لاتاخذ سنة ولا نوم له مافی‌السماوات وما فی‌الارض .

پایان: لحضرت مولانا شاه سلمه‌الله .

حرم خاص خانه شاه است
دل عارف که جای الله است
خانهٔ خویش را صفا دارم
که نشسته درون او یارم

راقمه محسن ۱۰۶۲ .

جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط ترنج و دوسر ترنج وچهار لچك ترنج ضربی زمینه طلاپوش گل برجسته آلبالوئی رنگ .

اندرون جلد: چرم لاکی وسط ترنج و دو سر ترنج زمینه زنگاری گل برجسته طلائی . حاشیه مجدول دندان موشی زرین .

شماره ردیف ۱۳۷

اسم کتاب: مرقع خطوط تصویری .

قطع: رحلی بابعاد ۲۸×۴۴ سانتی .

کاغذ: مقوای متن و حاشیه .

خط: مجموعه‌ایست از خطوط مختلف که در نهایت استادی و هنرمندی کتابت شده است (خطوط تصویری) .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: حسن زرین‌قلم تاج الشعرا بتاریخ ۱۳۱۴ هجری قمری.

توضیحات: مرقع مورد بحث مجموعه‌ایست از خطوط تصویری که شامل ادعیه ـ سور کوچك قرآن مجید ـ اسماءاعظم ـ دوازده امام خواجه نصیر وچند دعای دیگر است که به اقلام . نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ ثلث ـ رقاع نگاشته و تنظیم شده است برای پیشکشی به حضور مظفرالدین شاه قاجار .

پشت قطعه اول: نوشته شده (از جمله کتب انتقالی ازکتابخانه اندرون است باسجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹) .

قطعات: مقوای متن و حاشیه . حواشی برنگ سرخ و بدون تزئین . متن قطعات را با روغن کمان جلا داده وبین‌السطور و تصاویر طلااندازی زرین و گل افشانی های الوان دارد .

تعداد قطعات: دارای ۱۵ قطعه متصل به‌هم که هرقطعه را با خطوط مختلف بصورت نقش‌های گل و برگ و یا تصاویر دیگری ترسیم و نگاشته‌اند .

باضافه یک صفحه کاغذ فرنگی الصاقی مجدول کمندکشی زرین که شرح تقدیمی این مرقع را به نظم و نثر و به قلم نستعلیق وشکسته بسیار خوش ودلربا برنگ مشکی نوشته‌اند .

آغاز — قال رسول‌الله صلی‌الله علیه وآله .

پایان — یا ستار یا قهار یا منان یا حنان یا دیان . بندهٔ درگاه‌شاه ولایت علی عالی اعلی حسن زرین‌قلم در شهر صفر سنه ۱۳۱٤ هجری قمری .

جلد — مقوای روکش مخمل بنفش .

اندرون جلد — کاغذ ابری .

شماره ردیف ۱۲۸

اسم کتاب	مرقع خطوط و تصویر و خط ناخنی .
قطع	وزیری بابعاد ۲۱×۳۵/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ شکسته ـ رقاع ـ نسخ ـ خط ناخنی ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدحسین الشیرازی مشگین‌قلم بتاریخ۱۲۷۸ هجری قمری ـ قلم رقاع ـ شکسته ـ نستعلیق ـ نسخ خط و تصویر ناخنی . فضل‌الله طباطبائی بتاریخ ۱۲۸۱ هجری قمری قلم نستعلیق .
تصویر ناخنی	دو قطعه تصویر ناخنی یکی نیم‌تنه یك مرد و دیگری تصویر یك‌زن درلباس فرنگی‌اثر محمدحسین‌الشیرازی مشگین‌قلم بتاریخ ۱۲۷۹ هجری قمری .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ـ یك رباعی از کاتب ـ ابیاتی مثنوی از مخزن‌الاسرار و لیلی مجنون حکیم نظامی گنجوی علیه‌الرحمه ـ نامه ـ سیاه مشق ـ ابیاتی از شاهنامهٔ فردوسی طوسی قدس‌الله روحه ـ یك رباعی ماده تاریخ یوم غدیر ـ آیاتی از کلام‌الله مجید ـ ودو قطعه تصویر ناخنی ـ و یك قطعه خط ناخنی به قلم نستعلیق جلی است .
قطعات	دو قطعه اول و یك قطعه آخر این مرقع که تصویر و خط ناخنی است کاغذ متن خانبالغ سفید و حواشی

بدون تزئین مجدول کمندکشی زرین ورنگارنگ‌است مابقی قطعات کاغذهای متن الوان غبار زرافشان بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی‌است. حواشی متصل به‌متن‌تسمه‌اندازی باکاغذهای صورتی ـ سبز ـ بنفش ـ لیموئی رنگ است با جدول‌کشی زرین . در پیشانی قطعه اول سجع مهر ولایت عهدی ناصرالدین شاه قاجار است و در تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به‌هم که به‌تفاوت بین ۱ـ۸ـ۹ـ سطر کتابت دارد .

آغاز هوالحی القیوم القدیم .

منم در قلم شیر این نیستان تمه
سرخامه‌ام سوده برآسمان تمه
زاهل قلم نیست همتای من تمه
همین قطعه برهان دعوای من‌تمه

فقیر محمدحسین الشیرازی غفرله سنه ۱۲۷۹ .

پایان محمد حسین الشیرازی سنه ۱۲۷۹ .

جلد مقوای روکش تیماج زیتونی رنگ وسط ترنج و دو سر ترنج زمینه گل برجسته طلائی .

اندرون جلد کاغذ زمینه گلی گل سفید .

شماره ردیف ۱۲۹

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی .

قطع رقعی بابعاد ۱۵×۲۳/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت ندارد .

نام نقاش و تاریخ چهار قطعه از این مرقع نقاشی است بشرح ذیل (قطعه اول ودوم تصویر میرفندرسکی ومیرداماد است‌بسبک ایرانی سازی آب و رنگ که روی مسند در ایوان‌باغی نشسته‌اند .

دو تصویر دیگر در آخر این مرقع نقاشی آب ورنگ دو مرد جوان سبک فرنگی سازی است .

متأسفانه هیچکدام ازاین نقاشی‌ها رقم وتاریخ ندارد ولی بنظر میرسد که کار میرزا بابا است .

توضیحات مطالب این مرقع شامل آیاتی از کلام‌الله مجید است به قلم نسخ ـ چند بیت از غزلیات شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ نامه ـ غریضه ـ چند سطر نثر عرفانی است که به قلم شکسته نستعلیق خفی و برنگ مشکی و سفیداب نگاشته شده است .

قطعات مقوای متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین و سرنجی رنگ حواشی مذهب است به ریسه گل و برگهای زرین با اسلیمی‌های طلائی حواشی متصل به

مرقع شماره دفتر ۱۵۱۰

متن تسمه اندازی باکاغذهای ـ نارنجی ـ لاجوردی ـ پسته‌ای ـ گلی ـ زرد رنگ است و با ریسه گل و برگهای الوان و پیچکهای طلائی تزئین شده است . قطعات متن کاغذ نخودی رنگ بین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است . هیجده قطعه از این مرقع که آیاتی از سور کلام‌الله مجید میباشد فواصل آیات را بوسیله دوایر کوچك زرین تزئین کرده‌اند سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۹ در حاشیه قطعه اول و آخر این مرقع است در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

آغاز

الله بعد موتها فاماته الله ماته عام ثم بعثه قال کم لبثت قال لبثت یوماً اوبعض یوم .

پایان جلد

در پناه آفتاب مرحمت الهی باد بمحمد وآله الامجاد .

اندرون جلد

متوای روغنی بوم دلربائی وسط ترنج و دو سر ترنج دور کنگره حاشیه مشکی زمینه عنابی منقش به دسته گل تزئینی مختلف الوان بایك حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین .

بوم گلی رنگ مزین به شاخه و برگهای مو و خوشه انگور زرین وسط ترنج و دو سر ترنج دور کنگره طلائی زمینه مشکی که در ترنج وسط تصویر آب و رنگ نیم‌تنه یك زن و در سر ترنج‌ها تصویر نقاشی آب و رنگ دو آهو در حال دویدن است . و یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۳۰

اسم کتاب: مرقع خطوط و نقاشی .

قطع: رحلی ، بابعاد ۳۵×۲۳/۵ سانتی .

کاغذ: مقوای الوان متن و حاشیه .

خط: شاه محمد الکاتب المشهدی ـ در مشهد مقدس قلم نستعلیق چهاردانگ ـ دودانگ ـ نیم‌دودانگ ـ بدون ذکر تاریخ .

نام نقاش و تاریخ: مهرعلی بتاریخ ۱۲۱۳ هجری قمری .

توضیحات: نقاشی‌های این مرقع آب و رنگ و تصاویری است‌از سلاطین قاجار ـ افشار ـ زند ـ صفوی ، وکیانی. دو قطعه از نقاشی‌های آب ورنگ که مجلس درسی از شاه سلیم و پسر او باعرفی است سبك نقاشی آن‌ها با قطعات نقاشی شده مابقی تفاوت دارد و بدون رقم است . بنظر میرسد که این دو قطعه به شیوهٔ نقاشی آقاصادق نقاش معروف باشد و مطالب شامل ابیاتی چند از غزالی ـ حرفی ـ آصفی ـ حافظ ـ شهیدی ـ نظامی گنجوی ـ شریف تبریزی ـ ریاضی ـ است که به قلم نستعلیق و شکسته خوش کتابت شده .

قطعات: مقوای متن و حاشیه الوان است حواشی آنها مذهب و منقش است به گل اندازی‌های زرین و الوان و مختلف‌الشکل . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان و تزئینات گل سازی‌های رنگین و زرین دارد . متن قطعات خطوط را باطلااندازی وگل

مرقع شماره دفتر ۱۴۷۳

و پیچک‌های الوان تزئین کرده و بین‌السطور آنها طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است . در قطعات نقاشی شده اسامی تصاویر را در ترنجهای زمینه طلاپوش به قلم نسخ و رنگ شنگرف نگاشته‌اند .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه نقاشی و ۲۰ قطعه متصل بهم خطوط دارد که به‌تفاوت بین ۶–۱۰–۸–۴– سطر کتابت دارد.

آغاز تصویر نقاشی آب و رنگ از فتحعلی‌شاه قاجار .

یار آمد و گفت خسته میدار دلت
دائم بامید بسته میدار دلت

پایان

ما یاد تو زنده می‌مانیم
ورنه هجران نمیکند تقصیر
انا العبد المذنب شاه محمد الشهدی .

جلد متوای روغنی بوم مرغشی قهوه‌ای منقش به مرغ و گل و برگهای مختلف الوان . دو حاشیه زمینه عنابی دانه تسبیحی زرین ویك حاشیه بین آنها زمینه مرغشی ریسه گل و برگهای الوان .

اندرون جلد بوم عنابی مزین به شاخه و برگهای مو وخوشه انگور زرین وسط ترنج و دو سر ترنج زمینه مشکی منقش به گل وبرگ الوان. یك حاشیه زمینه مشکی نقطه‌نشان سفیداب .

شماره ردیف ۱۳۱

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۳۰×۲۰ سانتی .
کاغذ	متوای متن و حاشیه ابواز .
خط	شکسته نستعلیق ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدشفیع بتاریخ ۱۱۲۸ هجری قمری .
	عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۷۷ هجری قمری در دارالسلطنه اصفهان .
	محمدعلی الاصفهانی بتاریخ ۱۱۲۶ هجری قمری در دارالسلطنه اصفهان .
	محمد ابراهیم بتاریخ۱۱۰۱ هجری‌قمری دردارالسلطنه اصفهان .
	ابن محمد ابراهیم .
	میرافضل .
	محمد رحیم .
	میرزا محمد مؤمن بتاریخ ۱۱۳۰ هجری قمری ـ به‌قلم شکسته نستعلیق .
	عبدالله بتاریخ ۱۱۰۸ هجری قمری قلم رقاع .
نام نقاش و تاریخ	دو قطعه نمای ساختمان قدیمی آب و رنگ ـ بدون ذکر نام نقاش و تاریخ .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل حکایات و قطعات نثر از شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ نامه ـ عریضه ـ چند سطر نثرعرفانی ـ ابیاتی ازخواجه حافظ شیرازی

علیه‌الرحمه ـ اشعار متفرقه ـ بطور کلی مطالب مختلفی است که برای آزمایش قلم بکار میرفته است .

پشت قطعه اول

نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اردئیل ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ و سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۹ در بالای همین قطعه است .

قطعات

قطعات این مرقع متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین است . حواشی بعضی از قطعات نقاشی وتذهیب مختصری دارد . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان که در بعضی قطعات باترئینات ریسه گل و نقاشی‌های گل و بوته تزئین شده است . قطعات متن برنگهای مختلف وبین‌السطور طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی و دربعضی از قطعات‌ترئینات مختصری هم دارد . متن بعضی از قطعات نقره‌افشان و زرافشان و دو قطعه کلا طلاپوش است . دوقطعه‌ای که نقاشی آب و رنگ دارد . دارای حواشی مذهب به شاخه و برگهای زرین و گلهای الوان و همچنین دارای دو سرلوح مذهب مرصع بطرح گنبد دورکنگره زمینه طلاپوش و آبی فیروزه‌ای است که باترئینات گل و پیچك زرین والوان تزئین شده است . سجع‌مهر ناصرالدین شاه قاجار در قطعه آخر در پیشانی دیده میشود .

تعداد قطعات

دارای ۵۱ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۵ـ۷ـ ۱۴ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز

انوار جمال آفتاب نگار از آن مستغنی است‌که خفاش طینتان ظلمتکده حدوث درساحت بناء آن بال‌افشانی و

طیران توانند نمود .

پایان

من این کوشش‌که درتسخیر آن‌خودگام میکردم

جلد

اگر وحشی غزالی بود او را رام میکردم

مقوای روغنی بوم آلبالوئی طلائی منقش به یك شاخه گل نرگس یك شاخه گل رعنا و یك شاخه گل سرخ الوان حاشیه مجدول کمندکشی زرین ریسه برگ و پیچك زنجیره طلائی و یك حاشیه زمینه مشکی ریسه گل الوان .

اندرون جلد

بوم سبز زیتونی ساده و یك حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی طلائی .

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۸

شماره ردیف ۱۳۲

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۳۳×۵/۳۰ سانتی .
کاغذ	متوای متن و حاشیه الوان .
خط	نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمد صالح بتاریخ ۱۱۱۶ هجری قمری قلم نستعلیق جهه خواهش میرزا محمد حفظ‌الله . عماد الحسنی بتاریخ ۱۰۱۹ هجری قمری قلم نستعلیق سه دانگ و یك دانگ . درویش عبدالمجید طالقانی در دارالسلطنه اصفهان نقل از خط استادی . میرزا حسن کرمانی بتاریخ ۱۱۸۱ هجری‌قمری ـ قلم شکسته . محمد شفیع الحسینی بدون تاریخ قلم شکسته . ابوالمعالی الحسینی نقیب بتاریخ ۱۱۲۴ هجری قمری قلم نستعلیق . ابوالقاسم انجو در دارالسلطنه قزوین بتاریخ ۱۲۰۷ هجری قمری قلم شکسته . عبدالجواد المتخلص بعنقا نقل از خط استاد درویش بتاریخ ۱۱۸۱ قلم شکسته . یك قطعه به قلم رقاع و دو قطعه به قلم نسخ بدون نام راقم و تاریخ . یك قطعه به قلم نستعلیق خوش بدون نام راقم بتاریخ

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۸

۹۶۷ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ

دو قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر زن جوانی در حال نیایش و فرشته‌ای که از خلال ابرها ناظر این صحنه است . هردو قطعه شبیه بهم است باکمی تفاوت رنگ در لباس زن ـ در پیشانی هردو قطعه نقاشی چنین رقم رفته است (یاصادق الوعد ۱۲۰۰) .

دو قطعه نقاشی تصویر دو پادشاه ازسلسله گورگانی هندوستان بدون نام راقم .

یك قطعه نقاشی نمایش مجلس بزم کار استادکمال‌الدین بهزاد ـ یك قطعه نقاشی صحنه شکار بافیل شیوهٔ کار منوهر . بدون راقم .

یك قطعه نقاشی تصویر نیم‌تنه ونیمرخ اکبر شاه پادشاه هندوستان . بدون نام راقم .

یك قطعه نقاشی صحنه شکارگاه و تصویر سلطان و خدمهٔ او و چوپانی که در پناه یك درخت در حال نواختن نی است . بدون نام راقم .

دو قطعه مینیاتور سیاه قلم ، یکی تصویر امیری است که بدیدار مرد وارسته‌ای رفته و در مقابل او بزانو نشسته است و دیگری تصویر شیخی سوار براسب با یك راهنمای پیاده ـ بدون نام راقم ـ سبك کار محمد قاسم مصور .

دو قطعه نقاشی ، یکی منظره باغ و آب‌نما و تصویر دختری جوان و یك فرشته و دو آهوست . سبك کار استاد محمد صادق .

دیگری تصویر دو زن جوان هندی بدون نام راقم .

دو قطعه نقاشی آب و رنگ که در هرقطعه پرنده‌ای

روی‌شاخه گلی نشسته‌است بتاریخ ۱۱۱۲ هجری‌قمری.
سبك کار محمد زمان .
یك قطعه نقاشی ، نقش یك شاخه گل زنبق و لاله و شکوفه دو پروانه و یك مرغ بدون نام راقم .
دو قطعه مینیاتور تصویر دو زن ساقی که ساغر بدست دارند بدون نام راقم .....
یك قطعه نقاشی که مجلس بزم و خوشگذرانی‌رانمایش میدهد .... بدون نام راقم .
یك قطعه مینیاتور سیاه قلم تصویر پادشاه هندوستان بدون نام راقم .
یك قطعه مینیاتور سیاه قلم تصویر یك غول و اسبی‌که تشکیل یافته از مجموع حیوانات وبچه غول وسیمرغ. بدون نام راقم .
یك قطعه نقاشی نمایش تنه یك درخت که مرغی برآن نشسته باشاخه‌های شکوفه و پروانه . در ذیل این‌قطعه چنین رقم رفته (رقم ذرهٔ بیمقدار و کمینه خاکسار محمد سلیم تبریزی سنه ۱۰۷۱) .
دو قطعه نقاشی سیاه‌قلم فرنگی .

توضیحات رقعات این مرقع شامل ـ آیاتی از کلام‌الله مجید ـ ابیاتی از مثنوی مولاناجلال‌الدین ـ چندغزل ازخواجه حافظ شیرازی ـ اشعاری درمدیح حضرت رسول اکرم (صلی‌الله علیه وآله وسلم) ـ چندسطر ازمناجات‌خواجه عبدالله انصاری ـ چند نامه دوستانه ـ چند قطعه سیاه مشق ـ چند سطر مطالب عرفانی ـ چند بیت اشعار عربی ـ چند بیت از هلالی جغتائی ـ هروی ـ عاشق‌ـ فغانی شیرازی است که به قلم شکسته و نستعلیق

استادان بی‌نظیر و بی‌بدل در نهایت ملاحت واستحکام، نگاشته شده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله‌ـ رضا الحسینی .

قطعات مقوای متن و حاشیه ـ حواشی مجدول و کمندکشی به زر است و الوان متن قطعات برنگهای الوان و در بعضی از آنها که مجلس نقاشی دارد دارای تذهیب و بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی و گل افشانی رنگین دارد . سجع مهر مشیر السلطنه در ذیل قطعه اول و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران در بعضی ازقطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۶۲ قطعه که ۲۳ قطعه آن نقاشی و مابقی خط است که به تفاوت بین ۶ ـ ۱۲ ـ ٤ ـ ۸ سطر کتابت بطرز چلیپا ـ مورب ـ راست ـ معکوس دارد .

آغاز من یقول و ربنا اتنا فی‌الدنیا حسنة و فی‌الاخرة حسنة وقنا عذاب النار .

پایان هوالله سبحانه و تعالی ـ بلقمان حکمت انوری چه حاجت حرره الفقیر الحقیر عبدالمجید در دارالسلطنه اصفهان بتاریخ شهر صفر ۱۱۸۱ نقل از خط استادی میرزا حسن کرمانی رحمة‌الله شد .

جلد مقوای روکش چرم مشکی لولائی وسط وچهارگوشه گل ترنج طلائی حاشیه نیم ترنج‌های زرین و ریسه گل و برگهای طلائی .

اندرون جلد کاغذ فرنگی گلدار لیموئی رنگ .

مرقع ۱۵۳۰

شماره ردیف ۱۳۳

اسم کتاب: مرقع خطوط و نقاشی .

قطع: نیم‌ورقی بابعاد ۲۰×۳۲ سانتی .

کاغذ: متوای فرنگی الوان .

خط: نسخ ـ شکسته ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت: محمد هاشم الاصفهانی ابن محمد صالح بتاریخ ۱۱۸۹ هجری قمری (قلم نسخ) .
ابوالقاسم مصلح بتاریخ ۱۳۱۹ هجری قمری قلم شکسته .
عبدالمجید ـ بدون ذکر تاریخ ـ قلم شکسته جلی .
قلم رقاع ـ بدون رقم است .
ابوالقاسم قائمقام ـ قلم شکسته .

توضیحات: مجموعه‌ایست از قطعاتی که شامل ـ مطالبی بزبان‌عربی در بارهٔ فضیلت و شرافت فن خطاطی به قلم نسخ ـ آیاتی از کلام‌الله مجید باترجمه فارسی ـ ادعیه ـ نامه‌ـ اشعار منتخب متفرقه ـ و سه قطعه شامل نامه‌هائی است به قلم شکسته بناعلوان برادر من که درباره واگذاری سمت پیشخدمتی خاصه به نجفقلی نام و هم‌چنین تقسیم و توزیع خلعت‌های تصویبی از طرف پادشاه وقت طبق صورت ریز بصاحبانشان حاجی هاشم خان ـ ابوالفتح خان ـ عبدالله خان ـ و چند نفر دیگر است و در حواشی این قطعات در میان ترنج های زمینه طلائی بوته جیقه‌ای به قلم شکسته چنین رقم

رفته است(هو خط مرحوم مغفور میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام طاب ثراه است حرره العبد محمد صادق الحسینی الفراهانی نبیره مرحوم قائم‌مقام) .

نام نقاش و تاریخ دو قطعه نقاشی آب و رنگ یك شاخه برگ و گل زنبق- و یك شاخه گل یاس بنقش که کار استاد لطفعلی شیرازی است بتاریخ شهر رمضان ۱۲۷۶ .

پشت قطعه اول نوشته شده (از کتب انبار حوضخانه است) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ و سجع مهر صادق الحسینی ادیب الممالك .

قطعات نقوای فرنگی متن و حاشیه الوان . بعضی از قطعات مجدول کمندکشی زرین بندمشکی و گلی رنگ دارد. حواشی بدون تزئین - حواشی متصل به متن تسمه- اندازی باکاغذ های الوان . قطعات متن برنگهای نخودی سیر وقهوه‌ای روغنی است و بین‌السطور بعضی از قطعات طلااندازی دندان موشی زوج تحریر مشکی است در پیشانی تمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ میباشد . در سه قطعه نامه‌های میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام بین‌السطور طلااندازی و تزئینات مختصری هم دارد .

تعداد قطعات دارای ۱۵ قطعه متصل بهم که بتفاوت بین ۱۲-۵- ۹-۲۴ سطر کتابت دارد .

آغاز دو قطعه نقاشی - اعلم ان الخط افضل الکمالات الجسمانیه وقال البقراط ملکة نفسانیه تجری علی‌الالات الجسمانیه .

پایان

اگر زمردم هشیاری ای نصیحت گو
سخن بخاك میفکن چراکه من مستم

شماره دفتر ۱۵۳۰

در شب جمعه چهاردهم رمضان‌المبارك هنگام سحر خوردن مشق نمود العبد الفقیر المحتاج الی‌غفوربه ابوالقاسم مصلح ۱۳۱۹ .

جلد مقوای روکش مخمل لاجوردی مجدول کمنددار ضربی .

اندرون جلد کاغذ ابری الوان .

شماره ردیف ۱۳٤

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی .

قطع رحلی بابعاد ۳۰×۴۲/۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

خط نسخ خفی و جلی ـ ثلث ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالله بتاریخ ۱۰۹۲ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ یك قطعه مینیاتور سیاه قلم تصویر مرد جوان صراحی بدست و دو پیرمرد . کار استاد رضای عباسی .
ویك قطعه نقاشی آب و رنگ روغنی . جلوس نادرشاه افشار و محمدشاه گورگانی را نشان میدهد .

توضیحات این مرقع شامل آیاتی از کلام‌الله مجید ـ قصیدهٔ کعب بن زهیر ـ روایتی از الحادرة ـ و دو قطعه که آیاتی از کلام‌الله مجید است به قلم ثلث جلی و بآب‌زر که به سیاق و شیوه بایسنغر نوشته شده است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) .
شرح دیگری باین مضمون (انتقالی ازکتابخانه مبارکه اندرون شهر ربیع‌الاول قوی‌ئیل ۱۳۰۱) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمد رضا الحسینی .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان مجدول کمندکشی زرین بند مشکی است . حواشی بدون تزئین حواشی

متصل به متن باکاغذهای الوان تسمه اندازی شده و مجدول زرین ورنگین‌است. قطعات متن‌نخودی رنگ و غبار زرافشان بین‌السطور طلااندازی دندان موشی بانحریر مشکی است که جدول‌کشی زرین دارد و در بعضی از قطعات در میان جداول گل‌اندازیهای الوان باپیچک‌های طلائی دارد .

تعداد قطعات دارای ۲۲ قطعه متصل بهم که به تفاوت بین ۵ـ۶ـ ۲۸ـ۱۰ سطر که در بعضی از قطعات ۳ سطر نسخ جلی و ۷ سطر نسخ خفی کتابت شده است .

آغاز مثقال ذرة فی‌السموات ولا فی‌الارض ومالهم فیهما من‌شرك وماله منهم من‌ظهیرا .

پایان واذا تقوالذین آمنوا قالوا امنا واذا خلوا الی‌شیاطینهم قالوانا معکم .

جلد مقوای روکش کاغذ ابری الوان گوشه و عطف چرم لاکی رنگ .

اندرون جلد کاغذ نیلی رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۳۵

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۲۲×۳۲ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت میرعماد الحسنی بتاریخ ۱۱۱۷ هجری قمری .
عبدالرشید ـ ابوالفتح الانجو بتاریخ ۱۰۷۰ هجری قمری .
محمد حسین النیریزی ـ نورا لاهیجی ـ محمدرضابن محمد مهدی قلم نستعلیق و بطرز سیاه مشق ـ محمد امین نواده میرعماد الحسنی (بدون ذکر تاریخ) .
عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۸۳ قلم شکسته .
محمد شفیع الحسینی .
قلم نسخ که شامل دو قطعه از این مرقع است بدون‌رقم میباشد .

نام نقاش و تاریخ یك قطعه نقاشی مینیاتور آب و رنگ تصویر یك مرد جوان که بیك دست خربزه و در دست دیگر چاقوئی دارد ـ کار استاد شمس‌الدین محمد کاشی . بتاریخ ۱۰۴۱ هجری قمری ـ قطعه دیگر نقاشی آب و رنگ صور . . . . . کار استاد رضا مصور .
دو قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر اورنگ زیب و دیگری تصویر اکبرشاه سوار براسب بادو غلام نقاشی سبك هند است .

مرقع ۱۵۴۱

دو قطعه نقاشی آب و رنگ یك شاخه شکوفه هلو و یك شاخه زنبق بادو مرغ و یك شاخه شکوفه سیب و یك شاخه گل لاله با دو مرغ کوچکتر . بدون راقم ولی بنظر میرسد که نقاشی این دو قطعه کار آقاهادی باشد .

دو قطعه اول و آخر مرقع عکس چاپ سنگی است که بعداً رنگ آمیزی شده و دورنما از منظرهٔ یك شکارگاه و ساختمان یك آب‌نماست .

توضیحات

مطالب این مرقع شامل آیاتی است از سوره مبارکه قلم ـ تفسیر کلمه لااله ـ قسمتی از مناجات خواجه عبدالله انصاری ـ تسبیح ذات حضرت احدیت بزبان عربی ـ اسماء الله مترجم ـ نادعلی ـ اشعاری ازبوستان سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ حکایات پند و اندرز ـ حکایتی از گلستان‌سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ چند نامه ـ سیاه مشق ـ ۶ قطعه نقاشی ـ ۲ قطعه عکس چاپی .

پشت قطعه اول

نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۳) باسجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله‌ـ رضا الحسینی .

قطعات

مقوای متن و حاشیه الوان برنگهای آبی ـ سرلجی ـ سفید ـ لیموئی ـ پسته‌ای ـ نباتی است که مجدول کمندکشی زرین بندمشکی و حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین و بعضی از قطعات تزئینات و تذهیب مختصری دارد قطعات متن کاغذهای نخودی رنگ و بعضی روغنی‌است که بین‌السطوراکثرقطعات طلااندازی

مرقع ۱۵۴۱

دندان موشی زوج تحریر مشکی و بعضی از قطعات را با ریزه گل‌های الوان و اسلیمی‌های زرین تزئین کرده‌اند ـ سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات و در حاشیه قطعه اول سجع مهر مشیرالسلطنه است . دو قطعه سوم و چهارم حواشی متصل به متن آن مذهب مرصع ممتاز است .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل به‌هم که به‌تفاوت بین ۸–۱۱–۴ـ سطر کتابت دارد .

آغاز انه بکل شیئی بصیر. امن هذالذی هوجندلکم ینصرکم من دون الرحمن ان الکافرون الافی‌غرور .

پایان بلمعه طور خصش چراغ علم روشن است وبرشحه بحر افادتش ریاض خرد خرم ومزین شکرنعمت تربیتش برذمه ادای سخن پروردگان واجب . . . . الی‌آخر . حسب الفرموده جناب‌سعادت ونجابت . . . . مخدومی سید محمد کاظم تحریر شد . العبد عبدالمجید غفرله .

جلد مقوای روغنی بوم عکس چاپ سنگی منظره‌ای از جنگل که عده‌ای در کنار آب‌نه بتفریح نشسته‌اند . یك حاشیه زمینه زیتونی ریسه گل و برگ زرین. حاشیه دیگر زمینه عنابی ریسه گل وبرگهای مینائی رنگارنگ

اندرون جلد بوم سبز زیتونی رنگ ساده بایك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۳۶

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۱۸/۷×۲۲/۲ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته ـ نستعلیق ـ رقاع ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرزا علی محمد شیرازی بتاریخ ۱۲۵۳ هجری‌قمری.
نام نقاش و تاریخ	دو قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر فتحعلیشاه قاجار سوار براسب در شکارگاه و دیگری تصویر محمدشاه غازی در لباس رسمی ـ که کار استاد میرزا احمد نقاشباشی معاصر محمدشاه غازی بوده است . دو قطعه عکس چاپی سیاه و سفید یکی تصویر زندانی و زندانبان و دیگری تصویر مراسم دعا و نیایش در کلیسا . دو قطعه نقاشی آب و رنگ یك بوته گل نرگس ودیگر گل زنبق ـ کار استاد میرزا هادی شیرازی نقاش . دو قطعه نقاشی آب و رنگ سیاه قلم که در یك قطعه دو نقاشی است یك شاخه گل فندق کار استاد آقازمان (یا صاحب الزمان) دیگری که در ذیل همین نقاشی‌است یك شاخه شکوفه و مرغ ـ کار استاد محمد هادی . قطعه دیگر یك شاخه گل سنبل سیاه قلم کار استاد صادق (یا صادق الوعد) . دو قطعه آخر این مرقع نقاشی آب و رنگ سیاه قلم

تصویر شکارچیانی سوار براسب و فیل است که بنظر میرسد ناتمام مانده است و کار استاد آقازمان (یا صاحب الزمان) باشد .

توضیحات

مطالب این مرقع عبارتست از نامه ـ حکایات پند و اندرز از روضة الصفا و گلستان سعدی شیرازی ـ ابیاتی از مخزن الاسرار نظامی گنجوی ـ بوستان سعدی شیرازی ـ خاقانی شیروانی ـ خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ میرزا صبا تفرشی ـ و ابیاتی بزبان عربی که مناجات است و به قلم شکسته نعلیق خفی و رقاع و نستعلیق بسیار خوش و زیبا کتابت شده است باضافه هشت قطعه نقاشی و دو قطعه عکس چاپی سیاه و سفید .

پشت قطعه اول

نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن‌هدایت‌الله‌ـ محمدرضا الحسینی .

قطعات

مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن باکاغذ سرمه‌ای رنگ نوارکشی شده است . قطعات متن برنگهای نخودی ـ مشکی‌ـ سرمه‌ای ـ سفید ـ زعفرانی ـ و یك قطعه روغنی ـ چهره‌ای ـ پسته‌ای رنگ است. بعضی ازقطعات‌تزئینات مختصر و بین‌السطور آنها طلااندازی دندان موشی دارد . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه اول و ذیل قطعه آخر این مرقع است .

تعداد قطعات

دارای ۶۶ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۴ـ۱۲ـ ۲۹ـ سطر که بطرز مورب ـ معکوس ـ چلیپا وبرنگهای مشکی ـ لاجوردی ـ صورتی ـ زعفرانی نگاشته

شده است .

آغاز مخدوما. شوق خدمت‌همگی آن‌مخادیم درحدکمال و آرزومندی نه بروفق اعتدال است اما چکنم که‌روزگار نامساعد و زمانه را هیچ دوری مساعد نیست .

پایان الخط للفقیر مال وللغنی جمال وللحکیم کمال .

جلد مقوای روکش چرم گلی رنگ حاشیه زنجیره طلائی ضربی .

اندرون جلد چرم مشکی ساده .

شماره ردیف ۱۳۷

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی .

قطع وزیری ، بابعاد ۲۱×۵/۳۰ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته ـ نستعلیق ـ سه دانگ الی نیم دانگ ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت بدیع الزمان در شهر تبریز ـ قلم نستعلیق بدون ذکر تاریخ .

حسن شاملو جهة فرزندی میرعبدالصمد نوشته شد ـ قلم نستعلیق بدون ذکر تاریخ .

محمد هروی بتاریخ ۱۱۳۲ هجری‌قمری ـ قلم نستعلیق سه دانگ .

عماد الحسنی . عبدالجبار . بدون ذکر تاریخ .

محمد حسین جهة سرمشق محمد محسن نوشته شد اشرف در دارالسلطنه اصفهان ـ قلم نستعلیق .

عبدالحمید دردارالسلطنه اصفهان بتاریخ۱۲۲۷ هجری قمری رقم شکسته بسیار عالی و ممتاز .

نام نقاش و تاریخ دو قطعه نقاشی آب و رنگ گل و برگ ـ بدون راقم.

یك قطعه نقاشی سیاه قلم تصویر پادشاه که بازشکاری در دست دارد نیمه تمام ـ بدون راقم .

یك قطعه نقاشی آب ورنگ شیه‌شیخ صفی رقم محمد باقر ۱۲۰۱ هجری قمری .

یك قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر مرد جوان‌شاهین

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۷

بدست رقم محمدعلی‌بیك نقاشباشی .
یك قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر شبیه نادرشاه‌افشار رقم محمدرضا .
یك قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر پادشاه هندوستان بدون نام راقم .
دو قطعه نقاشی آب و رنگ یك خروس رسمی و یك خروس لاری بدون نام راقم .
۱۶ قطعه عکس سیاه و سفید و رنگی چاپی است که دو قطعه آن عکس عباس میرزا نایب‌السلطنه و مابقی مناظر و عکسهای اروپائی است با ذکر تاریخ و نام محل بزبان فرانسه .

توضیحات

مطالب این مرقع شامل ابیاتی است از حدیقه سنائی ـ خواجه حافظ شیرازی ـ صائب تبریزی ـ مولانا جامی ـ سیاه مشق ـ چند نامه دوستانه ـ و چند سطر از کلام مبارك حضرت رسول اکرم باترجمه منظوم به قلم نستعلیق .

قطعات

مقوای متن وحاشیه. حواشی الوان مجدول کمندکشی زرین بند رنگارنگ حواشی متصل بمتن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان مجدول بزر و بعضی از قطعات مذهب است بشاخه و برگهای ریز زرین و الوان . قطعات متن کاغذهای سفید و نخودی سیر و روشن و آبی است که بین‌السطور بعضی از آنها طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی و گل افشانی رنگین دارد . سجع مهر مشیرالسلطنه در پیشانی و ذیل قطعه اول و پشت قطعه اول نوشته شده (پیشکشی این خانه‌زاد حقیقی است) باسجع مهر کشیکچی‌باشی . در

مرقع ۱۶۳۷

تمامی قطعات مجمع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۴۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۲۰-۱۳-۴-۵- سطر کتابت بطریق مورب - راست - چلیپا دارد . ۲۴ قطعه از این مرقع نقاشی و عکس چاپی است .

آغاز ای خونبهای نافه‌چین خاك راه تو
خورشید سایه پرور طرف کلاه تو

پایان جمشید جز حکایت جام ازجهان نبرد
ای خواجه دل‌مبند براسباب دنیوی

جلد مقوای روکش چرم سورمه‌ای حاشیه ریسه گل و برگ و دندان موشی‌های زرین .

اندرون جلد کاغذ سفید .

شماره ردیف ۱۳۸

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی
قطع	رحلی بابعاد ۲۱×۳٤/٤ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی الوان .
خط	نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	مشیرالسلطنه بتاریخ ۱۳۲۳ هجری قمری .
	عماد الحسنی بتاریخ ۱۰۲۱ قلم نستعلیق .
	عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۰۱۷ .
	فضل‌الله طباطبائی بتاریخ ۱۳۱۹ قلم شکسته .
نام نقاش و تاریخ	یك تصویر سیاه قلم پرنس بیزمارك از مصورالملك و سه قطعه عکس چاپی از خدمتگزاران دربار مظفری است .
توضیحات	مطالب شامل اشعار متفرقه ـ نامه ـ عریضه ـ چندبیت از غزلیات خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه وچند قطعه سیاه مشق ـ چند سطر نثر عرفانی ـ چند سطر نثر اخلاقی است که به قلم نستعلیق دو دانگ و نیم دو دانگ و شکسته نستعلیق بسیار خوش نگاشته شده است .
پشت قطعه اول قطعات	نوشته شده (انتقالی از صندوقخانه است) . مقوای فرنگی‌الوان مجدول کمندکشی‌زرین وسفیداب حواشی بدون تزئین . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای سرمه‌ای ـ سبز ـ آبی ـ مشکی باجداول زرین و در بعضی قطعات تزئینات مختصری

دارد . قطعات متن به رنگهای سفید ـ نخودی است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی و در بعضی از قطعات گل‌اندازی‌های الوان دارد . متن دو قطعه‌اول مذهب مرصع است درزمینه طلاپوش باتزئینات اسلیمی درگل و برگهای ریز طلائی و الوان که سوره فاتحه الکتاب را به قلم نستعلیق درون یك جدول مذهب ومزین‌برنگ مشکی نگاشته واطراف‌خطوط طلااندازی دارد .

تعداد قطعات	دارای ۲۸ قطعه متصل به هم که به‌تفاوت بین ۱۰-۱۲-۱۸-۲۰-۳- سطر کتابت دارد .
آغاز	الحمدالله رب‌العالمین الرحمن الرحیم مالك یوم‌الدین ایاك نعبد وایاك نستعین . اهدنا الصراط المستقیم . صراط‌الذین انعمت‌علیهم غیرالمغضوب‌علیهم ولاالضالین.
پایان	وای برحال خلایق اگر آرید بحشر عوض روز قیامت شب تنهائی را
جلد	مقوای روکش چرم ساغری مشکی ساده وسط ترنج ودوسرترنج و چهار لچکی ضربی گل برجسته طلائی.
اندرون جلد	کاغذ ابری عنابی رنگ .

مرقع ۱۶۳۶

شماره ردیف ۱۳۹

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی

قطع وزیری بابعاد ۲۲×۳۱/۲ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ کتابت ممتاز ـ نستعلیق ـ خوش و عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالعلی ابن محمد محسن بتاریخ ۱۲۲۵ هجری قمری.
محمد هاشم ابن محمد صالح در دارالعبادة یزد بتاریخ ۱۱۸۸ .
زین العابدین ـ بتاریخ ۱۲۱۰ قلم نسخ .
میرعلی ـ قلم نستعلیق .

نام نقاش و تاریخ دو قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر یك مرد جوان قلیان بدست و یك زن جوان زیبا ملبس به لباس هندی که برصندلی مرصع نشسته و مشغول نواختن ساز است .
رقم سید میرزا .
دو قطعه نقاشی سیاه قلم تصویر یکی از اساطیر یونان و دیگری جوانی اسب سوار رقم عبدالمحمد .
دو قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر یك مرد و زن جوان در لباس چرکسی بدون نام راقم .
دو قطعه نقاشی سیاه قلم یکی تصویر پادشاه و دیگری تصویر یك ساقی بدون نام راقم .
دو قطعه نقاشی سیاه وقلم . تصویری از اساطیر یونان و دیگری یك پیرزال که دوکی در دست دارد . بدون نام راقم .

قال بعض الحكماء ما اشتد على النجاده
يعيشون في الدنيا عيش الفقراء ويحاسبون
في الآخره حساب الأغنياء وقال بعضهم
اغتنموا برد الربيع فانه يعمل بأبدانكم ما
يعمل بأشجاركم وقال بعض الفرماء من اكل
الفلاح وشرب الراح ونام في الصباح فكيف يموت

موقع ١٦٣٦

عرقچین شماره دفتر ۱۶۳۶

دو قطعه نقاشی سیاه قلم یکی تصویر پیرمرد روسی و دیگر تصویر (برلوکوك) سردار جماعت روسیه که حسب الخواهش شاه روسیه مصور نموده است .
دو قطعه نقاشی آب و رنگ گل و بوته . بدون نام راقم .
یك قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر نیم‌تنه یك زن‌جوان در لباس فرنگی . راقم احمد التبریزی .
یك قطعه نقاشی سیاه قلم تصویر نیم‌تنه یك زن جوان در لباس ایرانی . راقم حسینعلی المتخلص بمصور سنه ۱۲٤٤ .

توضیحات مطالب این مرقع شامل چند آیه از کلام‌الله مجید ـ قسمتهای متفرق و پراکنده از بعضی از ادعیه ـ چند بیت از اشعار خواجه حافظ شیرازی است که به قلم نسخ ممتاز و یك قطعه قلم نستعلیق بسیار خوش میرعلی مزین و نگاشته شده است همچنین رقعات نقاشی که قابل دقت و توجه است .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

قطعات متوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی الوان و بعضی مذهب به‌گل و برگهای زرین است . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای نارنجی ـ بنفش ـ زرد لیموئی و مجدول بسفید اب است‌که بعضی ازآنها دارای تزئینات گل و برگهای ریز زرین دارد . متن قطعات کاغذهای سفید ـ نخودی سیر وروشن. بین‌السطور بعضی از آنها طلااندازی دندان موشی با

تحریر مشکی و مجدول بند زرین است سجع مهر مشیرالسلطنه در ذیل قطعه اول و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات .

تعداد قطعات دارای ۳۲ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۶-۱۳-۱۰-۱۵-۷ سطر کتابت دارد که ۱۶ قطعه خط و ۱۶ قطعه مجلس نقاشی است .

آغاز شهدالله انه لااله الا هو والملائکة صدق‌الله العلی العظیم .

پایان مکن زغصه شکایت که در طریق طلب
براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید
المذنب علی .

جلد مقوای روکش تیماج سرمه‌ای وسط گل ترنج وچهار گوشه چهار گل زرین حاشیه مجدول کمند کشی طلایی .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۴۰

اسم کتاب مرقع خطوط و نقاشی

قطع رحلی بابعاد ۳/۲۲×۵/۳۵ سانتی .

کاغذ مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نستعلیق ـ شکسته ـ کتابت خوب .

اسم کاتب و تاریخ کتابت فرهنگ بن وصال ـ قلم شکسته .
داور بن وصال ـ قلم شکسته و نستعلیق .
عبدالحسین ابن میرزا عبدالرحیم مستوفی ـ قلم نستعلیق ـ بدون تاریخ .
غلامعلی ـ قلم نستعلیق ـ بتاریخ ۱۲۹۳ هجری قمری.
محمد ساوجبلاغی ـ قلم شکسته ـ بتاریخ ۱۲۷۶ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ قسمتی از قطعات نقاشی این مرقع مربوط به‌نقاشی‌های وصال است وبقیه بدون ذکر نام نقاش .

توضیحات این مرقع که بنام مرقع داوری ثبت‌شده مجموعه‌ایست از خطوط و نقاشی‌که مطالب آن شامل ـ نامه ـ اشعار در وصف ناصرالدین شاه قاجار ـ سیاه مشق ـ اشعار متفرقه ـ و نقاشی‌ها عبارت است از یك قطعه تصویر خروس و یك درخت با دو مرغ که باکاغذ سفید چیده شده و بر روی مقوا نصب شده ـ تصاویر آب ورنگ از رجال و خدمتگزاران دوره ناصری ـ و چند نقشه از تهران و اطراف تاحدود کرج و همدان ـ و نمایش یك فواره و حفر چاه ـ و هفت قطعه عکس چاپی از

مرقع ۱۴۷۶

ولیعهد ناصرالدین میرزا است .

قطعات قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و رنگین است . حواشی بدون تزئین. حواشی متصل به متن تسه اندازی باکاغذهای الوان که بعضی از آنها را باگل و برگ و پیچک‌های زرین تزئین کرده‌اند .

متن قطعات نقاشی این مرقع سفید ومتن قطعات خطوط به رنگ نخودی سیر و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی دارد ـ سجع مهر مشیرالسلطنه در پشت قطعه اول است .

تعداد قطعات دارای ۳۶ قطعه متصل به هم . قطعات خطوط ۱۱ که به تفاوت بین ۵ ـ ۷ ـ ٤ ـ ۳ ـ ۱۷ ـ سطر کتابت دارد .

آغاز عکس چاپی ناصرالدین شاه .

پایان تصویر نقاشی آب و رنگ از خدمتگزاران دوره ناصری .

جلد مقوای روکش چرم یشمی رنگ مجدول کمندکشی زرین بامسه‌گل ترنج طلائی در وسط .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱٤۱

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی
قطع	رحلی بابعاد ۴۲/۲×۲۷/۸ سانتی .
کاغذ	سمرقندی متن و حاشیه .
خط	نستعلیق دو دانگ الی نیم دانگ ـ شکسته ـ ثلث ـ رقاع ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	نورالدین محمد لاهیجی برسم یادگار جهة برادرعزیز خواجه علی‌بیك نوشته شد در ذی‌حجةالحرام ۱۰٤۶ هجری قمری . شاه قاسم بدارالسلطنه هراة حسب‌الامر نواب بیرام علی چکنی نوشته شده .... به قلم نستعلیق ـ احمد الحسینی ـ شاه محمود ـ داورکیا الحسینی ـ سلطان علی المشهدی ـ عبدالله بدون تاریخ قلم نستعلیق ـ مالك الدیلمی بتاریخ ۹۶۸ هجری قمری قلم نستعلیق بسیار خوش و ممتاز .
نام نقاش و تاریخ	چهار رقعه نقاشی آب و رنگ تصویر زن و مرد جوان از عبدالله السلطانی . یك رقعه نقاشی آب ورنگ تصویر حضرت‌موسی‌هنگام شبانی از علیقلی (هو یاعلی‌مدد) . سه رقعه نقاشی آب و رنگ تصویر یك شیخ ودیگری تصویر اسبی لاغر و نحیف که کلاغی مشغول خوردن خون اوست ، و آن دیگر تصویر دهقانی است که بیل در دست دارد ، بدون رقم .

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۲

توضیحات

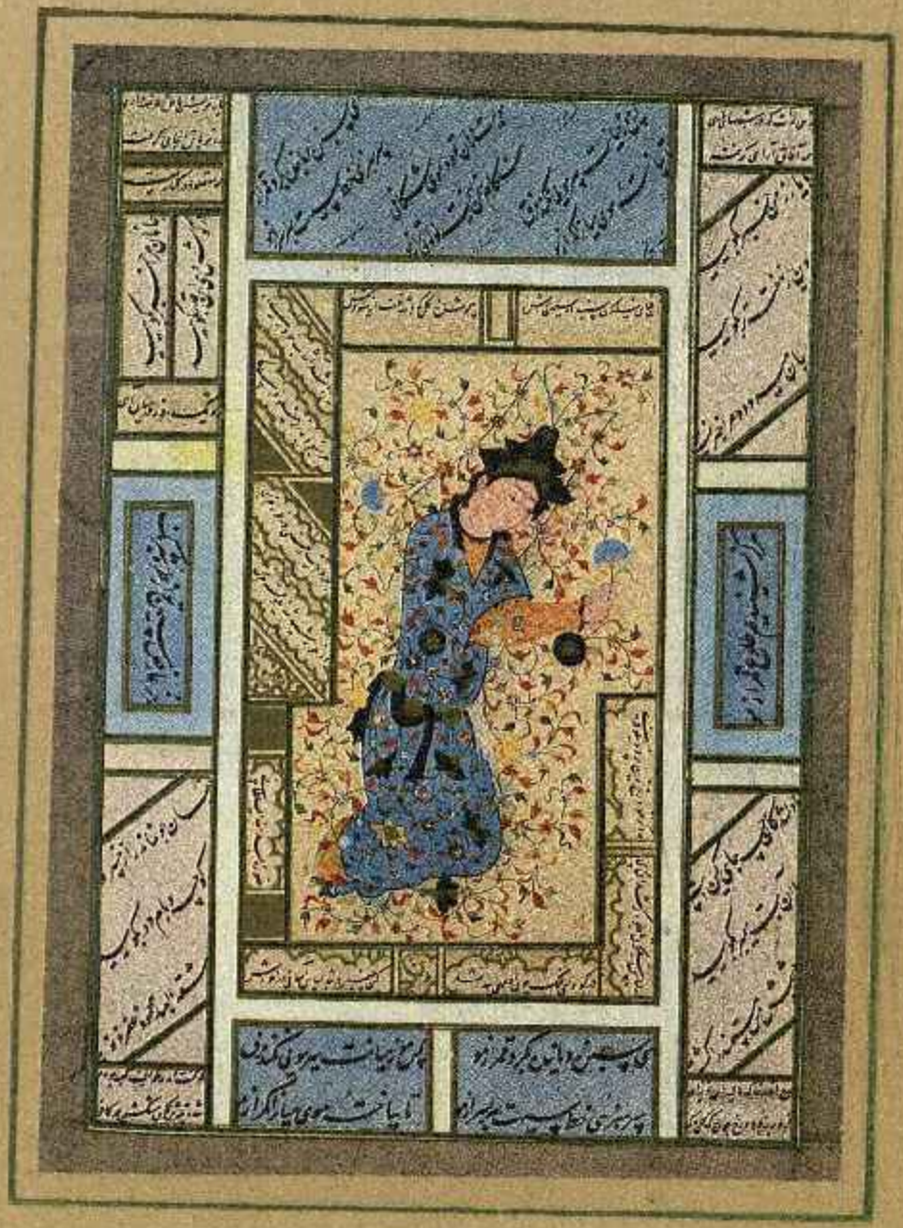
چهار رقعه نقاشی تصویر یك زن که شاخه گل دردست دارد ـ تصویر یك زن‌هندی که مشغول نواختن موسیقی است ـ و دیگر تصویر دو مرد در حال باده گساری . و یك تصویر صحنه‌ای از شخم زدن زمین بوسیله دو زارع و یگاوآهن که نیمه تمام است از رضای مصور .

مرقع مورد بحث شامل اشعار پراکنده و متفرقی است که وصالی و قطعه‌سازی شده بخطوط مختلف ؛ اشعار حکیم نظامی گنجوی ، ازامیر خسرو دهلوی ـ خواجه حافظ شیرازی ـ یك غزل شعر بزبان ترکی ـ چندغزل از شیخ اجل سعدی شیرازی ـ قسمتی از مناجات خواجه عبدالله انصاری ـ جامی ـ چند سطری مطالب عرفانی ـ و نامه‌ای است از نواب همایون به حاکم کابل برای تأئید و تحسین از سلالهٔ دودمان کورگانی در هندوستان ونامهٔ دیگر خطاب به‌بیگلربیگی قندهار در حسن انتخاب حاکم قندهار .

متأسفانه هردو نامه فقط چند سطریست ناتمام و ناقص که بصورت دو رقعه در این مرقع وصالی شده است . قلم شکسته و ثلث و رقاع که شامل فقط یك سطر میباشد بدون راقم است .

قطعات

کاغذ سمرقندی ضخیم متن و حاشیه . حواشی بعضی از قطعات گل‌اندازی و تشعیرسازی دارد . متن‌بعضی از قطعات زرافشان و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی و تزئینات گل و برگهای زرین و رنگارنگ دارد . سجع مهر ناصرالدین شاه در پیشانی قطعه دوم و مرقع و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات. در ذیل قطعه دوم‌نوشته‌شده (مطابق

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۲

موقع ۱۶۳۲

مرقع ۱۶۲۲

ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل۱۲۸۲) سجع مهر مشیر السلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی .

تعداد قطعات دارای ۳۲ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۲۰ ـ ۱۰ ـ ۲۵ ـ سطر کتابت دارد و ۱۲ مجلس تصویر هم در همان قطعات وصالی شده است .

آغاز بر اصحاب دولت و ارباب مکنت واجب و لازم است که بعد از تلاوت قرآن کریم و فرقان قدیم و سماع احادیث رسول امین علیه الصلوة والسلام ، و تعلیم کتب ائمه دین در مطالعه کلمات حکمت‌آمیز و تأویل در حرکات موعظه‌انگیز مستغرق شوند .

پایان

ای دل و دیده هر دو خانهٔ تو
سر من خاك آستانه تو
جامیا بوی درد می‌آید
از غزلهای عاشقانهٔ تو

مشقه العبد الفقیر شاه محمود .

جلد مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط ترنج دو سر ترنج ضربی زمینه آلبالوئی گل برجسته بایك حاشیه کتیبه‌ای زمینه آلبالوئی رنگ گل برجسته .

اندرون جلد پارچه گلدار گلی رنگ .

شماره ردیف ۱۴۳

اسم کتاب	مرقع خطوط و نقاشی
قطع	وزیری بابعاد ۲۱×۳۳ سانتی .
کاغذ	متوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق از سه دانگ ـ الی نیم دانگ ـ نسخ ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	علی رضا عباسی بتاریخ ۱۰۱۸ هجری .
	شده محمور النیشابوری بتاریخ ۹۶۵ هجری قلم نستعلیق .
	محمد فاضل ساکن انجناپ بدون تاریخ ـ قلم نستعلیق.
	محمد سعید انصاری بتاریخ ۱۰۸۰ هجری قمری قلم نسخ عالی .
	محمدعلی بدون نام تاریخ قلم نستعلیق ـ شکسته .
نام نقاش و تاریخ	رضا عباسی روز چهارشنبه یازدهم شهر ربیع‌الاخر سنه ۱۰۴۰ یك قطعه مینیاتور سیاه قلم تصویر زنی در حال دوشیدن گاو . و یك قطعه دیگر مینیاتور سیاه قلم تصویر مبارزهٔ بین دو سوار ـ بدون رقم .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ابیاتی است از اشعار خواجه حافظ شیرازی ـ حلالی جغتائی ـ شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ نامه ـ مطالب عرفانی ـ دوازده امام و قسمتی از دعای توسل ـ که به خطوط مختلف و در نهایت استادی کتابت شده است و چند قطعه سیاه مشق .

پشت قطعه اول و سوم	به ترتیب نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه اودئیل ۱۲۸۲) سجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضا الحسینی ـ و در پشت قطعه سوم نوشته شده (بتاریخ (سلخ شهر شوال سنه ۱۱۰۸ از دولتخانه مبارکه آورده‌اند و در کتابخانه ابوابجمع شاه سلیمان شده است باسجع مهر (کامیاب هردو عالم شد بتوفیق‌اله موسی‌بن عیسی ازلطف سلیمان پادشاه).
قطعات	متوای متن و حاشیه الوان . حواشی بدون تزئین و الوان است . یك قطعه نقاشی رضای عباسی دارای حواشی بوته گل زرین دارد ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان مجدول زرین . قطعات متن کاغذهای الوان ساده بعضی از آنها زرافشان و بین‌السطور طلااندازی و گل افشانی دارد . بعضی از سطور به آب زر نگاشته شده و یك قطعه از این مرقع را که قلم نستعلیق دو دانگ است بابرش ازمتن کاغذ اصلی مجزا و دو رنگ جلوه میکند .
تعداد قطعات	دارای ۱۸ رقعه متصل به هم که به‌تفاوت بین ۱۶ـ۱۰ـ ۱۳ـ۴ـ۲ـ سطر کتابت بطرز مورب ـ چلیپا دارد ودو رقعه نقاشی مینیاتور سیاه قلم .
آغاز	لایام ولایموت یامالك الملك الذی .
	اگر اصحاب عشرت می پرستند
	بیا ساقی‌که من ساقی پرستم ....
	کتبه العبد علی رضا العباسی غفرالله ذنوبه وسترعیوبه فی ۱۰۱۸ .
پایان	هوالمعبود .

بیاکه قصر امل سخت سست بنیاد است
بیار باده که بنیاد عمر بر باد است
غلام همت آنم که زیر چرخ کبود
که هرچه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

فقیر الحقیر محمدعلی .

جلد مقوای روکش‌چرم سورمه‌ای مجدول وکمندار زرین بادو حاشیه ریسه گل زرین ضربی .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۴۳

اسم کتاب مرقع خط و نقاشی .

قطع رقعی بابعاد ۲۸×۱۸/۸ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی الوان .

خط نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد ابن وصال المتخلص بداوری بتاریخ ۱۲۶۲ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ محمد ابن وصال ـ چهارقطعه نقاشی آب ورنگ تصویر حسین خان آجودان‌باشی ـ حاجی درویش حسن‌نقال ـ نصرالله میرزا پسر مرحوم فرمانفرما ـ عبدالله خان معمارباشی .

توضیحات مرقع مورد بحث شامل غزلیات سروده شده ازوصال شیرازیست که به قلم نستعلیق خوش کتابت شده و تصاویر هم از کاتب است .

قطعات مقوای فرنگی حاشیه گلی رنگ مجدول کمندکشی زرین بند سفید . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذ نیلی رنگ مجدول طلائی . متن قطعات کاغذ سفید که منظم و مرتب جدول‌کشی‌های بند زرین شده که ابیات را درون جداول نوشته و بین‌السطور طلا ـ اندازی دندان موشی است . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۹ درپیشانی قطعه اول وآخر این مرقع‌است و در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه

مرقع ۱۶۳۴

- حسین بن هدایت‌الله - محمدرضا الحسینی - سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات.

تعداد قطعات دارای ۱۸ قطعه متصل به‌هم که هرقطعه به‌تفاوت ۸ - ۱۰ - ۱۴ - کتابت دارد بطرز مورب - راست وچلیپا.

آغاز غرض ازکون و مکان خلقت درویشانست
مابقی پرتوی از طینت درویشانست

پایان بر ما بود دعای شه ایزد کند قبول
تاملك و دولتست بدولت بمانیا
کاتبه قابله العبد المذنب محمد ابن وصال المتخلص بداوری غفرالله لهما.

جلد مقوای روکش چرم نیلی رنگ حاشیه مجدول وکمند دندان موشی زرین.

اندرون جلد چرم لاکی رنگ ساده.

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۴

شماره ردیف ۱٤٤

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۳۲/۸×۲۱/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق از سه دانگ الی نیم دانگ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعلی ـ عماد الحسنی ـ بدون ذکر تاریخ . علی‌رضا العباسی دردارالسلطنه اصفهان بتاریخ ۱۰۱۷ هجری قمری .
نام نقاش و تاریخ	دو قطعه نقاشی آب ورنگ یکی‌صورت درویش‌بهشتی همدانی و دیگری مردی جوان باشاخه گلی دردست رقم رضا عباسی ۱۰۳٤ غره جمیدی‌الاول . یك قطعه نقاشی تصویر مجلسی از شاهزاده‌ای تکیه بربالش داده و مرد مسنی در مقابل او دوزانو برزمین نشسته است . بدون نام راقم .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل ابیاتی است از حکیم نظامی گنجوی ـ جامی ـ شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ سیاه مشق ـ نامه‌ای است از میرعلی‌الحسینی الکاتب به یکی از خدام حضرت سلطان که واسطه و شفیع شود و عذر تقصیر وی را در خلوت بر نواب کامیاب پادشاه عرضه داشته و او را در سلك بندگان بیاورد . . . . الی آخر .
قطعات	مقوای متن و حاشیه الوان . حواشی مذهب است به گل و برگهای زرین و بعضی هم تشعیرسازی بزر .

مرقع ۱۶۳۳

قطعات متن کاغذهای نخودی سیر وروشن و بین السطور طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی و همچنین گل افشانی رنگین دارد . ودر بعضی از متن قطعات تذهیب و تزئینات مختصری هم دارد . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه دوم و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ٤–۲۰– ۹–٦ سطر کتابت وسه مجلس تصویر دارد .

آغاز

که بشنیدم از هنر آذر پرست
بگفتا نگیرم طریقی بدست

پایان

دریغا تازه خواهد کرد داغ دل فکارانرا
زدست ما کشیدی طره و صدجا گره بستی

جلد مقوای روکش چرم تریاکی رنگ وسط ترنج و دوسر ترنج و چهار لچك ترنج ضربی .

اندرون جلد کاغذ بنقش ساده .

شماره ردیف ۱۴۵

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۱۱/۵×۳۳/۵ سانتی
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق از چهار دانگ الی نیم دانگ ـ کتابت ممتاز.
اسم کاتب و تاریخ کتابت	محمدصادق ـ محمدحسین التبریزی ـ عبدالجبار بدون ذکر تاریخ . هدایت‌الله بتاریخ ۱۰۹۴ هجری قمری .
نام نقاش و تاریخ	محمد قاسم مصور ـ بدون ذکر تاریخ ـ یك تصویر نیم‌تنه از صورت مرد جوانی که نامه‌ای در دست دارد بعنوان (هوخانی عظیم الشانی مدظله الباقی بندهٔداعی از جمله بندگان دعاگوست امیدکه واهب متعال محمد قاسم مصور ذات شریف نواب مستطاب مقدس‌القاب ان خداوندی را از جمیع مکروهات در حفظ خود بدارد چون این کمینه خود را جواز و یکی ازداعیان قدیمی میداند باارسال تصویری که رافع عریضه‌است خودرا فریاد خطر ملازمان رساند وملتمس آنست این داعی را از جملهٔ بندگان دانسته بسرفراز نامه ورجوع خدمتی که باعث افتخارایست ممتاز میفرموده باشند والسلام) .
	یك قطعه نقاشی آب و رنگ (مینیاتور) کار بهزاد .
	چهار قطعه نقاشی آب و رنگ سبك هند . مجلس‌بزم‌ـ چوگان بازی ـ تصویر عالمگیر پادشاه هندوستان .

مرقع شماره دفتر ۱۶۲۹

توضیحات دو قطعه اول این مرقع که شامل دو رقعه است عکس چاپی یك زن ومرد ملبس بلباس فرنگی که روی عکسها با رنگهای الوان قلم گیری شده است . مطالب این مرقع شامل ابیاتی است که بطرز سیاه مشق وسرمشق به قلم نستعلیق خوش و زیبا از چهار دانگ الی نیم دانگ نگاشته شده در قطعه نوزدهم این مرقع نوشته شده (بدارالسلطنه هراه نوشته شد جهت تحفه نواب بیرام‌علی چکنی صورت تحریر یافت) .

در قطعه شانزدهم این مرقع نوشته شده (ذره بیقدر ترا یاغفرالله جهت محمد مؤمن مشکی سلم‌الله) .

قطعات مقوای متن و حاشیه . حواشی بدون تزئین والوان ـ حواشی متصل به‌متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان جدول‌کشی زرین. بعضی از قطعات متن غبارزرافشان و بین‌السطور طلااندازی و گل افشانی زرین دارد . قطعات متن بطور کلی کاغذ نخودی سیر و روشن است . سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در ذیل قطعه بیست و هفتم و سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۲۸ قطعه متصل به‌هم که به تفاوت بین ۱۷ ـ ٤ ـ ۱۲ ـ ٦ ـ سطر بطرز مورب ـ چلیپا ـ معکوس کتابت دارد .

آغاز نامهای چارده معصوم را در صبح عید
اینچنین میخواندبلبل پیش گل اندرچمن
مصطفی و شه محمد مرتضی و شه علی
فاطمه‌موسی وجعفر یك‌حسین ودوحسن
کتبه العبد المذنب الفقیر محمدصادق .

مرقع ۱۶۲۹

پایان — ملاذ دوستان خوجه محمد فتوح زید قدرته فقیر هدایت‌الله مشق نمود فی‌سنه ۱۰۹٤ .

جلد — مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط گل ترنج و چهارلچك ترنج ضربی زرین مجدول کنندکشی طلائی.

اندرون جلد — کاغذ سفید ساده .

شماره دفتر ۱۶۲۹

مرقع ۱۶۲۶

شماره ردیف ۱٤٦

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۸/۲۲×۸/۳۵ سانتی .
کاغذ	اصفهانی متن و حاشیه .
خط	نستعلیق از چهار دانگ الی یك دانگ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	مغزالدین محمدحسین الحسینی در دارالسلطنه قزوین بتاریخ ۹۸۷ . محمد ابریشمی المشهدی بتاریخ ۹۲۹ . محمد رضای تبریزی بتاریخ ۹۸٤ هجری قمری . فقیرعلی ـ بدون ذکر تاریخ .
نام نقاش و تاریخ	٦ قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر مرد و زن جوان سبك و شیوهٔ بهزاد و ٤ نقاشی سیاه قلم تصویر مردان سلحشور سبك رضای عباسی که بدون رقم است .
توضیحات	این مرقع که به صورت کتاب تنظیم شده است شامل سورهٔ الفتح ـ آیاتی از کلام‌الله مجید و اشعاری از خواجه حافظ شیرازی ـ شاهنامه فردوسی ـ جامی ـ انوری ـ شیخ اجل سعدی شیرازی است که بـه قلم نستعلیق از چهار دانگ الی یك دانگ کتابت شده و اغلب صفحـات دارای رقعات پراکنده و نامنظمی است .
پشت صفحه آخر	نوشته شده (انتقالی از قصر بلور) سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .

صفحات	کاغذ اصفهانی متن و حاشیه . حواشی تذهیب وتشعیر سازی است . حواشی متصل به متن جدول‌کشی زرین و رنگارنگ است . بین‌السطور بعضی ازصفحات طلا-اندازی دنداز موشی و بعضی گل‌اندازی ریز الوان دارد متن بعضی از صفحات غبار زرافشان و مختصر تذهیب دارد . کتابت بطرز مورب چلیپا و معکوس بعضی باآب‌زر ونقره ومرکب الوان است .
تعداد صفحات	دارای ٦٥ صفحه‌که هرصفحه به‌تفاوت بین ٨-١٢-١٦-سطر کتابت دارد .
آغاز	نه مطرب که آواز سیم ستور - بسم‌الله الرحمن‌الرحیم-سورة الفتح .
پایان	ای لعل لبت بدلنوازی مشهور چشم سیهت بترکتازی مشهور بازلف تو قصه‌ایست مشکل ما را همچون شب‌یلدا بدرازی مشهور
جلد	مقوای روکش چرم مشکی وسط ترنج و دو سرترنج و چهار لچکی باضافه یك حاشیه کتیبه‌ای ضربی گل برجسته .
اندرون جلد	چرم گل‌ماشی وسط ترنج وچهار لچك ترنج سوخت .

شماره ردیف ۱۴۷

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	وزیری کوچك باابعاد ۱۸×۲۸ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نستعلیق ـ نیم دودانگ ـ دودانگ ـ شکسته‌نستعلیق ـ کتابت خوش .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	سلطان علی القاینی ـ بدون ذکر تاریخ ـ قلم دودانگ نستعلیق .
	محمدقلی سلیم طهرانی ـ بدون ذکر تاریخ ـ قلم نیم دو دانگ نستعلیق ـ (قلم شکسته مشق شب دوشنبه ۱۱ شهر جمیدی‌الاخر ۱۱۴۴ ـ بدون رقم) .
نام نقاش و تاریخ	یك رقعه نقاشی آب و رنگ بسبك هندی تصویر دو زن باشاخه گل .
	یك رقعه نقاشی آب و رنگ بسبك ترکیه تصویر یك‌زن درپناه یك تك‌درخت بدون نام نقاش و تاریخ .
توضیحات	شامل دو رقعهٔ نقاشی بشرح فوق و چند رقعه پراکنده از اشعار نظامی ـ چند بیت از غزلیات خواجه حافظ شیرازی علیه‌الرحمه ـ نامه ـ یك قطعه شامل مطالب عرفانی است که صفحه اول کتاب مربوط بوده ـ اشعار متفرقه ـ ابیاتی از مولانا جامی ـ دو قطعه قلم نستعلیق دو دانگ بدون نام کاتب .
قطعات	مقوای متن و حاشیه بدون تزئین ـ حواشی الوان و ساده . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای

	بنفش ـ سفید ـ سبز ـ نارنجی مجدول زرین . قطعات متن کاغذهای نخودی سیر و روشن که بعضی ازقطعات غبار زرافشان است سجع مهر مشیرالسلطنه در ذیل قطعه اول وسجع مهرکتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۰ قطعه متصل به‌هم‌که دو قطعه آن نقاشی و مابقی بین ۲ـ۴ـ۳۱ـ۱۳ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	آهن و تیغش از کـریوه تنگ لعل والماس‌ریخت صدفرسنگ
پایان	گفتا بـوصی خود نبی مطلـق نشناخت تراکسی بغیرازمن وحق
جلد	مقوای روکش مخمل ارغوانی گل منگنه‌ای .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۴۸

اسم کتاب مرقع خط و نقاشی .

قطع وزیری ، ابعاد ۱۸/۹×۲۸/۵ سانتی .

کاغذ متوای متن و حاشیه الوان .

خط شکسته نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالمجید درویش بتاریخ ۱۱۸۸ هجری قمری در دارالسلطنه اصفهان ـ محمد شفیع الحسینی بتاریخ ۱۱۷۶ هجری قمری در بلده طیبه‌الشرف ـ وچند قطعه دیگر که بدون رقم است و از لحاظ رسم‌الخط هم در سطح کمتری از دوکاتب فوق‌الذکر است .

نام نقاش و تاریخ دو قطعه نقاشی سیاه قلم بسبك فرنگی سازی تصویر یك زن جوان و یك بچه کـه صلیبی در دست دارد . بدون رقم .

توضیحات مطالب این مرقع شامل ـ چند نامهٔ دوستانه ـ ابیات منتخبی از اشعار ـ خواجه حافظ شیرازی ـ جامی ـ کمال‌الدین اسمعیل ـ میرزا ابوالحسن فراهانی ـ هجری ـ حالتی ـ پند واندرز ـ وچند حکایت ازجنید و ابراهیم ادهم است باضافه دو قطعه نقاشی سیاه و قلم .

قطعات متوای الوان متن و حاشیه مجدول کمنددار زرین بند مشکی و الوان . حواشی بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای زرد ـ سفید ـ مشکی ـ سرنجی رنگ جدول‌کشی زرین ورنگارنگ

است . قطعات متن برنگهای سفید ـ نخودی است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است در پیشانی قطعه اول و آخر این مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار مشاهده میشود و در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) با سجع مهر ـ مشیرالسلطنه ـ حسین بن هدایت‌الله ـ محمدرضا الحسینی ـ سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمام قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ۱۳ ـ ۱۰ ـ ۶ ـ ۹ ـ سطر بطرز مورب ـ معکوس ـ چلیپا کتابت دارد .

آغاز

گل صبحدم از شاخ برآشفت و بریخت
با باد صبا حکـایتی گفت و بریخت

پایان

پنبه در گوش نهادم بشنیدن رفتم
کرد پیری مدد اینك بخمیدن رفتم

جلد متوای روغنی بوم قهوه‌ای منقش به‌گل و برگهای مختلف الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه بینهما زمینه قهوه‌ای منقش به‌ریسه گل و برگهای ریز الوان باپیچکهای زرین .

اندرون جلد بوم گلی رنگ وسط یك شاخه گل نرگس و دو شاخه گل شکوفه .

شماره ردیف ۱۴۹

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۷/۲۰×۴/۳۰ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	نسخ ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	زین‌العابدین الاصفهانی بتاریخ ۱۲۳۵ هجری قمری .
نام نقاش و تاریخ	تصویر آب و رنگ کعبه ـ مدینه‌منوره ـ شمایل حضرت رسول اکرم صلی‌الله علیه‌وآله وامام حسن وامام‌حسین علیه‌السلام ـ ابابکر ـ عمربن الخطاب ـ عثمان ـ تصویر چهار فرشته که گهواره امام‌حسین علیه‌السلام‌را حفاظت میکنند ـ تصویر آب و رنگ حضرت عیسی نبی علیه‌السلام ـ شمایل حضرت رسالت پناهی سوار بر براق در شب معراج ـ امام زین‌العابدین و امام محمد باقر علیه‌السلام ـ مابقی امام‌ها ـ حضرت آدم ـ کشتن ازدها بدست‌مبارك حضرت علی‌بن‌ابیطالب علیه‌السلام ـ حضرت موسی در کوه طور ـ حضرت ابراهیم وپسرش که برای قربانی آماده و نقش گوسفند و فرشته‌ای در پشت سر او ـ نقاشی‌های فوق‌الذکر بدون ذکر نام نقاش و تاریخ است و بطور کلی بسیار ابتدائی و معمولیست .
توضیحات	در این مرقع ۱۶ قطعه نقاشی است بشرح فوق که ذکر شد و ۶ قطعه خط نسخ است که شامل آیاتی است از

سور کلام‌الله مجید .

قطعات	قطعات این مرقع مقوای متن و حاشیه الوان است . حواشی مجدول کمندکشی بندمشکی و زرین. حواشی متصل به متن تسمه اندازی با کاغذهای الوان و در بعضی از قطعات تزئینات مختصری دارد بین‌السطور طلااندازی دندان موشی است باتحریر مشکی پشت قطعه اول و آخر این مرقع گل‌اندازی الوان دارد . در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
تعداد قطعات	دارای ۲۴ قطعه متصل به هم که قطعات خط بین ۱۲ـ ۱۱ ـ ۶ ـ سطر کتابت دارد .
آغاز	تصویر خانه کعبه نقاشی آب و رنگ .
پایان	اللهم اجعل اول یومی هذاصلاحاً. اللهم انی استغفرك لکل نذرنذرته وکل‌وعد وعدته وکل‌مهدعاهدته عاهدته ثم لم اف به و بجهت عزیزی قلمی شد فی‌سنه ۱۲۳۵ زین‌العابدین .
جلد	مقوای روغنی بوم آلبالوئی طلائی منقش به‌گل وبرگ و غنچه‌های مختلف الوان بادو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی طلائی و یك حاشیه زمینه یشمی رنگ ریسه گل و برگ الوان باپیچکهای طلائی .
اندرون جلد	بوم زیتونی رنگ منقش به‌چند شاخه گل سرخ الوان و یك مرغ ـ با حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ طلائی.

شماره ردیف ۱۵۰

اسم کتاب مرقع خط و نقاشی .

قطع رقعی بابعاد ۲۵×۱۶/۸ سانتی .

کاغذ مقوای الوان متن و حاشیه .

خط نستعلیق جلی ـ کتابت متاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عماد الحسنی ـ رشیدا ـ ابراهیم ـ ابوالفتح ـ عماد ثانی حسینی ـ بدون ذکر تاریخ .
محمد صالح بتاریخ ۱۲۲۰ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ تصویر آب و رنگ از فتحعلیشاه قاجار ـ تصویر یك نوجوان بالباس درویشی ـ تصویر مجنون و لیلی با وحوش ـ تصویر خلیفه و لیلی نام نقاش ذکر نشده است .

توضیحات چهار قطعه از قطعات این مرقع نقاشی آب ورنگ است که در بالا ذکر شد بقیه قطعات این مرقع شامل ابیاتی است از اشعار عرفانی ـ چند سطر از مناجات خواجه عبدالله انصاری علیه‌الرحمه ـ چند بیت از گلستان شیخ اجل سعدی شیرازی قدس سره ـ چند بیت از اشعار مولانا جلال‌الدین عارف قیومی که به قلم نستعلیق نگاشته شده است .

پشت قطعه اول قطعات سجع مهر مشیرالسلطنه .
مقوای الوان متن وحاشیه مجدول کمندکشی رنگین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان جدول‌کشی طلائی بندمشکی و سفید ـ قطعات متن

برنگ نخودی‌سیر بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی باتحریر مشکی . سجع مهر کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹ در حواشی اغلب قطعات اول مشاهده میشود و همچنین سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار درپیشانی قطعه آخر و اول این مرقع است .
در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر مشیرالسلطنه ـ رضا الحسینی .

تعداد قطعات دارای ۲۸ قطعه متصل به هم که به تفاوت بین ٤ـ٦ـ ۲ـ سطر کتابت دارد .

آغاز
بی طمعیم از همه سازنده
جز تو نداریم نوازنده
ز پی تست اینهمه امید و بیم
هم توببخشای وببخش‌ای کریم
کتبه عبد مذنب عماد الحسنی غفر ذنوبه وستر عیوبه .

پایان
از سادگی و سلیمی و مسکینی
وز سرکشی و تکبر و خودبینی
بر آتش اگر نشانیم بنشینم
بر دیده اگر نشانمت ننشینی

جلد مقوای روغنی بوم‌طلائی منقش به‌شاخه وگل وبرگهای مختلف الوان ویك حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی طلائی .

اندرون جلد بوم گلی رنگ وسط یك شاخه گل نرگس. ویك حاشیه زمینه مشکی ریسه گل و برگ الوان .

شماره ردیف ۱۵۱

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۲۳×۵/۳۴ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
خط	نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	میرعماد الحسنی بتاریخ ۱۰۱۵ هجری قمری . میرعلی السلطانی ـ زرین رقم ـ بدون ذکر تاریخ . عبدالرشید الدیلمی بتاریخ ۱۰۴۶ هجری قمری . محمد صالح الاصفهانی ابن ابوتراب بتاریخ ۱۰۹۲ هجری قمری .
نام نقاش و تاریخ	دو قطعه نقاشی . تصویر آب و رنگ بلبلی روی یك شاخه شکوفه که سبك کار بنظر میاید نقاشی محمد زمان استاد باشد ولی متأسفانه بدون رقم و تاریخ است و دیگر تصویر آب و رنگ بلبلی است روی یك شاخه که روی پارچه نقاشی شده است باضافهٔ تصویر آب و رنگ نیم‌تنه یك زن ترنج بدست .
توضیحات	مطالب این مرقع شامل قطعات منتخبی است از اشعار کلیم کاشی ـ شیخ اجل سعدی شیرازی ـ خواجه حافظ علیه‌الرحمه ـ اشعار متفرقه ـ چند بیت شعر بزبان ترکی ـ چند سطر مقدمه کتاب تحفة الملوك ـ چند سطر از نامه‌ای که میر عماد الحسنی در مشهد مقدس در مراتب دعاگوئی به حاکم وقت نوشته‌است ـ چند قطعه سیاه مشق .

قطعات	مقوای فرنگی فیروزه‌ای مجدول کمندکشی زرین بادندان موشی‌های تزئینی‌زرین. حواشی بدون‌تزئین. حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان که‌تزئینات ریسه‌گل وبرگهای‌زرین والوان‌دارد قطعات متن‌کاغذهای نخودی‌سیر ـ قهوه‌ای روغنی ـ قهوه‌ای سوخته ـ آبی‌است بین‌السطور طلااندازی دندان‌موشی زوج‌تحریر مشکی وبعضی ازقطعات تذهیب وتزئینات گل و برگهای طلائی و الوان دارد. متن‌کاغذ دوقطعه نقاشی این مرقع سبز چمنی است سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در ظهر قطعه اول است .
تعداد قطعات	دارای ۳۲ قطعه متصل بهم‌که به‌تفاوت بین ۴ـ۶ـ۹ـ سطر کتابت دارد باضافه ۲ قطعه نقاشی (رویهم ۳۴ قطعه) .
آغاز	هوالعزیز . گفتم اسیر و شیفته خرد سالگی قدش نهالکی و چه نازك نهالکی شیرینکی‌شکر لبکی‌شوخ چشمکی برروی‌همچوماهکش‌ازمشك‌خالکی المذنب عماد الحسنی غفر ذنوبه .
پایان	یار زلف دوتا بهم بسته صد دل مبتلا بهم بسته جعد مشکین او بهر حلقه صد کمند بلا بهم بسته کتبه زرین رقم غفرله .
جلد	مقوای روغنی بوم مشکی منقش به بوته گل و غنچه‌های مختلف الوان تزئینی یانقش یك بلبل خفته . دو

حاشیه زمینه مشکی ریسه گل و برگ زرین و یك
حاشیه زمینه عنابی بطرح قاب‌سازی که باگل وبرگهای
الوان و پیچکهای زرین تزئین شده است .

اندرون جلد

بوم گلی رنگ منقش به یك شاخه گل زنبق وسه‌شاخه
گل نرگس و دو شاخه گل دگمه‌ای الوان بایك‌حاشیه
زمینه مشکی ریسه برگ طلائی .
نقاشی جلد بنظر میاید که کار استاد نصرالله امامی
نقاش چیره‌دست دوران ناصری باشد .

شماره ردیف ۱۵۲

اسم کتاب مرقع خط و نقاشی .

قطع نیم‌ورقی بابعاد ۳۲/۸×۲۱ سانتی .

کاغذ متوای متن و حاشیه الوان .

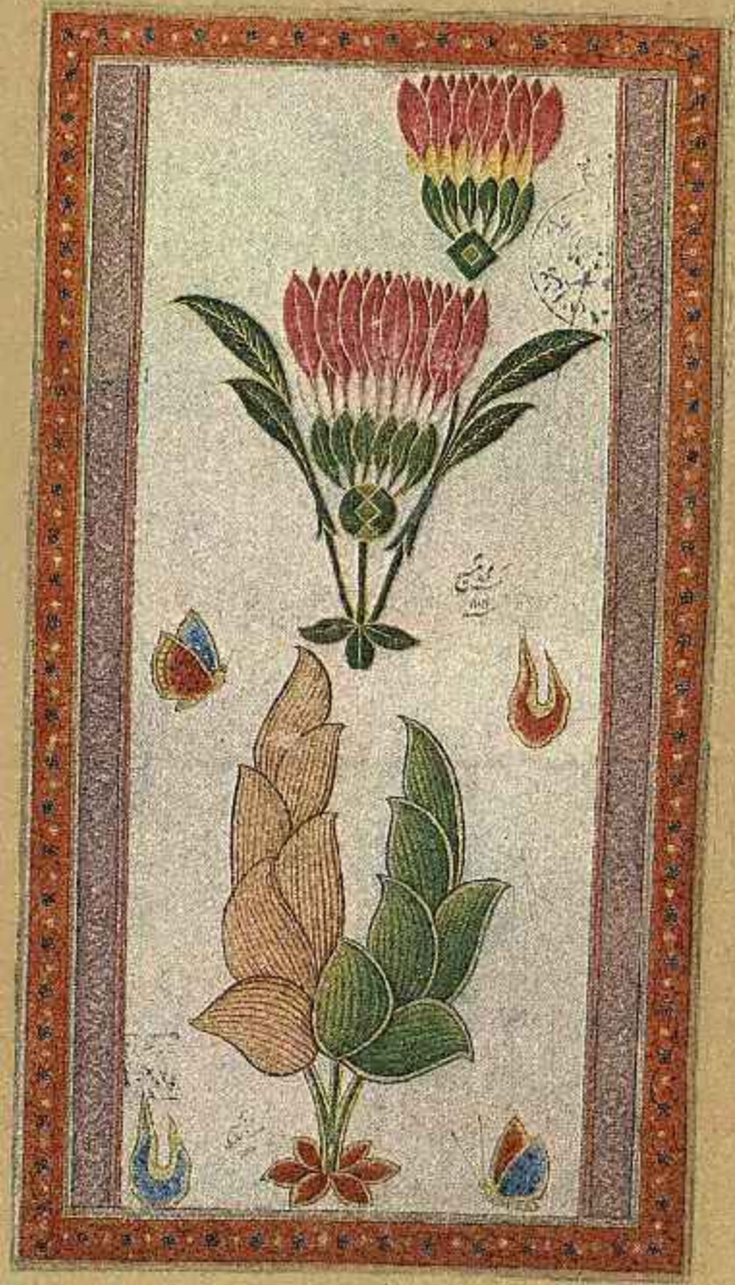
خط نستعلیق ـ کتابت ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت عبدالرشید ـ بدون ذکر تاریخ .
جواهر رقم بتاریخ ۱۰۸۳ هجری قمری .

نام نقاش و تاریخ محمد مسیح بتاریخ ۱۱۱۵ هجری قمری .
محمد مهدی ـ بدون ذکر تاریخ .

توضیحات این مرقع مشتمل است برخطوط نستعلیق چهاردانگ ـ
دو دانگ ـ سیاه مشق که مطالب آن شامل رباعیات ـ
قسمتی از مناجات خواجه عبدالله انصاری ـ چندبیت
از گلستان شیخ اجل سعدی علیه‌الرحمه و چند بیت
از غزلیات خواجه حافظ شیرازی رضوان الله علیه ـ
که بقلم عبدالرشید ـ جواهر رقم نگاشته شده واکثر
قطعات فاقد رقم و ذکر تاریخ است . در این مرقع
چهار قطعه نقاشی آب و رنگ الوان ممتاز انواع گل
و برگ از استاد محمد مسیح و محمد مهدی دارد که
طرح گل ـ پروانه و حاشیه سازی و همچنین ظرافت
و نظافت رنگ‌ها قابل تحسین و حیرت‌انگیز است .

قطعات متوای متن و حاشیه الوان ـ حواشی الوان و حواشی
یازده قطعه از قطعات این مرقع مزین و مذهب است
به‌گل وبرگ و اسلیمی و پیچکهای درهم زرین و

مرقع ۱۴۹۷

خوشه انگور و برگهای موطلائی ـ حواشی مابقی قطعات بدون تزئین ـ حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای الوان که در بعضی قطعات روی کاغذها را باریسه گل وبرگهای رنگین تزئین کرده‌اند. قطعات متن مقوای نخودی ـ کبود رنگ است و بین‌السطور بعضی طلااندازی وریسه پیچک‌های طلائی دارد.

در پیشانی قطعه اول و آخر سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در اغلب قطعات سجع‌مهر کتابخانه دولتعلیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود. و در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است ۱۲۸۲) بسجع مهرمشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه که چهار قطعه اذان نقاشی آب ورنگ گل و برگ و پروانه است قطعات خط به تفاوت بین ۵ـ۶ـ۴ـ۲۶ سطر کتابت دارد.

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الحمدلله رب‌العالمین.

خان من جان من فدای تو باد
هیچت از دوستان نیامد یاد

پایان

ای فراق تو یار دیرینه
غم تو غمگسار دیرینه
درد تو میهمان هر روزه
داغ تو یادگار دیرینه

جلد مقوای روکش تیماج مشکی مذهب و مزین به ریسه گل وبرگهای طلائی و نقره‌ای.

اندرون جلد کاغذ ابری آبی.

شماره ردیف ۱۵۳

اسم کتاب — مرقع خط و نقاشی .

قطع — وزیری بابعاد ۱۹/۹×۳۰/۳ سانتی .

کاغذ — متوای متن و حاشیه الوان .

خط — نسخ ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — احمد السلطانی بتاریخ ۱۱۱۰ هجری قمری .
احمد النیریزی بتاریخ ۱۱۱۱ هجری قمری .
محمد ابراهیم ۱۱۰۰ .
محمد الحسینی ۱۲۰۱ .
محمد هادی الاصفهانی ۱۱۲۸ .
عبدالله ۱۱۰۱ .
محمدمحسن الاصفهانی ۱۱۵۷ .
علاءالدین التبریزی ۹۸۰ .
صیرفی ۹۹۱ .

نام نقاش و تاریخ — محمدباقر ـ بتاریخ ۱۲۰۱ هجری قمری .

توضیحات — دو قطعه نقاشی آب و رنگ شبیه‌سازی از ملامحمد بیدآبادی ومیرابوالقاسم دارد مابقی قطعات این‌مرقع اوراق پراکنده‌ایست از خطوط اساتید به قلم نسخ که شامل آیات و سور کلام‌الله مجید است .

قطعات — مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین در بعضی حواشی تزئینات گل و برگهای الوان دارد. حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی باکاغذهای رنگین قطعات متن به رنگ‌های نباتی و نخودی سیر و روشن

مرقع شماره دفتر ۱۴۸۴

و بین السطور طلااندازی دندان موشی و بعضی مجدول زرین است. سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در پیشانی قطعه آخر مرقع و در اغلب قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ دارد و در پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۳۸۲) بسجع مهر ناصرالدین شاه قاجار ـ مشیرالسلطنه محمدرضا الحسینی ـ حسین بن هدایت‌الله .

تعداد قطعات دارای ۵۰ قطعه متصل به هم که دو قطعه آن نقاشی آب و رنگ و ۴۸ قطعه خطوط که به تفاوت بین ۹ـ ۱۴ـ۱۱ـ۱۶ـ۱۵ـ۷ سطر کتابت دارد .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ الله لااله‌الا هوالحی القیوم.

پایان من هذه الدنیا علی سبیل سن قدمضی قبلکم ممن کان اطول منکم . . . . . .

جلد متوای روغنی بوم مرغشی آلبالوئی وسط ترنج و دو سر ترنج زمینه یشمی رنگ منقش به گل و برگهای مختلف الوان و یك حاشیه زمینه یشمی رنگ ریـه گل وبرگ الوان .

اندرون جلد بوم آلبالوئی مزین به‌شاخه وگل‌های پر طاوسی و اناری زرین .

شماره ردیف ۱۵٤

اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۱۳×۱۵ سانتی .
کاغذ	مقوای الوان متن و حاشیه .
خط	نستعلیق ـ شکسته نستعلیق ـ کتابت عالی .
اسم کاتب و تاریخ	میرعماد ـ عبدالمجید ـ بدون ذکر تاریخ .
کتابت	
توضیحات	این مرقع شامل دو قطعه خط و ۸ قطعه نقاشی آب و رنگ بسبك هندی تك صورت است .
پشت صفحه اول	مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ .
قطعات	قطعات این مرقع متن و حاشیه است حواشی ساده برنگهای الوان . دو قطعه اول مرقع دارای حواشی نباتی رنگ تزئینی زرین است ومتن قطعات یکی‌برنگ فیلی زرنشان و قطعه دوم نباتی رنگ با اسلیمی های زرین که باخطوط میرعماد و عبدالمجید (درویش) آراسته شده . و ۸ قطعه دیگر این مرقع نقاشی های آب و رنگ تك صورت به سبك هندی دارد بدون رقم .
تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه . دو قطعه اول مرقع یکی ٤ سطر نستعلیق و دیگری ٥سطر شکسته نستعلیق کتابت‌دارد و ۸ تصویر نقاشی در ۸ قطعه دیگر مرقع .
آغاز	مگر در سرت شور لیلی نماند خیالت دگر گشت و میلی نماند

پایان جلد — تصویر نك صورت پسر جوان که دستار برسر دارد .
مقوای روغنی بوم نخودی رنگ منقش بانواع شاخه و گل و برگهای الوان ومرغ ویك حاشیه زمینه‌مشکی زنجیره طلائی .

اندرون جلد — بوم عنابی ساده بایك شاخه گل نرگس .

شماره ردیف ۱۵۵

اسم کتاب — مرقع خط و نقاشی .

قطع — رحلی بابعاد ۳۵×۲۲٫۵ سانتی .

کاغذ — کشمیری ضخیم متن و حاشیه .

خط — نستعلیق . بسیار خوش و ممتاز .

اسم کاتب و تاریخ کتابت — عماد الحسنی بتاریخ ۱۰۱۲ هجری قمری (جهة خدام حاجی الحرمین خواجه شادعلی) .
میرعماد ـ جواهر رقم بدون ذکر تاریخ .

نام نقاش و تاریخ — پنج قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر های مختلف از پادشاهان هندوستان (شاه‌جهان ـ اکبرشاه) و شبیه عبدالمؤمن ازبك ـ تصویر شبیه شاه‌عباس که درحاشیه قطعه چنین رقم رفته (شبیه عزیز شده برادرم شاه‌عباس خدابنده میرزا) عمل بشنداس هشت قطعه نقاشی تصویر پادشاه ـ دیدارشاهزاده ازعابد ـ لیلی‌ومجنون درصحرا باحیوانات ـ پیرمرد ـ شبیه حکیم‌علی ـ تصویر مهاراجه که در ذیل آن نقش دو غزال خوابیده نمایان است ـ تصویر نیم‌تنه و نیمرخ شبیه مهابت‌خان که در ذیل تصویر نقش یك فیل باپابندهای زرین ـ وتصویر پادشاه کورگانی عمل منوهر .
سه‌قطعه‌نقاشی تصویر ـ پادشاه کورگانی ـ دوتصویر از زن جوان هندی که ساغر و پیاله در دست دارند . عمل لچتر .
دو قطعه نقاشی تصویر ـ پادشاه و مرتاض در سایه

درخت ـ مجلس درس شاهزاده خانم هندی . عمل کوردهن .

دو قطعه نقاشی تصویر پادشاه و دو ندیم ـ و دیگر پادشاه و مردی که بازی در دست و سپری در حمائل دارد . عمل چترمن .

چهار قطعه نقاشی ـ مجلس شور پادشاه کورگانی ـ شبیه باقرخان نجم‌ثانی ـ تصویر پادشاه ـ تصویر دو دلداده در سایه بید مجنون . عمل بالچند .

چهار قطعه نقاشی ـ دو قطعه تصویر پادشاه و وزیر ـ شبیه اعظم‌خان ـ شبیه شایسته خان عمل مرار .

دو قطعه نقاشی تصویر جهانگیر شاه گورکانی سوار براسب سفید ـ عمل ظفر .

سه قطعه نقاشی ـ تصویر پادشاه گورکانی که گل زنبق در دست دارد باشاهزادهٔ کوچك که در حاشیه این قطعه نقاشی چنین رقم رفته است به (قلم نستعلیق) .

ای شاه دین پناه توئی قبله‌گاه من
پیری من وپناه من وپادشاه من

دو قطعه نقاشی ـ تصویر شبیه حکیم مومنا ـ تصویر یك سردار که شمشیر و سپری در حمایل و روی سپر نقش شیر و خورشید ترسیم شده است . عمل هاشم.

چهار قطعه نقاشی ـ نقش یك شاخه گل نرگس شهلا ـ یك بوته گل زنبق بنقش یك پرنده و زنبور ـ و دو قطعه نقش دو طاووس . عمل منصور نادرالعصر .

دو قطعه نقاشی ـ تصویر مرد جوان طوطی دردست ـ تصویر شاه اکبر گورکانی و در حاشیه این قطعه چنین رقم رفته است (عمل فرخ‌بیك جهانگیر اکبرشاه) عمل

مرقع ۱۶۳۹

فرخ بیك .

سه قطعه نقاشی ـ دو مجلس از عروسی در صحن باغ زیر چادر باحضور خانواده عروس و داماد و خدمه که مشغول پذیرائی هستند ـ تصویر سردار هندی که در قطعه چنین رقم رفته‌است (رقم‌العبد ابوالحسن صورت کرد) عمل ابوالحسن .

دو قطعه نقاشی ـ تصویرعابدی درزیر درخت ـ تصویر عابد و شیری که در کنارش آرمیده است . عمل مسکینه .

یك قطعه نقاشی ـ نقش خانه‌ای که در دست ساختمان است باچوب بست‌ها و کارگرانی که مشغول کار هستند و صاحب‌خانه که در گوشه‌ای دو زانو روی فرش نشسته و ناظر و مراقب است باخدمتکاری که پر طاووس در دست دارد . عمل صحیفه بانو ـ (این بانوی هنرمند شاگرد استاد کمال‌الدین بهزاد بوده است) .

۹قطعه نقاشی ـ تصویر زن جوان نیمه‌عریان‌که حریری برسر کشیده است ـ تصویر چهار نفر در مجلس بحث ـ مجلس درس شاهزادگان در خدمت استاد ـ تصویر ۹ نفر از بزرگان و مرد جوانی که پرطاووسی دردست دارد در مجلس بحث ـ صحنه یك کارگاه عصاره‌کشی بطرز قدیم و تصویر دو کارگر لاغر و نحیف و سگی که در کناری آرمیده و مردی که تکیه بردرخت داده وناظر است ـ تصویرشاه‌کورگانی وخدمه درتفرج گاه ـ تصویر پادشاه که شاهین در دست دارد و خدمه در باغ ـ تصویر حضرت عیسی و مریم در غسل تعمید ـ

و چهار قطعه نقاشی صحنه باغ و آتش‌بازی است در حضور شاهزادگان هندی که مراسم جشن ملی‌هند را نشان میدهد جشنی بنام (هولی) (مثل عید نوروز ایرانیان) دو قطعه مجلس سرور و شادمانی عروسی ـ دو قطعه مراسم شب زفاف عروس و داماد برسم هندوستان که داماد برتختی خوابیده و عروس را واردمینمایند ـ دوقطعه تصویر شاه جوان گورکانی و ملکهٔ او که گلی در دست دارد ـ مراسم شب‌زفاف عروس و داماد هندی است که برسم و سنت قدیم‌هند رنگ ارغوانی و مقدس را به لباس و رختخواب آنها می‌افشانند ـ صحنه یك شکارگاه که شاه سوار براسب باتفاق خدم شیری را شکار میکنند ـ منظرهٔ رفتن پادشاه باملازمان بشکار ـ منظره نارنجستان که دو شاهزاده خانم هندی برتختی روی مسند مرصع نشسته و زن جوانی در حال نواختن سه‌تار است ـ دو قطعه نقاشی نقش دو دارکوب روی تنهٔ درخت ـ تصویر دو دلدادهٔ محبوب در باغ زیر سایه بید مجنون ـ تصویر پادشاه و ملکه و ندیمه‌ای که پرطاووس در دست دارد درباغ ـ دو قطعه تصویر دو زن هندی ـ تصویر یك زن ملبس به لباس فرنگی که شاخه گل سرخی در دست دارد .

نقاشی‌ها سبك هند و ایرانی است وبدون نام راقم است و تاریخ .

یك قطعه نقاشی ـ سیاه قلم ـ تصویر زیبائی از یك‌خانم جوان که بر درختی تکیه کرده است .

شیوهٔ رضای عباسی .

یك قطعه مینیاتور مجلس مشاعره و شعرخوانی باعود درحضور بزرگان‌واعاظم‌دربار درتفرجگاه کوهستانی. شیوهٔ استاد کمال‌الدین بهزاد .

یك قطعه نقاشی ـ شبیه علیشاه افشار . سبك ایرانی . بدون نام راقم .

یك قطعه نقاشی ـ نقش گل‌های بنفشه ـ شکوفه ـ سرخ ـ یاس زرد ونقش دو پروانه در نهایت زیبائی‌و درکمال استادی ترسیم شده است رقم یاصاحب‌الزمان

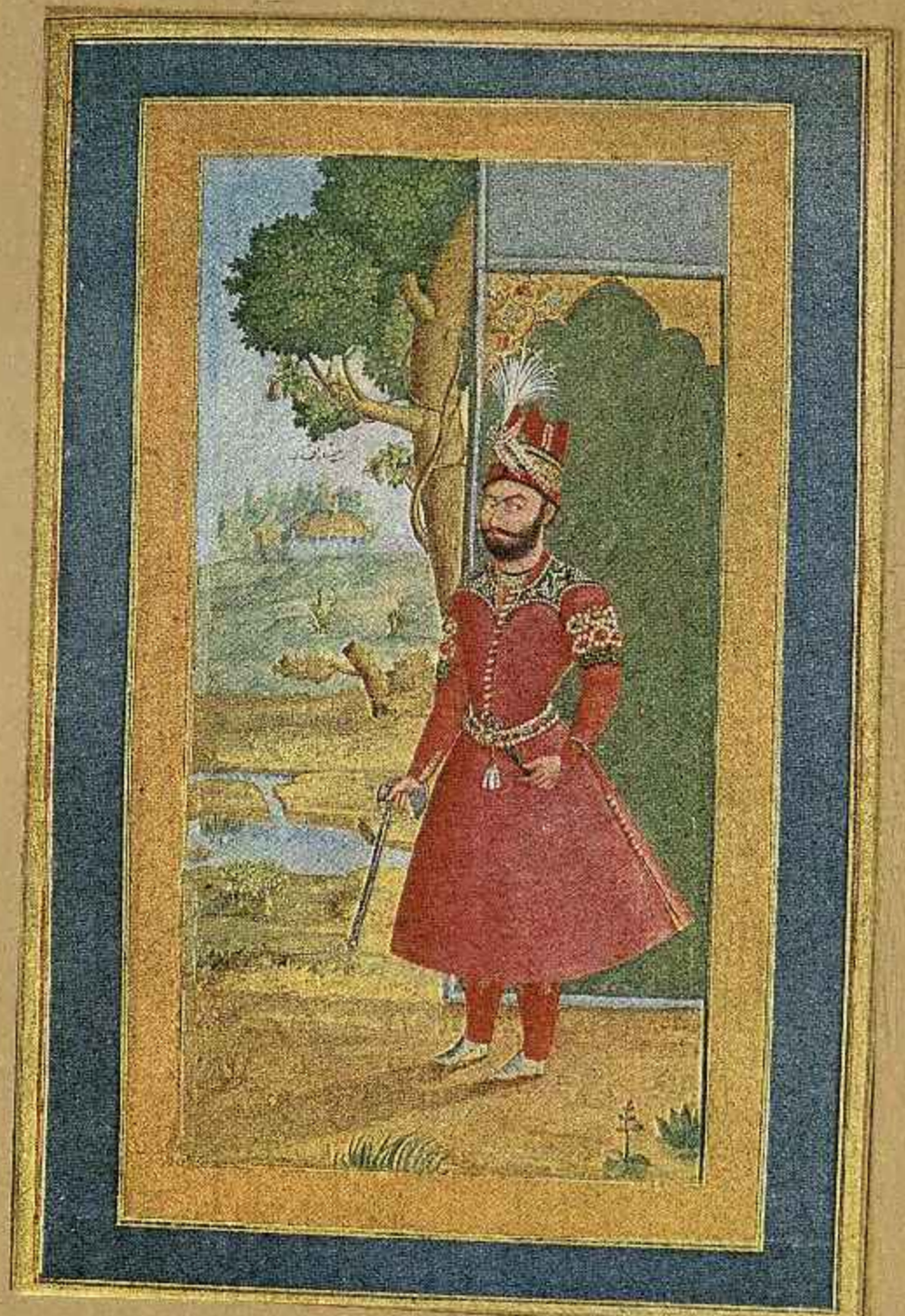
یك قطعه نقاشی ـ نقش گل شقایق و زنبق که در ذیل قطعه چنین رقم رفته است (رقم خاکسار بیمقدار نادر الزمان) نادرالعصر .

یك قطعه که شامل نقش چند پرنده (قرقاول ـ کبوتر ـ لکلك) میباشد ومجموعه‌ای ازانواع گل‌ها وشکوفه‌ها باپروانه‌که در حاشیه این قطعه چنین رقم رفته است (هو به‌رقم اقل خلق الله ابن محمد یوسف اتمام یافت)

یك قطعه نقاشی نقش یك بوته گل بسیار زیبا ـ عمل عبدالشکور .

توضیحات

این مرقع نفیس شامل نقاشی های فوق و مطالب آن شامل‌اشعاری ازشاهنامهٔ فردوسی علیه‌الرحمه ـ بوستان و گلستان شیخ اجل سعدی‌شیرازی ـ نصایح ـ مطالب عرفانی ـ اشعاری ازعماد الحسنی ـ روایاتی ازحضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ـ قسمتی ازمناجات و مقالات خواجه عبدالله انصاری ـ نسب‌نامه پادشاهان کوهدم انارالله برهانهم وجعل فی‌الجنة مثنویهم . از اولاد نوح نجی‌الله علی نبینا و علیه‌السلام . اول پادشاهی عمرالکندی ـ دوم پادشاهی ولداوحارث ـ

مرقع شماره دفتر ۱۶۳۹

سیوم پادشاهی ولداوحجر . . . . . الی سی‌و هشتم پادشاهی ولد خلف او کامران خان سی ونهم پادشاهی ولد خلف او حسینخان میرزا خلدالله تعالی ملکه وسلطانه وافاض علی العالمین سره وعدلة واحسانه ـ تعریف و توصیفی ناتمام در مورد خوشنویسی خط میر علی ـ و دو قطعه آخر این مرقع دو عکس چاپی سیاه و سفید فرنگی است .

پشت قطعه اول نوشته شده (انتقالی از صندوقخانه است) .

قطعات قطعات زیبای این مرقع که بصورت کتاب تنظیم شده است اکثراً دارای تذهیب و تشعیر سازی بی‌نهایت عالی است پنج قطعه اول این مرقع تشعیر سازی و مذهب زرین است که در متن قطعات سوم و چهارم دو ترنج خورشیدی بسیار زیبای تزئینی دارد که زمینه آنها طلاپوش و با اسلیمی‌های زرین و گل و برگهای ریز الوان نقش‌های جالب و بدیعی طرح و ترسیم شده است . حواشی اکثر قطعات این مرقع مذهب و تشعیر سازی است حواشی متصل به‌متن دارای نقش‌ها و تذهیب بسیار عالی و ممتاز است بین‌السطور طلااندازی دندان موشی باتحریر مشکی است .

تعداد قطعات دارای ۱۷۳ قطعه که ۸۲ قطعه آن مسطور است بین ۷ الی ۱۵ سطر و مابقی نقاشی است .

آغاز بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ بنام خدای سزای پرستش نیك بخشنده برخلق بوجود وحیات بخشاینده برایشان به‌بقا و محافظت از آفات .

پایان الهی این چه فضل است که با دوستان خود کردهٔ . جهة

مخدومزاده حقیقی نوشته‌شد الفقیرالحقیر عمادالحسنی غفرله .

جلد مقوای روکش چرم مشکی وسط ترنج وچهارسرترنج ضربی زمینه طلائی گل برجسته مشکی یك حاشیه کتیبه‌ای ضربی زمینه طلائی گل و ساقه و برگ‌مینائی و یك حاشیه ریسه گل و برگ زرین .

اندرون جلد پارچه گلی رنگ گلدار .

مرقع شماره دفتر ۱۴۴۴

شماره ردیف ۱۵۶	
اسم کتاب	مرقع خط و نقاشی (مرقع فلك) .
قطع	وزیری ، با بعاد ۲۱/۶×۳۰/۷ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته ـ نستعلیق ـ کتابت ممتاز .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	حسن ابن میرزا محمد حسینی بتاریخ ۱۲۸۳ هجری قمری .
نام نقاش و تاریخ	محمد باقر (یا باقرالعلوم) بتاریخ ۱۱۹۲ هجری قمری. میرزا بابا .
	محمدصادق (یا صادق الوعد) .
توضیحات	این مرقع شامل چهار قطعه خط شکسته نستعلیق ممتاز است و مطالب آن ابیاتی است در مدیح سلطان وقت (ناصرالدین شاه قاجار) که کاتب شرح تنظیم و تقدیم این مرقع را منظوم و به قلم زیبا نگاشته است و نام آن را مرقع فلك نهاده است و مابقی قطعات نقاشی‌های آب و رنگ و سیاه قلم سه استاد است ومزین وآراسته به نقش گل وبوته صورتسازی از شخصیت های تاریخی قدیمی ـ تصویر زن ـ دورنما ـ نقش بعضی از حیوانات میباشد .
قطعات	مقوای متن و حاشیه ـ حواشی الوان و مذهب به گل و برگهای زرین مجدول کمندکشی بند رنگارنگ . حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان که بعضی از آنها تزئینات گل وبرگ ریز الوان وطلائی

مرقع ۱۶۴۴

مرقع شماره دفتر ۱۶۴۴

مرقم ۱۶۴۴

مرقع ۱۶۴۴

دارد . متن قطعات کاغذهای الوان و دو قطعه نقاشی روی چلوار دارد . در بعضی از قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۶۸ قطعه متصل به‌هم که ٤ قطعه آن مسطور و هر قطعه ۹ سطر کتابت دارد و ٦٤ قطعه نقاشی .

آغاز شاها مرقع فلك نیلگون لباس
برقدکبریای تو عطفی زدامن است

پایان نقش یك شاخه گل و برگ و شکوفه با مرغ سیاه‌قلم‌ـ رقم محمدباقر .

جلد مقوای روغنی بوم تریاکی مزین به‌گل و پیچکهای زرین . درون یك‌دایره تزئینی مجلس ازعرفا وبزرگان میرفندرسکی ـ شیخ بهائی ـ شمس تبریزی ـ مولای رومی و عده‌ای از مریدان نمایان است که بسیارجالب و هنرمندانه نقاشی آب و رنگ شده و کار استاد حیدرعلی میباشد واطراف این دایره در دوایرکوچکتر تزئینی نقش چند نفر از اقطاب است و در پیشانی و ذیل دایره بزرگ عکس ناصرالدین شاه قاجار . دو حاشیه زمینه مشکی ریسه گل و برگ زرین و بینهما یك حاشیه کتیبه‌ای زمینه لیموئی رنگ که اشعاری در مدیح ناصرالدین شاه به قلم نسخ درون کتیبه‌ها نگاشته شده و چنین رقم رفته است .

(نمود پیشکش خسرو زمین و زمان
هزار و سیصد بگذشته بود از هجرت

اندرون جلد بوم عنابی مزین به دو شاخه زرین درهم پیچیده از درخت تاك بایك حاشیه زمینه مشکی پیچك زرین .

مرقع ۱۵۶۶

شماره ردیف ۱۵۷

اسم کتاب مرقع خط و نقاشی .

قطع وزیری بابعاد ۳۱×۲۰/۵ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

خط نسخ ـ نستعلیق ـ کتابت عالی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت محمود . بدون تاریخ ـ قلم نسخ .
قلم نستعلیق بدون رقم است .

نام نقاش و تاریخ حسینعلی متخلص به‌مصور بتاریخ ۱۲۵۰ هجری قمری.
محمد اسماعیل سپهسالار قاجار . بدون تاریخ .

توضیحات دو قطعه از این مرقع شامل دعای دفع شر اعادی به‌قلم نسخ محمود و دیگری یك صفحه از دیوان حافظ است به قلم نستعلیق بدون رقم و تاریخ این مرقع شامل نقاشی‌های آب و رنگ از چند تصویر نیم‌تنه زن ومرد جوان ـ پرنده ـ صحنه شکار ـ صور ..... دو قطعه بونه گل است که مجموعاً نقشها و طرز نقاشی مبتدی و متوسط است بغیر از چند قطعه که استاد مصور برای سرمشق نقاشی بجهت سپهسالار ترسیم نموده است .

قطعات مقوای متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین زوج تحریر مشکی و رنگارنگ است حواشی بدون تزئین‌ـ حواشی متصل به متن تسمه اندازی باکاغذهای الوان. قطعات متن کاغذهای الوان است که بمقتضای نقش رنگ آمیزی شده است . سجع مهر کتابخانه دولت‌علیه

ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۳۱ قطعه متصل به هم که دو قطعهٔ اول و دوم این مرقع به قلم نستعلیق و نسخ ۱۴ ـ ۱۰ سطر کتابت دارد بین‌السطور طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی است . مابقی قطعات نقاشی است .

آغاز خاطر بدست تفرقه دادن نه‌زیرکی است

مجموعه‌ای بخواه و صراحی بیارهم

پایان تصویر شبیه کیومرث میرزا نقاشی آب و رنگ .

جلد مقوای روکش چرم سورمه‌ای رنگ حاشیه مجدول کمندکشی مشبک‌سازی طلائی .

اندرون جلد کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۵۸

اسم کتاب مرقع عکس خطوط .

قطع خشتی بابعاد ۲۸×۳۲/۵ سانتی .
رقعی بابعاد ۱۸×۲۶ سانتی .
جیبی بابعاد ۷/۹×۲/۱۵ سانتی .
رقعی بابعاد ۵/۱۹×۲/۲۶ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی .

اسم کاتب و تاریخ کتابت میرعماد ـ بتاریخ ۱۰۱۸ هجری قمری قلم نستعلیق خفی و جلی کتابت ممتاز .
غلامرضا ـ بتاریخ ۱۲۹۳ هجری قمری ـ قلم نستعلیق کتابت خوش .
عبدالمجید ـ قلم شکسته نستعلیق ممتاز .

توضیحات مرقع شماره ۱۶۵۵ دارای شصت و دو قطعه عکس از خط میرعماد است که محمدخان بهادر به کتابخانه سلطنتی در شانزدهم شهریور ۱۳۴۳ اهدا نموده است.
مرقع شماره ۱۶۵۶ دارای ۱۲ قطعه عکس خط غلامرضا و چند قطعه عکس از حضرت امیرمؤمنان علیه‌السلام و مظفرالدین شاه و محمدعلیشاه قاجار است .
مرقع شماره ۱۶۵۷ دارای ۱۸قطعه عکس خط میرعماد.
مرقع شماره ۱۶۵۸ دارای ۲۲ قطعه عکس از خطوط میرعماد و عبدالمجید درویش است .

قطعات جلد مقوای فرنگی بدون تزئین .
مرقع شماره ۱۶۵۵ ـ مقوای روکش چرم آلبالوئی

مجدول کمنداندازی زرین است و اندرون جلد کاغذ ابری ساده .

جلد مرقع شماره ۱۶۵۶ و ۱۶۵۷ و ۱۶۵۸ مقوای روکش مخمل نقش‌دار نیلی رنگ و دودی میباشد .

اندرون جلد کاغذهای ساده سفید و ابری .

مرقع گلشن ۱۶۶۳

شماره ردیف ۱۵۹

اسم کتاب مرقع گلشن .

قطع رحلی بابعاد ۲۶×۴۱ سانتی .

کاغذ خانبالغ دولا ـ حواشی مذهب مرصع و تشعیر سازی ممتاز .

خط نستعلیق خفی و جلی ـ کتابت در حدکمال پختگی و ملاحت .

اسم کاتب و تاریخ کتابت سلطان علی مشهدی ـ سلطان علی الکاتب المشهدی ملقب به کاتب السلطانی . از مردم مشهد و دوران کودکی و نوجوانی را در آنجا میزیسته وعشق وعلاقه وافری به خوشنویسی داشته چنانکه برای رسیدن باین هدف شریف پیوسته اوقات خویشتن را صرف نوشتن مشق خط مینموده تا در اثر ممارست آوازه خوشنویسی او در اطراف خراسان رسید سلطان‌حسین میرزا بایقرا گورکانی (۸۷۳–۹۱۲) وی را به هرات دعوت و در کتابخانه معظم خاصه خویش او را بکار کتابت گماشت و بدین سبب در برخی از نسخ عنوان (کاتب السلطانی) را به نام خویش افزوده وی سالهای متمادی در دربار سلطان حسین میرزا بایقرا در هرات می‌زیسته و باوزیر دانشمند و هنرپرور وی چون امیر علی شیرنوائی آشنا و آثاری بنام این وزیر خردمند از خود بیادگار گذاشت ونیز افتخار آشنائی ودوستی با مولانا عبدالرحمن جامی نصیبش گردیده و ارادتی

خاص بوی پیدا کرده و بسیاری از آثار منظوم و منثور آن عارف و شاعر بزرگوار را به خطی خوش کتابت نموده است. بعد از مرگ سلطان حسین‌میرزا بایقرا سلطان علی مشهدی ازهرات بسوی زادگاه خود مشهد آمده و در آن شهر انزوا گزید و بتاریخ دهم شهر ربیع‌الاول سال ۹۲۶ هجری قمری به سن هشتاد و پنجسالگی دارفانی را وداع گفت.

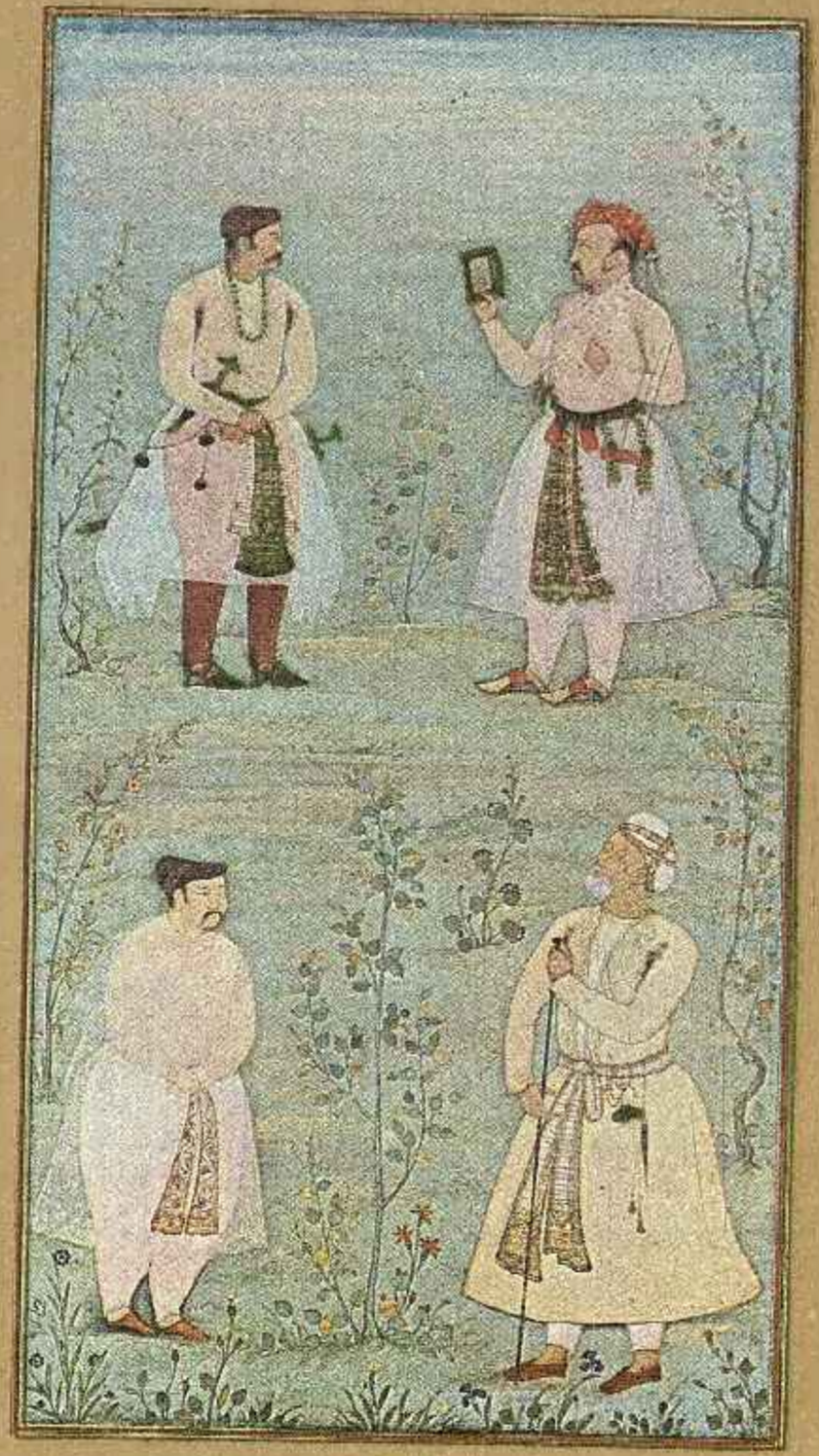
در ترجمه احوال او وی را مردی متقی و پرهیزکار و خوش صورت و نیکو سرشت ستوده‌اند و علاوه بر خوشنویسی خوش قریحه بوده و فی‌البدیهه اشعاری می‌سروده و با خطی خوش بدوستان و یاران خویش یادگار میداده است وی در دوران عمر طولانی خود شاگردان زبردست و توانائی در خوشنویسی تربیت نموده و تعلیم داده است که همگی از خوشنویسان طراز اول و بنام عصر خویشتن بوده‌اند از جمله ـ سلطان محمد نور ـ سلطان محمد خندان ـ زین‌الدین محمود ـ محمد ابریشمی ـ رستم علی خراسانی ـ سلطان علی سبز مشهدی و چند تن هنرمند خطاط دیگر.

چند قطعه از این مرقع نفیس و بی‌بدل آراسته به خط سلطان علی المشهدی است.

قطعه ۳۳۳

در متن این قطعه چند بیت که سرودهٔ اوست به قلم نستعلیق دو دانگ نگاشته شده است.

مرا عمر شصت وسه شد بیش و کم
هنوزم جوانست مشگین قلم

مرقع گلشن ۱۶۶۳

هنوز آنچنانم هستم از فضل حق
که باطل نگردانم الحق ورق
توانم هنوز از خفی و جلی
نوشتن که العبد سلطان علی
فی صفر سنه اربع وتسعمائه ۹۰٤ بدارالسلطنه هراة .
خدم بکتابتها اقل العباد سلطان علی المشهدی غفر ذنوبه و ستر عیوبه بمحمد وآله .

قطعه ۲۱۳ در حاشیه متصل به متن این قطعه به قلم نستعلیق یك دانگ چنین رقم رفته است وفق بکتابة هذه الدیوان. (العبد سلطان علی المشهدی غفر ذنوبه وستر عیوبه وقدورلمحررها فی تاریخها) .

ای آنکه زتو یافت شرف فضل و ادب
لطف و کرمت عجم گرفتست و عرب
در سالخ رجب تمام شد این دیوان
وین طرفه که تاریخ شدش سلخ رجب
بدارالسلطنه هراة .

قطعه ۱۰۹ غزلی است از حافظ شیرازی علیه‌الرحمه .

(حافظ اندیشه کن از نازکی طبع وزیر
برو از درگهش این ناله و فریاد ببر
به قلم نستعلیق یك دانگ که در ذیل قطعه چنین رقم رفته است . مشفقه العبد الفقیر المذنب المحتاج الی‌الله وغفرانه سلطان علی المشهدی غفر ذنوبه وستر عیوبه بدارالسلطنه هراة حصیت عن البلیات .

قطعات دیگری هم به قلم سلطان علی مشهدی در مرقع گلشن میباشد .

مولانا کمال‌الدین جعفر التبریزی البا یسنغری ملقب

مرقع گلستان ۱۶۶۴

به قبلة الکتاب .

وی از مردم تبریز و دراواسط قرن نهم هجری‌میزیسته است ؛ بواسطه اقامت و سفرهای متعددی که بشهر هرات نموده بعضی او را هروی دانسته‌اند .

وی از شاگردان و تربیت شدگان مکتب میرعلی تبریزی و میرعبدالله فرزند وی بوده است و درخطوط متداول زمان خود استاد مسلم و هفت قلم را (ریحان ـ ثلث ـ رقاع ـ نسخ ـ شکسته تعلیق ـ نستعلیق) بحد کمال خوش و زیبا مینگاشته و حافظ قرآن نیز بوده است . هنگام اقامتش در تبریز بدربار جلال‌الدین میرانشاه بن امیر تیمور (۸۰۷ ـ ۸۱۰) درآذربایجان راه داشته و آثار نفیسی از خطوط خوش و ممتاز به یادگار گذاشته است .

جعفر بایسنغری تربیت یافتهٔ امیرشاهرخ بن تیمور گورکانی بوده و سالها در کتابخانهٔ معظم خاصهٔ فرزند امیر شاهرخ شاهزادهٔ هنرپرور و هنرمند بایسنغرمیرزا (۸۰۲ ـ ۸۳۷) بسمت ریاست و سرپرستی عده‌ای از خوشنویسان و هنرمندان بکار کتابت و مصوری و خلق آثار هنری مشغول بوده است که یك نمونه نفیس و ارزنده‌ای که در آن نگارخانه و کتابخانه بیادگار و اکنون زینت‌بخش کتابخانه سلطنتی است همانا شاهنامه ارجمند بایسنغری است‌که در نوع خودبی‌بدل و بی‌نظیر است . سبب اشتهار و انتساب این خوش نویس هنرمند به (بایسنغری) توجه و التفات شاهزادهٔ هنرپرور بایسنغر میرزانسبت به‌اوبوده‌است‌که‌به‌عنوان و لقب شاهانه خویش او را ملقب میسازد .

مرقع گلشن ۱۶۶۳

قطعه ۴۴۶

که شامل دو قسمت یکی قلم نستعلیق یك دانگ و دیگری قلم غبار عالی و ابیاتی از اشعار نظامی نگاشته شده است در ذیل آن چنین رقم رفته است .

کتبه العبد المذنب جعفر الکاتب تجاوزالله عنه علی طریق واضع الاصل علی بن حسن السلطانی رحمةالله بدارالسلطنه هراة حمیت عن‌الافات .

کتبه العبد الضعیف النحیف المحتاج الی رحمةالله غفرانه جعفر تجاوزالله‌عنه .

رقمهای فوق بدون ذکر تاریخ است ولی چنانکه در شرح احوال این استاد بزرگوار آمده است قریب به چهل سال کاتب و خوشنویس مسلم ومقرر وبین‌سالهای ۸۱۶ و ۸۵۶ در قید حیات بوده است .

سلطان محمد بن نورالله ـ سلطان محمد نور . ازمردم هرات ودر حدود سال ۸۷۷ متولد و متوفی در حدود سال ۹۴۰ هجری قمری است .

او یکی ازشاگردان ممتاز وبرجستهٔ سلطان علی‌مشهدی در فن خطاطی بوده که در سرعت و قوت کتابت و دلربائی و ملاحت خط خاصه کتابت خفی و همچنین در هنر رنگه‌نویسی استاد مسلم بوده است .

سلطان محمدنور در دربار سلطان حسین میرزا بایقرا یکی از کاتبان بنام و مقرب بوده و در دستگاه فضل و هنر امیر علی شیرنوائی تربیت شده که در نتیجهٔ توجه آن وزیر خردمند و تعلیم و تربیت استاد خط سلطان علی مشهدی به مقام شامخ وشریف خوشنویسی رسیده است در سرودن شعرهم دستی داشته وبه‌حسن کردار و لطف گفتار و تقوی و دانش مشهور عام و

شماره دفتر ۱۶۶۳ و ۱۶۶۴-

خاص بوده است .

قطعه ۱۷

در این قطعه اشعاری از مثنوی مولانا جلال‌الدین و ابیاتی از غزلیات خواجه حافظ شیرازی به قلم غبار دو دانگ‌عالی جهت فرزند ارجمندش امیرعزالدین‌محمود نگاشته است و چنین رقم رفته . (کتبه العبد الفقیر المحتاج الی نظر رحمة‌الله سلطان محمد بن نوراله تجاوزالله جهت فرزندارجمند امیرعزالدین محمود زید و فضائله وعمره مرقوم شد) .

میرعلی هروی ـ از مردم هرات و از سادات حسینی بوده است در اوائل قرن دهم هجری قمری وی در شهر هرات بتحصیل دانش و کسب هنر پرداخته و خط را نزد استاد زین‌الدین محمودآموخته ودردارالانشاء حکام هرات‌بکتابت احکام مشغول‌بوده وبعد ازچندی به‌دربار سلطان حسین‌میرزا بایقرا راه یافته وازمقربان و کاتبان خاص دربار وی شد و بعنوان کاتب‌السلطانی ملقب گردید .

میرعلی تاسال ۹۱۱ هجری قمری در هرات میزیست و از آن پس گاهی درمشهد وگاه درهرات اقامت‌میکرده تا در سال ۹۳۵ هجری که هرات بتصرف ازبک‌هادرآمد میرعلی را باجمعی از امراء و بزرگان و هنرمندان‌شهر از هرات به بخارا کوچ داده و به معلمی و کتابت در دستگاه ازبک‌ها درآمد .

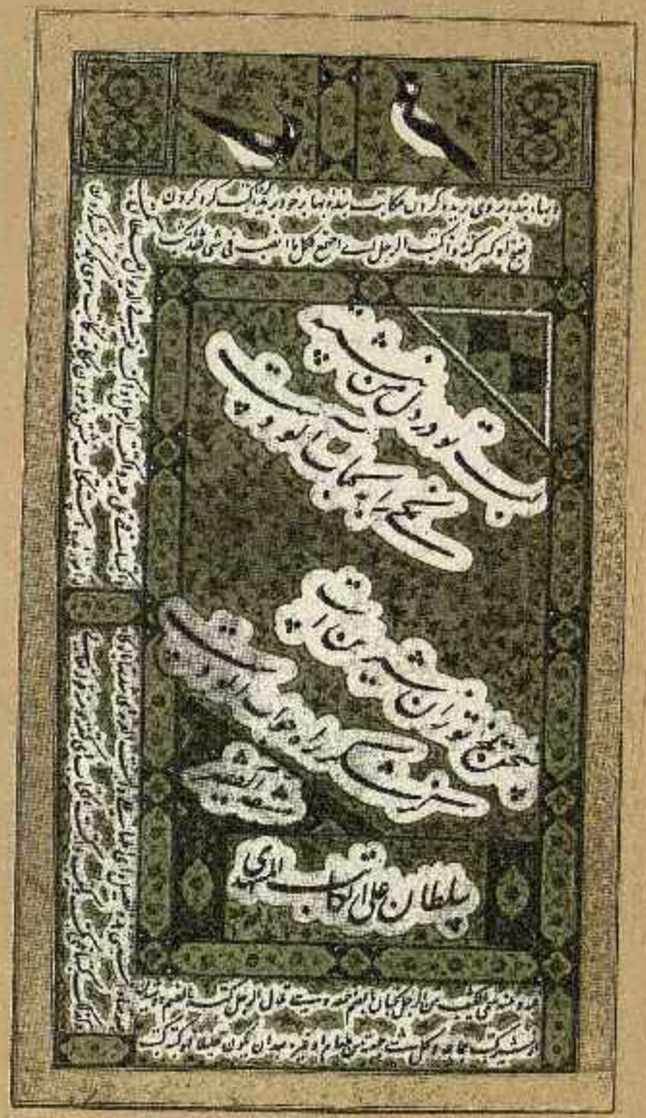
در ترجمهٔ احوال وی آمده که مردی خوش صورت و آزاده و دارای مکارم اخلاق و صفات پسندیده بوده که مورد توجه و مقبول قلوب واقع میشده و نیزذوق عرفانی داشته و مولانا عبدالرحمن جامی باو نظر لطف

و التفات خاصی میداشته است .
در نگارش نستعلیق خفی و جلی و قطعه‌نویسی و همچنین در کتیبه نگاری استادی بنام و چیره‌دست بوده است. در سرودن شعر فارسی و ترکی دست‌داشته ونثر راشیوا ورسا نوشته وجزومنشیان‌محسوب‌میشده.
تاریخ مرگ این خطاط و استاد هنر در حدود سال ۹۵۱ و ۱۶ سال آخر عمرش را در نهایت افسردگی و ناراحتی در شهر بخارا گذرانده و در همانجا وداع زندگی گفته است . چنانکه در قطعه ۱۴۹ مرقع گلشن قطعه شعری که سرود و به قلم اوست شکایت وی را از اقامت اجباری در بخارا و رنج دوری از وطن و غم و درد هجر از خانواده و دوستان را میرساند .

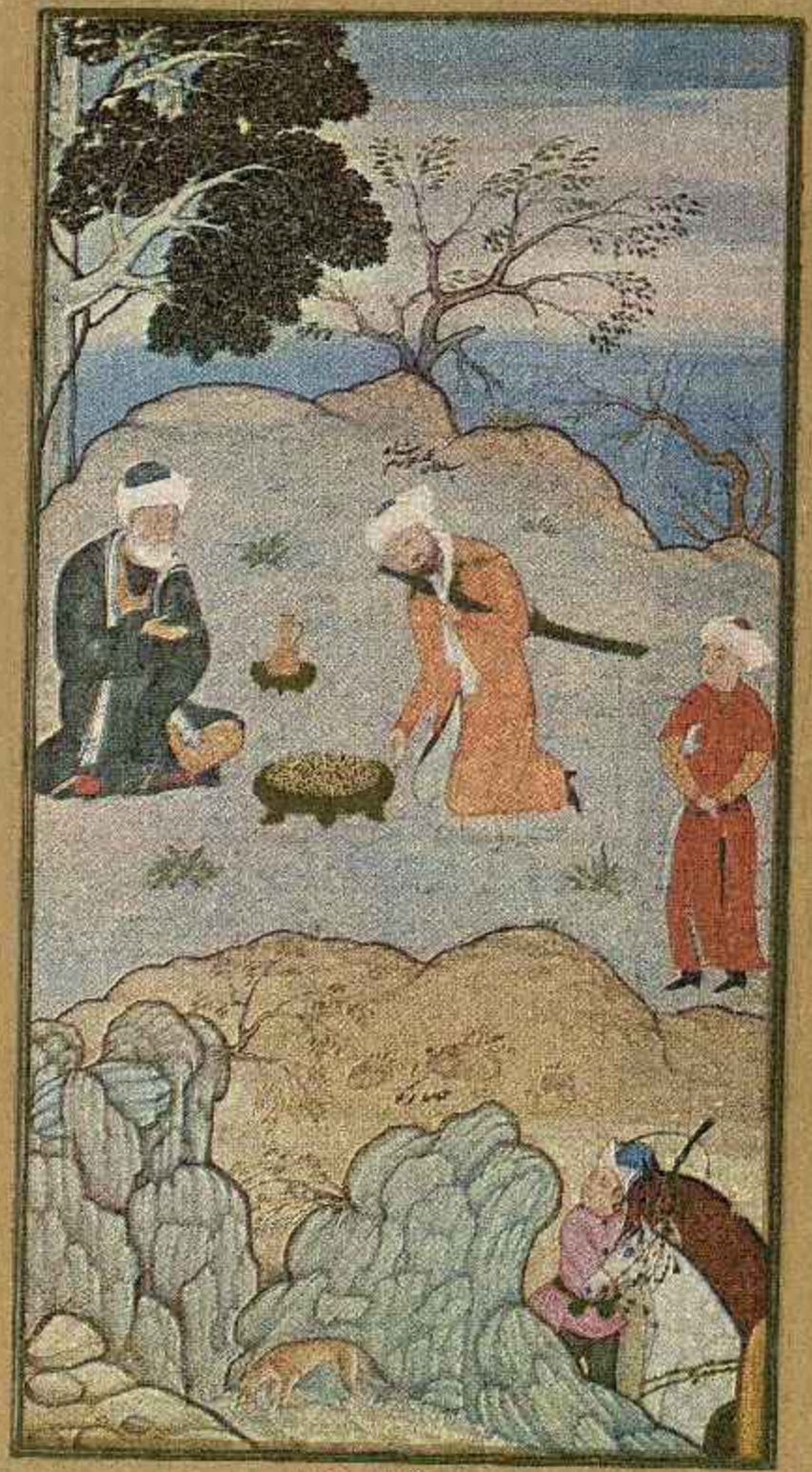
عمری از مشق دوتا بود قدم همچون چنگ
تا که خط من درویش بدین قانون شد
طالب من همه شاهان جهانند و مرا
چون گدایان جگر از بهر معیشت خون شد
گشتم از حسن خط امروز مقید اینجا
وه که خط سلسلهٔ پای من مجنون شد
سوخت از غصه درونم چکنم چون سازم
که مرا نیست ازین شهر ره بیرون شد

الفقیر الحقیر المذنب میرعلی الکاتب عفراله ذنوبه وستر عیوبه فی‌سنه ۹۴۴ ببلده بخارا .

و همچنین اشعاری به زبان ترکی و فارسی در مدیح عبدالله‌خان ازبك سروده و به قلم ریز و درشت در نهایت زیبائی و دلربائی نگاشته بآن قصد که شاید اجازهٔ ترك بخارا ورفتن به‌شهر ودیار خویش‌را دریافت

مرقع گلشن ۱۶۶۳

مرقع گلستان ۱۶۶۴

اینك یك بیت نمونه از آن اشعار :
نماید که متأسفانه باین سعادت دسترسی پیدا نمیکند.

تا ابد باشد الهی کام‌بخش و کامران
ظل عالی همت عادل عبیدالله‌خان

الی‌آخر . . . . .

میرعلی هروی دارای رقمهای متعدد و امضاهای گوناگونی بوده که در ذیل نوشته‌ها و قطعاتی که از او بیادگار مانده مشاهده میشود از جمله :
میرعلی ـ فقر علی ـ علی ـ علی کاتب حسینی ـ علی کاتب ـ علی الحسینی ـ میرعلی کاتب ـ میرعلی کاتب السلطانی ـ علی هروی ـ علی حسینی هروی ـ عبده میرعلی .

شماره قطعاتی که ازاین استاد بزرگوار در مرقع گلشن ملاحظه میشود در حدود ۹۹ قطعه است از قلم یك دانگ الی چهار دانگ نستعلیق خوش و متناز والبته تمام این قطعات از حیث ارزش هنری و کمال خط یکسان نیست کما اینکه در بعضی از قطعات کتابت در نهایت ملاحت وپختگی است‌که سزاوار هزاران‌تحسین و آفرین است .

در قطعه چهارم و پنجم این مرقع‌که نمونه‌ای ازمفردات خط نستعلیق را بنا بگفته خویش (طریق واضع الاصل خواجه میرعلی التبریزی در سال ۹۳۸ نوشته شده است) گواه خوبی برشیوهٔ تازهٔ او نسبت بسبك پیش بوده وکمال استادی او را میرساند .

در قطعه ۱۵۶ به قلم نستعلیق دو دانگ ونیم بسیار عالی چنین رقم رفته است :

باز آن سوار مست بنخجیر میرود
دستم زکار و کار زتدبیر میرود
او اسب می‌دواند و ما کشته می‌شویم
لشکر هلاك می‌شود و میر میرود
نزدیك شد هلاکت خسرو ز دوریت
در کار او هنوز چه تقصیر میرود
ای کاشکی که بر دل بدخوی من رسد
آن تیر او که در تن نخجیر میرود

جهت مشق محمدباقر . حرره العبد الفقیر المذنب علی الکاتب ستر الله عیوبه فی شهر سنه ۹۳۲ .

از آثار خوشنویسان همزمان جهانگیر شاه پادشاه هندوستان تنها خط محمدحسین زرین‌قلم جهانگیرشاهی کشمیری سال ۱۰۱۷ هجری قمری و عبدالرحیم عنبرین قلم (بدون ذکر تاریخ) در این مرقع میباشد .

قطعه ۹۷ در متن این قطعه چنین رقم رفته است .

الله اکبر .

بندگان حضرت خلافت پناهی ظل‌اللهی نورالدین جهانگیر پادشاه غازی میفرمایند .

هرکس که خمیر دل صفا خواهد داد
این قالب خاك را بقا خواهد داد
هرجا که بود شکستهٔ دستش گیر
بشنو که همین کاسه صدا خواهددادد

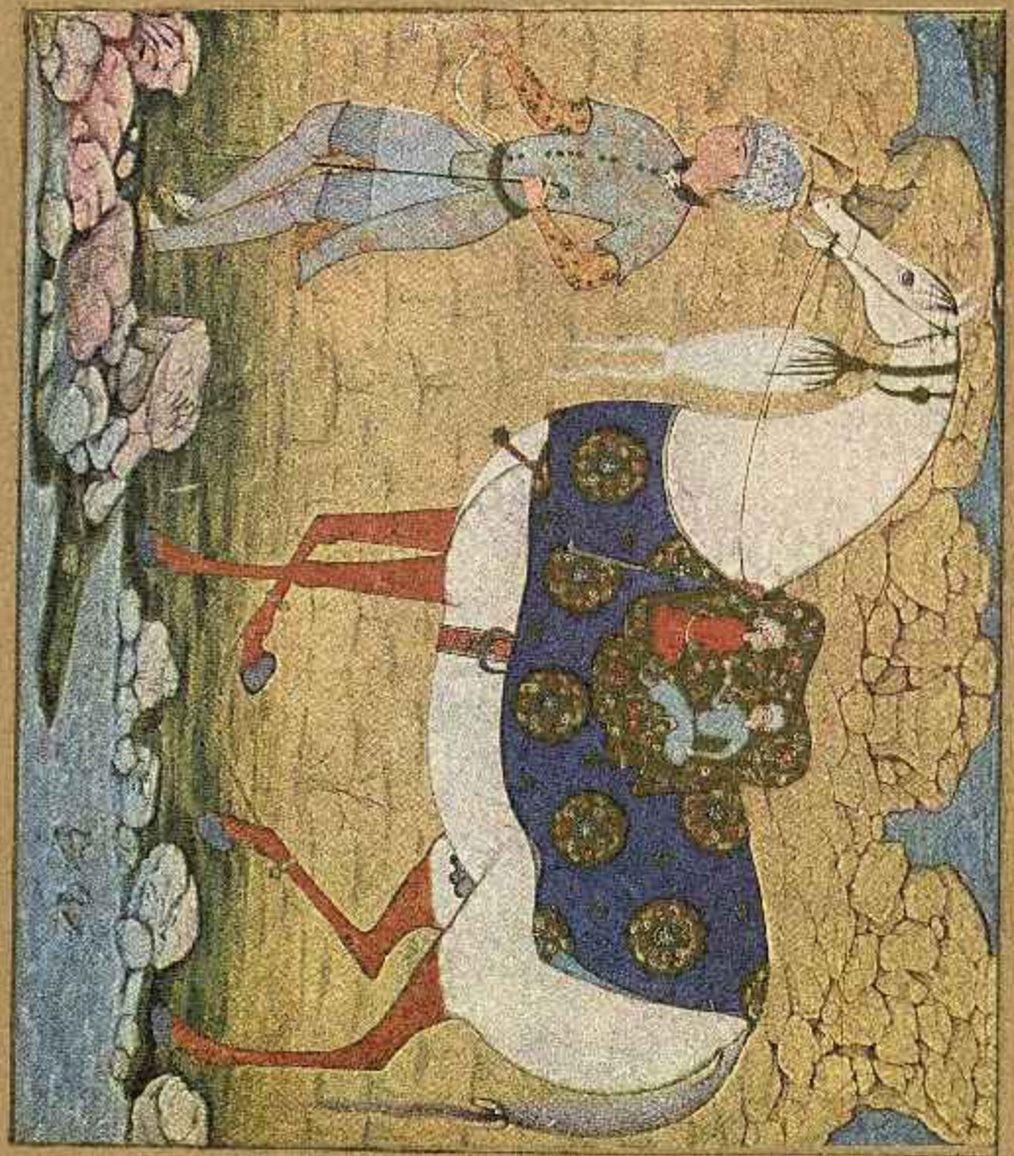
بنده کمترین محمدحسین کشمیری تحریر نمود .

قطعه ۸۱ در حاشیه سمت چپ این قطعه چنین رقم رفته است .

این مرقع شده ز لطف اله
از جهانگیر شاه اکبر شاه

مرقع گلشن ۱۶۶۳

مرقع گلستان ۱۶۶۴

قطعه ۱۲ و ۱۳

در ذیل این دو قطعه که شامل نامه‌های اکبر شاه به فرزندش میباشد . چنین رقم رفته است (فی تاریخ یازدهم شهر ربیع‌الاول سنه ۹۶۳ کمترین بنده‌ها محمد حسین زرین قلم کشمیری سنه موافق سنه ۱۰۱۷ نقل نمود) .

قطعه ۱۸

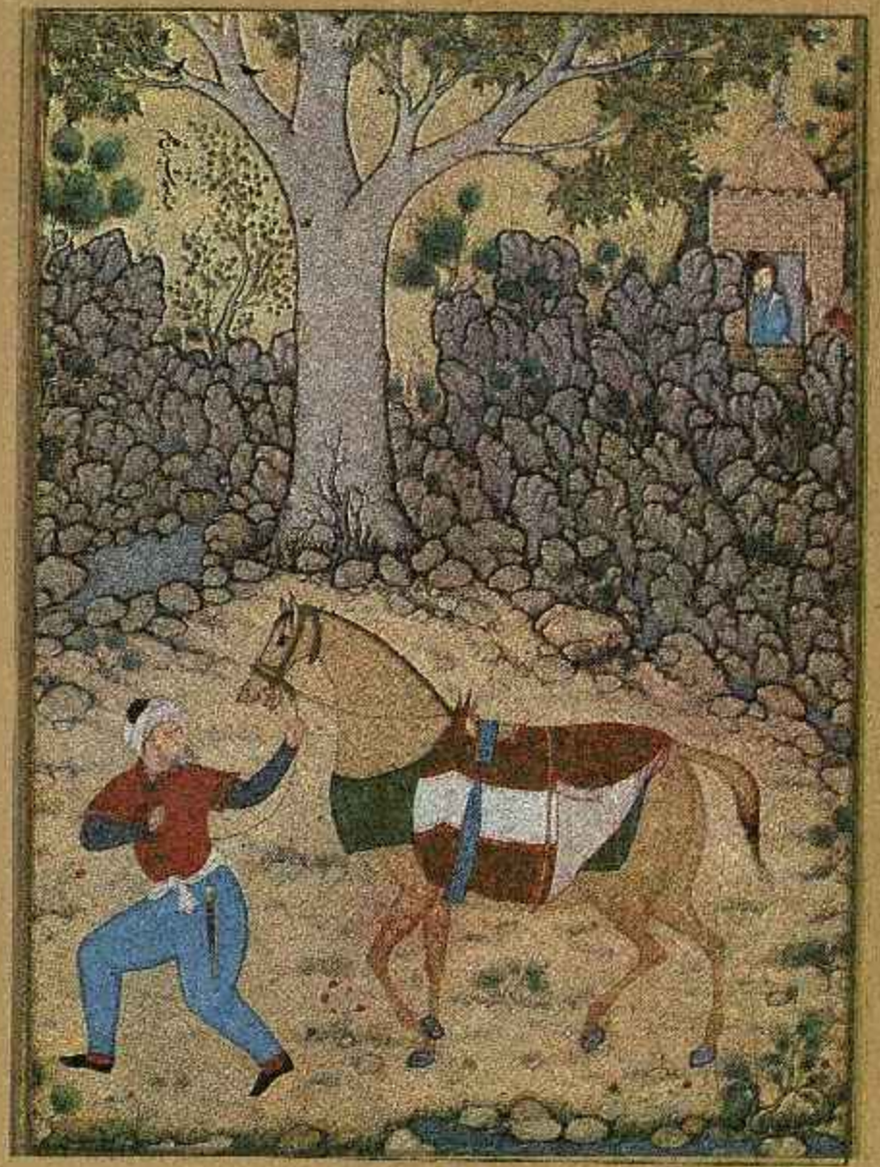
متن این قطعه تصویر آب و رنگ بسیار زیبائی از یك جوان بالباس فاخر که صراحی‌زرین دردست دارد ودر حواشی متصل به‌متن‌این قطعه چنین نگاشته‌شده است. به قلم نستعلیق دو دانگ خوش .

از روز ازل عشق تو همخانه ماست
مهر رخ تو در دل دیوانهٔ ماست
هرکس ز می عشق نصیبی بردست
در راه تو درد درد پیمانه‌ماست

فقیر عبدالرحیم عنبرین قلم .

اظهر الکاتب

اظهر التبریزی . اوائل قرن نهم هجری قمری .
وی از مردم شهر تبریز وشاگرد میرزا جعفر بایسنغری بوده است قلم نستعلیق را شیوا و استوار کتابت مینموده و خفی را از جلی بهتر و خوشتر مینوشته و در قلم ثلث استاد مسلم بوده است .
این‌استاد درامر کتابت‌کنددست ولی درست مینوشته.
وی در کتابخانه بایسنغر میرزا و سلطان ابراهیم‌میرزا فرزندان‌شاهرخ‌بن‌تیمور درحدودسالهای (۸۶۶–۸۷۱) کتابت میکرده است و پس از مرگ شاهزاده هنرمند و هنرپرور در معیت چند تن دیگر از هنرمندان و کاتبان کتابخانه بایسنغر میرزا از خراسان به سمرقند رفته و در حمایت الغ‌بیك کورکانی بکار کتابت و

مرقع گلستان ۱۶۶۴

همچنین در سلك مصاحبین و معاشرین وی قرار میگیرد .

او عمری طولانی شاید بیش از هشتاد سال کرده و وفات وی در حدود سال ۸۸۰ هجری میباشد که در طی این سالها شاگردان برجسته و ممتازی از او تعلیم خط گرفته و بدرجهٔ کامل استادی رسیده‌اند ازجمله. سلطان علی سبز مشهدی ـ سلطان علی قاینی ـ سلطان علی مشهدی ـ شیخ بایزید پورانی ـ شیخ محمدامامی و چند تن دیگر . . .

در حواشی متصل به متن قطعه ۱۸۱ مرقع گلشن به‌قلم دو دانگ و کتابت خفی خوش نستعلیق این ابیات .

برنیاید زتن سوخته دل نام و نشان
سالها خدمت درگاه تو کردست عماد
گم‌شوددردوجهان‌هرکه‌تورایافته‌است
چه‌عجب‌باشدازامروز جزایافته‌است

. . . . الی آخر .

نوشته شده‌که در ذیل آن چنین رقم رفته است (مشقه العبد الضعیف المحتاج الی رحمةالله تعالی و غفر انه اظهر الکاتب تجاوزالله .

در قطعه ۱۹۷ ـ در متن این ابیات به قلم دو دانگ نستعلیق خفی نگاشته شده و چنین رقم رفته است .

وصال کعبه میسر نمی‌شود سعدی
مگر که راه بیابان پرخطر گیرند

مشقه العبد المذنب اظهر الکاتب .

قطعه ۴۹ در قسمت حاشیه متصل به متن سمت چپ این قطعه به قلم نستعلیق یك‌دانگ خفی خوش اشعاری درمدیح

سلطان علاءالدین سروده و نگاشته شده است که در ذیل آن چنین رقم رفته (کتبه العبد الفقیر المحتاج الی رحمة الله تعالی و غفر انه اظهر احسن الله احواله فی الدارین).

نام نقاش و تاریخ

استاد کمال‌الدین بهزاد در سال ۸۶۰ هجری قمری در هرات دیده بدنیا گشود و پس از کسب دانش و طی مدارج کمال در فن نقاشی و مینیاتور سالها دردربار سلطان حسین بایقرا نمونه‌های برجسته و ممتازی از نقاشی ساخته و پرداخته و به شاهزادگان هنر دوست تیموری عرضه میکرد. درسال ۹۲۸ هجری قمری که هرات نیز مانند بسیاری دیگر از شهرها توسط شاه اسماعیل صفوی (مرشد بزرگ) درتحت لوای حکومت مرکزی مقتدر و عظیم ایران قرار گرفت برحسب دستور این پادشاه هنرپرور و هنرشناس و بمنظور تشکیل مرکز فرهنگی و هنری که همواره موردنظرو توجه شاه اسماعیل صفوی بود کمال‌الدین بهزاد و چندتن دیگر از هنرمندان و نگارگران از هرات به تبریز که پایتخت بود دعوت و خوانده شدند.

شاه اسماعیل صفوی طی فرمانی بتاریخ ۲۷ جمادی‌الاول سال ۹۲۸ هجری قمری کمال‌الدین بهزاد را بسرپرستی کتابخانه سلطانی منصوب ووی سالها در جمع خوشنویسان ـ مذهبان ـ مصوران ـ نقاشان به آفرینش آثار هنری مشغول و یادگارهای نفیس و ارزشمندی از خود باقی گذاشت ـ کمال‌الدین بهزاد همواره موردلطف وعنایت خاصه شاه اسماعیل صفوی و بعداً فرزندش شاه طهماسب بوده و همین توجهات

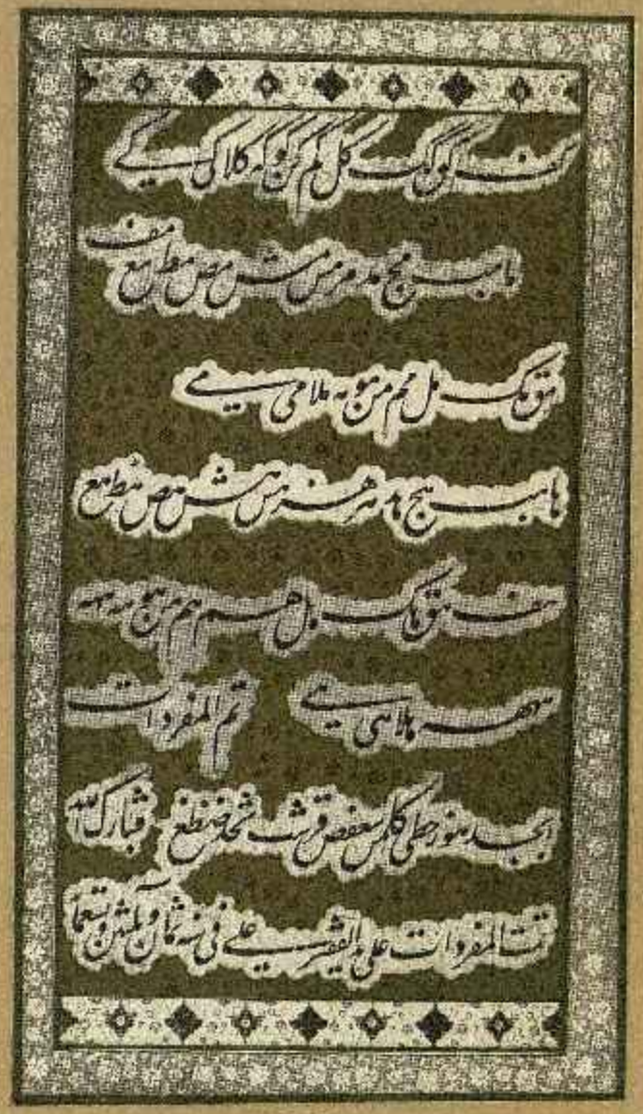
و وجود مغتنم استاد موجب شدکه در آن زمان شهر تبریز مرکز هنری ایران و قبله الهام نقاشان‌وهنرمندان گردد وبدین ترتیب مکتب هنری تبریز گسترش یافته ونهال هرنقاشی ونگارگری به‌گل نشست وبارورشد. شاگردان ماهر وچیره‌دستی درسایه پرورش این استاد خوش‌طبع وسحرنگار تربیت یافته وهرکداه‌بنوبه‌خود شاهکاری درخورتحسین وآفرین برمجموعه‌نگارستان هنر نقاشی افزوده‌اند .

کمال‌الدین بهزاد در طراحی ـ سیاه‌قلم ـ مینیاتور ـ چهره‌سازی و ترسیم نقش‌های بدیع و شگفت‌انگیز ، یکی از چهره‌های درخشان و نادره‌کار هنری روزگار بوده است که دنیای هنر میتواند به آثار هنری وی افتخار و مباهات کند .

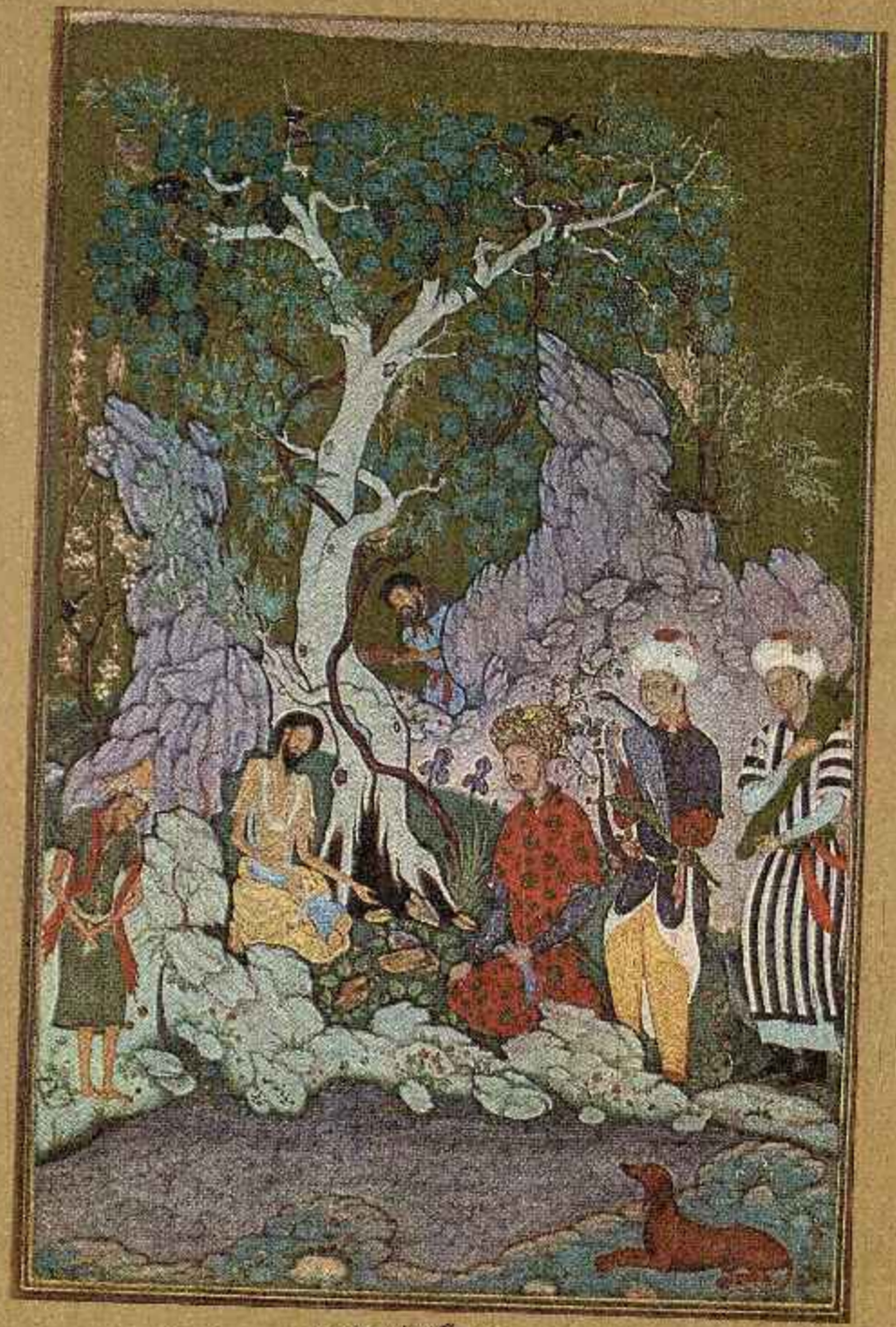
کمال‌الدین بهزاد پس از یك عمر ثمربخش و بارآور سرانجام درسال ۹۴۲ هجری‌قمری درشهر تبریز دیده از جهان فروبست و بعالم باقی شتافت . چند قطعه‌اثر بدیع واعجاب‌انگیز نقاشی‌های کمال‌الدین بهزادتصویر مجلسی ازبزم ـ رزم ـ شکار دربار پرشکوه ومجلل سلطان حسین بایقرا زینت‌افزای جنگ نگارین مرقع گلشن است .

قطعه ٦

تصویر خوابانیدن دو شتر ـ در دامنه کوهی دوشتر در حال نشستن گردن خود را بطرف زمین متمایل کرده‌اند و ساربانها ازدوطرف یکی باریسمان ودیگری بانمایش چوب‌دست خویش شتران را به نشستن فرمان میدهند رنگ جامهٔ ساربان‌ها یکی قهوه‌ای باپیش‌بند محرماتی و چکمه زرد و دیگری باقبای لاجوردین

مرقع گلشن ۱۶۶۳

مرقع گلستان ۱۶۶۴

می‌نماید . روپوش شتران در متن عنابی و لاجوردی و حواشی سیاه و زرین باگلهای تزئینی و نقوش‌زیبای اسلیمی رنگارنگ آراسته و نقاشی شده است . برفراز کوه پیرمردی باریش سفید مشغول رسیدن کلاف‌نخ شب و روز است بدور فلك . . . و دریکی از شاخه‌های بلند و بی‌برگ درخت کهن‌سالی آشیانه دو زاغ نمایان است که سر از لانه خود بیرون آورده‌اند. در گوشه سمت راست این تصویر چنین رقم رفته است (به قلم نستعلیق خوش) این رقمی است بدیع خلقت مشعر از مضمون افلاینظرون الی‌الابل کیف خلقت که قلم شکسته نهاد فقیر نامراد بهزاد بعد از وصول‌عمر بدرجهٔ هفتاد بتجربهٔ قوی در این امر افتاد والمسئول من‌الله العفو فی‌المعاد .

قطعه ۳۸ تصویر سراپرده‌ایست در صحرا که امیری را باخدمت‌گذاران سوار براسب نزدیك سراپرده در حال پیاده شدن می‌نماید . طرح سیاه قلم بارنگ آمیزی .

قطعه ۵۵ و ۶۳ مجلس بزم سلطان حسین بایقرا در بوستان . سراپردهٔ سلطان بطرز مورب مجلس را بدوبخش تقسیم میکند که در یك سمت بانوان و رامشگران و خدمتگزاران ایستاده و نشسته‌اند و در میان دفتری که در دست دو زن جوان دیده میشود چنین رقم رفته است (سراپردهٔ سلطان حسین میرزا عمل بهزاد) خواجه‌ای نزدیك در خیمه ایستاده و کباب و شراب‌را ازخدمتگزاران گرفته و بدرون میبرد. اشخاص این مجلس بدستجات‌کوچك تقسیم شده و به دور امیر جمع نگشته‌اند . این تصویر خاطرات دربار مجلل وباشکوه وبناهای زیبا وپرزینت

هرات را بیاد میاورد .

قطعه ۱۴۷ منظره زمستان ودو درخت کهن‌سال وتصویر قصریست که صاحب آن از پنجره سر برون آورده و نزدیك‌در جوانی (زن) نامه بزیر بغل زده وشمشیر بلندی‌برکمر و پارچه‌ای روی بینی و دهان خود بسته و بادربان قصر مشغول گفتگوست . در ذیل قطعه چنین رقم رفته است (تصویر بهزاد) طرح سیاه قلم بارنگ‌آمیزی.

قطعه ۱۷۷ تصویر سلطان محمد خوارزم شاه . در ذیل قطعه‌چنین رقم رفته است (صوره بهزاد) .

قطعه ۲۵۰ تصویر یك جوان ـ یك مرد محکوم در حال نیایش ـ دو مراقب باشمشیر پشت سر او ـ و یك شیر نشسته ـ رقم بهزاد .

طرح سیاه قلم بارنگ‌آمیزی .

مکتب هرات و تبریز .

سبك قاسم علی ـ قاسم علی چهره‌گشای شاگرد استاد کمال‌الدین بهزادبوده نام‌این‌استاد درهیچ‌یك‌ازتصاویر مرقع گلشن دیده نمیشود ولی بنظر میآید که مجلس ۱۵۸ ـ ۱۵۹ از او باشد .

قطعه ۱۵۸ و ۱۵۹ منظره بیابان و صورت مجنون در میان وحوش که حالت پریشانی و دلدادگی را بخوبی میتوان ازصورت مجنون دریافت . خرگوش کوچکی برروی زانوان مجنون است که مشغول خوردن علف است . دوآهو در کنار آب نشسته و دو گوزن مشغول نوشیدن آب هستند . روباه و شیری در پائین تصویر و در بالای کوه خرسی روی خود را بسمت پلنگی برگردانیده است جلوهٔ رنگ روشن کوه که زمینه منظر را درمیان

مرقع گلشن ۱۶۶۳

مرقع گلستان ۱۶۶۴

چمن‌زار می‌نماید و نمایش رنگ تیره کوهستان بسیار طبیعی و زیبا جلوه میکند .

محمود مذهب هروی ـ سبك بخارا ـ این قطعات بدون رقم است .

محمود مذهب هروی طلاکار و نقاش زمان سلطان‌حسین بایقرا بوده است .

قطعه ۲۷

مجلس کیمیاگری را می‌نماید . پیرمردی که دستار سفیدی برسر و شالی بر گردن دارد با انبر بلندی فلز گداخته‌ای را در آتش نگاهداشته غلام جوانی که زانو برزمین زده مشغول دمیدن دم است . در مقابل پیرمرد امیر جوان و زیبائی نظاره‌کنان و در حال تعجب است . غلام پیری برچوب‌دست بلند تکیه‌کرده و برای فرمان‌بری آماده است . ضمیمه مجلس اطراف ایوانی که در کنار بوستان می‌نماید درخت پرشکوفه‌ای با شاخه‌های زیبایش پنجرهٔ زرنگار را که پیرامون آن باکاشی‌های معرق ، لاجوردین تزئین شده است در میان گرفته .

قطعه ۴۳

صحنه شکارگاه ـ در بخش بالای این تصویر جوانی سوار براسب سیاه خال سفید بدنبال چند آهو دوان و مشغول تیراندازی باکمان است در پشت‌سر جوان کوهی نمودار است از طلا و چنین رقم رفته است (این کوه طلا از عمل فقیر حقیر دولت) دربخش‌پائین تصویر امیری سوار براسب و مردی چتری را برفراز سر او نگاهداشته و دو پیاده که یکی شاهینی در دست و دیگری خرگوشی صید شده در پیشاپیش آنها روانند وغلامی سوار بر اسب صراحی طلائی برسردست‌دارد.

مرقع گلشن ۱۶۶۳

سبك محمود مذهب است بانمایش رنگ‌های زیبا .

قطعه ۱۳۸ مجلس بزم امیریست که امیر باریش سیاه و دستاری سفید در صحبت دو جوان نشسته برروی تختی که اطرافش باکاشی‌های بسیار زیبائی تزئین شده و دارای سایه‌بان بلند دور کنگره طلائی میباشد که برکتیبه‌آن بیتی‌را به‌قلم ثلث‌وبرروی کاشی لاجوردی‌نگاشته‌اند.

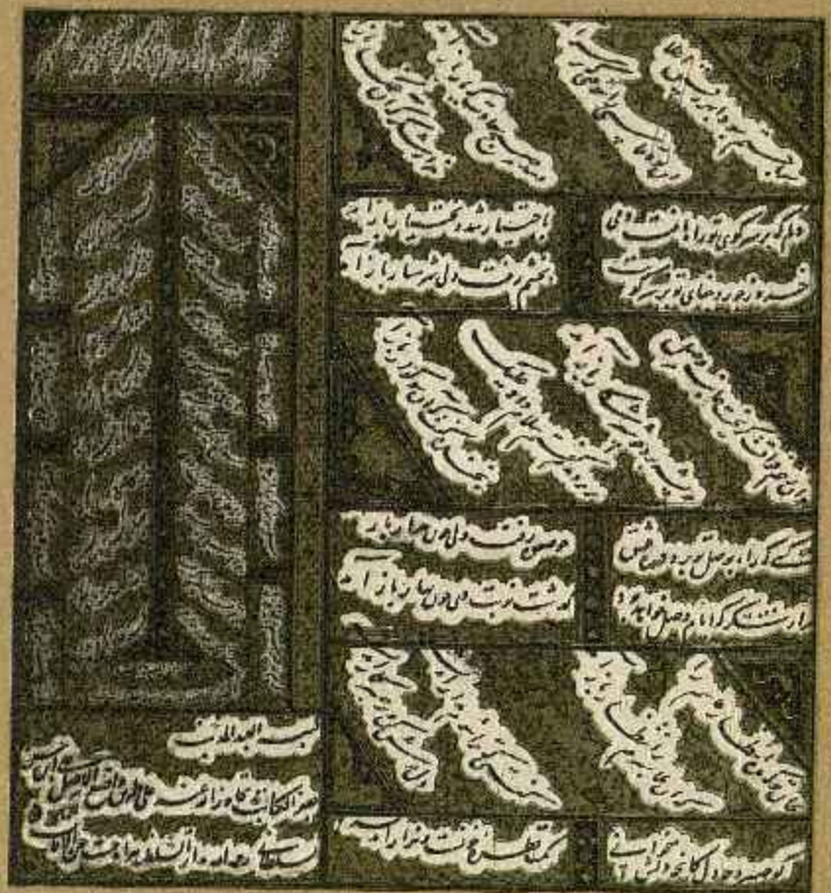
این‌چه‌مجلس چه‌بهشت این‌چه‌مقام‌است اینجا
ساقیا خیز که پرهیز حرام است اینجا

درخت چنار کهنسالی باشاخه‌های پر برگ و درخت پرشکوفه‌ای اطراف تخت را احاطه کرده و زمینه‌بخش بالای این تصویر طلاپوش است . بخش پائین این تصویر آب‌نما و فواره‌ای را می‌نماید که رامشگران اطراف آن نشسته و مشغول نواختن هستند و درمقابل آنها گلدانهائی باگل نرگس نمایان است .

قطعه ۱۴۶ منظر تفرج سلطان ـ کاخ سلطنتی از دور برفرازکوهی نمایان است و در بخش پائین سلطان سوار براسب در زیر سایه چتری بهمراهی کمان‌داران بسوی خیمه‌های پرنقش ونگار پیش میروند . زیبائی پیکر اسب کهر پیشانی و مچ‌پا سفید و نمایش قامت بلند و کشیده سلطان و تزئین پرنقش و نگار چتر و خیمه‌ها سبك محمود مذهب است .

اکنون‌نام نقاشان چیره‌دست وماهرایرانی که‌درطراحی‌و نقاشی بنام و مشهور بوده ودردربار (مغول)گورکانی مقام و منزلت شایانی داشته که آثارشان در مرقع گلشن زینت‌بخش کتابخانه سلطنتی است .

عبدالصمد شیرازی شیرین قلم ـ مکتب تبریز باجلوه

مرقع گلشن ۱۶۶۴

زیبائیهای طبیعت هندوستان .

قطعه ۶۳ تصویر بیداری و هشیاری درویش نقل از کتاب شیخ اجل سعدی شیرازیست و در بالای این قطعه بیت معروف و پندآموز شیخ اجل سعدی شیرازی را به قلم نستعلیق خوش نگاشته‌اند .

گفتم این شرط آدمیت نیست
مرغ تسبیح‌خوان و من خاموش

در ذیل این‌قطعه چنین رقم‌رفته است (بندهٔ شکسته‌رقم عبدالصمد شیرین قلم) .

قطعه ۷۰ مجلس بزم همایون شاه و اکبر شاه ـ چنین رقم رفته است (الله‌اکبر العبد عبدالصمد شیرین قلم) .

قطعه ۱۵۰ و ۱۵۱ جوانی دهنه اسبی سفید را بردست گرفته و بآرامی قدم برمیدارد و دیگری تصویر مردی است که اسب کهری را هدایت مینماید در زیر درخت کهنسال . عبدالصمد شیرین قلم .

قطعه ۱۵۸ مجلس دوستانه‌ای است در ییلاق تصویر جوانی را می‌نمایدکه‌درسایه درخت سروی‌نشسته وکاغذی‌بدست گرفته ودرحال نوشتن‌عبارتی‌است‌که تنها بمدد ذره‌بین میتوان تمیز داد «حضرت مخدومی را مشق خاست مصورکه» ودر برابرش جوانی مشغول نواختن ساز است . در حاشیه این قطعه چنین رقم رفته است (عمل نوروزی مولانا عبدالصمد که در نیم روز ساخته سنه ۹۵۸) .

قطعه ۱۵۹ منظره صحرا و مجنون با حیوانات و درقسمت بالای این قطعه جوانی دهنه اسبی را در دست دارد . در حاشیه این قطعه چنین رقم رفته است (عمل نوروزی

مولانا عبدالصمد که در نیم روز از صباح تا وقت استوا ساخته سنه ۹۶۵) در متن این قطعه نوشته شده پادشاه سلیم سبك نمایش چهره و رنگ‌آمیزی فرح‌بخش این دو تصویر قابل‌توجه است خاصه درختان سرو شیرازی که بسیار دل‌انگیز و دلربا هستند .

قطعه ۲۰۶ تصویرچهارمرد . شبیه‌مظفرخان‌ـصورت‌نظر کوالیالی‌ـ شبیه قباخاش ـ در بالای تصویر چنین‌رقم رفته است عمل بنده درگاه عبدالصمد .

آقارضا ـ از نقاشان هرات بوده‌که در خدمت جهانگیر شاه در هندوستان رفته و در آنجا اقامت گزیده است واز سبك‌قلم او پیداست‌که‌بیشتر از عبدالصمدشیرازی تحت تأثیر طبیعت دلفریب مناظر زیبای هندقرارگرفته است و یکی از بزرگترین و بهترین طراحها بوده است.

قطعه ۲۳ تصویر چند مرال و شاهزاده‌که جامه‌ای فاخر وزربفت دربرکرده و در برابر مرال زیبائی‌که شاخهای پیچ در پیچ بی‌نهایت شکیلی دارد ایستاده و با دست باو علف میدهد . این تصویر را آقارضا از روی نمونه‌ای کـه در قطعه ۲۳ مشاهده میشود اقتباس وکشیده کـه در تصویر اصلی مهر شاه‌عباس دیده میشود ودر ذیل‌قطعه چنین رفته است مشق‌کترین رضا .

قطعه ۳۶ و ۳۷ مجلس ملاقات‌پیر وشاهزاده جوان‌که شاهینی در دست ودرکنارش تیر و شمشیر وکمان مشاهده میشود . این مجلس در پناه کوهی نموده شده با درخت‌کهن سال‌و مرغان دربرابرکوه . درکنارمجلس‌نام جهانگیرخوانده میشود واحتمال میرودکه منظورسازنده همان‌شاهزاده باشد «شاه سلیم بنده با اخلاص» رقم آقارضا .

مرقع گلشن ۱۶۶۳

قطعه ۱۳۱ مجلس بزم پادشاه است برروی تختی زرین وقالیچه‌ای سرخ‌رنگ خدمتگزاران و رامشگران در دو طرف مجلس در پای تخت ایستاده حوض آبی بشکل ترنج هشت‌پر در میان بارگاه نموده شده کاشی‌های معرق در و دیوار و دور ایوان برنگ لاجورد ودرخشندگی خاصی دارد در بالای تصویر چنین رقم رفته است «عمل رضای مرید پادشاه سلیم» .

قطعه ۱۰۵ درحاشیه تصویر مداح حضرت مسیح و حضرت مریم وپیر مرد نشسته که در نامه‌ای که در دست اوست چنین رقم رفته است .

شاه سلیم غلام با اخلاص آقارضای مصور در بنده اگره فی‌تاریخ بیست و هشتم رمضان سنه ۱۰۰۸ .

قطعه ۲۹ در حاشیه تصویر جوانی روی تنه درختی نشسته ونامه می‌خواند که در نامه چنین رقم رفته است –

شهزاده سلیم شاه اکبر از وی‌چومهست‌جهان‌منور

بنده با اخلاص آقارضا .

قطعه ۱۴۵ در حاشیه تصویر جوانی است که نامه‌ای می‌خواند و در نامه چنین رقم رفته است بنده شاه سلیم آقارضا .

قطعه ۱۸۷ منظره دیدار پادشاه سلیم از عابدی درکوهسار زیر درخت چناری که تاکی پر بر بدرخت چنار پیچیده در مقابل برکه‌ای نمایان است چنین رقم رفته است پادشاه سلیم مرید با اخلاص آقارضا .

قطعه ۱۸۹ در حاشیه تصویر پادشاه سلیم – رقم مرید به اخلاص آقارضا .

قطعه ۲۱۶ در حاشیه شاهزاده‌ای روی تخت زرین نشسته وشاخه گلی در دست دارد و خدمتگزاری باظرفی از میوه

مرقع گلشن ۱۶۶۳

مقابل او ایستاده . رقم آقا رضا .

قطعه ۲۱۸ پادشاه سلیم با همراهان در تفرجگاه ـ در نامه‌ای که روی تخته سنگی قرار دارد چنین رقم رفته است . آقارضا مرید به‌اخلاص عمل نادرالزمانی جمعه دهم ماه ربیع‌الاول تمام شد .

نام نقاشان هندی .

ابوالحسن پسر آقارضا معروف بنادرالزمان ازنقاشان ایرانی است‌که از کودکی در دربارجهانگیرشاه‌پرورش یافته و مورد توجه این پادشاه بوده است و با دست چپ نقاشی میکرده است .

قطعه ۱۴۸ بخش بالای حاشیه این قطعه را استاد نقاشی نموده تصویر جوان زیبائی که برروی قالیچه یك پای خودرا روی دیگر نهاده ودر کنارش صراحی و در دست یك پیاله و در مقابلش در قاب‌زیبائی چهار دانه انار است . در بدنه صراحی چنین رقم رفته است (عمل ابوالحسن جهانگیرشاهی) .

قطعه ۲۱۷ در حاشیه بالای این قطعه تصویر پادشاه که برتخت زرین نشسته و تکیه بربالش مرصع داده و نامه‌ای در دست دارد ـ راقمه ابوالحسن .

احمد نقاش .

قطعه ۱۴۳ تصویر پیر مردی با ریش سیاه و دستار و عبای سفید و ردائی زردرنگ در بر بروی زمین نشسته وزانوان در آغوش و بندی بدور پاهای خویش بسته و دفتری در دست دارد که در آن چنین رقم رفته است (عمل کمترین خانه‌زادان احمد نقاش) طرح سیاه قلم .

علیقلی ـ بیشتر ازکارهای این‌نقاش درتصاویرمذهبی

مرقع گلشن ۱۶۶۴

مسیحی است .

قطعه ۳٤ و ۳۵ — پیکر یك خروس و یك مرغ بسیار زیبا در میان دورنمای هندی ـ کمترین علیقلی .

قطعه ۵۰ — تصویر حضرت مریم که حضرت عیسی را در آغوش دارد و زنی درکنار ایستاده است منظره ساختمان ایتالیائی است ـ رقم کمترین علیقلی .

چند قطعه دیگر شبیه بهمین نقش وطرح و بدون رقم .

نانهای

قطعه ۷ — تنها تصویریکه بنام این استاد در مرقع گلشن دیده میشود تصویر خوابانیدن شتران است با ساربانها که بنا بنوشته جهانگیرشاه‌از روی‌کاراستادکمال‌الدین بهزاد ساخته است و خوب هم از عهده برآمده . در حاشیه این قطعه چنین رقم رفته است (الله‌اکبر این‌کار استاد بهزاد را دیده‌نانهای مصورکرده حسب‌الحکم من حرره جهانگیربن اکبرشاه پادشاه غازی ۱۰۱۷ .

صادقی

قطعه ۱۰۲ — درختی پراز شکوفه‌های سفید زیبا و برگهای ظریف و نازك سبزرنگ‌که اطراف شکوفه‌ها مرغان بسیار قشنگی با بالهای رنگارنگ در حال پروازند ودر زمین اطراف تنه درخت گلهای وحشی و سفید و زردرنگ جلوه می‌نماید ـ مشقه صادقی .

منصور جهانگیر شاهی

قطعه ۱۰۳ — چند نوع از گلهای بهاری با رنگ‌های بسیار جالب و زیبا و نقش چند مرغ که اطراف گلها در پروازند ـ عمل منصور جهانگیر شاهی .

مرقع گلشن ۱۶۶۳

آقا لطفی مذهب

قطعه ۲۴۷

در بالای حاشیه این‌قطعه تصویر مردیست ملبس بلباس هندی سفیدرنگ جبه‌ای سبز بردوش و تخته و صفحه نقاشی بردست و وسائل وافزار نقاشی درمقابل اوست و روی محفظه‌ای که روی زمین است چنین رقم رفته (صورت آقا لطفی مذهب)

فرخ‌بیك

قطعه ۸۶

تصویر جوانی درگلزار ایستاده و شاخه نرگسی در دست دارد . لباسش فاخر وکمربند مرصعی برمیان . در ذیل این قطعه‌چنین رقم‌رفته است . (راقمه فرخ‌بیك در سن هفتاد سالگی) .

قطعه ۸۷

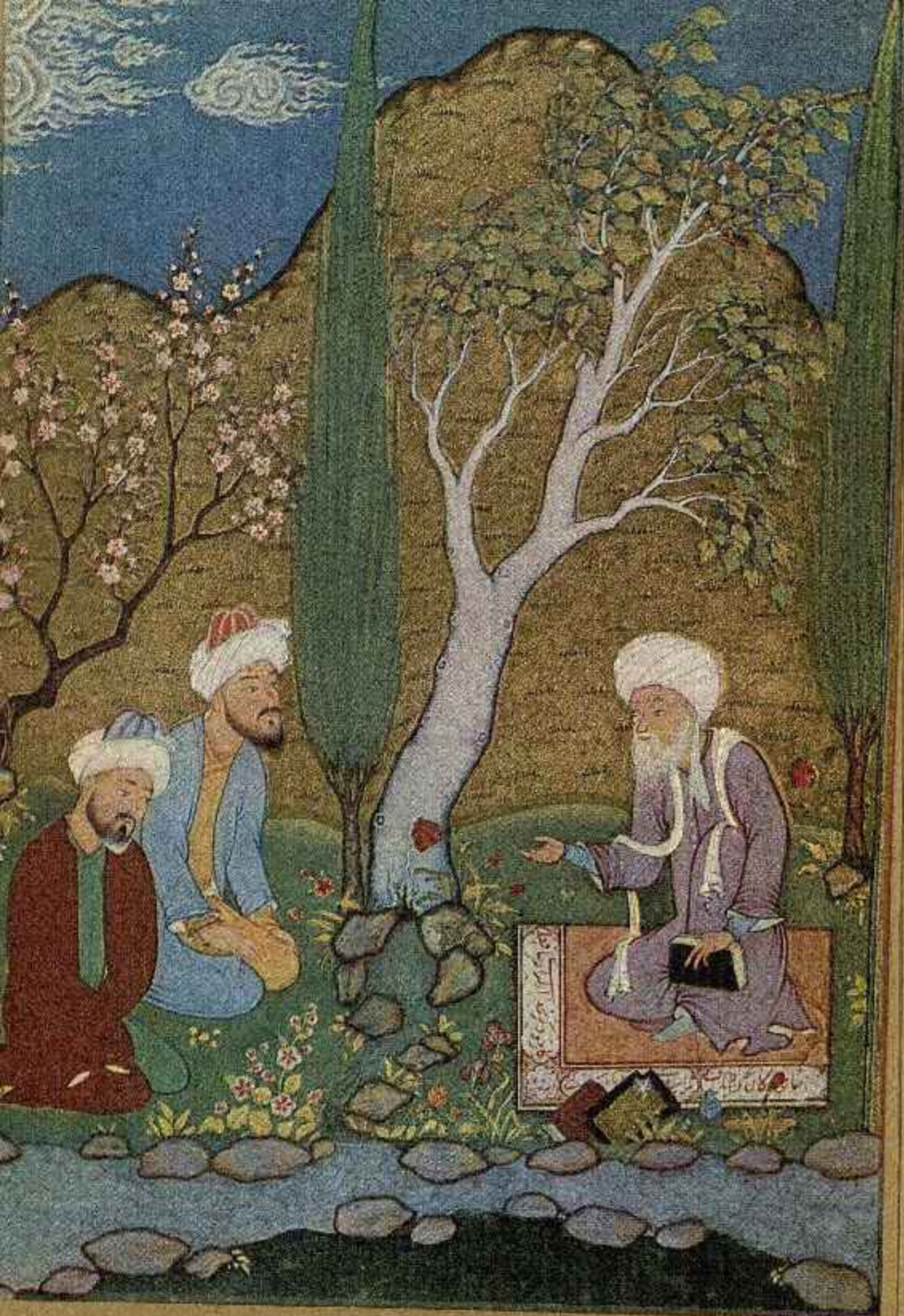
تصویر جوانی که در پناه تپهٔ سبز و خرمی‌که آبشار زیبائی از آن روانست بروی تختی مرصع نشسته . کلاهی زربفت برسر و شالی زربفت برکمر و شمشیر مرصعی بروی زانوان دارد و دفتری در دست که در دفتر چنین نوشته شده :

(دولت این سر که بر رو پای تست
بخت درآن دل‌که درآن جای تست)

اطراف‌تپه دورنمای‌زیبا با درختان سرو جلوه مینماید .

قطعه ۱۹۸

تصویر بابرشاه دربوستان‌که درزیر درختان‌پرازشکوفه برروی قالیچه‌ای خوش نقش نشسته کتابی در دست و وسائل و افزار نوشتن در مقابل اوست و اطراف شاخه‌های پراز شکوفه مرغان‌کوچك و ظریفی درحال پروازند . در ذیل این قطعه به‌قلم نستعلیق‌خوش چنین نگاشته شده است .

نوروز و نوبهار و می و دلبران خوش
بابر بعیش کوش که عالم دوباره نیست

قطعه ۱۹۹

تصویر شاهزاده‌ای که لباس فاخر و زرینی در بر و بر روی تختی مرصع در زیر درخت بید مجنون نشسته و پیاله‌ای در دست دارد در مقابل او مردی درشت‌اندام دو زانو برزمین نشسته و مشغول گفتگو هستند نمایش برگهای درخت بیدمجنون که طلائی است با شکوفه‌های رنگین بسیار زیبا می‌نماید.

در ذیل این قطعه نوشته شده «حرره المذنب فرخ‌حسین مصور» در بالای این تصویر چنین رقم رفته (تصویر شاهزاده عالم عالمیان میرزا محمد حکیم بهادر و مقرب‌الحضرت حاجی‌الحرمین الشریفین حاجی یاقوت فی‌مقام باغ شهرآرای کابل صورت تحریر یافت سنه اثنی و تسعین و تسعمائه ۹۹۲).

قطعه ٤٧

تصویر شاهزاده بلند قامت و زیبائی در جامهٔ فاخر و مرصع که کلاهی زرین برسر و شاهینی برسر دست ودر دست راست اوکه پوشیده با دستکش لاجوردین است پیاله‌ای پرنقش و نگار دارد. نمایش لباس زرنگار و جبه زربفت و شمشیر مرصع این تصویر قابل توجه است. منظر این تصویر دامنه کوهسار است با درخت چنار و چند سرو و بوته‌های گل صحرائی رنگارنگ در چمن. مرغان ظریف و زیبائی در شاخسار درخت و نمای آسمان طلاپوش در ذیل این قطعه نوشته شده (کمترین بنده‌ها فرخ مصور) در پیشانی این تصویر و همچنین در ذیل در میان کتیبه مذهب مرصع به قلم نستعلیق این بیت رقم رفته است (باز در دست دارد آن

مرقع گلشن ۱۶۶۳

سرمست ـ تا دل عالمی شکار کند) .

قطعه ۲۳٤

منظر بوستانی است در کنار نهر آب ودر پناه درخت بید مجنون امیری برچهار پایه مطلائی نشسته ومشغول نواختن عود است در پشت سرش خدمتگذاری ایستاده ودر مقابلش جوانی برزانو نشسته وظرفی حامل خوراکی برسر دست دارد . اطراف شاخه‌های بید مجنون مرغان زیبائی در حال پروازند در ذیل قطعه چنین رقم رفته است (راقمه فرخ حسین) .

بولاقی

قطعه ۲۵۹

در ذیل حاشیه این قطعه تصویر مرد عابدی است تسبیح در دست که در مقابلش رحلی است و برروی آن کتابی که در ذیل آن چنین رقم رفته است (عمل بنده بولاقی خانه‌زاد) .

آچهه

قطعه ۱۹۵

منظر ایوانی است در قصر سلطنتی هند که برروی تختی مرصع شاهزاده خانمی تکیه بربالش اطلس سرخ رنگ داده و لباس فاخر در بر و جواهرات زیبائی بر گردن و گوش و دست دارد و سه خدمهٔ زن با لباسهای زیبا در اطراف تخت یکی حامل بادزن و دیگری ساغر و پیاله زرین در دست و سومی ظرف مطلائی از ماکولات ایستاده و آماده خدمت هستند . و شاهزاده خانم دیگری درکنار تخت افتخار مصاحبت او را دارد درکنار یکی از ستونهای ایوان چنین رقم رفته است (عمل کمترین مریدان آچهه)

دولت

نام این استاد در حواشی مرقع و نقاشی‌هائی که در روی تشعیرسازیهای اطراف دیده میشود از جمله

مرقع گلشن ۱۶۶۴

در قطعه ۴۲ ـ کوه زرینی که در تصویر شکارگاه امیر است به قلم این استاد است .

قطعه ۴۴ حواشی این قطعه تصاویریست از نقاشان وهنرمندان هندی به قلم دولت :

۱ـ شبیه ابوالحسن از عمل دولت .

۲ـ شبیه منوهر از عمل دولت .

۳ـ شبیه بشنداس برادرزاده نانها مصور عمل دولت .

۴ـ شبیه کوردهن از عمل دولت .

۵ـ الله‌اکبر بحکم شاه جهانگیر نقش این تصویر نمود بنده دولت شبیه خود تحریر قائله و راقمه فقیرالحقیر دولت .

قطعه ۱۴۰ در حواشی این قطعه شبیه مولانا عبدالرحمن جامی که در دفتری که در مقابل او برروی رحلی است چنین رقم رفته ـ راقم بنده حضرت شاه دولت مصور و تصویر جوانی است که مشغول خواندن کتابی است که برروی رحلی گذاشته شد ودرکتاب چنین رقم رفته است . راقم بنده حضرت شاه دولت مصور .

قطعه ۱۴۸ حواشی این قطعه چند تصویر به قلم دولت است .

جوانی نشسته وکتابی بردست داردکه در آن چنین رقم رفته است (راقم فقیرالحقیر دولت محمد فی شهر ذیقعده ۱۰۱۸) .

زن جوانی در بستری شاهانه برمتکای اطلسی تکیه کرده ودر مقابل اوکتابی است که درآن چنین رقم رفته است (راقم الفقیر الحقیر دولت)

پیرمردی ایستاده نامه بلندی بردست داردکه درآن چنین رقم رفته است .

مرقع گلستان ۱۶۶۴

زدوری تو نه مردم چه لاف مهر زنم
که خاك برسر من بـاد بر محبت من

مشق کمترین بنده دولت .

جوانی ایستاده با لباسهای فاخر و الوان که بیاضی در دست ودر آن چنین رقم رفته است .

عمل کمترین خانه‌زاد دولت .

منوهر داس

یکی از نقاشان هندیست کـه مقدار قابل توجهی در تحت تأثیر کارهای اروپائی قرار گرفته است .

قطعه ۵۸

تصویر اندرون خانه‌ایست که سقفش بـاشکال هندسی منظم شده است دختر جوانی جامه نازکی در بر ودر حال نواختن سازی شبیه به‌گیتار است در مقـابل او زنی نیم برهنـه نشسته و دست خود را به‌ظرف شرابی تکیه داده است دور نما و منظر ساختمـان نمایش و حرکات اشخاص کاملا بسبك اروپـائی است در ذیل تصویر نوشته شده . عمل منوهر داس .

قطعه ۳

تصویر نوجوانی که در ایوان قصری روی‌تختی‌ایستاده و دفتری در دست دارد در مقابلش غلامی کـه حامل خنجر و بـادزن است (شبیه خوردسالی منست حرره جهان) عمل منوهر .

قطعه ۷٤

صحنه دیدار لیلی و مجنون در میان حیوانات وحشی و دورنمائی‌از درختان وکوه . مجنون‌نیم‌برهنه وبسیار نحیف و ضعیف . لیلی‌که در مقابلش ایستاده ودفتری در دست دارد وضع لباس وشکل اوکاملا اروپائی‌است و یقیناً از یکی از عکس‌های فرنگی اقتباس شده است در ذیل تصویر رقم رفته عمل منوهر داس .

قطعه ۱۷٦

تصویر جهانگیرشاه که شمشیری مرصع در دست دارد

و درکنارش پیرمردی از اعاظم دربار ایستاده است .
عمل منوهر .

قطعه ۲۴۸

سه تصویر از لیلی و مجنون است بسبك طراحی سیاه قلم و به شیوهٔ اروپائی عمل منوهر .
نادره بانو بنت میرتقی شاگرد آقارضا .

قطعه ۱۳۷

تصویر یکی از پیشوایان دین مسیح که حلقه‌ای نورانی در اطراف سرش نمایان است ودفتری در دست دارد که درآن چنین رقم رفته است (بندهٔ پادشاه سلیم عمل نادره بانو شاگرد رضا دختر میرتقی) و سر شیری درکنار دست پیشوا دیده میشود .

قطعه ۵۱

تصویر مرد مقدسی است که مشغول خواندن کتابیست که در دست دارد و منظر غار محل تولد حضرت عیسی از دور می‌نماید . علامت شبیه T روی جام و برسر تسبیح درشتی که در دست دارد نمایان است . در پائین این تصویر نوشته شده عمل نادره بانو بنت میرتقی شاگرد آقارضا ـ ودرکتابی که در دست پیرمرد است نوشته شده کسترین علیقلی .

چکنار مصور
قطعه ٦٦

تصویر حضرت مریم است که برتختی نشسته وپاهایش روی دوبالش مخملی سرخ‌رنگ ودر یك دست اوکتابی و دست دیگرش اشاره بطرف حضرت مسیح است که بصورت کودکی می‌نماید . زنی در پشت سرش ایستاده نمای تصویر بسبك ایتالیائی است . درکنار این‌تصویر مشك‌دان مرصعی است که برروی آن چنین رقم رفته (عمل چکنار مصور) .

شماره دفتر ۱۶۶۳ و ۱۶۶۴

بساون
قطعه ۱۶۶

در این قطعه چهار نقش طراحی سیاه قلم ورنگ‌آمیزی مختلف جلوه میکند . تصویر لیلی و مجنون . مجنون بصورت مردی نحیف ونیم‌برهنه‌کتابی در دست . لیلی در جامهٔ فرنگی وکمانچه‌ای در دست دارد .
تصویر دیگر نمایش دو عاشق ومعشوق است . دیگری پیرمردی بسیار لاغر و ضعیف‌که قدحی در دست و سگی بدنبالش روانست در این قطعه منظور سازنده نمایش حالت چهره و استخوانهای بدن مرد و حیوان بوده است . تصویر چهارم درویش‌جوانی را باکشکول وتبرزین نشان میدهد . در ذیل عکس نوشته شده(عمل بساون) .

قطعه ۱۸۳

تصویر حضرت مریم است که برروی میز گردی درحال نیایش ایستاده و کتاب و تسبیح و خوشهٔ انگوری در جلوی پای اوست . زن جوانی‌که درکنار میز ایستاده وکودکی دامنش را گرفته مشغول خواندن‌کتابی است و زن دیگری که عوددانی برسر دست دارد در مقابل حضرت مریم درکنار میز است . منظر درختان و چند ساختمان از دور می‌نماید ودر بالای سر حضرت مریم از خلال ابرها یك نقش سیمرغ و دو فرشته حامل تاجی زرین و مرصع‌اند ودر حال صعود بطرف حضرت مریم .

رقیه بانو
قطعه ۱۴۳

تصویر مرد جوانی است در جامه عهد صفوی‌که ببالشی تکیه‌کرده و پیاله‌ای در دست و قدحی زرین در مقابل او است . طراحی سیاه قلم با رنگ‌آمیزی در ذیل

تصویر نوشته شده ـ رقیه بانو .

بشنداس
قطعه ۱۲۵

در حاشیه این قطعه تصاویریست از اشخاصی‌که مشغول نوشتن ـ خواندن و تراشیدن قلم و تهیه نوشت‌افزار میباشند . در دفتری‌که مقابل یکی از آنهاست چنین رقم رفته است . الله اکبر عمل بشنداس .

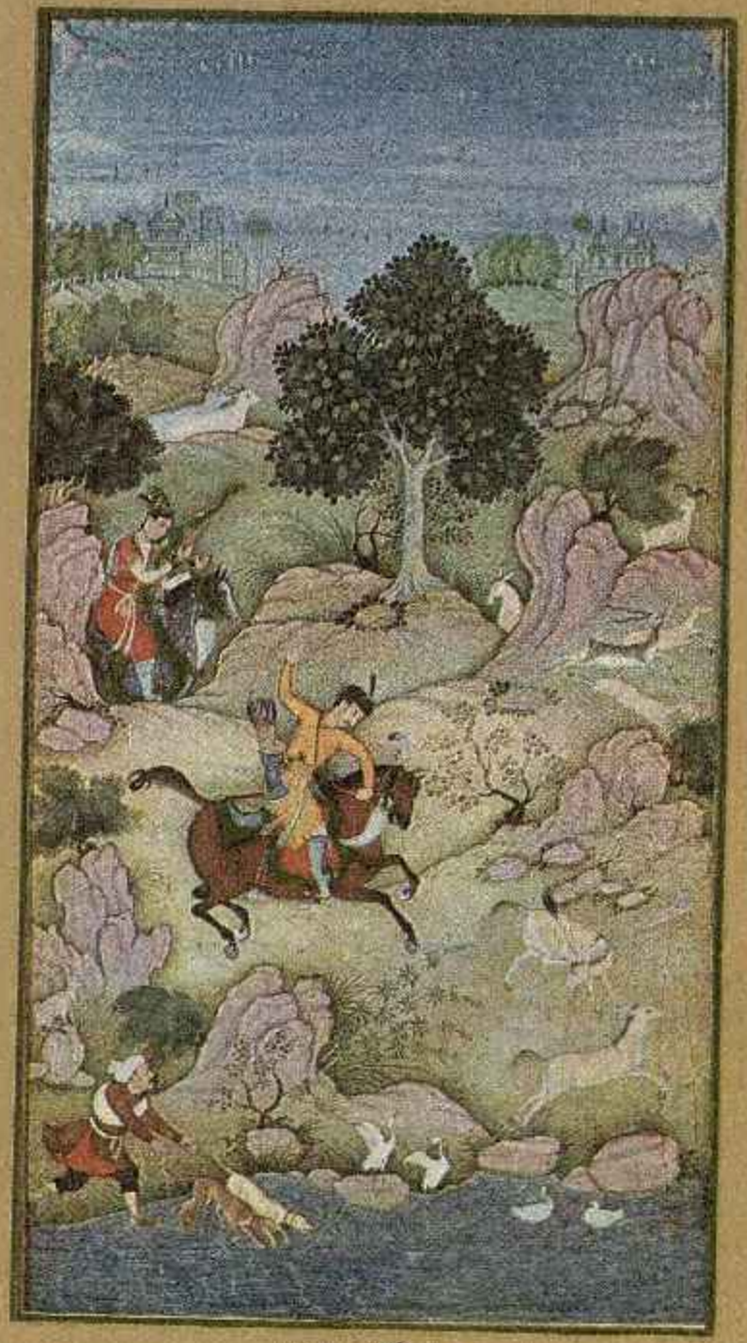
گیسوداس
قطعه ۹۹

منظر بوستانی است‌که ایوانی را با سایه‌بان مجلل و زیبائی می‌نماید . برروی تختی زن جوانی مشغول نوشتن نامه است ودرکنار تخت برروی زمین زن خدمتکاری مشغول تنظیم وسائل نوشت‌افزار است و در مقابل آنها قاصدی در حال انتظار ایستاده برروی گلاب‌دان فیروزه‌ای رنگ‌که در پای تخت است چنین رقم رفته ـ گیسوداس .

این مرقع بصورت‌کتاب تنظیم و تجلید شده است .

توضیحات

مطالب نوشته شده در این مرقع شامل ـ مفردات نسخ تعلیق خواجه میرعلی‌التبریزی ـ غزلیاتی از خواجه حافظ‌شیرازی ـ ازبوستان وگلستان شیخ اجل سعدی شیرازی علیه‌الرحمه ـ نامه‌ای از جلال‌الدین محمد اکبر بهادرشاه بفرزندش درباره شرح تجدید ساختمان کتابخانه‌که در دست تعمیر و اکبرشاه ناظر و شاهد کارهای ساختمانی بوده‌که در ضمن نشستن پای اکبر شاه در پوستین‌پیچیده و احتمال‌افتادن از بام را داشته که خداوند متعال او را حفظ می‌فرماید و فقط اندك کوفتگی ظاهر میشود . اکبرشاه در این نامه سفارش می‌فرماید‌که فرزندش از هیچ لحاظ‌نگران نباشد واگر

مرقع گلشن ۱۶۶۳

شایعه و اراجیفی در این مورد بگوش او رسد باور نکند در ذیل نامه چنین رقم رفته است (فی‌تاریخ یازدهم شهر ربیع‌الاول سنه ۹۶۳) کمترین بنده‌ها محمد حسین زرین‌قلم کشمیری سنه موافق سنه ۱۰۱۷ نقل نمود. نامهٔ دیگر پند و اندرز اکبرشاه بفرزندش در مورد خوشنودی و رضایت رعیت ومخصوصاً عجزه ومساکین است که در ذیل این نامه چنین رقم رفته است (تحریر فی‌نهم محرم‌الحرام سنه ۹۵۸ بموجب حکم اقدس) کمترین بنده‌ها محمد حسین زرین قلم کشمیری بتاریخ سنه موافق سنه ۱۰۱۷ بقلم شکسته رقم نقل نمود ـ رباعیاتی از حکیم عمر خیام ـ ابیاتی از عبدالرحمن جامی علیه‌الرحمه ـ ناد علیا مظهرالعجایب ـ اشعاری بزبان ترکی ـ مطالبی به نثر بزبان ترکی ـ سوره‌توحید به قلم نستعلیق ـ مطالب عرفانی ـ ابیاتی از میرعلی است بزبان ترکی و فارسی به قلم نستعلیق خوش که به قلم نستعلیق نیم دانگ الی چهار دانگ یادگار ارزنده‌ای از هنرمندان خوش‌نویس و خطاطان چیره دست و توانای ایرانی است ودر بعضی از قطعات رنگه‌نویسی ودر برخی بآب زر و یا مشکی نگاشته شده است ودر نهایت طنازی و دلنوازی جلوه‌گری می‌نمایند.

پشت قطعه اول سجع مهر ولیعهدی ناصرالدین شاه (ناصرالدین ولی عهد شاه جهان) مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲ با سجع مهرحسین‌بن هدایت‌الله ـ محمد رضا حسینی. در پیشانی قطعه ۳۷ سجع مهر ناصرالدین شاه قاجارو در ذیل این قطعه هم نوشته شده (مطابق

ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است ۱۲۸۲) سجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ محمد رضاالحسینی .

قطعات

کاغذ خانبالغ دولا متن و حاشیه . حواشی مجدول کمندکشی زرین ورنگین وتمامی قطعات مذهب‌مرصع و تشعیر سازی ممتاز است . حواشی قطعات نقاشی شده مذهب است به گل و پیچک‌های طلائی‌که برخی از آنها تشعیر سازی بسیار جالب و زیبا از نقش انواع واقسام پرندگان با بالهای رنگارنگ درحال پرواز یا نشسته . حواشی قطعات نوشته شده مذهب مرصع تشعیر سازی است با نقش وتصاویری از مشاغل‌وکسب وپیشه مردمان‌هندوستان‌که بتوسط نقاشان چیره‌دست ترسیم شده است .

اوراق و قطعات محتوی خطوط دارای حواشی تشعیر سازی و بینهما تصویر سازی بسیار دلربا و ممتاز از نقاشان هنرمند هندوستان و ایران و همچنین‌تصاویر آب ورنگ بسیار جالب و زیبائی از انواع مشاغل‌و فنون هنری دوران تیموری درهندوستان از جمله نمایش کارگاههای زری‌بافی ـ حکاکی ـ نجاری ـ نگارگری و صورتگری ـ نوازندگی ـ مجالس‌بزم‌ـ رزم ـ شکار ـ طباخی ـ دستگاه قرع وانبیق ـ تصاویر مرتاضین و وسایل مربوطه ـ مکتب‌خانه‌دار وغیره . حواشی متصل به‌متن‌جداول‌زرین‌ورنگین‌دارد ومذهب مرصع است. حواشی متصل‌به‌متن قطعات نقاشی‌دارای تزئینات و طرحهای مختلف است یابصورت‌کتیبه‌سازی و اشکال بسیار منظم و دقیق تزئینی . متن قطعات نوشته شده دارای جدول‌کشی‌های بندزرین است که

مرقع گلشن ۱۶۶۳

برخی از آنها با تزئینات گل و برگهای طلائی‌والوان .
بین‌السطور طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی
است ودر زمینه طلاپوش گل‌افشانی ریز الوان .
۶ قطعه نانویس است و تمامی آنها دارای تذهیب و
تزئینات بسیار ممتاز به‌طرح شمسه‌های مذهب مرصع
وکتیبه‌های مستطیل شکل که زمینه آنها طلاپوس و با
ترنج‌های کوچك و بزرگ زمینه لاجوردی که دارای
اسلیمی‌های زرین و گلهای ریز الوان دارد تزئین‌شده
است . تذهیب وتزئین این ۶ قطعه شاهکاریست از
ظرافت و زیبائی وتلفیق رنگها و قوت تصور مذهبین
هنرمند و چابك‌دست . ایرانی .
۴قطعه نانوئس وتماما تشعیرسازی زرین است نقش
حیوانات در حدکمال زیبائی واستحکام و پختگی با
طلا ترسیم شده است .

تعداد قطعات

دارای ۲۶۲ قطعه که ۱۲۸ قطعه خط و۱۱۸ قطعه
مینیاتور و نقاشی ۶ ـ قطعه شمسه سازی مرصع و
مذهب ۴ قطعه تشعیرسازی نانویس و ۶قطعه عکس
چاپی سیاه وسفید از مناظر اروپائی دارد .

آغاز قطعه ۴

هوالعزیز الحمید. مفردات نسخ تعلیق علی‌طریق‌واضع
الاصل خواجه میرعلی التبریزی تغمدةالله بغفرانه .
اب ج د ز درس . . . . . ابجد هوز حطی کلمن
سعفص قرشت .

پایان قطعه ۳۵۹

بعنایت بیغایت صانعی که ترتیب مرقع زرنگار سپهر
زبرجد فام‌اثری از مصنوعات دست قدرت آثار اوست
این‌مرقع بدیع‌الخط عجایب تزئین‌که غیرت‌افزای‌ریاض
رضوان و گلستان همیشه بهار جهانست .

تحذ ضظغ . فتبارك‌الله تمت‌المفردات علی یدالفقیرعلی
فی‌سنه ثمان وثلثین وتسعماته .
نظم .
هر صفحه او بنزهت گلزاری
هر سطر چوزلف عارض‌دلداری
هر حرف چو خط چهرهٔ مطلوبی
هرنقطه‌چوخال‌لب خوش‌گفتاری
مانند درج زر وگهر بشکرفکاری ونیرنگ‌سازی
استادان مانی مثال بی‌بدل و هنروران بهزاد تمثال‌در
بیمثلی مثل بموجب فرمان سعادت عنوان خاقان اکبر
اعظم شهریار عرصه عالم صاحب قرآن همایون بخت
برازنده تاج و فرازنده تخت گوهر افسر تاجداران
افسر تارك جهانداران شهنشاه فلك قدر خرد رخش
جهانگیر و جهاندار و جهانبخش مطلع انوار نامتناهی
الهی ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر پادشاه غازی
خلد ملکه ابدابساعت سعدو زمان مسعود صورت
اختتام و شیرازهٔ انتظام یافته زینت‌افزای کتابخانه
آفرینش و روشنی بخش دیدهٔ اصحاب بینش گردید .
این مرقع که بتوفیق اله
صورت آرای شد از لوح وقلم
رشك گلزار ارم تاریخش
چهره پرداز خرد کرد رقم
العبد محمد حسین زرین قلم جهانگیر شاهی .
مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط ترنج وچهار
سرترنج و چهار لچك ترنجهای ضربی طلاپوش گل

شماره ردیف ۱۶۰

اسم کتاب	مرقع مشق نقاشی ناصرالدین شاه قاجار .
قطع	رحلی با بعاد ۳۵/۲×۲۲/۳ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه .
نام نقاش و تاریخ	ناصرالدین شاه قاجار در زمان ولیعهدی بتاریخ۱۲۶۲ هجری‌قمری .
توضیحات	مرقع مورد بحث شامل مشق ونقاشی‌های ولیعهد ناصرالدین میرزا است که صورت بعضی ازمستخدمین و چند ساختمان را رسم نموده است .
قطعات	مقوای متن و حاشیه فرنگی . حواشی الوان و بدون تزئین . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذهای صورتی رنگ متن قطعات سفید رنگ است .
تعداد قطعات	دارای ۱۸ قطعه نقاشی است .
آغاز	تصویر یك ظرف نیمه تمام است .
پایان	منظر سر در یك ساختمان .
جلد	مقوای روکش مخمل گلی رنگ .
اندرون جلد	کاغذ سفید .

اندرون جلد

برجسته طلائی حواشی چند ردیف بطرح کتیبه‌سازی ضربی زمینه طلاپوش گل و برگ برجسته طلائی‌است. چرم عنابی مجدول کنددار زرین وسط ترنج زمینه لاجوردی ضربی گل وبرگهای ریز طلائی باترنجهای کوچك زمینه نارنجی تزئینی .

شماره ردیف ۱۶۱

اسم کتاب	مرقع مشق نقاشی ناصرالدین شاه قاجار .
قطع	وزیری بابعاد ۳۱/۲×۲۱/۵
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه .
نام نقاش و تاریخ	ناصرالدین‌شاه قاجار در زمان ولیعهدی بتاریخ۱۲۶۳.
توضیحات	این مرقع شامل تصاویری است از خدمتگزاران دربار و بعضی از شاهزادگان قاجار و چند دورنما که‌ناصر-الدین شاه قاجار در زمان ولیعهدی ترسیم نموده‌است با ذکر اسامی و منصب وتاریخ .
قطعات	مقوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی الوان و بدون تزئین حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذهای سرنجی رنگ متن قطعات نباتی رنگ .
تعداد قطعات	دارای ۲۵ قطعه نقاشی است .
آغاز	تصویر سیاه‌قلم حاجی ملامحمود فی‌شهررجب‌المرجب سنه ۱۲۶۳ در حالت تدریس .
پایان	تصویر رنگ‌آمیزی‌یك اسب ودو مرد درلباس فرنگی. مشقه ولیعهد فی‌شهر رمضان المبارك ۱۲۶۳ .
جلد	مقوای روکش پارچه سبز یشمی ساده گوشه و عطف چرم عنابی .
اندرون جلد	کاغذ لیموئی رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۶۲

اسم کتاب	مرقع مکاتیب عباس میرزا .
قطع	رحلی بابعاد ۳۶/۳×۲۴ ساتنی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
خط	شکسته نستعلیق ـ نستعلیق خوش .
اسم کاتب و تاریخ کتابت	مکاتیب عباس میرزا به‌آصف‌الدوله بتاریخ ۱۲۴۶ هجری قمری به قلم شکسته با سجع مهر (در دریای خسروی عباس) و سجع دیگری (عن‌الراجی عباس) . محمدحسین بتاریخ ۱۲۷۹ هجری‌قمری به‌قلم‌نستعلیق.
توضیحات	مطالب این مرقع شامل مکاتیب عباس میرزا به‌آصف-الدوله است‌که اطلاعات واخبار مرزهای ایران‌رابسمع پادشاه میرساند ـ نامه‌ای است از محمد شاه به‌ولیعهد راجع به‌کوشش‌ودقت‌دریادگرفتن سواری‌وتیراندازی و همچنین خواندن و نوشتن با سجع مهر محمد شاه بتاریخ چهارم جمادی‌الاول ۱۲۵۳ از سمنان تحریر شد یك قطعه خط پنج‌سالگی ناصرالدین شاه قاجار است که در ذیل آن در سن ۴۴ سالگی تأکید کرده‌که این خط ماست و همچنین دو یادداشت از ناصرالدین شاه راجع به‌دوسفر فرنگستان یك قطعه نقاشی آب و رنگ نقش رستم واژدها واسب . بدون رقم ـ دوقطعه خط نستعلیق ابیاتی در مدیح ناصرالدین شاه‌که درذیل آنها چنین رقم رفته است (بنده استان ملایك پاسبان

کاتب‌السلطان محمد حسین سنه ۱۲۷۹) ـ دو قطعه نقشه ایراز و چین چاپی .

قطعات مقوای متن و حاشین ـ حواشی الوان وبدون تزئین. حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان. متن قطعات سفید رنگ و ساده است .

تعداد قطعات دارای ۱۵ قطعه که ۷ قطعه آن مکاتیب عباس میرزا است و به‌تفاوت بین ۲۱ ـ ۲۸ و سطوری درحواشی کتابت دارد . دو قطعه شعر که هر قطعه ٤ سطر کتاب دارد و یك قطعه که ۱ سطر خط پنج‌سالگی ناصرالدین شاه قاجار . یك قطعه نقاشی ـ دو قطعه نقشه چاپی ـ و دو قطعه خط محمد شاه که هر قطعه به تفاوت ٦ ـ ۱۱ سطر یا سطوری در حواشی کتابت دارد .

آغاز ولیعهد . محمد حسن برمیگشت اینچند کلمه را لازم دانستم بنویسم . کم‌مانده است که انشاءالله مرد میدان بشوی و خدمات کلی رجوع بشود باید در مشق و درس ساعی باشی که بی‌سوادی بدچیز است‌درسواری وتیراندازی دقت کنی واز حالا راستگوئی و پاکی را عادت بکنی . واجعله للمتقین اماما. چهارم‌جمادی‌ـ الاوی سنه ۱۲۵۳ از سمنان تحریر شد .

پایان نامه عباس میرزا به‌آصف‌الدوله . . . . تفصیل حالات این است آدمهای ایلخانی و نجف علی‌خان نیز این روزها بتازگی آمده‌اند و در نظر داریم که آدم‌معتبری با آنها بفرستیم و آنچه لازم است به آنها بنویسیم که سردار وایلخانی وامیر و وکیل همه برخلاف سابق با هم در خدمت دولت علیه موافق شوند . تحریرفی‌شهر

محرم‌الحرام سنه ۱۲۳۶ .

جلد مقوای روکش مخمل زرشکی ساده .

اندرون جلد کاغذ ارغوانی روشن .

مرقع ۱۶۶۸

شماره ردیف ۱۶۳

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۳۱×۲۱ سانتی .
کاغذ	مقوای متن و حاشیه الوان .
نام نقاش و تاریخ	حسین علی بیك ـ سمیعا بروجردی .
توضیحات	نقاشی‌های این مرقع شامل چند تصویر نقاشی آب و رنگ و چند قطعه سیاه‌قلم از مناظر مختلف وچهره‌سازی است .
قطعات	مقوای متن وحاشیه حواشی الوان مجدول کمندکشی زرین حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذ های الوان. متن قطعات نباتی رنگ است .
تعداد قطعات	دارای ۳۲ قطعه . ۵قطعه چاپی ـ ۲۰ قطعه نقاشی آب ورنگ. ۷ قطعه سیاه‌قلم .
آغاز	منظر پل و ساختمانی است در کوهستان . چاپی‌سیاه و سفید .
پایان	عکس پلنگ است بطریق چاپ سنگی سیاه و سفید .
جلد	مقوای روکش چرم سبز مجدول کمنددار زرین .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

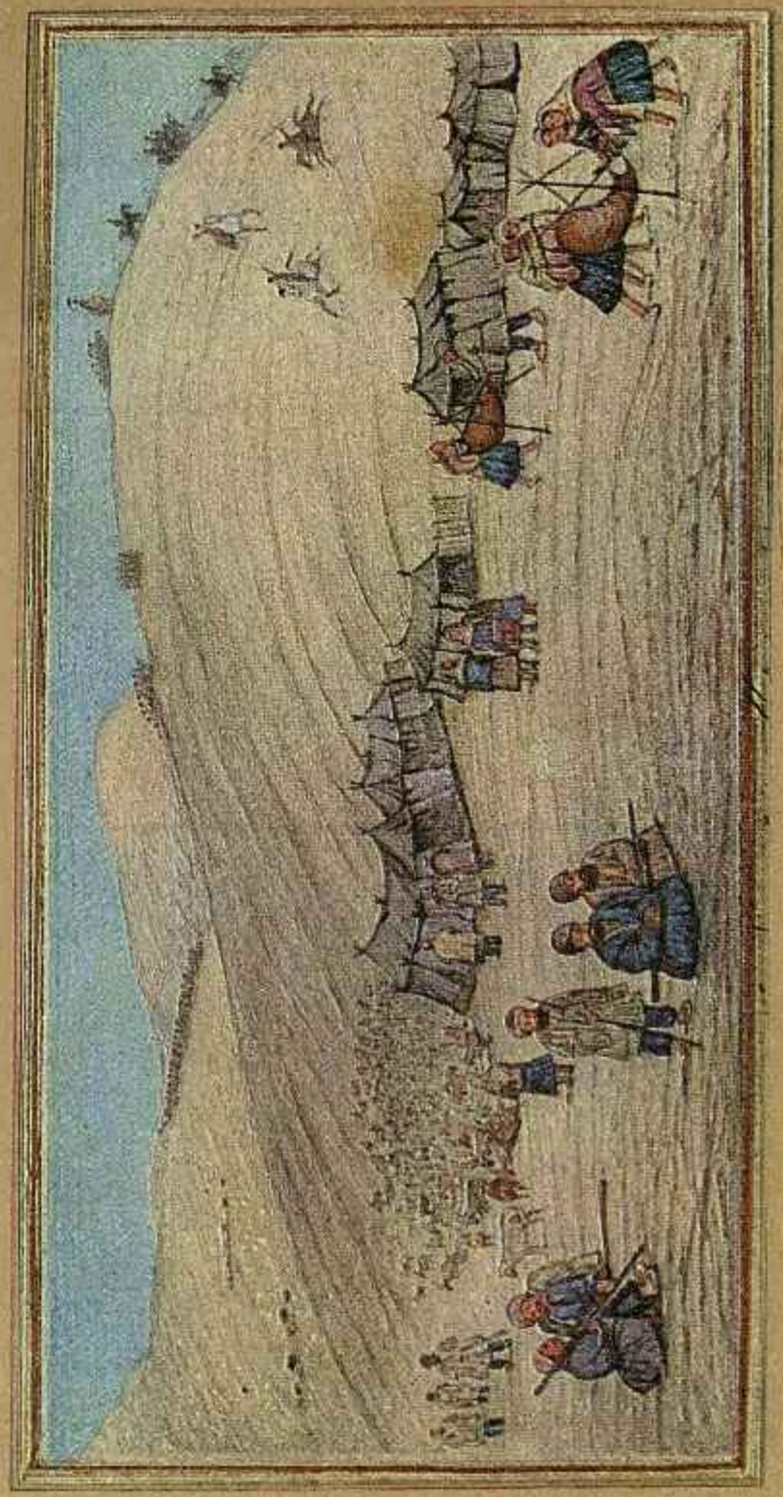
مرقع ۱۴۶۸

مرقع شماره دفتر ۱۶۲۸

شماره ردیف ۱٦٤

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	رحلی ـ بابعاد ۵٤×۳٤/۵ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	بدون ذکر نام نقاش بتاریخ ۱۲۹٤ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع شامل تصاویری است از شهر زنجان با ذکر نام دهات ـ بوستان ـ کوهستان ـ دره و همچنین تصویر آقامیرزا ابوطالب مجتهد زنجانی وامین‌السلطان و نقشه منزل میرزا نظام .
قطعات	مقوای فرنگی بدون تزئین سفید رنگ که متن تمام نقش‌ها برنگ آبی آسمانی است .
تعداد قطعات	دارای ۱۳ قطعه متصل به هم و ۱۳ نقشه .
آغاز	نقشه جلگه کاوند که از روی تپه‌شازی پواسی جزو کوه دمیرلو روبه‌جنوب ساخته شده ٤ شهر ربیع‌الاول سنه ۱۲۹٤ .
	کوهی‌که درمقابل نمایان است‌کوه قیدارپیغمبراست .
پایان	نقشه جلگه کاوند که بالای کوه چشمه‌سرا فیمابین جنوب و مغرب ساخته شده است مورخه ۲٤ ع اول سنه ۱۲۹٤ .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی وسط ٤ گل ترنج و ٤ گل ترنج در چهار گوشه ضربی طلائی حاشیه مجدول کمند کشی دندان موشی زرین .
اندرون جلد	کاغذ دودی رنگ .

مرقع ۱۶۵۳

شماره ردیف ۱۶۵

اسم کتاب مرقع نقاشی .

قطع رحلی بابعاد ۲۹/۷×۴۷/۹ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه .

نام نقاش و تاریخ بدون ذکر نام نقاش بتاریخ ۱۲۹۶ هجری قمری .

توضیحات این مرقع شامل تصاویر آب ورنگ است از مناظر اردوی کیوان شکوه ـ نقشه عمارت شهرستانك وطبخ آش ـ نقشه آبشار ـ نقشه کوهستان وایلات ـ ونقشه دهات و شهرستانهائی است که ناصرالدین شاه قاجار بعنوان تفریح و گردش و شکار یا بازدید از آنجا عبور نموده است و در ذیل هرتصویر شرح مختصری از آن مکان با ذکر تاریخ نگاشته شده است .

قطعات مقوای ساده بدون تزئین که تصاویر را روی آنها الصاق کرده و اطراف مجدول زرین و رنگین است .

تعداد قطعات دارای ۳۲ قطعه متصل به هم و ۳۲ تصویر آب ورنگ

آغاز نقشه و رود اردوی کیوان شکوه در آب گرم عکس (اسك) فی‌مابین قصبه آب گرم مذکور در کنار راه کشیده شده است سنه ۱۲۹۶ .

پایان نقشه میدان اسب دوانی سمنان دروازه مذکور کشیده شده است مورخه پانزدهم ذالحجته‌الحرام من مشهور سنه ۱۲۹۶ .

جلد مقوای روکش چرم یشمی رنگ وسط سه‌گل ترنج

نقاشی سیاه قلم عباس اقبال آشتیانی از شکار سنگ کشیده به سال ۱۳۰۶ هجری قمری موقع ۱۶۵۳

طلائی ضربی حاشیه کمندکشی و مجدول دندان موشی
زرین .

اندرون جلد کاغذ ابری گلدار .

شماره ردیف ۱۶۶

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	نیم‌ورقی بابعاد ۳۲/۸×۲۴/۱ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	ندارد .
توضیحات	مرقع مورد بحث دارای ۳۲ تصویر نقاشی آب‌ورنگ است از مشاغل مختلف و لباسهای گوناگون دوران قاجار که در ذیل هر تصویر نام و شغل صاحب تصویر قلم شکسته نستعلیق خوش نگاشته شده است .
قطعات	مقوای فرنگی مجدول کمندکشی زرین است بدون تزئینات .
تعداد قطعات	دارای ۳۲ قطعه و ۳۲ تصویر .
آغاز	تصویر ملا مرتضی قلی طالقانی که در همه مجالس‌سور حاضر میشود .
پایان	تصویر ملا یوشع یهودی علاقه‌بند .
جلد	مقوای روکش مخمل آبی حاشیه گل منگنه‌ای .
اندرون جلد	کاغذ ابری زمینه آبی گل درهم سرخ رنگ .

دایره زنی است در دسته گلی از شتی

مرقع ۱۶۵۲

مرقع ۱۶۵۲

کرهٔ ماهی فروش

تصویر کربلایی صادق سقا

مرقع ۱۶۵۲

مرقع ۱۶۵۲

مرقع ۱۶۵۲

ملا فرخ محوں دیکھی

شماره ردیف ۱۶۷

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	ربعی بابعاد ۲۲×۱۵/۵ سانتی .
کاغذ	فرنگی ساده .
نام نقاش و تاریخ	میرزا ابوالحسن صنیع‌الملك غفاری کاشانی (طراح) استاد بهرام اصفهانی (نقاش) .
توضیحات	این مرقع شامل صحنه‌های شکار ناصرالدین‌شاه قاجار است در تهران و مازندران که استاد صنیع‌الملك آنها را طراحی کرده واستاد بهرام اصفهانی نقاشی ورنگ‌آمیزی نموده با شرح مکان و تاریخ دارای ۳۹ صحنه نقاشی آب و رنگ است از مناظر وامکنه مختلف شکارگاههای سلطنتی و تصاویر ناصرالدین شاه و ملتزمین رکاب .
صفحات	کاغذ فرنگی مجدول کمنددار زرین بندمشکی وبدون تزئین است .
تعداد صفحات	دارای ٤٤ صفحه که به‌تفاوت بین ۲ـ ۳ـ ۷ـ ۱۲ سطر کتابت و ۳۹ مجلس نقاشی دارد .
آغاز	تفصیل شکار که سرکار اعلی حضرت‌قدر قدرت‌همیون شهریاری روحی وروح‌العالمین فداه بدست مبارك زده‌اند مطابق سال فرخنده مال ئیلان‌ئیل سنه ۱۲۷٤ هزار ودویست و هفتاد چهار الی آخر سنه پیچی‌ئیل هزار ودویست وهفتاد و هفت .
پایان	بتاریخ جمعه هیجدهم شهرشعبان از راه توچال‌تشریف

فرمای طهران میشدند در چشمه انجیرك یك میش با یك شیشك قوچ بود تشریف بردند بکمین میش را قریب چهل قدم راه اول با چهار پاره زدند که‌ازجایش حرکت نکرد با لولهٔ دیگر شلیك قوچ را زدند دست راستش شکست رحمت‌الله‌خان و مصطفی‌قلی‌خان‌ردش بردند بقدر نیم فرسخ تا گرفتند زنده بحضور مبارك آوردند .

جلد مقوای روکش چرم مشکی ساده مجدول کمندکشی دنداز موشی زرین .

اندرون جلد کاغذ ابری ساده .

مرقع ۱۶۵۰

مرقع ۱۶۴۷

شماره ردیف ۱۶۸

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	وزیری بابعاد ۳۴/۵×۲۵/۴ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	ندارد .
توضیحات	تصویر شبیه نه تن از علما و روحانیون .
پشت قطعه اول	نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است) سجع مهر ـ حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضاالحسینی .
قطعات	مقوای فرنگی که زمینه تمامی قطعات نقاشی شده‌آبی رنگ است .
تعداد قطعات	دارای ۹ قطعه .
آغاز	شبیه آقای سید مرتضی برادر مرحوم میرزا ابوالقاسم امام جمعه طهران .
پایان	شبیه جناب آقا محمد ولد ارشد مرحوم آقامحمود .
جلد	مقوای روکش تیماج مشکی ساده .
اندرون جلد	کاغذ ابری .

شماره ردیف ۱۶۹

اسم کتاب — مرقع نقاشی .

قطع — ربعی بیاضی بابعاد ۱۸/۵×۲۵/۳ سانتی .

کاغذ — کاغذ فرنگی .

نام نقاش و تاریخ — ذوالفقار بتاریخ ۱۲۷۳ هجری قمری .

توضیحات — تصاویر حیوانات و گل و برگ پروانه است که نقاش برای زیبائی بیشتر روی برگها و گلهای نقش شده‌را با عکس‌برگردان‌های رنگی از شاه‌پرگ و پروانه ـ زنبور عسل و سوسك زینت و آرایش داده است .

صفحات — کاغذ فرنگی ساده که اطراف نقاشی‌ها مجدول به‌رنگ مشکی است پشت صفحه اول چنین رقم رفته است (هو بجهة پیشکش حضور باهرالنور بندگان حضرت اقدس ظل‌اللهی روحی وروح‌العالمین فداه بیست‌قطعه مشق نمود کمترین چاکر دولت ذوالفقار ۱۲۷۳ ودر ذیل نقاشی صفحه بیستم چنین رقم رفته است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲)سجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضاالحسینی .

تعداد صفحات — دارای ۲۰ صفحه و ۲۰ نقاشی .

آغاز — نقش‌یك برگ‌سبز وعکس‌برگردان رنگی ازیك‌شاه‌پرك بروی آن .

پایان — تصویر ببر رنگی‌دنیا .

جلد — مقوای روکش تیماج گلی‌رنگ وسط گل ترنج طلائی مجدول کمندکشی زرین دندان موشی .

اندرون جلد — کاغذ ابری بنفش .

مرقع ۱۶۴۳

شماره ردیف ۱۷۰

اسم کتاب مرقع نقاشی .

قطع وزیری حجیم بابعاد ۱۹/۸×۲۹ سانتی .

کاغذ مقوای متن و حاشیه الوان .

نام نقاش و تاریخ میرزا بابا بتاریخ ۱۲۱۸ هجری قمری .
محمدباقر (محمد باقرالعلوم) .
محمدعلی .

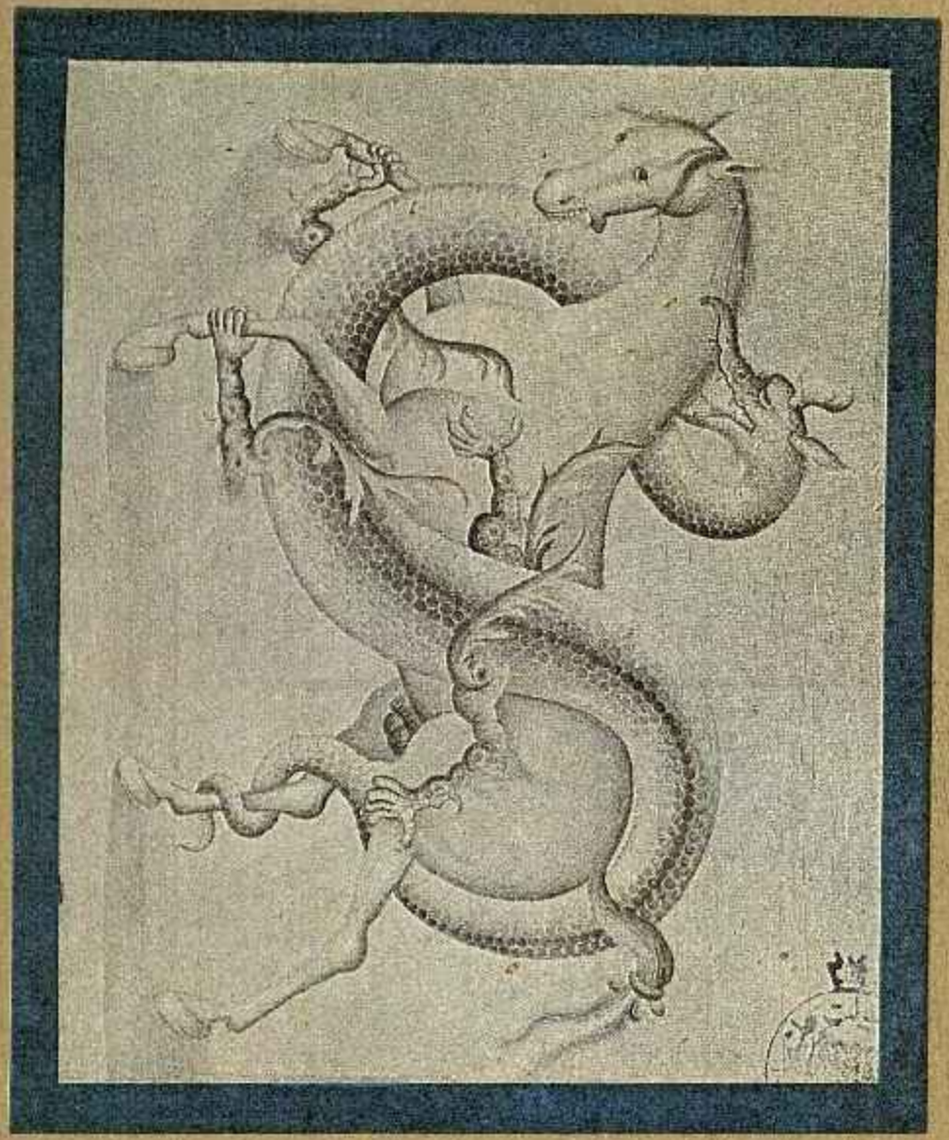
توضیحات مرقع مورد بحث شامل نقاشی‌های سیاه‌قلم وآب و رنگ از نقش‌ها و تصاویر مختلف است به‌قلم سه‌استاد ممتاز و عالیقدر که در نهایت استحکام و پختگی و اصول ترسیم و مخصوصاً نقش انواع گلها که دراین مرقع است سزاوار هزاران آفرین و تحسین است .

قطعات مقوای متن و حاشیه . حواشی الوان و بدون تزئین. حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان وبعضی مجدول بزر است . قطعات متن کاغذ نباتی و شیری رنگ ساده است . در ذیل قطعه اول و آخراین مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار است ودرحاشیه قطعه اول چنین رقم رفته است (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است‌اودئیل ۱۲۸۳) سجع مهرمشیر- السلطنه در تمامی قطعات مشاهده میشود .

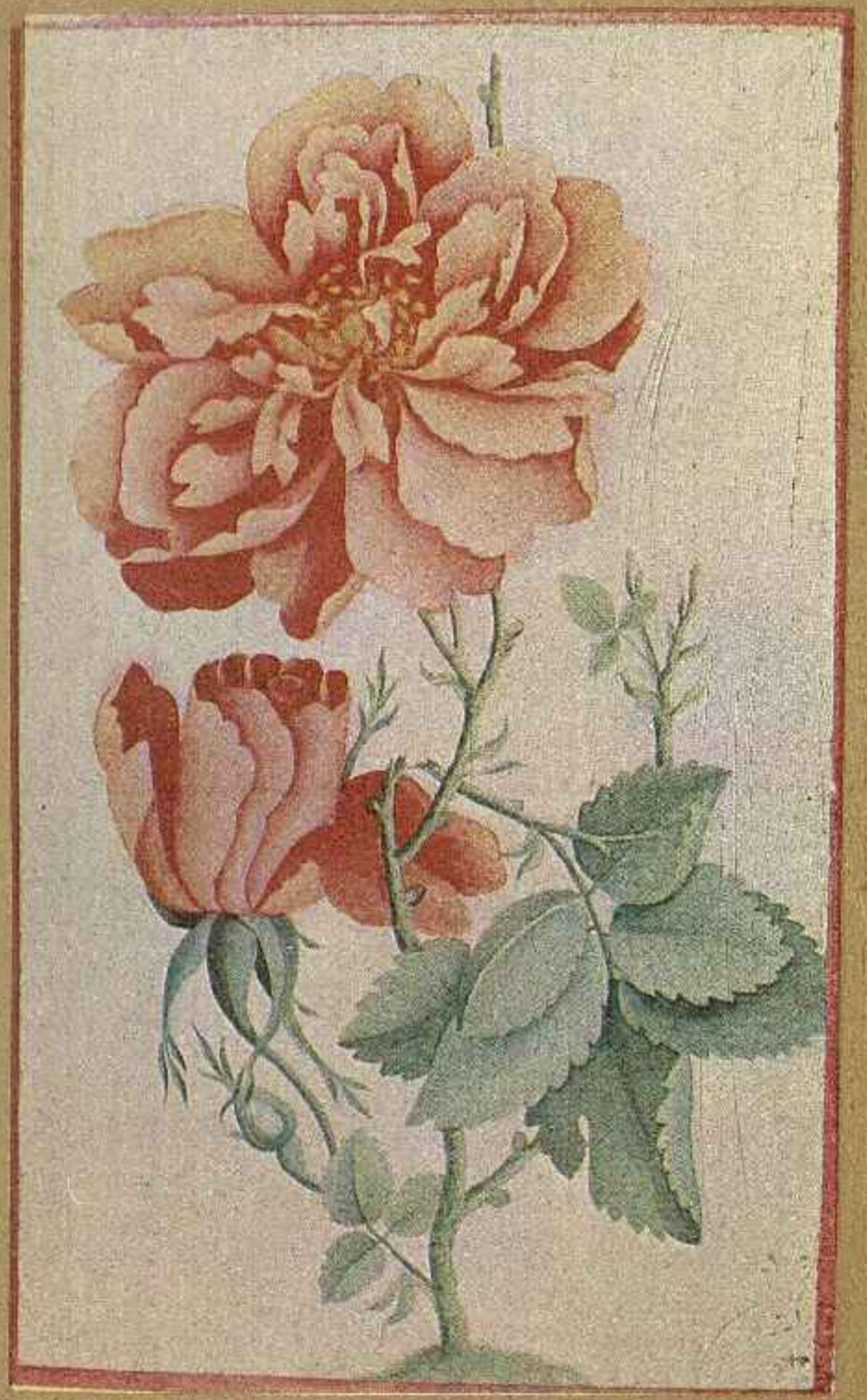
تعداد قطعات دارای ۷۶ قطعه متصل به هم که ۷۶ نقش وتصویر دارد .

مرقع شماره دفتر ۱۶۲۳

مرقع ۱۶۴۳

مرقع ۱۶۴۳

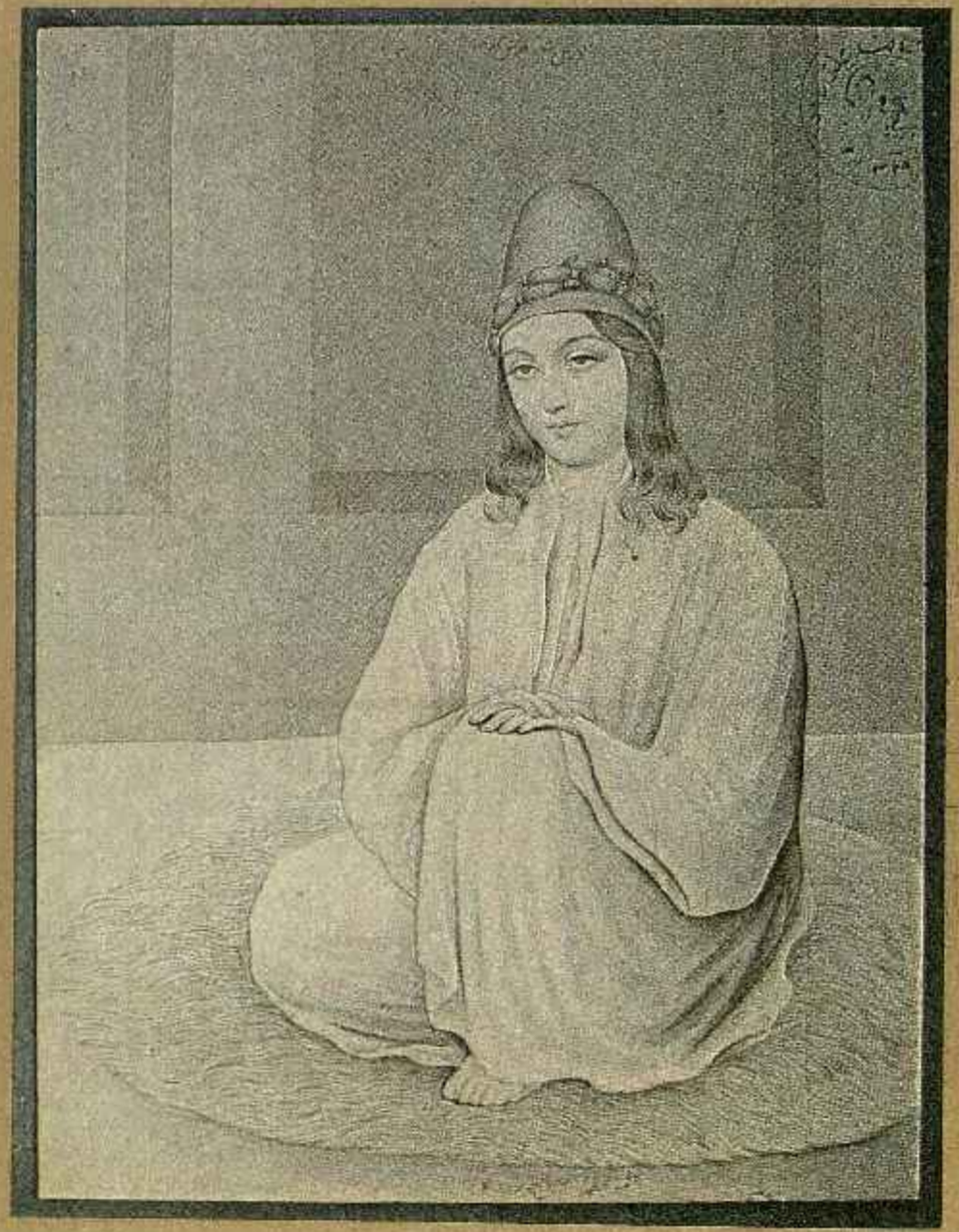
آغاز نقش درخت فندق در نهایت وکمال زیبائی - عمل میرزا بابا .

پایان جلد نقش یك شاخه گل میخك سیاه قلم - رقم میرزابابا .

مقوائی روغنی بوم دلربائی وسط ترنج ودوسرترنج زمینه آلبالوئی دور کنگره منقش به گل برگهای مینای الوان. یك حاشیه زمینه بشمی رنگ نقطه نشان سفیداب و حاشیه دیگر زمینه تریاکی دانه تسبیحی زرین .

اندرون جلد بوم مشکی مزین به شاخه وبرگ و گلهای زرین یك حاشیه زمینه تریاکی نقطه نشان سفیداب .

شماره دفتر ۱۶۴۳

مرقع شماره دفتر ۱۶۲۷

شماره ردیف ۱۷۱

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	خشتی بابعاد ۱۶/۸×۲۱/۷ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	اسمعیل جلایرابن‌الحاجی زمان خان بتاریخ ۱۲۸۶ هجری‌قمری .
توضیحات	این‌مرقع شامل ۸ قطعه تصویر نقاشی سیاه‌قلم ازاقطاب است بشرح ذیل . شیخ شمس‌الدین تبریزی ـ اوحدی شیخ سلطان بایزید ـ سید معصومعلی شاه ـ نورعلی شاه ـ مشتاق کرمانی ـ باباطاهر ـ ودو قطعه نقاشی گل وبوته و خوشه انگور .
قطعات	مقوای فرنگی ساده بدون تزئین که تصاویر روی کاغذهای خاکستری‌رنگ نقش شده وروی‌مقواوصالی شده است .
تعداد قطعات	دارای ۱۰ قطعه‌که درتمامی قطعات سجع مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ مشاهده میشود .
جلد	مقوای روکش تیماج سرمه‌ای رنگ .
اندرون جلد	کاغذ سفید ساده .

شماره ردیف ۱۷۲

اسم کتاب	مرقع نقاشی .
قطع	خشتی بابعاد ۲۵×۳۳ سانتی .
کاغذ	فرنگی سفید ساده .
نام نقاش و تاریخ	محمد حسین معتمدالملك آجودان حضور بتاریخ ۱۳۰۳ هجری قمری .
توضیحات	این مرقع شامل طرح نقاشی‌های مدادی از نمای عمارت ـ سر اسب و زین و رکاب ـ تصویر نیم‌رخ یك جوان . دو نیم رخ از صورت یك طفل ـ چهره پیرمرد ـ تصویر اساطیر یونانی ـ تصویر چند زن بلباس فرنگی است که رسم و نقاش آن درمرحلهٔ ابتدائی نقاشی بوده است .
پشت صفحه اول	نوشته شده (از جمعی نواب علیه امنیه اقدس شهر رجب ۱۳۰۶ با سجع مهر علی‌اکبر بن حسین‌الحسینی) .
تعداد صفحات	دارای ۲۲ صفحه نقاشی مدادی است .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی ساده .
اندرون جلد	کاغذ سفید .

شماره ردیف ۱۷۳	
اسم کتاب	مرقع نقاشی (الفیه) .
قطع	وزیری بابعاد ۲۱×۳۳/۳ سانتی .
قطع	وزیری بابعاد ۳۸×۲۷/۸ سانتی .
قطع	ربعی بابعاد ۱۷/۵×۲۴/۲ سانتی .
قطع	رقعی بابعاد ۱۵/۲×۲۰/۴ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن و حاشیه و شماره‌های ۱۶۶۱ و ۱۶۶۲ کاغذ فرنگی است .
توضیحات	مرقعات شماره ۱۶۵۹ و ۱۶۶۱ و ۱۶۶۲ نقاشی‌های آب‌ورنگ (الفیه ایرانی است) . مرقع شماره ۱۶۶۰ عکس چاپی رنگی (الفیه فرنگی است) .
جلدها	مقوای روکش چرم سرمه‌ای ـ یشمی ـ قهوه‌ای‌ولاکی رنگ است .
اندرون جلدها	کاغذهای ساده .

شماره ردیف ۱۷۴	
اسم کتاب	مرقع نقاشی (طرح لباس نظام) .
قطع	وزیری ـ بابعاد ۲۰×۳۱/۵ سانتی .
کاغذ	فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	ندارد .
توضیحات	شامل ۴۳ صفحه طرح لباس نظام بانبه رسته و صنف و تزئینات و لوازم پوشش اسب که نقاشی‌رنگ‌آمیزی شده است با ذکر اسامی .
پشت صفحه اول	نوشته شده (انتقالی از صندوقخانه است .)
صفحات	فرنگی ساده بدون تزئین .
تعداد صفحات	۴۳ صفحه .
آغاز	طرح لباس ملیله‌دوزی نظامی که چنین رقم رفته‌است (مستقبل قبای امارت نظام) .
پایان	طرح لباس ساده نظامی که چنین رقم رفته است(حکیم نظام است) .
جلد	مقوای روغنی بوم مشکی منقش بانواع گل وبوته‌های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی‌وبینهما یك حاشیه زمینه عنابی ریسه گل وبرگ الوان .
اندرون جلد	بوم عنابی وسط یك شاخه گل نرگس و دوشاخه گل مینا . و یك‌حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلائی .

شماره ردیف ۱۷۵

اسم کتاب مرقع نقاشی چینی روی لعاب برنج .

قطع وزیر بابعاد ۸/۳۰×۲/۳۱ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

نام نقاش و تاریخ ندارد .

توضیحات مرقع موجود شامل نقاشی چینی روی لعاب برنج است نقش‌ها عبارت از قرقاول ـ طاووس بوته گل با پروانه ـ مرغ ماهیخوار ـ و چندتصویر چینی .

پشت قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه‌است ۱۲۸۳) سجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ مشیرالسلطنه‌ـ رضا الحسینی .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی مجدول‌کمند‌ـ اندازی زرین بند رنگارنگ والوان . حواشی متصل به متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان و در بعضی قطعات روی تسمه‌اندازی ریسه گل وبرگهای زرین دارد. متن قطعات پوشیده به‌لعاب برنج و برنگهای گل‌بهی و سفید وزنگاری است. سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار در دو قطعه اول و دوم و سجع مهرکتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات مشاهده میشود .

تعداد قطعات دارای ۱۶ قطعه متصل به‌هم که ۱۶ نقش در آنهاترسیم شده است .

آغاز نقش یك‌جفت قرقاول‌بسیار زیبا روی‌شاخه‌های‌درختی

که شکوفه دارد .

پایان تصویر یك زن چینی .

جلد مقوای روغنی بوم زرك عنابی منقش به گل وبرگهای مختلف الوان. با دو حاشیه زمینه مشکی دانه‌تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه کتیبه‌ای زمینه سبز پشمی منقش به گل و برگهای الوان .

اندرون جلد بوم سبز چمنی وسط یك شاخه گل نرگس ودوشاخه شکوفه . با یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ زرین .

شماره ردیف ۱۷۶

اسم کتاب مرقع نقاشی چینی روی لعاب برنج .

قطع وزیری بابعاد ۳۱×۶/۳۰ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

نام نقاش و تاریخ ندارد .

توضیحات مرقع مورد بحث مانند مرقع شماره دفتر ۱۶۴۱ شامل نقاشی چینی روی لعاب برنج است با نقش‌ها وتصاویر مختلف .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی مجدول کنده‌کشی زرین بندمشکی والوان است . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی با کاغذهای الوان ومجدول‌رنگین است . قطعات متن پوشیده از لعاب برنج و برنگ شیری است . در حاشیه قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه‌کتابخانه است اودئیل۱۲۸۲) باسجع مهر مشیرالسلطنه ـ حسین‌بن هدایت‌الله رضاالحسینی ـ در پیشانی قطعه اول و آخراین مرقع سجع مهرناصرالدین شاه قاجار است و سجع مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ در تمامی قطعات .

تعداد قطعات دارای ۲۰ قطعه متصل به‌هم که ۲۰ نقش وتصویر در آن ترسیم شده است .

آغاز تصویر امپراطور چین روی صندلی مرصع .

پایان تصویر یك مرد روحانی چینی .

جلد مقوای روغنی بوم مرغشی‌عنابی منقش به‌گل‌وبرگهای

مختلف الوان . با دوحاشیه زمینه مشکی دانه‌تسبیحی زرین و بینهما یك حاشیه زمینه عنابی منقش به‌ریسه گل‌وبرگهای الوان .

اندرون جلد بوم سبز پشمی وسط یك شاخه گل نرگس با دوشاخه شکوفه هلو .

مرقع شماره دفتر ۱۶۴۵

شماره ردیف ۱۷۷

اسم کتاب مرقع نقاشی ژاپون .

قطع وزیری حجم بابعاد ۲۲×۵/۳۵ سانتی .

کاغذ مقوای فرنگی متن و حاشیه الوان .

نام نقاش و تاریخ ندارد .

توضیحات مرقع مورد بحث شامل قطعات نقاشی روی لعاب برنج است که تشکیل شده از نقش‌های مختلفی مانند ـ دورنما ـ حیوانات ـ تصاویر ـ انواع گل و پروانه و مرغ ـ کشتی بادبانی و همچنین تعدادی نقش که جلوه‌گر عادات ورسوم مردم کشور ژاپون است که از لحاظ ترسیم وتصویر و مخصوصاً تلفیق رنگها با یکدیگر جالب و قابل تحسین وتوجه است .

قطعات مقوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی الوان‌ومجدول کمندکشی زرین است .

قطعات متن پوشیده از لعاب برنج که حواشی آنها دارای تزئینات مختصری است . در ذیل قطعه اول نوشته شده (مطابق ثبت کتابخانه مبارکه است اودئیل سنه ۱۲۸۲) سجع مهر ـ رضاالحسینی ـ حسین‌بن هدایت‌الله . سجع مهر کتابخانه دولت علیه‌ایران ۱۳۲۹ درپیشانی تمامی قطعات است .

تعداد قطعات دارای ۱۱۳ قطعه نقاشی است .

آغاز تصویر جوانی که بزانو نشسته و شمشیر و سپری در دست دارد .

پایان	نقش یك‌تنه درخت با شاخه‌هائی از شکوفه با سه‌مرغ زیبا .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی وسط‌گل‌ترنج و حواشی ضربی گل برجسته طلائی .
اندرون جلد	کاغذ قهوه‌ای رنگ ساده .

شماره ردیف ۱۷۸

اسم کتاب	مرقع نقاشی ناصرالدین شاه .
قطع	نیم‌ورقی بزرگ بابعاد ۴۰/۶×۲۶/۴ سانتی .
کاغذ	مقوای فرنگی متن حاشیه الوان .
نام نقاش و تاریخ	ناصرالدین‌شاه قاجار در زمان ولیعهدی بتاریخ ۱۲۶۳ هجری‌قمری .
توضیحات	این مرقع شامل نقش‌های مختلفی است از اشخاص و مناظر شکار وابنیه که ناصرالدین شاه قاجار در عهد نوجوانی و ولیعهدی آنها را ترسیم کرده است . با ذکر اسامی مربوط وتاریخ .
قطعات	مقوای فرنگی متن و حاشیه . حواشی الوان بدون تزئین . حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی باکاغذهای سرنجی وسورمه‌ای و سبز . متن قطعات سفید رنگ است .
تعداد قطعات	دارای ۳۱ قطعه .
آغاز	تصویر شاهزاده خانمی نشسته بر روی تخت وپیرزالی در خدمت او .
پایان	چند چهره سازی سیاه‌قلم ناتمام .
جلد	مقوای روکش چرم لاکی رنگ
اندرون جلد	کاغذ ارغوانی رنگ .

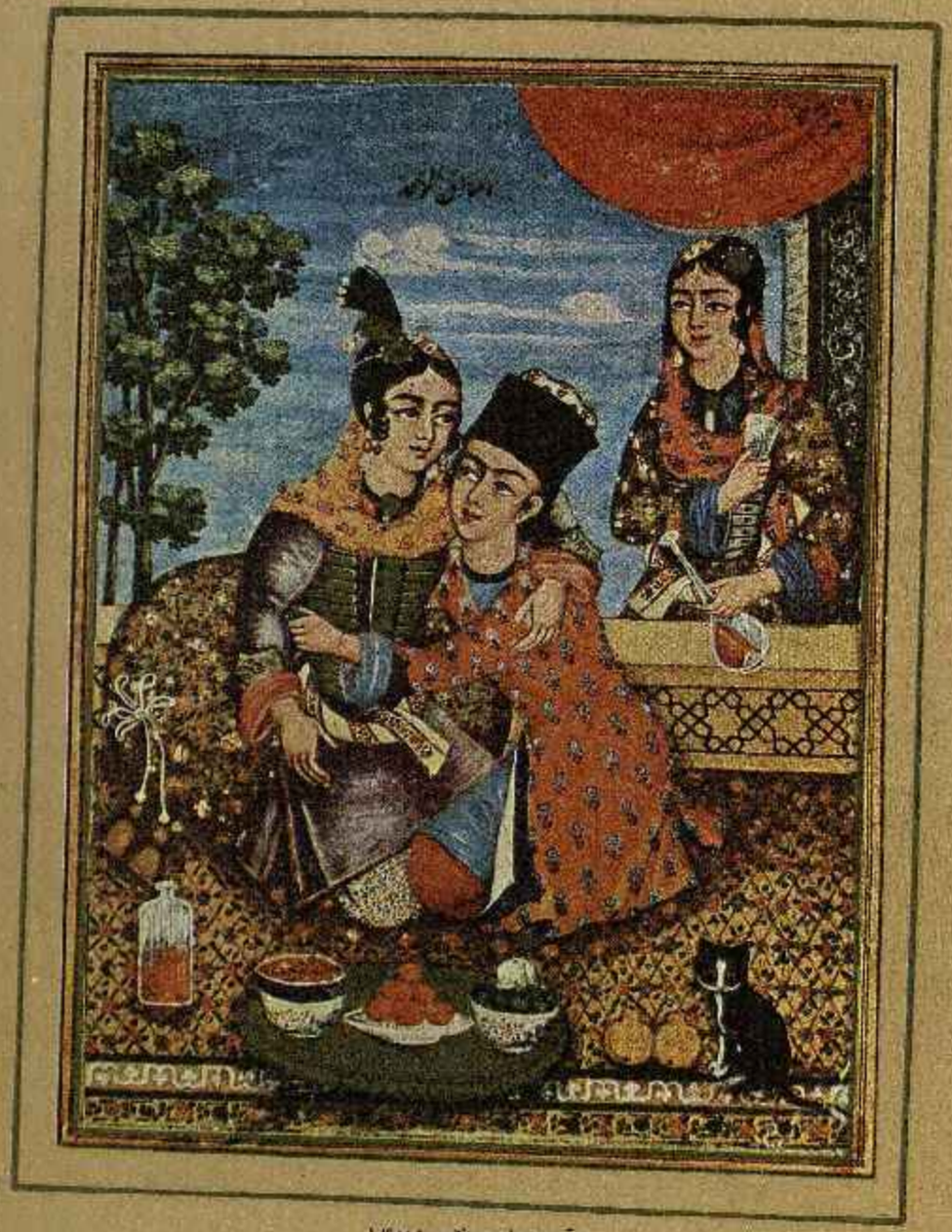
شماره ردیف ۱۷۹

اسم کتاب	مرقع نقاشی نقطه‌چین .
قطع	وزیری بیاضی بابعاد ۳۵/۷×۲۵/۶ سانتی .
کاغذ	فرنگی .
نام نقاش و تاریخ	بدون رقم ـ بتاریخ ۱۳۰۶ هجری قمری .
توضیحات	شامل مناظر مختلفی است از روستاها وبخش‌های کرمانشاه‌که برخی نقاشی نقطه‌چین‌سیاه وسفیدوبعضی نقاشی آب ورنگ است با ذکر اسامی مربوطه‌که برای ناصرالدین شاه قاجار تنظیم وترسیم شده است‌باضافه شبیه چند تصویر از چهره واندام ـ شیخ جابر ـ حاجی حسین مکاری ـ کربلائی یوسف ـ سید حسن کوزه فروش‌که نقاشی آب ورنگ‌است وبه‌قلم نستعلیق خوش در ذیل تصاویر نام و کسب و پیشه مربوط را نگاشته‌اند .
صفحات	کاغذ فرنگی سفید بدون تزئین .
تعداد صفحات	دارای ۳۲ صفحه .
آغاز	بتاریخ روز پنجشنبه سیم شهر ربیع‌المولود سنه۱۳۰۶ بنیت و عزم دعاگوئی ذات قدسی صفات اعلیحضرت ستاره رفعت شاهنشاه عالمیان پناه روحی و روح ـ العالمین فداه این بنده عازم خاکبوس آستان طهارت ارکان حضرات عالیات معصومین علیهم من الصلوات انماها و من‌الحیات ازکاها گردید وبخاطر فاتر رسید که در اوان مسافرت صورت منازلرا حسب‌الاستطاعه

برصفحات چند رسم نماید وکتابی مرتب نموده‌چنانچه توفیق‌مراجعت یافت‌تقدیم خاکپای‌ممالك‌آرای همیون نموده از لحاظ انوار اقدس بگذارند شاید شرف‌قبول یافته موجب نشاط و نزهت خاطر عاطر همیون سلطنت مقرون روحی و روح‌العالمین فداه گردد .

پایان جلد اندرون جلد تصویر آب ورنگ شیخ حسن کفشدار .
مقوای روکش مخمل گلی رنگ .
کاغذ ظلائی .

اسم کتاب مرقع نقاشی و خطوط .
قطع وزیری بابعاد ۱۸×۲۵/۷ سانتی .
کاغذ مقوای الوان متن و حاشیه .
خط نستعلیق ـ نسخ ـ شکسته ـ رقاع ـ کتابت بسیارعالی
اسم کاتب و تاریخ کتابت محمد رضا الموسوی ـ قلم نستعلیق ـ بدون تاریخ
احمدالنیریزی ـ قلم نسخ ـ بتاریخ ۱۱۴۸ هجری‌قمری
زین‌العابدین ـ قلم نسخ ـ بتاریخ ۱۲۱۳ هجری‌قمری.
خواجه اختیار ـ قلم رقاع ـ بدون تاریخ .
عبدالمجید درویش ـ قلم شکسته ـ بدون تاریخ .
نام نقاش و تاریخ محمدتقی چهار قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر دو دلداده در میعادگاه با ساقی .
مهدی چهار قطعه نقاشی آب و رنگ تصویر گل وبرگ و مرغ یك‌قطعه نقاشی آب ورنگ تصویر یك جوان و قطعه دیگر تصویر مجنون است که درزیر درختی نشسته و حیوانات در اطرافش جمعند .
توضیحات مرقع موجود مجموعه‌ایست ازقطعات خطوط خوش و نقاشی مطالب شامل اشعار ـ چند حکایت ـ نامه ـ سوره فاتحه‌الکتاب ـ آیاتی از کلام‌الله مجید ـ دو قطعه سیاه مشق بقلم نستعلیق ـ قسمتی از شرح‌دعای عدیله صغیر است .
قطعات قطعات این مرقع مقوای الوان متن و حاشیه مجدول کمندکشی زرین و رنگین است . حواشی ساده بدون تزئین ـ حواشی متصل به‌متن تسمه‌اندازی یاکاغذهای

مرقع شماره دفتر ۱۴۷۵

الوان و در بعضی از قطعات گل‌اندازی و ریسه گل‌و برگ‌های الوان دارد. متن‌قطعات نقاشی‌شده برنگهای الوان و متن قطعات خطوط نخودی سیر و روشن و بین‌السطور طلااندازی دندان موشی یا تحریرمشکی است . درپیشانی قطعه اول و آخر مرقع سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار و در ذیل حاشیه قطعه اول‌نوشته شده (مطابق ثبت کتابچه کتاب‌خانه است ۱۲۸۳) با سجع مهر حسین‌بن هدایت‌الله ـ رضاالحسینی متن دو قطعه اول وآخراین مرقع عکس‌سیاه وقلم‌فرنگی‌است .

تعداد صفحات دارای ۴۰ قطعه متصل به هم که ۱۰ قطعه آن نقاشی وبقیه خطوط مختلف است که هر قطعه به تفاوت بین ۴ـ ۱۱ـ ۲۸ـ ۷ـ سطر کتابت دارد .

آغاز دو قطعه نقاشی ـ و ابتدای قطعهٔ سوم ـ هوالکبیر ـ

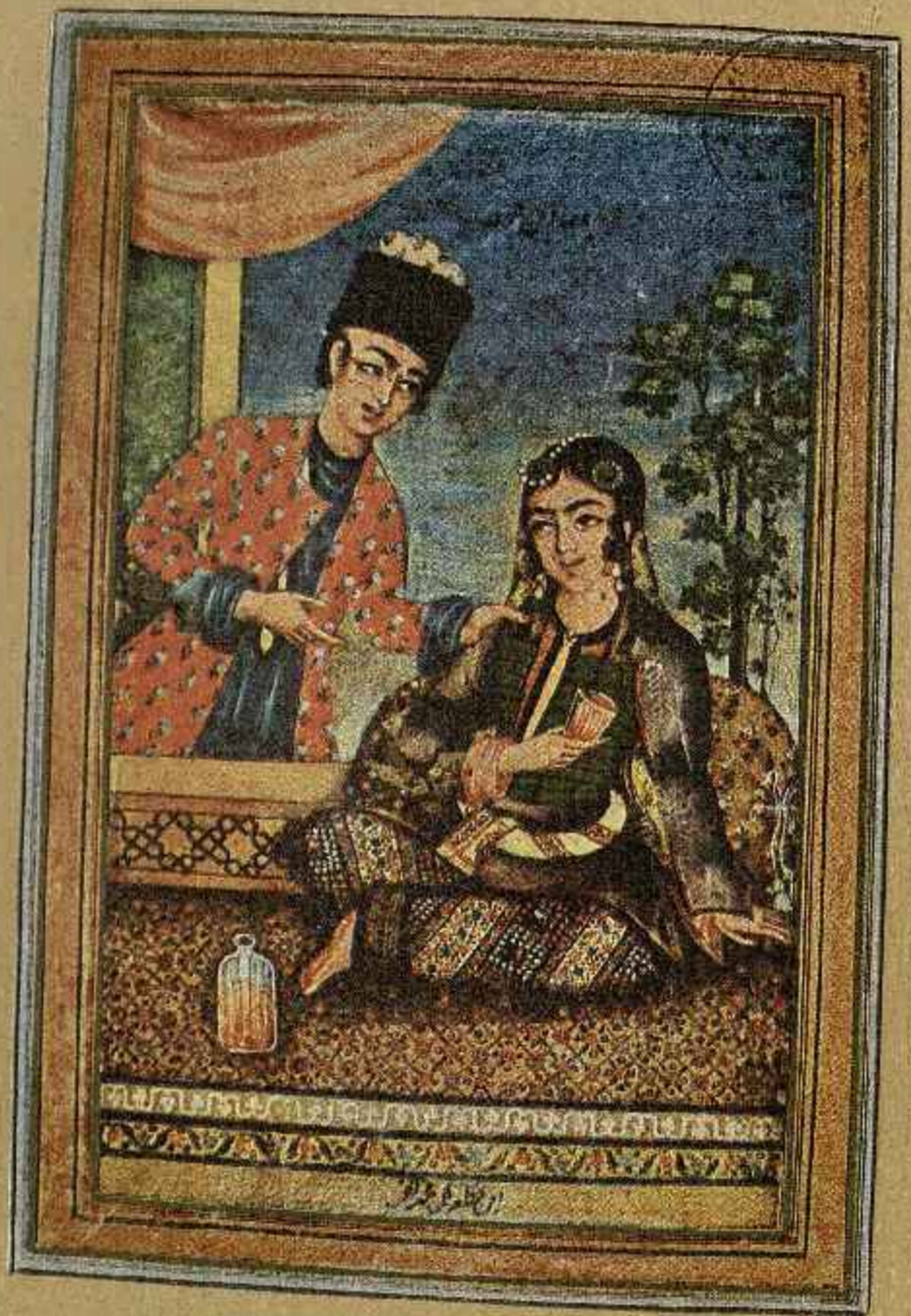
تنبت بپناز طبیبان نیازمند مباد
وجود نازکت آزرده گزند مباد

پایان چون تو عهد خدای نشکستی
عهده بر من گزین و آن رستی

دو قطعه نقاشی .

جلد مقوای روغنی بوم مرغشی آلبالوئی رنگ. وسط‌ترنج و دوسرترنج زمینه مشکی منقش به‌گل و برگهای الوان ـ و یك حاشیه زمینه مشکی که حدیثی ازلقمان حکیم را به قلم نسخ و بزبان عربی یا سفیداب‌نگاشته و با پیچکهای زرین اطراف کلمات را تزئین‌کرده‌اند.

اندرون جلد بوم زیتونی وسط یك شاخه گل نرگس ودوشاخه گل مینای‌رنگین‌ویك‌حاشیه‌زمینه‌زیتونی‌دانه‌تسبیحی‌الوان.

مرقع شماره دفتر ۱۴۷۵

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
ابراهیم (اردستانی میرزا)	۱۶۸۷	———
ابن مقله	۱۵۵۸	——
ابوالحسن الحسینی نسابه	۱۵۵۷	———
ابوالفتح الانجو	۱۵۴۱	اواخر قرن یازدهم
ابوالفضل محمدبن فضل‌الله‌الساوجی	۱۴۵۳	اواخر قرن سیزدهم
ابوالقاسم انجو	۱۶۳۸	اوایل قرن دوازدهم
ابوالقاسم قائم‌مقام	۱۵۳۰	———
ابوالمعالی الحسینی نقیب	۱۶۳۸	اوایل قرن دوازدهم
احمد الحسینی	۱۵۰۴	———
احمدالسلطانی	۱۴۸۴	اوایل قرن دوازدهم
احمدالتبریزی	۱۵۲۸، ۱۵۶۲، ۱۴۶۸، ۱۴۵۰، ۱۵۶۱، ۱۵۵۸، ۱۴۸۴، ۱۴۷۵	اوایل قرن دوازدهم
احمدالوقار	۱۴۵۸	اواخر قرن سیزدهم
احمدبن معتمدالسلطنه	۱۴۹۹	اوایل قرن چهاردهم
احمد شاملو (میرزا)	۱۶۹۳	اوایل قرن سیزدهم
اختیارالحسینی (خواجه)	۱۶۱۶، ۱۴۷۵	———
اسدالله شیرازی	۱۵۴۴، ۱۵۱۲، ۱۵۰۷، ۱۴۹۴، ۱۴۶۵، ۱۴۶۴، ۱۵۶۰، ۱۵۴۶	اواسط قرن سیزدهم
اسماعیل موسوی	۱۵۳۷	اواخر قرن سیزدهم
افضل (میر)	۱۵۱۸	———
بدیع‌الزمان	۱۶۳۷	اواسط قرن یازدهم
بهاءالدین شریف	۱۵۳۱	———
بهرام میرزا	۱۴۸۰	اواسط قرن سیزدهم
جعفر الابهری	۱۵۴۹	اوایل قرن دوازدهم
جواهر	۱۴۹۷	اواخر قرن یازدهم
جهانگیر میرزا	۱۴۴۹	اواسط قرن سیزدهم
حبیب‌الله قاجار	۱۴۹۱	اوایل قرن چهاردهم
حسن‌ابن محمد الجر قادقانی	۱۵۴۹	اواسط قرن سیزدهم

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
حسن کرمانی (میرزا)	۱۶۳۸	اواسط قرن دوازدهم
حسین‌ابن علی ملقب به شمس‌المعالی	۱۵۵۱	اوایل قرن چهاردهم
حسین زرین قلم تاج الشعرا	۱۴۴۲	اوایل قرن چهاردهم
حمید میرزا (سلطان) پسر نصرت‌الدوله		اواخر قرن سیزدهم
داورین وصال	۱۴۶۹	
داورکیا الحسینی	۱۴۷۶	———
رضا عباسی	۱۶۳۲	———
رضاقلی شاهرخ شاهی	۱۶۳۱	اواسط قرن یازدهم
زین‌العابدین	۱۵۷۲	اواخر قرن سیزدهم
	۱۶۸۵، ۱۴۶۸، ۱۶۳۶	اواسط قرن سیزدهم
	۱۴۷۵	
سلیمان	۱۵۴۹	اواخر قرن یازدهم
شجاع‌الدین الحسینی المحلاتی	۱۵۳۱	———
شکرالله تنکابنی	۱۵۰۳	اواسط قرن سیزدهم
صیرفی	۱۴۸۴	اواخر قرن دهم
عباس میرزا ولیعهد قاجار	۱۵۴۳، ۱۶۶۷	اواسط قرن سیزدهم
عبدالباقی التبریزی	۱۶۱۸	اوایل قرن یازدهم
عبدالجبار	۱۶۳۷، ۱۶۲۹	———
عبدالجواد (متخلص بعنقا)	۱۶۳۸	اواخر قرن دوازدهم
عبدالحسین ابن میرزا عبدالرحیم مستوفی	۱۴۷۶	———
عبدالرحیم عنبرین قلم	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	———
عبدالرشید	۱۶۳۵، ۱۵۶۵، ۱۴۷۰	
	۱۵۴۱، ۱۴۷۹	اواخر قرن یازدهم
عبدالرشید بیگدلی	۱۴۵۸	اواخر قرن سیزدهم
عبدالعلی‌ابن محمد محسن	۱۶۳۶، ۱۴۶۶	اوایل قرن سیزدهم
عبدالغفار	۱۴۶۷، ۱۵۵۸	اوایل قرن دوازدهم
عبدالکریم اقصی‌القضاة	۱۵۳۱	
عبدالمجید درویش	۱۵۲۴، ۱۵۳۲، ۱۵۶۵	اواخر قرن دوازدهم
	۱۵۰۱، ۱۴۹۶، ۱۴۷۷	
	۱۴۷۰، ۱۴۶۷، ۱۴۶۶	
	۱۴۶۳، ۱۴۶۲، ۱۴۵۰	
	۱۴۴۸، ۱۵۴۹، ۱۵۱۸	
	۱۵۴۱، ۱۵۳۰، ۱۶۳۷	

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
	۱۵۲۲، ۱۵۳۵، ۱۴۴۶	
	۱۶۵۸، ۱۴۷۵	
عبدالله السلطانی	۱۵۵۸	اواخر قرن دهم
عبدالله التبریزی	۱۵۸۲	اواخر قرن سیزدهم
عزیزالسلطان منشی	۱۵۳۱	
علاءالدین تبریزی	۱۵۲۵، ۱۵۵۸، ۱۴۸۴	اواخر قرن دهم
علی (میر)	۱۶۳۰، ۱۶۳۶، ۱۶۳۳	
	۱۵۰۴	اواخر قرن دوازدهم
علی اشرف	۱۴۵۰	اوایل قرن دوازدهم
علی‌اکبر اصفهانی (درویش)	۱۵۷۰، ۱۵۶۸، ۱۵۶۹	اواخر قرن سیزدهم
علی‌النیرازی (میر)	۱۴۶۹	اواخر قرن سیزدهم
علی‌النقایصی	۱۴۵۷	اوایل قرن یازدهم
علیرضا انصاری	۱۷۱۰	
علیرضا مجلل‌السلطنه	۱۵۷۹	اوایل قرن چهاردهم
علی نقی حقیقی	۱۴۵۸	اوسط قرن سیزدهم
علی هروی (میر)	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	———
عمادالحسنی (میر)	۱۴۸۱، ۱۴۶۲، ۱۶۳۷	
	۱۵۲۲، ۱۶۳۳، ۱۵۱۴	
	۱۶۳۹، ۱۵۷۶، ۱۴۷۵	
	۱۵۴۱، ۱۵۰۹	اوایل قرن یازدهم
عماد ثانی حسینی	۱۵۱۴	———
غلامحسین قاجار	۱۴۵۸، ۱۴۵۰	———
غلامرضا	۱۶۵۸	اواخر قرن سیزدهم
غلامعلی	۱۴۷۶	اواخر قرن سیزدهم
غمخوار مداح اردهالی الکاشانی (سید)	۱۵۳۱	اوایل قرن چهاردهم
فتحعلی‌النیرازی المتلخص بحجاب	۱۴۹۲	اوسط قرن سیزدهم
فتحعلی تنکابنی	۱۴۴۱	اواخر قرن سیزدهم
فخر جهان خانم	۱۵۷۴	———
فرهنگ بن وصال	۱۴۷۶	———
فضل‌الله طباطبائی	۱۵۵۷، ۱۵۲۲	اواخر قرن سیزدهم
فیروز قاجار	۱۵۴۵	اواخر قرن سیزدهم
قاسم (شاه)	۱۶۳۲	———
قوسی	۱۵۰۴	———

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
کاظم‌الشیرازی لطفعلی دانش ابن محمدالموعود	۱۶۴۹	اوایل قرن چهاردهم
کامران (میرزا نایب السلطنه)	۱۵۸۳، ۱۴۵۰	اواخر قرن سیزدهم
کمال‌الدین جعفرالتبریزی النایسنغری ملقب به قبلة‌الکتاب	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	———
کمال‌الدین حسین الحافظ الهروی	۱۵۵۸	———
کوچك شیرازی (میرزا)	۱۴۷۲، ۱۴۶۲، ۱۴۵۰	
	۱۵۴۹	اواسط قرن سیزدهم
گلستانه (سید)	۱۵۰۶	اوایل قرن چهاردهم
مالك‌الدیلمی	۱۶۳۲	اواسط قرن دهم
محمد ابراهیم ابن محمدمهدالرازی	۱۴۵۱	اواسط قرن سیزدهم
محمد ابراهیم طهرانی	۱۴۸۷، ۱۵۸۲	اواسط قرن سیزدهم
محمد ابریشمی المشهدی	۱۶۲۶	اوایل قرن دهم
محمد ابن وصال متخلص بـداوری	۱۶۳۱	اواسط قرن سیزدهم
محمد اسماعیل	۱۴۹۸	اواسط قرن سیزدهم
محمدالادباء باشی	۱۵۳۱	اوایل قرن چهاردهم
محمدالحسینی	۱۴۸۴	اوایل قرن سیزدهم
محمد الخوراسکانی	۱۴۵۸	اواخر قرن سیزدهم
محمد امین‌بن باباخان	۱۷۰۱۲، ۱۵۴۱	———
محمد باقر الحسنی الحسینی	۱۵۳۴، ۱۵۴۸	اوایل قرن سیزدهم
محمد بقاء (سید)	۱۵۳۱	اوایل قرن چهاردهم
محمد ابن نورالله	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	———
محمدتقی الحسینی	۱۵۸۰	———
محمدتقی دولت آبادی مستوفی	۱۴۷۱	اواسط قرن یازدهم
محمد جعفر	۱۴۷۰	———
محمد جلال‌الدین الحسینی‌الشیرازی	۱۵۲۷	اواخر قرن سیزدهم
محمد حسن غریب‌الوطن	۱۴۴۳	اواخر قرن دوازدهم
محمد حسین‌الشیرازی	۱۴۹۳، ۱۴۸۹، ۱۴۸۳ ۱۵۵۷	اواخر قرن سیزدهم
محمدحسین الطهرانی	۱۴۵۰، ۱۴۵۶، ۱۴۵۵ ۱۵۶۴، ۱۴۵۴	اوایل قرن سیزدهم
محمد حسین الکشمیری	۱۵۴۹	———
محمد حسین زرین قلم	۱۵۴۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	———

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
محمد حسین شهیر باقانی	۱۴۷۲	———
محمد حسین نورس	۱۵۴۹	اواخر قرن یازدهم
محمد درویش السمرقندی	۱۵۴۹	———
محمد رحیم	۱۵۱۸	———
محمدرضا التبریزی	۱۵۰۴، ۱۴۵۰	اواخر قرن سیزدهم
محمد صادق تبریزی	۱۴۶۸	اواخر قرن یازدهم
محمد صالح الاصفهانی	۱۵۰۹	اواخر قرن یازدهم
محمد علی الاصفهانی	۱۵۱۸	اوایل قرن دوازدهم
محمدعلی التبریزی	۱۵۸۰	اوایل قرن سیزدهم
محمد علی الشیرازی	۱۴۵۷	———
محمد فاضل	۱۶۳۱	———
محمد قاسم	۱۵۴۹	———
محمد قلی سلیم طهرانی	۱۵۸۴	اواسط قرن دوازدهم
محمد کاظم	۱۴۵۰	اواخر قرن سیزدهم
محمد محسن الاصفهانی	۱۴۸۴، ۱۵۴۹	اواسط قرن دوازدهم
محمد محسن‌الهروی	۱۷۰۷	اواخر قرن دهم
محمد محمدالحسینی ابن علاءالدین	۱۴۶۸	اوایل قرن چهاردهم
محمد منشی ساوجلاغی	۱۴۴۷	اواخر قرن سیزدهم
محمد مؤمن (میرزا)	۱۵۱۸	اوایل قرن دوازدهم
محمد هادی الاصفهانی	۱۴۸۴	اواسط قرن دوازدهم
محمد هاشم الاصفهانی ابن محمد صالح	۱۴۴۵، ۱۴۴۳، ۱۵۳۰ ۱۶۳۶	اواخر قرن دوازدهم
محمد هروی	۱۶۳۷	اوایل قرن دوازدهم
محمود النیشابوری	۱۷۰۷، ۱۵۰۴، ۱۶۳۱	———
محمودبن اسحاق الشهابی	۱۷۰۷	———
محمود کاشانی	۱۵۱۱، ۱۴۶۳	اواخر قرن سیزدهم
محیط	۱۵۳۱	———
مظفر حسین	۱۵۰۰، ۱۵۴۹	———
مشیر لسلطنه	۱۵۲۲	اوایل قرن چهاردهم
معزالدین محمد حسین الحسینی	۱۶۳۶	اواخر قرن دهم
موسی الموبوی الاصفهانی	۱۴۵۰	———
مهدی خوشنویس تهرانی (آقا)	۱۵۱۷	اوایل قرن سیزدهم
ناصرالدین شاه قاجار	۱۵۲۱، ۱۵۰۵	اواخر قرن سیزدهم

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
نورالاهیجی	۱۵۴۱	———
نورالدین علی	۱۴۷۲	———
وصال شیرازی	۱۴۶۲	اواسط قرن سیزدهم
ولیعهد	۱۴۵۸	اواخر قرن سیزدهم
هدایت‌الله زرین قلم	۱۵۴۹	اوایل قرن دوازدهم
یاقوت	۱۵۵۸	اواسط قرن هفتم
یوسف	۱۴۵۰	اواخر قرن سیزدهم

نام جلد ساز	شماره دفتر	قرن هجری قمری
رضا (ملاصحاف)	۱۵۲۵	

نام مذهب	شماره دفتر	قرن هجری قمری
علی اشرف	۱۴۵۰	اوایل قرن دوازدهم
محمد هادی	۱۶۲۸	اواسط قرن دوازدهم
لطفعلی مذهب	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	

نام نقاشان ایرانی و هندی	شماره دفتر	قرن هجری قمری
آجهه	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
ابوالحسن جهانگیر شاهی	۱۶۳۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
ابوالحسن صنیع‌الملک غفاری کاشانی	۱۶۵۰	
احمد نقاش	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
احمد (استاد میرزا)	۱۵۳۸، ۱۶۳۶	
اسماعیل جلایر ابن الحاجی زمان	۱۶۲۷	اواخر قرن سیزدهم
بابا (میرزا)	۱۶۴۴، ۱۶۴۳، ۱۵۱۰	
بالچند	۱۶۳۹	
بساون	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
بشنداس	۱۶۳۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
بولاقی	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
بهرام اصفهانی	۱۶۵۰	
چترمن	۱۶۳۹	
چکنار مصور	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
حسن نقال (حاجی درویش)	۱۶۳۴	
حسین‌خان آجودانباشی	۱۶۳۴	
حسینعلی (متخلص به مصور)		

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
حیدرعلی	۱۵۶۶، ۱۶۳۶، ۱۶۶۸	اواسط قرن سیزدهم
دولت	۱۶۴۴	
ذوالفقار	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
رضا عباسی	۱۶۴۶	اواخر قرن سیزدهم
	۱۵۳۹، ۱۶۳۲، ۱۶۳۳	اوایل قرن یازدهم
	۱۶۳۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
سمیعا بروجردی	۱۶۶۸	
شمس‌الدین محمد کاشی (استاد)	۱۵۴۱	
صادق (آقا ـ استاد)	۱۴۷۳، ۱۵۳۸	
صادقی	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
صحیفه بانو	۱۶۳۹	
ظفر	۱۶۳۹	
عبدالشکور	۱۶۳۹	
عبدالصمد شیرازی		
شیرین قلم	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
عبدالمحمد	۱۶۳۹	
عبدالله‌خان معمار باشی	۱۶۳۴	
علی (مهر)	۱۴۷۳	اوایل قرن سیزدهم
علی‌اکبر اصفهانی (درویش)	۱۵۷۰	اواسط قرن سیزدهم
علیقلی	۱۶۳۲، ۱۶۶۴، ۱۶۶۳	
فرخ حسین مصور (بیاك)	۱۶۳۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
قاسم علی چهره‌گشای	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
کمال‌الدین بهزاد	۱۶۲۹، ۱۶۳۸، ۱۶۶۳	
	۱۶۶۴، ۱۷۱۱	
کوردهن	۱۶۳۹	
گیسوداس	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
لچتر	۱۶۳۹	
لطفعلی شیرازی (مذهب)	۱۵۳۰، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	اواخر قرن سیزدهم
محمد ابن وصال	۱۴۶۷، ۱۶۳۴	
محمد باقر	۱۴۸۳، ۱۶۳۷، ۱۶۴۳	اواخر قرن دوازدهم
	۱۶۴۴	
محمد تقی	۱۴۷۵	
محمدحسین‌الشیرازی منگین قلم	۱۵۵۷	اواخر قرن سیزدهم

اسامی کاتبین	شماره دفتر	قرن هجری قمری
محمد حسین معتمدالملك	۱۵۵۹	اوایل قرن چهاردهم
محمد رضا	۱۶۳۷	
محمد زمان	۱۶۳۸	
محمد سلیم تبریزی	۱۶۳۸	اواخر قرن یازدهم
محمد صادق	۱۶۳۸، ۱۶۶۴	
محمد علی بیك نقاشباشی	۱۶۳۷، ۱۶۴۳	اوایل قرن سیزدهم
محمد قاسم مصور	۱۶۲۹، ۱۶۳۸	
محمد مسیح	۱۴۹۷	اوایل قرن دوازدهم
محمد هادی	۱۵۳۸	
مراد	۱۶۳۹	
مسکینه	۱۶۳۹	
مصورالملك	۱۵۲۲	
منصور جهانگیر شاهی (نادرالعصر)	۱۶۳۹، ۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
منوهر داس	۱۶۳۹	
مهدی	۱۴۷۵	
نادره بانو	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
ناصرالدین شاه قاجار	۱۶۶۵، ۱۶۶۶، ۱۶۷۱	اواسط قرن سیزدهم
نانهای	۱۶۶۳، ۱۶۶۴	
نصرالله امامی (استاد)	۱۵۰۹	
نصرالله میرزا پسر مرحوم فرمانفرما	۱۶۳۴	
هادی شیرازی (استاد میرزا)	۱۵۳۸، ۱۵۴۱	
هاشم	۱۶۳۹	

روانشان شادباد

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

1000750931/1000
کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران